Liber Precum

PVBLICARVM, SEV ministerij Ecclesiasticę administrationis Sacramentorum, aliorũq; rituũ & cęremoniarum in Ecclesia Anglicana.

Cum prilegio Regiæ Maiestatis.

LIZABETH, *Dei gratia Angliæ, Franciæ & Hiberniæ Regina, fidei defenſor, &c.* Omnibus ad quos præſentes lit.ræ peruenerint, ſalutem. Cum memores officij noſtri erga Deum omnipotentem, (cuius prouidentia principes regnant) legibus quibuſdam ſaluberrimis, conſenſu trium Regni noſtri ſtatuum, ſancitis, anno regni noſtri primo, Regium noſtrum aſſenſum libenter præbuerimus: inter quas una lex lata eſt, ut Preces publicæ, una, & eadem certa, & præſcripta precandi forma, lingua uulgari, & uernacula, paßim in eccleſia Anglicana haberentur, quo ſubditi noſtri quid orarent, facilius intelligerent: & abſurdum illum, diuq; in Eccleſia inueteratum errorem, tandem deuitarent. Fieri enim non poteſt, ut precationes, ſupplicationes, aut gratiarum actiones non intellectæ, mentis ardorem aliquando excitent & accendant, cùm ſpiritu & ueritate, Deus qui ſpiritus eſt, non oris tantum ſtrepitu, adorari uult. Cui rei etiam addi poteſt, quod hac cæca ignoratione, ſuperſtitioſæ preces, aut res alienæ, non ſatis idoneæ quæ Deo profunderentur, cordium humanorum ſcrutatori, ſæpenumero ore prophano offerebantur. Notum uobis eſſe uolumus, quod quoniam intelligimus Collegia utriuſq; Academiæ, Cantabrigienſis & Oxonienſis: Collegium item Nouum prope Wintoniam, & Etonenſe, bonis literis dicata, ſupplicibus uotis petere, ut quo ſacrarum literarum monumenta latina, ad uberiorem Theologiæ fructum eis reddantur magis familiaria, eis liceat eadem forma precum Latine uti. Omnibus Reipublicæ noſtræ membris, quantum in nobis eſt, conſulere, & cum eorum neceßitati, qui latina non intelligũt, tum eorum uoluntati qui utranque linguam percipiunt, conſulere cupientes, conſtituimus per præſentes, licitum eſſe & permiſſum noſtra autoritate & priuilegio regali, tam Decano & Sodalitio Eccleſiæ Chriſti in Academia noſtra Oxoniæ, quam Præſidibus, cuſtodibus, rectoribus, magiſtris & ſodalitatibus, omnium & ſingulorum Collegiorũ Cantabrigiæ, Oxoniæ, Wintoniæ, & Etoniæ, hoc modo precandi Latine, uti publice in Eccleſijs & Sacellis ſuis, quem nos per noſtrum Typographum ædi curauimus in hoc præſenti uolumine, conuenientem cum Anglicano noſtro Publicarum precum libro, iam per uniuerſum noſtrum Regnũ recepto & uſitato. Cui item peculiaria quædam in Chriſtianorum

funebribus

funebribus & exequijs decantanda adiungi præcepimus, Statuto illo prædicto de ritu publicarum precum (cuius supra mentionem fecimus) anno primo regni nostri promulgato, in contrarium, non obstante.

Prouiso semper, quod in eiusmodi Collegijs, quibus Laicorũ parochiæ annexæ erunt, ac in reliquis etiam, ad quorum templa laici, eorundem Collegiorum famuli & ministri, siue alij quicunque siue Latinæ linguæ imperiti, necessario adire debent, his horæ aliquot opportunæ, & loca in dictis ecclesijs aut sacellis, assignentur, in quibus, Festis saltem diebus, preces Matutinæ & Vespertinæ legantur & recitentur. & Sacramentorum administrationes suis temporibus Anglice, ad Laicorum ædificationem celebrari possint. Eadem etiam formula Latina precandi priuatim uti, hortamur omnes reliquos Ecclesiæ nostræ Anglicanæ ministros, cuiuscunque gradus fuerint, ijs diebus, quibus aut non solent, aut non tenentur parochianis suis, ad ædem sacram pro more accedentibus, publice preces uernacula lingua, secundum formam dicti Statuti, recitare. In præmissorum autem fidem & testimonium, has literas nostras fieri fecimus patentes.

Dat. apud Palacium nostrum de Westmonasterio, sexto die Aprilis. Anno regni nostri secundo.

Præfatio

NIHIL VNQVAM FVIT *humana sapientia tam bene constitutum, aut constabilitum firmiter, quod processu temporis non labefactaretur & corrumperetur. Et ut de alijs exemplis taceam, hoc manifestum est de forma publicarum precum in Ecclesia, quas uulgus Cultum dei uocare cõsueuit. De harum origine si quis consultat autenticos scriptores, inueniet non alia ratione institutas esse, quàm ut fides, pietasq́ꝫ, ac religio Christiana cresceret, & doctrina latiùs propagaretur. Nam sancti Patres ita rem instituerunt, ut tota Biblia, aut maior horum pars semel in anno prælegeretur, hoc consilio, ut clerici & præsertim ministri Ecclesiæ, frequenti lectione & meditatione scripturæ, seipsos excitarẽt ad pietatem, & instructiores redderentur ad docendam Ecclesiam uerbo Dei, & refutandos aduersarios ueræ doctrinæ. Deinde, ut populus ex quotidiana lectione sacrorũ librorum in templis, cresceret subinde magis ac magis in uera cognitione Dei & domini nostri Iesu Christi, & per id accenderetur ad studium & amorem ueræ religionis. Sed multis retro ab hinc annis, hæc pia & salutaris Patrum constitutio, ita neglecta, mutata*

& corrupta fuit, additione incertarum historiarũ, ut nihil durius dicam, Responsoriorũ, Versuum & inutilium repetitionum, commemorationum, & aliarum Synodalium constitutionum, ut semper fere cum inciperetur liber aliquis Sacer, priusquam tria aut quatuor capita absoluerentur, nihil temporis superesset pro reliqua parte scripti. Vt, exẽpli gratia, uisio Esaiæ prophetæ incipiebatur prima dominica Aduentus, ita liber Geneseos dominica Septuagesimæ incipiebatur: sed incipiebatur tantum, quia nunquam finiebatur. Et ad hunc modum fiebat de alijs.

Præterea, etiamsi Paulus iubeat sacram lectionem fieri lingua populari, ut inde ædificetur Ecclesia, tamen aliquot seculis sacri libri prælegebantur ad Anglos Latine, ut is qui legeret, plerunque daret sine mente sonum, & uox tantum aërem & aures feriret, corda, spiritus & mentes, fructu uacarent. Ad hæc, etsi sancti patres diuiserunt Psalmos in septem partes, quas Nocturnas preces uocant, ut Psalteriũ integrũ singulis septimanis absolueretur, raro tamen his postremis temporibus huic ordinationi fuit satisfactũ, sed omnibus diebus ijdem Psalmi repetebantur, alijs interim omnino omissis. Postremo tantus fuit numerus, tanta uarietas regularum, Picæ ut uocabant, tot mutationes in officio ecclesiastico, quod reuolutio libri ad inueniendũ quid legeretur, plus negotij & dif-

ficultatis

ficultatis haberet, quàm lectio huius quod fuerat inue-tum. Horum & similium incommodorum considera-tione, reuocauimus officium Ecclesiasticum ad pri-mam institutionem, iuxta consiliū sanctorū Patrum. Et ut omnia sint in promptu, præfixum est Calenda-rium facile intellectu, & in quo quantū fieri potuit, to-tius Scripturæ cōtinua lectio proponitur ordine, ita ut nulla sit interruptio aut separatio locorum in sacris Biblijs coniunctorum. Hoc ut cōmode fieret, necesse fuit omittere Antiphonas, Responsoria, Inuitatoria, & alia quædā similia, quæ disiungebant perpetuū cō-textū, & cōtinuam lectionē scripturæ. Et quia cōdu-cit ad huius ordinis & perpetui cōtextus sacrorū li-brorum intellectū, præfigere quosdam Canones, ideo aliquos huic operi præfiximus, qui ut numero pauci, ita intellectione sunt facilimi: sic enim ordo precatio-num, quantum ad scripturam attinet, dispositus est, ut multo magis conueniat cum consilio institutionis san-ctorū Patrū, & multo cōmodior atq; utilior sit, quā fuerit illa qua antea sumus usi. Quod aūt maiorē ha-beat utilitatē, uel ex eo facile intelligi potest, quod in eo multa sunt omissa de illis rebus, quæ sunt incertæ, quæ-dā etiam conficta, nonnullæ superstitiosæ. Et quod in hac ordinatione nihil contineatur præter purum uer-bū Dei & sacras literas, uel quod in euidente & ne-cessaria consequutiōe ex istis deducitur, idq; hoc ordine, illo idiomate, ut & à lectoribus & auditoribus haud

difficile

difficile percipi & retineri possit. Est praeterea haec ordinatio commodior propter breuitatem & manifestum ordinem, & paucas regulas apertas. Et quia ministris Ecclesiae, nihil opus est alijs libris in publico ministerio, si hunc & sacra biblia teneant, quo fit etiam ut plebecula facilius ferre possit sumptus in coemendis libris, in unaquaque Parochia, quàm unquam antea. Est & illud in hac ordinatione illustre, & quod omnes ad decorum non solum, sed & utile & necessarium iudicant, quod in omnibus huius regni ecclesijs, eaedem sunt lectiones & cantiones, cum antea singulae Dioeceses suam habuerint ordinationem, ut alij Sarum, alij Herfordiensem, alij Eboracensem, aut Lincolniensem &c. sequerentur.

Si autem quispiam queratur, difficiliorem esse hac ordinationem; propterea quòd oporteat iam omnia ex libro recitare, cum antea ex solo auditu, propter crebram repetitionem, multa addisci possent: is si conferet utilitatem intelligentiae, quam ex quotidiana lectione sacrorum librorum consequetur, cum labore facile hanc molestiam deuorabit. Quia uerò nulla ordinatio tam perspicue proponi potest, de quo non oriantur interdũ disputationes in quotidiano usu, constitutum est, ut quoties dubia occurrunt aut incidunt inter ministros, deferatur res ad Episcopum Dioeceseos, cuius iudicio in hac re acquiescent, modo nihil constituat, quod palam cum hac ordinatione pugnet.

De Cæremoniis, cur aliæ

QVIDEM ABROGATAE, ALIAE uerò retentæ ac receptę sunt in Ecclesia nostra Anglicana.

AERIMONIAS PLAE-rasq́; omnes, ac sacrorũ ritus, quibus in Ecclesia diu iam autoritas tributa est, ab hominum institutione ac disciplina manauisse, luce clarius est. Harum autem cærimoniarum aliæ piè sancteq́;, ab ortu excogitatę, diuturnitate post, & institutionis ignoratione, uersæ fuerunt in eam superstitionem, in qua insunt timores quidam, ac confidentię pariter inanes. Aliæ, clam in Ecclesiam irrepserunt, effictę ad quorundam hominum arbitrium, quibus plus desiderij cultus diuini, quàm cognitionis modi, ac rationis rectè colendi Deum fuit. Quę quoniam primò conniuentibus cæteris, quibus fuit iudicium confirmatius, introductæ fuerũt in dies singulos, in nefarios & flagitiosos abusus adoleuerũt. Hæ, non solum quod inutiles sunt quod ijs populus cæcutijt, uerum etiã quod gloriæ Dei per has offusæ sunt tenebræ, dignæ existimabantur, quæ exploderentur, ac

penitus

penitus exterminarentur. Aliæ ſunt, quas li-
cet ab hominibus aſcitas fuiſſe confitemur: eas
tamen retinere optimum uiſum eſt, cum pro-
pter εὐταξίαν, & decori ordinis conſeruationē
in Eccleſia (quò erant primum deſtinatæ) tū
potiſsimum, quia ſpectant ad ædificationem,
ad quam ſunt omnia (ut Apoſtolus tradit)
referenda. Et quanquam cæremonię alicuius
retentio, aut omiſſio, (quod ad eam ipſam at-
tinet) non magni eſt momenti: temeraria ta-
men & faſtuoſa, communis ordinis, ac diſci-
plinæ maiorum reſciſſio, grauiſsimam numi-
nis diuini reprehenſionem incurrit.

Fiant omnia inter uos (inquit Apoſtolus)
decore, & appoſito ordine. Ordinis autem
huius conſtitutio, temperatioq́ue, neutiquam
ad priuatos homines ſpectare poteſt. Quam-
obrem conatus reſcindendi aut nouandi in-
ſtituta publica, in Eccleſia Chriſti, non niſi
legittime ad eam rem accerſito, eſt cuiquam
permiſſus.

Et quoniam his noſtris turbulentiſsimis
temporibus, ob uehemens hominum ſtudiū,
tam ardens in quibuſdam cęrimoniarum ſu-
arum propugnatio ſit, ut uel minimam par-
tem earum libenter dimitti non uelint: alijs
contra aures ſint, nouarum rerum cupidita-
te adeò prurientes, ut nihil niſi nouum ac nu-

per ascitum possit arridere: non tam illorum libidini, quam rei ueritati consulendum esse rati, in Deum primum oculos coniecimus, deinde in utilitatem utrarumque partium. Verum ne quisquam ægre ac iniquo animo ferat cærimoniarum in Ecclesia immutationē, rationes quasdam adduximus, cur à multis ante seculis receptæ quædam antiquentur, aliæ uerò obseruentur. Abolentur nonnullæ ad ingentem & immensam illarum congeriem imminuendam, quę non multo ante hanc nostram ætatem adeò amplificabantur, vt onus illarum non esset ferendum. Quamobrē diuus Augustinus in illa ecclesiæ Christi quasi iuuentute, grauiter acerbeque cōquestus est, aceruum illaruum tam infinitè excreuisse, ut Christianorum conditio multo esset deterior, ea in re, quàm populi Iudaici: isque autor ac consultor fuit, ut tam graue iugum & importunum pondus leuaretur, quum primùm occasio & temporis oportunitas, sedatè id fieri posse permitteret. At quid diceret diuus Augustinus, si in hęc nostra tempora reseruatus, uidisset auctissimum incrementum hodiernarum cærimoniarum, quibuscum illę nequaquam numero sunt conferēdæ? Nostrarum cęrimoniarum multitudo, adeò erat amplificata, adeò erat abstrusæ, & obscuræ signi-

ſignificationis, & interdum adeò inutiliter accommodatę, ut potius tenebras obducerent, inuoluerentq́ rerũ ſenſa, quàm illuſtrarent beneficia Chriſti, prolixè & copioſè in nos collata. Ad hæc, Chriſti euangelium, nõ eſt diſciplina egens cærimonijs, æquè atque Moyſis inſtituta: uerum eſt pura & ſyncera ratio colendi Deum, non in ſeruitute typorum & umbraculorum, ſed in ſpiritus libertate, contenta his ſolum cęrimonijs, quę poterunt pertinere ad decorj ordinis conſeruationem (quam paulò ante εὐταξίαν appellauimus) & ſanctę morum diſciplinæ confirmationem: & ſunt præterea aptæ ad excitandos hebetes, & ſomnolentos hominum ſenſus, in recordationem officij ſui erga Deum, ídque clara & patenti notatione, in ædificationem corporis myſtici. Poſtremò, grauiſſima ratio, quæ ad exterminationem quarundam cęrimoniarum nos commouit, fuit, quod hæ partim cæcitas imperitę plebis, partim inexplebili eorum auaritia, qui quærebant corradere ſuum quæſtum, potius quam gloriam Dei illuſtrare, in tam horribiles abuſus degenerauerunt, ut hi, niſi ſublatis ipſis cærimonijs, tolli ulla ratione non poſſent. Verum, iam nunc ſi qui fortè grauiter aç moleſtè ferent, aliquas ueterum cærimoniarum non a-

abolitas fuisse: ij si secum ipsi uelint reputare, sine certis non posse fieri, ut rerum gerendarum decorum, & tranquilla disciplina in ecclesia conseruentur, facilè deprehendent rationum quædam momenta, quibus poterũt reuocari ad saniorem mentem, & acrius iudicium. Quod si penitus omnes antiquas amouendas esse censebunt, & illarum loco nouas substituendas: tum quandoquidem authores sunt cærimoniarum habendarum, equidem eas, quæ diutino populi assensu, & uoce receptæ, comprobatęq́ sunt, & apposité possunt seruire instituto nostro, respuendo, stultitiam suam manifestè produnt, prę sertim cum nostro æuo, earum significatio accommodatioq́ non ignoretur. Hac siquidem clarè explorata & percepta, sunt magni ęstimandę ab omnibus, ob admirabilem cõtinuationem, & seriem longinqui temporis, si se ipsi potius concordiæ & consensionis cupidos esse uideri uolunt, quam introducẽdi res inusitatas, exoticas & aduentitias, id quod (quantum Christianæ religionis diligens quædam procuratio patitur) est sedulò uitãdum. Præter hæc, nemo poterit meritò & iustè de retentis cærimonijs conqueri, nemo succensere. Nam quemadmodum illæ exulant ab ecclesia, quibus populus fœdissimè abutebatur

abutebatur, & quibus hominum conſcientię oppreſſæ ſuccum bebant: ſic hæ retentę ſunt, diſciplinę ac ordinis cauſa, quę tamen ita valebunt, ut non ſolum mutari, ſed refigi etiam ac reſcindi poſſint, & ea de re, non dabũt ſe in ſocietatẽ honoris, cum lege diuina. Ad hęc, non ſunt inuolutæ aut elingues cerimonię noſtrę, patent, loquuntur, adeò ut explicata & euoluta ſit illarũ intelligentia, & propoſitum nõ obſcurum, quò referuntur. Quò fit, ut credi non poſſit eas peruertendas fore tẽpore uenturo, ęquè ac cęteræ, quibus Chriſtiana uita, toto cœlo à ſcopo uitæ Chriſto, aberrauit. At dicent aliqui fortaſsè: Quò ſeſe iactabit hæc audacia? Ecquid pręſcribetis religionis formas & effigies peregrinis? Neutiquam, Nam neque conſuetas illorum cęrimonias reprehendimus, neq; inducimus nouas, utpote quibuſcum nihil nobis commercij eſt, de noſtris hominibus duntaxat ſumus ſolliciti. Hoc enim iudicio diu iam fuimus, ut conuenire opinaremur, vt quęlibet Reſpublica utatur his cęrimonijs, quas accommodatiſsimas exiſtimauerit ad illuſtrandam Dei gloriam, ac ad ſeuocandum populum à turpitudine ad cœleſtem uitam, ab errore & ſuperſtitione, ad cognitionẽ & uerum cultum, & denique ut excludat alias

omnes, quolibet tempore, quas intellexerit abuſu indecorè deformatas eſſe, quemadmodum in humanis traditionibus ſępe uſu ueniſſe in diuerſis Prouincijs, intelleximus.

Index & Calendarium, quo

EXPRIMITUR ORDO PSALmorum & Lectionum, ad preces Matutinas & Vespertinas, per totum annum, exceptis quibusdam Festis proprijs, quemadmodum regulæ subsequentes planius explicabunt.

Otum Psalteriū prælegitur singulis mensibus. & quia non idem est numerus dierum in omnibus, sed aliqui plures, aliqui pauciores dies habent, placuit eos pares facere, quantum ad numerum dierum, hac ratione.

Cuilibet Mensi, quantum ad nostrum institutum attinet, deputantur triginta dies.

Et quia Ianuarius & Marcius unum & triginta habent dies in Calendarijs, & horum medio Februarius viginti octo tantum, ideô is ab unoquoque illorum unum mutuabitur diem. Ita ut Psalterium quod legi debet mense Februario, incipiatur ultimo Ianuarij, & finiatur primo Martij.

Cum autem Maius, Iulius, Augustus, October & December, singuli triginta & vnū dies habeāt, cōstitutum est, ut Psalmi qui penultimo die leguntur, sequenti etiam die, id est ultimo, repetantur, ut Psalterium primo die sequentium mensium possit incipi.

Iam ad intelligendum qui psalmi singulis diebus debeant prælegi, inspice numerum in Calendario, qui adscriptus est psalmis, & tunc quære eundem numerum in hac tabula, quo inuento, uidebis qui psalmi ad

Ma-

Matutinas & VespMatutinas & Vesperas debeant recitari.

Quia uero psalmus 118.diuisus est in 22 periodos, & prolixior est, quam vt uno tempore legatur, constitutum est , ut una uice quatuor aut quinque periodi tantum legantur, ut in tabula signatum deprehendes.

Hoc autem considerandum est, quod in hac tabula, & in tota ordinatione, ubi mentio fit de numero psalmorum, sequuti simus supputationem veteris translationis, quia Hæbræi, à nono psalmo usque ad 146 aliter numerant quàm Latini in uulgata æditione.

Sequitur Tabula, monstrans ordinem Psalmorum, ad Matutinas & Vespertinas preces.

Psalmi.

dies.	Matutinæ.	Vespertinæ.
1	1. 2. 3. 4. 5.	6. 7. 8.
2	9. 10.	11. 12. 13.
3	14. 15. 16.	17.
4	18. 19. 20.	21. 22.
5	23. 24. 25.	26. 27. 28.
6	29. 30.	31. 32. 33.
7	34. 35.	36.
8	37. 38. 39.	40. 41. 42.
9	43. 44. 45.	46. 47. 78.
10	49. 50. 51.	52. 53. 54.
11	55. 56. 57.	58. 59. 60.
12	61 62. 63.	64. 65. 66.
13	67.	68. 69
14	70. 71.	72. 73.
15	74. 75. 76.	77.
16	78. 79. 80.	81. 82. 83. 84
17	85. 86. 87.	88.
18	89. 90. 91.	92. 93.
19	94. 96.	97. 98. 99. 100.
20	101. 102.	103.
21	104.	105.
22	106.	107. 108.
23	109. 110. 111. 112.	113. 114.
24	115. 116. 117.	118. Inde 4 periodi.
25	Inde quinq; periodi eiusdem.	Inde 4 periodi eiusdem.
26	Inde quinq; periodi eiusdem.	Inde 4 ultimi eiusdem.
27	119. 120. 121. 122. 123. 124.	125. 126. 127. 128. 129. 13[illegible]
28	131. 132. 133. 134.	135. 136. 137.
29	138. 139. 140.	141. 142.
30	143. 144. 145.	146. 147. 148. 149. 15[illegible]

Ordo Lectionum iuxta con*textum Bibliorum: sepositis Psalmis.*

VEtus testamentum prima lectione recitatur in Matutinis & Vesperis: & quolibet anno debet finiri, exceptis quibusdã libris & capitibus, qui ommittuntur, propterea quod non sunt tam necessarij, quàm alij.

Nouum testamentum Alteri lectioni inseritur in Matutinis & Vesperis: & singulis annis ter repetitur, unà cum Epistolis & Euangelijs, excepta Apocalypsi. ex qua lectiones aliquot Festis quibusdam tribuuntur.

Nota. Vt autem scias quæ lectiones quolibet die legi debeant, quære diẽ mensis in sequenti Calendario. Isthic enim libros & capita inuenies lectionum, quę ad Matutinas & Vesperas recitabuntur.

In festis mobilibus, immobilibus, & Dominicis quæ proprios habent psalmos & lectiones, relinquũtur Psalmi & Lectiones nominati in Calendario.

Sciendum est etiam, Collectam, Epistolam, & Euangelium Dominicæ diei, repeti per totam septimanam, nisi inciderit festum quod proprium habet officium.

In Bolismo uel bisextili, quo uicesimus quintus dies Februarij in duos diuiditur, utriusq; diei idẽ est officium.

Vbicunq; principium Lectionis, Epistolæ vel Euangelij nõ exprimitur, incipiendũ est à prĩcipio capitis.

Et ubicunq; non exprimitur finis Lectionis, legendum est ad finem capitis.

Lecti-

Lectiones Propriæ, quæ pro

PRIMIS LECTIONIBVS RECI-
tabuntur, per totum annum, diebus Dominicis, ad preces Matutinas & Vespertinas. Aliquot etiam Secundæ lectiones.

Dominicæ Aduentus Dom.		
Dñica	*Matutinæ.*	*Vesperæ.*
1	Esai. 1	Esa. 2.
2	5	24
3	25	26
4	30	32
Dominicæ post Natalem Domini.		
1	Esai. 37	Esai. 38
2	41	43
Dominicæ post Epiphaniam.		
1	Esai. 44	Esai. 46
2	51	53
3	55	56
4	57	58
5	59	64
Septuagesima.		
	Gen. 1	Gen. 2
Sexagesima.		
	Gen. 3.	Gen. 6

dñica.	Matutinæ.	Vesperæ.
Dñica. Quinquagesimæ.		
	Genesis. 9	Genesis. 12
Dominicæ Quadragesimæ.		
1	Gene. 19	Gene. 22
2	27	34
3	39	42
4	43	45
5	Exod. 3	Exod. 5
6	9	10
Die Paschæ.		
	Exod. 12 Roma. 6	Exod. 14 Acto. 2
Dominicæ post Pascha.		
1	Num. 16	Num. 22
2	23	25
3	Deut. 4	Deut. 5
4	6	7
5	8	9
Dominica post Ascensionem Dom.		
	Deut. 12	Deut. 13
Die Pentecostes.		
	Deut. 17 Act. 10. Aperiens autem Petrus os. &c.	Deut. 18 Act. 19. Factũ est aũt cũ Apollo esset Corinthi. &c.
Dominica Trinitatis.		
	Gene. 18 Matth. 3	Iosue. 1

Dñic.	Matutinæ.	Vespertinæ.
	Dominicæ post Trinitatem.	
1	Iosuę. 10	Iosuę. 23
2	Iudi. 4	Iudi. 5
3	1. Reg. 2	1. Reg. 3
4	12	13
5	15	16
6	2. Reg. 12	2. Reg. 21
7	22	24
8	3. Reg. 13	3. Reg. 17
9	18	19
10	21	22
11	4. Reg. 5	4. Reg. 19
12	10	18
13	4. Reg. 19	4. Reg. 23
14	Iere. 5	Iere. 22
15	Ierem. 35	Iere. 36
16	Ezech. 2	Ezec. 14
17	16	18
18	20	24
19	Danie. 3	Dan. 6
20	Ioel. 2	Mich. 6
21	Abacuc. 2	Prouer. 1
22	Prouer. 2	3
23	11	12
24	13	14
25	Pro. 15	16
26	17	19

Sequuntur lectiones propriæ Festorum dierum.

Propriæ Lectiones Festorum dierum.

Dies.	*Matutinæ.*	*Vesperæ.*
Andreæ apost.	Prouerb. 20.	Prouerb. 21
Thomæ apost.	Prouerb. 23	Prouerb. 24

Die Natalis Domini.

lect. { 1 2 }	{ Esai. 9. Luc. 2. usque ad hominibus bone voluntatis.	{ Esa. 7. locutus est dns ad Ac. Tit. 3. Apparuit bonitas.
Stephani prothomartyris	{ Prouerb. 28 Act. 6. & 7. Stepha. plenus usque, Et post 40.	{ Eccle. 4' Act. 7. Et completis quadraginta annis.
Ioannis Euang.	{ Eccles. 5 Apoca. 1 }	{ Eccle. 6. Apoc. 22
Innocentum.	Iere. 31. vsque ad Audiui Ephraī.	Sapient. 1
Circumcisionis.	{ Genesis. 17. Roma. 2 }	{ Deu. 10. & nūc Coloss. 2. (Isra.

Die Epiphaniæ.

1 2	{ Esa. 60. Luc. 3. Factum est autem cū baptizaretur. &c	{ Esa. 69. Ioa. 2. Post hęc descendit Capernaum.
Conuers. Pauli.	{ Sapien. 5. Act. 22. ūsque ad Audiebant aūt.	{ Sapient. 6. Act. 2.

Die Purificationis Mariæ vir.

	gapient. 9.	Sapient. 12

Dies.	Matutine.	Vespere.
Mathię Aposto.	Sapient. 19	Eccli. 1
Annunci. Marię	Eccli. 2	Eccli. 3
Fer. 4. ante pasc.	Osee. 13	Osee. 14
Cœnę Domini.	Dani. 9	Iere. 31
Parasceues.	Gen. 22	Esai. 54
Vigilia Paschę.	Zach. 9	Exo. 13
Fer. 2. post pasch.	Exod. 16 / Matth. 28	Exod. 17 / Act. 3
Feria tertia. 1 / 2	Exod. 20 / Lu. 24. usque ad Et ecce duo ex.	Exod. 32 / 1 Cor. 15
Marci euang.	Eccli. 4	Eccli. 5
Philip. & Iacobi.	Eccli. 7	Eccli. 9
Die Ascensionis Domini.		
	Deut. 10	Deut. 11
Fer. 2. post. Pent.	Deut. 30	Deut. 31
Feria tertia.	Deut. 32	Deut. 34
Barnabę Apost.	Eccli. 10 / Acto. 14	Eccli. 12 / Act. 15. usque ad post aliquot dies.
Die Ioannis Baptistæ.		
Lect. 1 / 2	Malach. 3 / Matth. 3	Malach. 4 / Mat. 14. usque ad, Cum audisset.
Petri aposto. 1 / 2	Eccli. 15 / Acto. 3	Eccli. 19 / Acto. 4
Iacobi aposto.	Eccli. 21	Eccli. 23
Bartholomęi.	Eccli. 25	Eccli. 29
Matthęi. apost.	Eccli. 35	Eccli. 38
Die Michaelis Angeli.		
	Eccli. 39.	Eccli. 44

Dies festi.	*Matutinæ.*	*Vespertinæ.*
Lucę Euangeli.	Eccle. 51	Iob. 1
Simonis & Iudę.	Eccle. 24 25	Iob. 42

Die omnium Sanctorum.

Lectio 1	Sapient. 3. usq; ad Quoniam felix est sterilis. &c.	Sap. 5. usq; ad. Et accipiet armaturam zelus illius.
Lectio 2	Heb. 11. & 12. Sācti per fidē. usque ad, Feratis castigationem.	Apo. 19. usq; ad Et ecce uidi Angelum.

Psalmi proprii festorum.

Die Natalis Domini.

Psalmi.		18. 44. 84	88. 109. 131.

Die Paschæ.

Psalmi.		2. 56. 110.	112. 113. 117.

Die Ascensionis Domini.

Psalmi.		8. 14. 23.	27. 67. 108.

Die Pentecostes.

Psalmi.		47. 66.	103. 144.

Finis.

Ianuarius habet xxxi dies.

				Matutinæ		Vesperæ.	
			ps.	Lect.1	2.	Lect.1.	2.
1	A	Circumcisio Domi.	1	Gen. 17	Rom.2.	Deut.10	Colo.2
2	b		2	Gen. 1	Mat.1.	Gen.2.	Rom.1
3	c	Genouefæ uirg.	3	3	2	4	2
4	d		4	5	3	6	3
5	e	Depo. Edwardi Re.	5	7	4	8	4
6	f	Epiphania Domini.	6	Esai. 60	Luc. 3.	Esa.69.	Ioan.2.
7	g	Felicis & Ian.	7	Gen. 9	Mat.5.	Gen.11	Rom.5
8	A	Luciani pres. cũ so.	8	12	6	13	6
9	b	Iudoci.	9	14	7	15	7
10	c	Pauli primi heremi.	10	16	8	17	8
11	d		11	17	9	19	9
12	e	Sol in Aquario.	12	20	10	21	10
13	f	Hilarij episcopi.	13	22	11	23	11
14	g	Felicis presbyteri.	14	24	12	25	12
15	A	Mauri & Isidori.	15	26	13	27	13
16	b	Marcelli martyris.	16	28	14	29	14
17	c	Sulpitij episc.	17	30	15	31	15
18	d	Priscę virginis.	18	32	16	33	16
19	e	Vlstani episcopi.	19	34	17	35	1.Cor 1.
20	f	Fabiani & Sebast.	20	36	18	37	2
21	g	Agnetis virginis.	21	38	19	39	3
22	A	Vincentij martyris.	22	40	20	41	4
23	b	Emerentianæ uirg.	23	42	21	43	5
24	c	Timothei.	24	44	22	45	6
25	d	Conuersio Pauli.ap	25	46	Act.22.	47	Acto.26
26	e	Polycarpi mart.	26	48	Mat. 23.	49	1.Cor.7
27	f	Iuliani confess.	27	50	24	Exod.1	8
28	g	Agnetis uirginis.	28	Exod. 2	25	3	9
29	A	Valerij episcopi.	29	4	26	5	10
30	b	Batildis reginæ.	30	6	27	7	11
31	c	Saturni & Victoris.	1	8	28	9	12

c.i.

Februarius habet xxviii dies.

				Matutinæ.		Vesperæ.	
			ps.	Lect.1.	2	Lect.1.	2
1	d	Brigidæ virginis.	2	Exo.10	Marci.1	Exo.11.	1.Co.13.
2	e	**Purificatio Mariæ.**	3	12	2	13	14
3	f	Blasij episc.& marty.	4	14	3	15	15
4	g	Gilberti confessoris.	5	16	4	17	16
5	A	Agathæ vir. & mar.	6	18	5	19	2.Co.1.
6	b	Vedasti & Amandi.	7	20	6	21	2
7	c	Anguli episcopi.	8	22	7	23	3
8	d	Pauli episcopi.	9	24	8	32	4
9	e	Appoloniæ uirginis.	10	33	9	34	5
10	f	Scholastica vir.	11	35	10	40	6
11	g	**Sol in piscibus.**	12	Leui.18	11	Leui.19	7
12	A	Eulaliæ uirginis.	13	20	12	Nu. 10.	8
13	b	Vlfranni episcopi.	14	Num.11	13	12	9
14	c	Valentini episcopi.	15	13	14	14	10
15	d	Faustini.	16	15	15	16	11
16	e	Iulianæ uirginis.	17	17	16	18	12
17	f	Policronij episcopi.	18	19	Lu.di.1	20	13
18	g	Simeonis episc,	19	21	di. 1.	22	Galat.1.
19	A	Sabini & Iuliani.	20	23	2	24	2
20	b	Mildredæ uirgin.	21	25	3	26	3
21	c	Sexaginta nouē mar	22	27	4	28	4
22	d	Cathedra Petri apo.	23	29	5	30	5
23	e	Policarpi episcopi.	24	31	6	32	6
24	f	**Mathiæ apostoli.**	25	33	7	34	Ephe.1.
25	g		26	55	8	36	2
26	A	Alexandri episcopi.	27	Deut.1	9	Deu. 2.	3
27	b	Augustini episcopi.	28	3	10	4	4
28	c	Oswaldi epis. & conf.	29	5	11	6	5

Martius habet xxxi dies.

				Matutinæ.		Vespertinæ.	
			ps.	Lect.1.	2.	Lect.1.	2.
1	d	Dauidis episcopi.	30	Deut.7	Luc.12.	Deut.8	Ephe.6
2	e	Cedde epis.& confess.	1	9	13	10	Philip.1
3	f	Maurini & Asterij.	2	11	14	12	2
4	g	Adriani marty.	3	13	15	14	3
5	A	Foce & Eusebij.	4	15	16	16	4
6	b	Victoris.	5	17	17	18	Colo 1.
7	c	Perpetue.	6	19	18	20	2
8	d		7	21	19	22	3
9	e	Quadraginta mart.	8	23	20	24	4
10	f	Equinoctium verni.	9	25	21	26	1.Tes.1.
11	g	Solis in Ariete.	10	27	22	28	2
12	A	Gregorij epi. Roma.	11	29	23	30	3
13	b	Theodori mart.	12	31	24	32	4
14	c	Petri martyris.	13	33	Ioan. 1.	34	5
15	d	Longini martyris.	14	Iosue.1	2	Iosue. 2	2.Tes.1.
16	e	Hylarij & Tacoani.	15	3	3	4	2
17	f	Patricij episcopi.	16	5	4	6	3
18	g	Edwardi regis.	17	7	5	8	1.Tim.1
19	A	Ioseph sponsi Mari.	18	9	6	10	2. 3.
20	b	Cuthberti episcopi.	19	11	7	12	4
21	c	Benedicti abbatis.	20	13	8	14	5
22	d	Affrodosij episcopi.	21	15	9	16	6
23	e	Theodori presbyteri	22	17	10	18	2.Tim.1
24	f	Agapiti martyris.	23	19	11	20	2
25	g	Annũc. Mariæ uirg.	24	21	12	22	3
26	A	Castoris marty.	25	23	13	24	4
27	b		26	Iudic.1.	14	Iudic.2.	Tit. 1
28	c	Dorotheæ uirginis.	27	3	15	4	2. 3.
29	d	Victorini.	28	5	16	6	Phile. 1.
30	e	Quirini martyris.	29	7	17	8	Heb 1.
31	f	Adelmi episcopi.	30	9	18	10	2

Aprilis habet xxx dies.

				Matutinæ.		Vespertinæ	
			ps.	Lect.1.	2	Lect.1.	2
1	g	Theodoræ virg.	1	Iudi.11	Ioan.19	Iud. 12	Heb.3
2	A	Mariæ Aegyptiacę.	2	13	20	14	4
3	b	Richardi confessoris	3	15	21	16	5
4	c	Ambrosij episcopi	4	17	Acto. 1.	18	6
5	d	Martiniani ep. mar.	5	19	2	20	7
6	e	Sixti epis. & mart.	6	21	3	Ruth.1	8
7	f	Euphemie.	7	Ruth.2.	4	3	9
8	g	Egesippi sociorũq;	8	4	5	1.Re 1.	10
9	A	Perpetui episcopi.	9	1.Reg. 2	6	3	11
10	b	Passio septem uirgi.	10	4	7	5	12
11	c	Guthliaci confes.	11	6	8	7	13
12	d	Sol in Tauro.	12	8	9	9	Iaco.1
13	e	Eufemię virginis.	13	10	10	11	2
14	f	Tiburcij.	14	12	11	13	3
15	g	Oswaldi archiepisc.	15	14	12	15	4
16	A	Isidori episcopi.	16	16	13	17	5
17	b	Aniceti episcopi Ro.	17	18	14	19	1.Pet.1
18	c	Eleutherij & Anthi.	18	20	15	21	2
19	d	Alphegi martyris.	19	22	16	23	3
20	e	Victoris martyris.	20	24	17	25	4
21	f	Simonis martyris.	21	26	18	27	5
22	g	Sotheris.	22	28	19	29	2.Pet.1
23	A	Georgij martyris.	23	30	20	31	2
24	b	Vlfridi confes.	24	2.Reg.1	21	2.Re.2	3
25	c	Marci Euangelist.	25	3	22	4	1.Ioa.1
26	d	Cleti episcopi. Ro.	26	5	23	6	2
27	e	Anastasij episc.Ro.	27	7	24	8	3
28	f	Vitalis martyris.	28	9	25	10	4
29	g	Petri Mediolanensis	29	11	26	12	5
30	A	Deposit.Erken.epis.	30	13	27	14	2.Ioa.3

Maius habet xxxi dies.

				Matutinæ.		Vespertinæ.	
			ps.	Lect. 1	2.	Lect. 1.	2.
1	b	Philippi & Iacobi.	1	2. Re. 15	Actio. 8.	2. Re. 16	Iudæ. 1
2	c	Athanasij episcopi.	2	17	28	18	Rom 1.
3	d		3	19	Math. 1	20	2
4	e		4	21	2	22	3
5	f	Godardi.	5	23	3	24	4
6	g	Ioan. ante port. lat.	6	3. Reg. 1	4	3 Re. 2	5
7	A	Ioan. de Beuerlaco.	7	3	5	4	6
8	b		8	5	6	6	7
9	c		9	7	7	8	8
10	d	Gordiani & Epima.	10	9	8	10	9
11	e	Anthonij martyris	11	11	9	12	10
12	f	Sol in Gemini.	12	13	10	14	11
13	g	Seruasij confessoris	13	15	11	16	12
14	A	Bonifacij martyris.	14	17	12	18	13
15	b	Isydori martyris	15	19	13	20	14
16	c	Brandani episcopi.	16	21	14	22	15
17	d		17	4 Re. 1	15	4. Re. 2	16
18	e	Dioscori martyris	18	3	16	4	1. Cor. 1
19	f	Dunstani episcopi	19	5	17	6	2
20	g	Bernardini.	20	7	18	8	3
21	A	Helenæ reginę	21	9	19	10	4
22	b	Iulianæ virginis	22	11	20	12	5
23	c	Desyderij martyris	23	13	21	14	6
24	d		24	15	22	16	7.
25	e	Aldelmi episcopi	25	17	23	18	8
26	f	Augustini angl. epi.	26	19	24	20	9
27	g	Bedę presbyteri	27	21	25	22	10
28	A	Germani episc.	28	23	26	24	11
29	b	Coronis mart.	29	25	27	1. Esd. 1.	12
30	c	Felicis episc. Ro.	30	1. Esd. 2	28	3	13
31	d	Petronille uirgin.	30	4	Mar. 1.	5	14

Iunius habet xxx dies.

				Matutinæ.		Vespertinæ.	
			ps.	Lect.1.	2	Lect.1.	2
1	e	Nichomedis mart.	1	1.Esd.6.	Mar. 2.	1.Esd. 7	1.Cor.5
2	f	Marcellini marty.	2	8	3	9	6
3	g	Erasmi episc.	3	10	4	2.Esd.1.	2.Cor.1
4	A	Petrocij confess.	4	2.Esd.2.	5	3	2
5	b	Bonifacij epis.Rom.	5	4	6	5	3
6	c	Melonis archiepisc.	6	6	7	7	4
7	d		7	8	8	9	5
8	e	Gulielmi archiep.	8	10	9	11	6
9	f		9	12	10	13	7
10	g	*Aestas incipit.*	10	Heste.1.	11	Hest. 2.	8
11	A	Barnabæ apostoli.	11	3	Act. 14.	4	Act.15.
12	b	Sol in Cancro.	12	5	Mar. 12	6	2.Cor.9
13	c	*Solstitium æstiuale.*	13	7	13	8	10
14	d		14	9	14	Iob.1.	11
15	e	Viti & Modesti.	15	Iob.2.	15	3	12
16	f		16	4	16	5	13
17	g	Botulphi confessoris.	17	6	Luc. 1.	7	Galat.1.
18	A	Marci & marcelliani	18	8	2	9	2
19	b	Geruasij & Prothasij.	19	10	3	11	3
20	c		20	12	4	13	4
21	d	walburge uirg.	21	14	5	15	5
22	e	Albani mart.	22	16	6	17.18.	6
23	f	Etheldredæ uirg.	23	19	7	20	Ephe.1
24	g	Nat. Ioannis baptista	24	Mala.3.	Mat.3.	Mala.4	Mat.14
25	A		25	Iob.21.	Luc.8.	Iob.22	Ephe.2.
26	b	Ioannis & Pau.mar.	26	23	9	24.25	3
27	c	Crescentis.	27	26.27.	10	28	4
28	d	Leonis episcopi Ro.	28	29	11	30	5
29	e	Petri apost.	29	31	Act. 3.	32	Acto. 4
30	f	Commemora. pauli.	30	33	Luc. 12	34	Ephe6.

Iulius habet xxxi dies.

				Matutinæ.		Vespertinæ.	
			ps.	Lect. 1.	2.	Lect. 1.	2.
1	g		1	Iob.35.	Luc.13	Iob 36	Phil.1.
2	A	Visitatio mariæ uirg.	2	37	14	38	2
3	b		3	39	15	40	3
4	c		4	41	16	42	4
5	d	Zoæ virg. & marty.	5	Pro.1.	17	Pro.2.	Colo.1.
6	e	*Dies Caniculares inci-*	6	3	18	4	2
7	f	*piunt.*	7	5	19	6	3
8	g		8	7	20	8	4
9	A	Cyrilli episcopi.	9	9	21	10	1.Tes.1.
10	b	Septem fratrum mar.	10	11	22	12	2
11	c	Benedicti abbatis	11	13	23	14	3
12	d	Naboris & Felicis.	12	15	24	16	4
13	e	Priuati martyris.	13	17	Ioan.1.	18	5
14	f	Sol in Leone.	14	19	2	20	2.Tim.1
15	g	Swithini & sociorū.	15	21	3	22	2
16	A		16	23	4	24	3
17	b	Kenelmi regis.	17	25	5	26	1.Tim.1
18	c	Arnulphi epis.	18	27	6	28	2. 3.
19	d	Rufinæ & Iustinæ.	19	29	7	30	4
20	e	Margaretæ uirginis.	20	31	8	Eccle.1.	5
21	f	Praxedis uirginis.	21	Eccle.2	9	3	6
22	g	Mariæ Magdalenæ.	22	4	10	5	2 Tim.1
23	A	Appollinaris episco.	23	6	11	7	2
24	b	Christinæ uirgin.	24	8	12	9	3
25	c	Iacobi apostoli.	25	10	13	11	4
26	d	Annæ matris Mariæ.	26	12	14	Ierem.1	Tit.1.
27	e	Septem dormientiū.	27	Iere.2.	15	3	2. 3.
28	f	Sampsonis episcopi.	28	4	16	5	Phile.1.
29	g	Felicis & sociorum.	29	6	17	7	Heb.1.
30	A	Abdon & Sennes.	30	8	18	9	2
31	b	Germani episcopi.	30	10	19	11	3.

Augustus habet xxxi dies.

				Matutinæ.		Vespertinæ.	
			ps.	Lect.1.	2	Lect.1.	2
1	c	Petri ad uincula	1	Iere. 12	Ioan.20	Iere.13.	Heb.4
2	d	Stephani epis.Ro.	2	14	21	15	5
3	e		3	16	Acto. 1.	17	6
4	f	Iustini presbyteri	4	18	2	19	7
5	g		5	20	3	21	8
6	A	Transfigur. Domi.	6	22	4	23	9
7	b	Festum nominis Iesu.	7	24	5	25	10
8	c	Ciriaci sociorumq;	8	26	6	27	11
9	d	Romani mart.	9	28	7	29	12
10	e	Laurentij martyris	10	30	8	31	13
11	f	Tiburci martyris	11	32	9	33	Iacobi.1
12	g	Claræ uirginis	12	34	10	35	2
13	A	Ipoliti & sociorum	13	36	11	37	3
14	b	Sol in Virgine.	14	38	12	39	4
15	c		15	40	13	41	5
16	d	Rochi mart.	16	42	14	43	1.Pet. 1.
17	e		17	44	15	45.46	2
18	f	Agapeti martyris	18	47	16	48	3
19	g	Magni martyris	19	49	17	50	4
20	A	Ludouici episcopi	20	51	18	52	5
21	b	Bernardi confess.	21	Lame.1	19	Lame.2	2.Pet. 1.
22	c		22	3	20	4	2
23	d	Timothei & Apoli.	23	5	21	Eze. 2.	3
24	e	Bartholomei apost.	24	Eze. 3.	22	6	1.Ioan.1
25	f	Ludouici Regis.	25	7	23	13	2
26	g	Seuerini	26	14	24	18	3
27	A	Ruffi martyris	27	33	25	34	4
28	b	Augustini episc.	28	Dani.1.	26	Dani.2.	5
29	c	Decolatio Ioannis	29	3	27	4	2.3. Ioa.
30	d	Felicis & Audacti	30	5	28	6	Iude. 1
31	e	Paulini episcopi	30	7	Math. 1	8	Rom.1

September habet xxx dies.

				Matutinæ		Vespertinæ	
			ps.	Lect. 1.	2	Lect. 1.	2
1	f	Egidij abbatis.	1	Dani. 9	Mat. 2	Dani 10	Rom. 2.
2	g	Anthonij martyris.	2	11	3	12	3
3	A		3	13	4	14	4
4	b		4	Oze. 1.	5	Oze. 1. 3	5
5	c	Bertini abbatis.	5	4	6	5. 6.	6
6	d	Eugenij confessoris	6	7	7	8	7
7	e		7	9	8	10	8
8	f	Natiuitas Mariæ ui.	8	11	9	12	9
9	g	Aequinoct. autumnalæ	9	13	10	14	10
10	A	Sol in Libra.	10	Ioel. 1.	11	Ioel 2.	11
11	b	Prothi & Iacincti.	11	3	12	Amo. 1	12
12	c	Martiniani episcopi.	12	Amo. 2	13	3	13
13	d		13	4	14	5	14
14	e		14	6	15	7	15
15	f		15	8	16	9	16
16	g	Edithę uirginis.	16	Abdia. 1	17	Ionas. 1	1. Cor. 1.
17	A	Lamberti episcopi.	17	Ioe. 2. 3	18	4	2
18	b	Victoris & Coronæ.	18	Mich. 1.	19	Mich. 2	3
19	c	Ianuarij martyris.	19	3	20	4	4
20	d	Eustachij.	20	5	21	6	5
21	e	Mathæi apo. & euan	21	7	22	Naum 1	6
22	f	Mauricij & sociorū.	22	Naum 2	23	3	7
23	g	Teclę uirginis.	23	Abac. 1.	24	Abac. 2.	8
24	A	Andochij martyris.	24	3	25	Soph. 1.	9
25	b	Firmini episcopi.	25	Soph. 2.	26	3	10
26	c	Cypriani & Iustinæ.	26	Agge. 1.	27	Agge. 2	11
27	d	Cosmę & Damiani.	27	Zach. 1	28	Zac. 2. 3	12
28	e	Exuperij episcopi.	28	4. 5.	Mar. 1.	6	13
29	f	Michaelis archangeli	29	7	2	8	14
30	g	Hieronimi presbyr.	30	9	3	10	15

October habet xxxi dies.

				Matutinæ.		Vespertinę.	
			ps.	Lect.1.	2.	Lect.1.	2.
1	A	Remigij & Bauonis.	1	Zac.11	Mar.4	Zac.12.	1.Co.16
2	b	Leodegarij episcopi	2	13	5	14	2.Cor.1
3	c	Candidi martyris.	3	Mala.1	6	Mala.2	2
4	d	Francisci confessoris.	4	3	7	4	3
5	e	Apolinaris martyris	5	Tob.1.	8	Tob 2.	4
6	f	Fidis uirginis.	6	3	9	4	5
7	g	Marci & Marcellini.	7	5	10	6	6
8	A	Pelagiæ uirginis.	8	7	11	8	7
9	b	Sol in Scorpionę.	9	9	12	10	8
10	c	Gereonis & sociorū	10	11	13	12	9
11	d	Nichasij episc. & mar	11	15	14	14	10
12	e	wilthfridi episcopi.	12	Iudi.1.	15	Iudi. 2	11
13	f		13	3	16	4	12
14	g	Calixti episc Ro.	14	5	Lu.dj.1	6	13
15	A	Vlfranni episcopi.	13	7	di.1.	8	Galat.1.
16	b		16	9	2	10	2
17	c	Etheldredæ uirgi.	17	11	3	12	3
18	d	Lucæ euangelistæ.	18	13	4	14	4
19	e	Fredeswidę uirg.	19	15	5	16	5
20	f	Austrobertę uirgi.	20	Sapi.1.	6	Sap. 2.	6
21	g	Vndecim mil. uirgi.	21	3	7	4	Ephe.1
22	A	Marię Salome.	22	5	8	6	2
23	b	Romani episcopi.	23	7	9	8	3
24	c	Maglorij episcopi.	24	9	10	10	4
25	d	Crispini & crispinia.	25	11	11	12	5
26	e	Euaristæ episco.Ro.	26	13	12	14	6
27	f	Florentij martyris.	27	15	13	16	Philip.1
28	g	Symonis & Iudæ.	28	17	14	18	2
29	A	Narcisci episcopi.	29	19	15	Eccle 1	3
30	b	Germani & Capuai.	30	Eccle.2	16	3	4
31	c	Quintini episco.	30	4	17	5	Colo.1.

Nouember habet xxx dies.

				Matutinæ.		Vespertinæ.	
			ps	Lect. 1	2.	Lect. 1.	2.
1	d	Festum omniū sanct.	1	Sap. 3.	He. 11.	Sap. 4.	Apo. 19
2	e		2	Eccle. 6	Luc. 18	Eccle. 7	Colo 2
3	f	wenefredæ uirginis.	3	8	19	9	3
4	g	A mantij & Vitalis.	4	10	20	11	4
5	A	Leti presbyteri.	5	12	21	13	1. Tes. 1.
6	b	Leonardi abbatis.	6	14	22	15	2
7	c	willibrordi archiep.	7	16	23	17	3
8	d	Sol in Sagittario.	8	18	24	19	4
9	e	Theodori.	9	20	Ioan. 1.	21	5
10	f	Martini episcopi.	10	22	2	23	2. Tes 1.
11	g	Martini episcopi.	11	24	3	25	2
12	A	Paterni. mart.	12	26	4	27	3
13	b	Bricij episcopi.	13	28	5	29	1. Tim. 1
14	c	Transl. Erkenwaldi.	14	30	6	31	2. 3.
15	d	Machuti episcopi.	15	32	7	33	4
16	e		16	34	8	35	5
17	f	Hugonis episcopi.	17	56	9	37	6
18	g		18	38	10	39	2. Tim. 1
19	A	Elizabethæ matro.	19	40	11	41	2
20	b	Edmundi regis.	20	42	12	43	3
21	c	Presentatio mariæ.	21	44	13	45	4
22	d	Ceciliæ uirginis.	22	46	14	47	Titus 1.
23	e	Clementis episc. Ro.	23	48	15	49	2. 3.
24	f	Grisogoni martyris.	24	50	16	51	Phil. 1
25	g	Katherinæ uirginis.	25	Baruc. 1	17	Baruc. 2	Hebr. 1.
26	A	Lini episcopi Rom.	26	3	18	4	2
27	b	Agricolæ & Vitalis.	27	5	19	6	3
28	c	Rufi martyris.	28	Esai. 1.	20	Esai. 2	4
29	d	Saturnini.	29	3	21	4	5
30	e	Andreæ apostoli.	30	5	Act 1.	6	6

December habet xxxi dies.

				Matutinæ.		Vespertinæ.	
			ps.	Lect. 1.	2	Lect. 1.	2
1	f	Eligij episcopi.	1	Esai. 7	Act. 2.	Esa. 8.	Heb. 7.
2	g	Libanij.	2	9	3	10	8
3	A	Barbaræ uirgin.	3	11	4	12	9
4	b	Osmundi episcopi.	4	13	5	14	10
5	c	Sabbę abbatis.	5	15	6	16	11
6	d	Nicolai episcopi.	6	17	di. 7	18	12
7	e	Sol in Capricorno.	7	19	di. 7	20. 21.	13
8	f	Concept. Mariæ uir.	8	22	8	23	Iacob. 1
9	g	Solstitium hybernũ.	9	24	9	25	2
10	A	Eualię uirginis.	10	26	10	27	3
11	b	Damasi episc. Ro.	11	28	11	29	4
12	c	Pauli episcopi.	12	30	12	31	5
13	d		13	32	13	33	1. Petr. 1
14	e	Othile uirginis.	14	34	14	35	2
15	f	Valerij episcopi.	15	36	15	37	3
16	g		16	38	16	39	4
17	A	Lazari episcopi.	17	40	17	41	5
18	b	Graciani episcopi.	18	42	18	43	2. Pet. 1
19	c	Venesię uirginis.	19	44	39	45	2
20	d	Iulij martyris.	20	46	20	47	3
21	e	Thome apostoli.	21	48	21	49	1. Ioan. 1
22	f	Triginta martyrum.	22	50	22	51	2
23	g	Victorię uirginis.	23	52	23	53	3
24	A	Sanctarum uirg. 40.	24	54	24	55	4
25	b	Natiuitas Domini.	25	Esai. 9.	Luc. 22.	Esai. 7.	Tit. 3.
26	c	Stephani prothoma	26	56	Act. 6. 7	57	Act. 7.
27	d	Ioannis Euangelistę.	27	58	Apoc. 1.	59	Apo. 22
28	e	Sanct. Innocentium	28	Iere. 31.	Act. 25.	60	1. Ioa. 5
29	f		29	Esai. 61.	26	62	2. Ioa. 1
30	g		30	63	27	64	3. Ioa. 1
31	A	Siluestri episc. Rom.	30	65	28	66	Iude. 1.

De anno & partibus eius.

ANNVS propriè est illud spacium temporis, quo sol totum suum Zodiacum siue Signiferū peragrat: quod tempus comprehendit dies 365. & sex horas fermè. Qui dies, efficiūt hebdomadas 52 & diē praeterea unū. Sex illae horae quater collectae, integrum diem, quarto quoq; anno efficiunt intercalandum. Qui dies ita inserendus uidebatur, ut temporum ratio Solis itineri perpetuò cōgrueret. utq; Solstitia & Aequinoctia, caeteraq; anni tempora, eosdem menses tanquam sedes obtinerēt: quodq; dies reliqui omnes, adeoq; festa Immobilia, quae uocant, easdem literas retineant, nec suis sedibus pellantur.

Quare in anno quarto, legendum est in fine mensis Februarij, uidelicet 25. die, in sede litera F, bis Mat. Mat. ut sextus dies Kalendarū (inde anno nomen Bissexto uel Bissextili) bis nominetur, propter diem illum quarto quoque anno ibidem inserendum. Vnde prima ex duabus illius anni literis dominicalibus seruit usquè ad diem 24. Februarij, secunda uerò inde usque ad anni finem.

Hebdomadae siue Septimanae.

Annus Solaris siue Communis, habet Hebdomadas 52. & diem unum. Hebdomada habet dies septem. Horum adpellationes partim à recepto usu ecclesiae, partim à Iudaeis & Astrologis ad nos transmissae sūt. quorum diuersitatem haec tabella ostendit.

Iudaei.		Astrologi.	Christiani.	
Prima uel una Sabbatorū.		Dies Solis.	Dominicus dies.	
Secunda	Sabbati.	Lunae.	Secunda	Feria.
Tertia		Martis.	Tertia	
Quarta		Mercurij.	Quarta	
Quinta		Iouis.	Quinta	
Sexta		Veneris.	Sexta.	
Sabbatum.		Saturni.	Septima	

Cyclus Solaris.

MVTATIO literae Dominicalis partim contingit ob reliquum diem super integras hebdomadas, partim ob ἐμβόλισμον quater-

quaternis annis recurrentem, non potest ipsa in sua principia reuolui citius, quam uiginti octo annorum perpetuò interuallo. Quater enim 7, efficiunt 28. Proinde hic Cyclus literarum Dominicalium complectitur 28 annos, & uocatur Solaris, quia ab ipsius ambitu per signiferum pendet. Cuius initium à Bissextili anno, in quo prior litera Dominicalis G esset, posterior F, non inconcinnè factum est, nempe ut anticipatio illa à postrema litera in primam recurreret.

Ipsum Cyclum hic in tabella subijciemus.

Cycl. sola.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Lite. dom.	G	E	D	C	B	G	F	E	D	B	A	G	F	D
Bissextilis	F				A				C				E	

Cycl. sola.	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
Lit. Dom	C	B	A	F	E	D	C	A	G	F	E	C	B	A
Bissextilis			G				B				D			

Iam ut huius tabellæ usus sit, tribue anno Domini 1560. unitatem, proximo binarium, tertio inde ternarium, donec ad finem peruenias. Itaque annus hic præsens 1560. currentis cycli solaris est 1, qui pariter cum 1587. anno terminabitur, ita ut anno 88. supra 1500, ordo iterum redeat ad unitatem, atque ita deinceps, quam diu hic mundus durauerit.

Litera dominicalis ea est, quæ sub ipso Aureo numero posita, inuenitur. Si duæ occurrerint, est annus Bissextilis. Et litera quæ superiorẽ locum occupat, est Dominicalis, usq; ad ferias Matthiæ, quæ inferiorem, usq; ad finem anni.

Eadem ratione indagatur Aureus numerus & Epactæ. de quibus uide subiectam tabellam.

Aur. num.	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2
Epactæ.	3	14	25	6	17	28	9	20	1	12	23	4	15	26	7	18	29	11	22

De inuentione Paſchatis

in perpetuum.

Aure. nume.	A	B	C	D	E	F	G
1	Apr.9.	10	11	12	6	7	8
2	Mar.26	27	28	29	30	31	Ap.1
3	Apr.16	17	18	19	20	14	15
4	Apr.9.	3	4	5	6	7	8
5	Mar.26	27	28	29	23	24	25
6	Apr.16	17	11	12	13	14	15
7	Apr.2.	3	4	5	6	Ma.31	Apr.1
8	Apr.23	24	25	19	20	21	22
9	Apr.9.	10	11	12	13	14	8
10	Apr.2.	3	M.28	29	30	31	Apr.1
11	Apr.16	17	18	19	20	21	22
12	Apr.9.	10	11	5	6	7	8
13	Mar.26	27	28	29	30	31	25
14	Apr.16	17	18	19	13	14	15
15	Apr.2.	3	4	5	6	7	8
16	Mar.26	27	28	22	23	24	25
17	Apr.16	10	11	12	13	14	15
18	Apr.2.	3	4	5	M.30	31	Ap.1
19	Ap.23	24	28	19	20	21	22

Lit. Dom.

In loco correſpondente numero Aureo & literæ Dominicali, inuenies quota die Martij uel Aprilis erit Paſchatis dies. Martius notatur hoc modo. Mar. uel M. Aprilis uerò hac nota: Apr. uel Ap.

De festis Mobilibus.

Inuento tempore Paschatis, reliquorum Festorum, quæ Mobilia nũcupantur, tempora, sine ullo negotio præfiniri possunt, quoniam eodem semper interuallo aut præcedunt πάσχα, aut sequuntur, ut ex hac tabella patet.

Septuagesima	Antecedunt Festum Paschatis.	9	hebdomadibus
Sexagesima		8	
Quinquagesima		7	
Quadragesima		6	
Rogationes	sequuntur Pascha	5	Hebdomadis.
Pentecoste		7	
Trinitatis		8	

Festum Ascensionis Domini sequitur Dominicam Rogationum proximo die Iouis, seu feria quinta.

Interuallum uocant uulgo spatium inter festum Natiuitatis Domini & dominicam Quinquagesimæ comprehensum, quod plærunq; præter integras hebdomodas, dies aliquot continet, quos appellant Concurrentes.

Dominica prima Aduentus, semper ea est, quæ Barbaræ festum proximè antecedit.

Immobilia Festa.

Reliqua festa dicuntur Immobilia, quia singula eisdem tum diebus mensium, tum literis septenarijs uelut perpetuis sedibus adfixa sunt. De quibus in genere hi uersus, quamuis inconditi, non tamen inutiles uulgo circumferuntur.

Sex sunt ad Puri, bis sex sunt usque Philippi.
Ad Iacobum totidem, nouem sunt ad Michaelem.
Sex ad Martini, sex ad Natalia Christi.
Adde dies octo, totus complebitur Annus.

Liber precum publicarum, in ecclesia ANGLICANA.

Ordo in Matutinis & Vespertinis precibus seruandus.

MAtutinæ preces & Vespertinæ, celebrabuntur in locis Ecclesiarum, Capellarũ & Chororum, consuetis, nisi aliter loci Ordinario visum fuerit. Chorus etiam manebit eadem forma, qua superiorum temporum fuit.

In principio Matutinarum precum, Administrator Sacrorum, clara & aperta voce pronunciabit vnam aliquam ex Sacræ scripturæ sententijs, quæ consequuntur. Post quam subijciet orationem, quæ Sententijs est apposita. Qui ordo etiam seruabitur in exordio precum Vespertinarum.

Sententiæ.

SI impius egerit pœnitentiam pro omnibus peccatis suis quæ operatus est, & custodierit omnia præcepta mea, & fecerit iudicium & iusticiam, vita viuet, & nõ morietur. Omnium iniquitatum eius quas operatus est, nõ recordabor: dicit Dominus. Ezech. 18.

Iniquitatem meam agnosco, & peccatum meum contra me est semper. Psal. 51.

Psal.1. Auerte faciem tuam à peccatis meis: & omnes iniquitates meas dele.

Psal.52. Sacrificium Deo, spiritus contribulatus: cor contritum & humiliatum, ô deus, ne contemnas.

Ioel.2. Scindite corda vestra, & non vestimenta vestra, & conuertimini ad Dominum Deum vestrum, quia benignus & misericors est, patiens & multæ clementiæ, qui se ab inferendo malo contineat.

Daniel. 9. Tui domini Dei nostri est misericordia & propiciatio, quia recessimus à te, & non audiuimus vocem Domini Dei nostri, vt ambularemus in lege eius.

Iere. 0. Psal.6. Corripe nos Domine, veruntamen in Iudicio & non in furore tuo, ne fortè ad nihilũ redigas nos.

Math.3. Pœnitentiam agite, appropinquat enim regnum cœlorum.

Luce.15 Surgam, & ibo ad patrem meum, & dicam ei: Pater, peccaui in cœlum & coram te. Iam non sum dignus vocari filius tuus.

Psalm. 42. Non intres in Iudiciũ cum seruo tuo Domine, quia nõ iustificabitur in conspectu tuo omnis viuens.

Ioan.1 Si nos peccati expertes esse dicimus, fallimus

mus nos ipsos, nec est in nobis veritas.

Harissimi fratres: Sacra scriptura multis in locis nos cōmonefacit, vt multiplices nostras offensiones, & infinita peccata confiteamur & agnoscamus, nec vllam in conspectu Dei dissimulationem adhibeam⁹, sed errata, quocunq; ex genere sint, vniuersa, coram Deo denudem⁹, animo demisso synceroq; con testemur, vt culpę tam salutaris agnitio, veniā ex summa Dei clemētia consequatur. Et quanq̃ peccata nostra semper in oculis Dei collocanda sunt, & nobis lamentabiliter commemoranda, tamen hoc in publico cœtu precipuè fieri debet, in quo primum nos summas gracias agere conuenit, propter vberrimam Diuini numinis munificentiam, quæ nos omni genere beneficiorum cumulauit. Deinde Dei bonitas excellens prædicanda est, attendendæ sunt sacræ scripturæ: postremò precibus ardentissimis emendicandum est à Deo, quicquid animorum status aut corporis requirit. Quopropter omnes vos qui præsentes hîc adestis, per Dei nomen obtestor, vt intimi sensus vestri, cum meo coniuncti pariter, ad cœlestis clementiæ thronum subuolent, & in hunc qui sequitur sermonem, succedatur.

Generalis confessio, ab uniuersa congregatione dicenda, genibus flexis.

OMnipotens & clementissime Pater, tãquam oues perditæ peregrinati sumus, & à uijs tuis aberrauimus. Inuentis & concupiscentijs cordis nostri nimium indulsimus: Sacrosanctas leges tuas violauim⁹. Quæ à nobis faciẽda fuerant omisimus, & quæ facienda non fuerant admisimus. In nobis nulla est salus. quapropter, ô Domine, propitius esto nobis miserrimis peccatoribus. Parce, ô Deus, peccata sua confitentibus: misericordiam concede resipiscentibus, iuxta promissiones tuas humano generi in Christo Iesu Domino nostro benignissimè reuelatas. Amplius etiam concede nobis, ô clementissime pater, propter filium tuum & seruatorem nostrum Iesum Christum, vt posthac piè, iustè, sobrieq́ꝫ vitam nostram instituamus, ad sanctissimi tui nominis gloriam. Amen.

Absolutio per Ministrum solum pronuncianda.

OMnipotens Deus, Pater Domini nostri Iesu Christi, qui non vult mortem peccatoris, sed potiùs ut recedat à malis

suis

suis moribus & viuat: deditq; potestatem suis ministris, imò præcipit, vt populo suo pœnitenti; absolutionem, remissionemq; peccatorum suorum plane annunciarent, ipse singulis verè pœnitētibus, & sacrosancto Euangelio haud fictè credentibus, condonat, eósq; certissimè absoluit. Rogamus ergo, vt ille nobis ueram pœnitentiam largiatur, sanctumq; suum spiritum impartiat, vt quod hoc tempore agimus, id illi totum placeat: & reliqua etiam nostra uita adeò pura sit in hoc mundo, & sancta, ut in futuro gaudium consequamur æternum, per Christum Dominum nostrum. Populus respondebit. Amen.

Tunc Minister ordietur, alta voce, Orationem Dominicam.

PAter noster qui es in cœlis, Sanctificetur nomen tuum. Adueniat regnum tuum. Fiat uoluntas tua sicut in cœlo, & in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos à malo. Amen. Mat. 6. Luce. 11

Deinde Minister dicet.

DOmine, labia nostra aperies.

Responsio.

Et os nostrum annunciabit laudem tuam.

Minister.

DEus in adiutorium nostrum intende.

Responsio.

Domine ad adiuuandum nos festina. Gloria Patri & Filio, & Spiritui sancto: Sicut erat in principio & nunc & semper, & in secula seculorum. Amen. Alleluia.

Tunc canatur Psalmus sequens.

Psalm. 95. VEnite, exultemus Domino, iubilemus Deo salutari nostro.

Prçoccupemus faciem eius in confessione: & in psalmis iubilemus ei:

Quoniam Deus magnus Dominus, & rex magnus super omnes Deos:

Quia in manu eius sunt fines terræ: & altitudines montium ipsius sunt.

Quoniam ipsius est mare, & ipse fecit illud: & siccam manus eius formauerunt.

Venite, adoremus, & procidamus, & ploremus ante Dominum qui fecit nos: quia ipse est Dominus Deus noster, & nos populus pascuę eius, & oues manus eius.

Hodie si vocem eius audieritis, nolite obdurare corda vestra, sicut in irritatione secũdum diem tentationis in deserto,

Vbi tentauerunt me patres vestri: probauerunt, & viderunt opera mea.

Quadraginta annis offensus fui generationi-

tioni illi: & dixi, Semper hi errant corde.

Et isti non cognouerunt vias meas: vt iura-tui in ira mea, Si introibunt in requiem meam.

Gloria Patri & Filio, & Spiritui sancto: Sicut erat in principio & nunc & semper, & in secula seculorum. Amen.

TVnc sequentur Psalmi, ordine præmonstrato in Tabula, nisi Diei assignentur proprij Psalmi. Et ad finem vniuscuiusque Psalmi, repetatur Gloria Patri & Filio.

Post psalmos, duæ Lectiones distinctè & clara voce pronuncietur, prior ex Veteri, posterior ex Nouo Testamento, vt in Calendario proponuntur, nisi Diei assignatę fuerint propię lectiones.

Minister eo modo versa facie stabit, quo commodius audiri possit.

Et initio cuiuslibet lectionis, Librum & Caput noui & veteris Testamenti, vnde lectio sumitur, indicabit, hoc modo: Primum, Secundum, Tertium vel Quartum. &c. caput Geneseos. Exodi. &c. Matthæi, Marci. &c. vt in Calendario præmonetur.

Et ad finem cuiuslibet capitis, sic: Finitur hoc vel illud Caput. talis Libri vel Euangelij. &c.

Et vt facilius intelligatur, in his locis vbi Musica figuralis cani solet, Lectiones, Epistolæ & Euangelia simpliciter & naturali tono, in modum perpetuæ dictionis distinctè legantur.

Post primam lectionem sequetur, per totum Annū.

TE Deum laudamus: te Dominum confitemur. *Cāticum. D. Ambrosij. & Augustini.*

Te æternum Patrem: omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, tibi cœli & vniuersę potestates.

Tibi Cherubin & Seraphin, incessabili voce proclamant,

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus deus sabaoth.

Pleni sunt cœli & terra, maiestatis gloriç tuæ.

Te gloriosus Apostolorum chorus.

Te Prophetarum laudabilis numerus.

Te Martyrũ candidatus laudat exercitus.

Te per orbem terrarum, sancta confitetur Ecclesia.

Patrem immensæ maiestatis.

Venerandum tuum verum, et vnicum Filium.

Sanctum quoque paraclitum Spiritum.

Tu rex gloriç Christe.

Tu Patris sempiternus es Filius.

Tu ad liberandum suscepturus hominẽ, non horruisti Virginis vterum.

Tu deuicto mortis aculeo, aperuisti credentibus regna cœlorum.

Tu ad dexteram Dei sedes, in gloria Patris.

Iudex crederis esse venturus.

Te ergo quæsumus tuis famulis subueni, quos prçcioso Sanguine redemisti.

Eterna fac cum Sanctis tuis in gloria numerari.

Saluum

Saluum fac populum tuum Domine: & benedic hæreditati tuæ.

Et rege eos, & extolle illos vsq; in æternum.

Per singulos dies, benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in seculum, & in seculum seculi.

Dignare Domine die isto, sine peccato nos custodire.

Miserere nostri Domine: miserere nostri.

Fiat misericordia tua Domine super nos, quemadmodum sperauimus in te.

In te Domine speraui, non confundar in æternum.

Aut Hymnus.

BEnedicite omnia opera Domini Domino, laudate & superexaltate eũ in secula. Dani.3.

Benedicite angeli Domini Domino, laudate & superexaltate eum in secula.

Benedicite cæli Domino, laudate & superexaltate eum in secula.

Benedicite aquæ omnes quæ super cœlos sunt Domino: laudate & superexaltate eum in secula.

Benedicite omnes virtutes Domini Domino: laudate & superexaltate eum in secula.

Benedicite Sol & luna Domino: laudate & superexaltate eum in secula.

Benedicite stellę cœli Domino: laudate & superexaltate

ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite omnis imber & ros Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite omnis ſpiritus Dei Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula,

Benedicite ignis & æſtus Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite frigus & æſtas Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite rores & pruina Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite gelu & frigus Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite glacies & niues Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite noctes & dies Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite lux & tenebræ Domino: lauda te & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite fulgura & nubes Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicat terra Dominum: laudet & ſuperexaltet eum in ſecula.

Benedicite montes & colles Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite vniuerſa germinãtia in terra domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite fontes Domino: laudate & ſu-

perexaltate

perexaltate eum in ſecula.

Benedicite maria & flumina Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite cete & omnia quę mouentur in aquis Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite omnes volucres cæli Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite omnes beſtię & pecora Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite filij hominum Domino: laudadate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicat Iſrael Dominum: laudet & ſuperexaltet eum in ſecula.

Benedicite ſacerdotes Domini Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite ſerui Domini Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite ſpiritus & animæ iuſtorum domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite ſancti & humiles corde Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Benedicite Anania, Azaria, Miſael Domino: laudate & ſuperexaltate eum in ſecula.

Gloria patri & filio: et ſpiritui ſancto.

Sicut erat in principio et nunc & ſemper: & in ſecula ſeculorum. Amen.

Deinde ſequatur lectio ſecunda. qua finita, canatur Hymnus Zachariæ.

Luce. 1. BEnedictus Dominus deus Iſrael: quia viſi
tauit & fecit redemptionem plebi ſuæ.

Et erexit cornu ſalutis nobis: in domo Da-
uid pueri ſui.

Sicut locutus eſt per os ſanctorum: qui à ſe-
culo ſunt prophetarum eius.

Salutem ex inimicis noſtris: & de manu
omnium qui oderunt nos.

Ad faciendam miſericordiam cum patrib⁹
noſtris: & memorari teſtamenti ſui ſancti.

Iuſiurandum quod iurauit ad Abraham
patrem noſtrum: daturum ſe nobis.

Vt ſine timore de manu inimicorum no-
ſtrorum liberati: ſeruiamus illi,

In ſanctitate & iuſtitia coram ipſo: omnib⁹
diebus noſtris.

Et tu puer Propheta Altiſſimi vocaberis:
præibis enim ante faciem Domini, parare vi-
as eius.

Ad dandam ſcientiam ſalutis plebi eius: in
remiſſionem peccatorum eorum.

Per viſcera miſericordiæ Dei noſtri: in qui-
bus viſitauit nos oriens ex alto.

Illuminare his qui in tenebris & in vmbra
mortis ſedent: ad dirigendos pedes noſtros
in viam pacis.

Gloria

Gloria Patri & Filio: & Spiritui sancto:
Sicut erat in principio, & nunc & semper: & in secula seculorum. Amen.

Aut Psalmus.

IVbilate Deo omnis terra: seruite Domino in lætitia. Psalm. 100.

Introite in conspectu eius: in exultatione.

Scitote quoniam Dominus ipse est Deus: ipse fecit nos, & non ipsi nos.

Populus eius & oues pascuę eius, introite portas eius in confessione, atria eius in hymnis: confitemini illi.

Laudate nomen eius, quoniam suauis est Dominus, in æternum misericordia eius: & vsque in generatione & generationem veritas eius. Gloria patri. &c. Sicut erat. &c.

Deinde dicatur, Ministro & Populo stantibus

CRedo in Deum Patrem omnipotentem, creatorē cœli & terrę. Et in Iesum Christum filium eius vnicum Dominum nostrū. Qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria virgine. Passus sub Pontio Pilato: crucifixus, mortuus, & sepultus, descendit ad inferna. Tertia die resurrexit à mortuis, ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde venturus est iudicare viuos & mortuos. Credo in spiritum san-

ctum. Sanctam ecclesiam Catholicam. Sanctorum communionem. Remissionem peccatorum. Carnis resurrectionem. Et vitam ęternam. Amen.

Post hæc sequuntur per totum annum, ad Matutinas & Vespertinas, hæ preces, omniũ genibus religiose flexis.

Minister:

Dominus vobiscum.

Responsio.

Et cum spiritu tuo.

Minister.

Oremus. Kyrie eleyson, Christe eleyson, Kyrie eleyson.

Deinde à Ministro & tota Ecclesia dicatur alta voce.

Pater noster qui es in Cœlis, &c.

Minister erigens se, dicet.

Ostende nobis Domine misericordiam tuã.

Responsio.

Et salutare tuum da nobis.

Minister.

Domine saluam fac Reginam.

Responsio.

Et exaudi nos cum inuocamus te.

Minister.

Sacerdotes tui induantur Iustitia.

Responsio.

Et sancti tui exultent.

Mi-

Minister.

Saluum fac Populum tuum Domine.

Responsio.

Et benedic Hęreditati tuæ.

Minister:

Da pacem Domine in diebus nostris.

Responsio.

Quia non est alius qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus noster.

Minister.

Cor mundum crea in nobis ô Deus.

Responsio.

Et Spiritum sanctum tuũ ne auferas à nobis.

Has preces, sequentur quotidie tres Collectę. Prima de Die, ea scilicet quæ assignatur dicenda ad Communionem eo die. Altera pro pace. Tertia pro gratia Dei, perseuerantia in Fide & vera doctrina. Posteriores autem duæ nunquam mutantur, sed per integrum annum dicuntur ad Matutinas & Vesperas.

Collecta pro Pace.

Minister.

Oremus.

DEus autor pacis & amator, quem nosse, viuere: cui seruire, regnare est: protege ab omni oppugnatione supplices tuos, vt qui in tua protectione confidimus, nullius hostilitatis arma timeamus. Per Christum dominum nostrum. Amen.

Collecta pro Gratia.

DOmine sancte Pater omnipotens æterne Deus, qui nos ad principium huius diei peruenire fecisti, tua nos hodie serua virtute, vt in hac die ad nullum declinemus mortale peccatum, nec vllum incurramus periculum, sed semper ad tuam iustitiam faciendam, omnis nostra actio, tuo moderamine dirigatur. Per Iesum Christum Do. nrm. Amen.

In festis Natalis Domini, Epiphaniæ, Mathiæ, Paschatis, Ascensionis, Pentecostes, Trinitatis, Ioannis Baptistæ, S. Iacobi, S. Bartholomæi, S. Matthæi, Simonis & Iudæ, & S. Andreæ, ad matutinas statim post Benedictus, canetur Symbolum Athanasij.

QVicunque vult saluus esse: ante omnia opus est vt teneat Catholicam fidem.

Quam nisi quisque integram inuiolatãq; seruauerit: absque dubio in æternum peribit.

Fides autem Catholica hęc est, vt vnum Deum in trinitate, & Trinitatem in vnitate veneremur.

Neque confundentes personas: neque substantiam separantes.

Alia est enim persona patris: alia filij, alia spiritus sancti.

Sed patris & filij & spiritus sancti vna est diuinitas: æqualis gloria, coeterna maiestas.

Qualis pater, talis filius: talis spiritus sanct⁹.

Increatus

Increatus Pater, increatus Filius : increatus Spiritus ſanctus.

Immenſus Pater, immenſus Filius: immē-ſus Spiritus ſanctus.

Eternus Pater, æternus Filius: ęternus Spiritus ſanctus.

Et tamen non tres æterni: ſed vnus ęternus.

Sicut non tres increati, nec tres immenſi: ſed vnus increatus, & vnus immenſus.

Similiter, omnipotens Pater, omnipotens Filius: omnipotens Spiritus ſanctus.

Et tamen non tres omnipotentes: ſed vnus omnipotens.

Ita Deus Pater, Deus Filius: Deus Spiritus ſanctus.

Et tamen non tres dij: ſed vnus eſt Deus.

Ita Dominus Pater, Dominus Filius: Dominus Spiritus ſanctus.

Et tamen non tres Domini: ſed vnus eſt Dominus.

Quia ſicut ſingulatim vnãquanque perſonam Deum ac Dominum confiteri Chriſtiana veritate compellimur: ita tres deos aut dominos dicere, catholica religiõe prohibemur.

Pater à nullo eſt factus: nec creatus nec genitus.

Filius à Patre ſolo eſt: non factus, nec creatus, ſed genitus.

Spiritus sanctus à Patre & Filio est: non factus, nec creatus, nec genitus, sed procedens.

Vnus ergò Pater, non tres patres, vnus Filius, non tres filij: vnus Spiritus sanctus, non tres spiritus sancti.

Et in hac trinitate nihil prius aut posterius: nihil maius aut minus, sed totæ tres personæ coęternæ sibi sunt & coęquales.

Ita vt per omnia, sicut iam supra dictum est: & vnitas in trinitate, & trinitas in vnitate veneranda sit.

Qui vult ergo saluus esse: ita de Trinitate sentiat.

Sed necessarium est ad æternam salutem: vt incarnationem quoque Domini nostri Iesu Christi fideliter credat.

Est ergo fides recta, vt credamus & confiteamur: quod Dominus noster Iesus Christ9 Dei filius, Deus & homo est.

Deus est ex substantia Patris ante secula genitus: & homo ex substantia Matris in seculo natus.

Perfectus Deus, perfectus homo: ex anima rationali & humana carne subsistens.

Aequalis Patri secundum diuinitatem: minor Patre secundum humanitatem.

Qui licet Deus sit & homo; non duo tamē, sed vnus est Christus.

Vnus autem non conuersione diuinitatis in carnẽ: sed assumptione humanitatis in deũ.

Vnus omnino non confusione substantiæ: sed vnitate personæ.

Nam sicut anima rationalis & caro vnus est homo: ita Deus & homo vnus est Christus.

Qui passus est pro salute nostra: descendit ad inferos, tertia die resurrexit à mortuis.

Ascendit ad cælos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis: inde venturus est iudicare viuos & mortuos.

Ad cuius aduentum omnes homines resurgere habent cum corporibus suis: & reddituri sunt de factis proprijs rationem.

Et qui bona egerunt, ibunt in vitam ęternam: qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc est fides Catholica, quam nisi quisque fideliter, firmiterq́ crediderit: saluus esse non poterit.

Gloria Patri & filio: & Spiritui sancto.

Sicut erat in principio, & nunc & semper: & in secula seculorum. Amen.

Ordo Vesperarum per totum *Annum.*

Sacerdos siue Minister dicet.

Pater noster qui es in cœlis. &c.

Deinde

Domine labia nostra aperies.

Responsio.

Et os nostrum annunciabit laudem tuam.

Minister.

DEVS in adiutorium nostrũ intende.

Responsio.

Domine ad adiuuandum nos festina.

Gloria. &c. Sicut. &c.

Alleluia.

Posteà canuntur Psalmi præmonstrati in Tabula, nisi festum fuerit quod proprios habeat Psalmos. Hos sequitur prima Lectio ex veteri Testamẽto, nisi fuerint propriæ Lectiones Festi.

Deinde canitur.

Luce. 1. MAgnificat anima mea Dominum.

Et exultauit spiritus meus: in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillæ suæ: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes,

Quia fecit mihi magna qui potens est: & sanctum nomen eius,

Et

Et misericordia eius à progenie in progenies: timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo: dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede: & exaltauit humiles.

Esurientes impleuit bonis: & diuites dimisit inanes.

Suscepit Israel puerum suum: recordatus misericordię suæ.

Sicut locutus est ad patres nostros: Abraham & semini eius in secula. Gloria. &c.

Vel Psalmus.

CAntate Domino canticum nouum: quia mirabilia fecit. Psalm. 93.

Saluauit sibi dextera eius: & brachium sanctum eius.

Notum fecit Dominus salutare suum: in conspectu Gentium reuelauit iustitiam suã.

Recordatus est misericordię suæ: & veritatis suę domui Israel.

Viderunt omnes termini terrę: salutare Dei nostri.

Iubilate Domino omnis terra: cantate & exultate & psallite.

Psallite Domino in cithara, in cithara & voce psalmi: in tubis ductilibus, & voce tubę corneæ.

Iubilate in conſpectu regis Domini: moueatur mare & plenitudo eius: orbis terrarum & qui habitant in eo.

Flumina plaudent manu, ſimul montes exultabũt à conſpectu Domini: quoniam venit iudicare terram.

Iudicabit orbem terrarum in iuſtitia: & populos in æquitate.

Gloria Patri. &c. Sicut erat. &c.

Lectio Secunda ex nouo Teſtamento: poſt quam finitam, canatur Canticum Simeonis.

Luce. 2. NVnc dimittis ſeruum tuum Domine: ſecundum verbum tuum in pace.

Quia viderunt oculi mei: ſalutare tuum.

Quod paraſti: ante faciem omnium populorum.

Lumen ad reuelationem gentium: & gloriam plebis tuæ Iſrael.

Gloria patri. &c. Sicut erat in principio.

Vel

Pſa. 67. DEus miſereatur noſtri, & benedicat nobis: illuminet vultum ſuum ſuper nos, & miſereatur noſtri.

Vt cognoſcamus in terra viam tuam: in omnibus gentibus ſalutare tuum.

Confiteantur tibi populi Deus: confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur & exultent gentes, quoniam iudicas

dicas populos in æquitate: & gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi Deus, confiteantur tibi populi omnes: terra dedit fructũ suũ.

Benedicat nos Deus De⁹ noster, benedicat nos Deus: & metuant eum omnes fines terrę.

Gloria Patri. &c. Sicut erat. &c.

His finitis, adduntur Symbolum cum alijs suffragijs suprà ad Matutinas prescripta, cum tribus Collectis, quarum Prima sit de die: Secunda pro Pace: Tertia pro Dei adiutorio aduersus omnia pericula.

Collecta secunda ad Vesperas, pro Pace.

DEus à quo sancta desideria, recta cõsilia, & iusta sunt opera, da seruis tuis illam quam mundus dare nõ potest Pacem, vt corda nostra mandatis tuis dedita, & hostiũ sublata formidine, tempora sint tua protectione tranquilla. Per Iesum Christũ Dominũ nr̃m.

Collecta tertia pro Dei adiutorio aduersus omnia pericula.

ILlumina quæsumus Domine De⁹ tenebras nostras, & totius noctis insidias tu à nobis repelle propicius. Per dominum nostrum Iesum Christum. Amen.

Hæ duæ suprascriptæ Collectæ, dicuntur ad Vesperas per totum Annum, absq; variatione.

Finis Vespertinarum precum.

Sequitur Letania & Suppli

cationes, cantandæ diebus Dominicis, ferijs quartis, & sextis, atq; alijs temporibus, cum per Ordinarios ordinatum fuerit.

Ater de cælis Deus, miſerere nobis miſeris peccatoribus.

Pater de cælis Deus, miſerere nobis miſeris peccatoribus.

Fili redemptor mundi Deus, miſerere nobis miſeris peccatoribus.

Fili redemptor mundi Deus, miſerere. &c.

Spiritus ſancte Deus, à Patre & filio procedens, miſerere nobis miſeris peccatoribus.

Spiritus ſancte Deus, à Patre. &c.

Sancta, beata, & glorioſa Trinitas, tres perſonæ, vnus Deus, miſerere nobis miſeris peccatoribus.

Sancta, beata, & glorioſa Trinitas. &c.

Ne memineris Domine iniquitatum noſtrarum, vel parentũ noſtrorum, neque vindictam ſumas de peccatis noſtris, parce Domine, parce populo tuo, quem redemiſti prę cioſo ſanguine tuo, & ne in perpetuum iraſcaris nobis.

Parce nobis Domine.

Ab

Ab omni peccato, malo, & infortunio, ab insidijs diaboli, ab ira tua, & æterna damnatione.

Libera nos Domine.

A cœcitate cordis, Superbia, Ambitione, Hypôcrisi, Ira, Odio, Malitia & Discordia.

Libera nos Domine.

A fornicatione & alijs omnibus peccatis mortalibus, & à tentationibus carnis, mundi, & diaboli.

Libera nos Domine.

A fulgure & tempestate, à plaga & pestilentia, famę, bello, latrocinio, & morte subitanea.

Libera nos Domine.

Ab omni seditione & conspiratione, à falsis & hæreticis dogmatibus, à duritia cordis, & contemptu verbi & mandati tui.

Libera nos Domine.

Per mysterium sanctę incarnationis, natiuitatis, circumcisionis, baptismi, ieiunij, & tentationis tuæ.

Libera nos Domine,

Per Agônem & sanguineum sudorem, per crucem & passionem, per pretiosam mortem & sepulturam, per gloriosam resurrectionē, & ascensionem tuam in cœlos, & aduentum Spiritus sancti.

Libera nos Domine.

In tempore tribulationis & prosperitatis nostræ, in hora mortis & in die iudicij.

Libera nos Domine.

Te rogamus ô Deus nos peccatores exaudias, vt Ecclesiam tuam sanctam Catholicam regere & gubernare digneris.

Te rogamus audi nos.

Vt famulam tuã Elizabetham, Reginam & gubernatricem nostram clementissimã, in vera tui adoratione, in iustitia & sanctitate vitę confirmare & custodire digneris.

Te rogamus audi nos.

Vt eius mentem in tua fide, tui amore & timore, vt semper in te confidat, & vt in omnibus honorem & gloriam tuam quærat & promoueat, dirigere digneris.

Te rogamus audi nos.

Vt Eam seruare & defendere, & ei victoriam contra oẽs hostes suos cõcedere digneris.

Te rogamus audi nos.

Vt Episcopos, pastores & ministros ecclesię, vera cognitione & recto intellectu verbi tui illuminare, & vt tam doctrina quàm vita illud promoueant.

Te rogamus audi nos.

Vt Consiliarios regios, & totam nobilitatem Regni, gratia, sapientia & intellectu illu-

Te

ſtrare digneris.

Te rogamus audi nos.

Vt Magiſtratui noſtro benedicere, eíque gratiam conferre vt exequatur iuſtitiam, & cuſtodiat veritatem.

Te rogamus audi nos.

Vt populo tuo vniuerſo benedicere, eúmque ſeruare digneris.

Te rogamus audi nos.

Vt omnibus Gentibus vnitatem, pacem, & concordiam donare digneris.

Te rogamus audi nos.

Vt mentes noſtras ad verum amorem & timorem tui inflammare, & ad mandatorũ tuorum obſeruantiam inclinare velis.

Te rogamus audi nos.

Vt populo incrementum gratię, vt verbũ tuum humiliter audiat, & puro corde amplectatur, & fructus ſpiritus proferat, donare digneris.

Te rogamua audi nos.

Vt errantes & deceptos in viam veritatis reuocare digneris.

Te rogamus audi nos,

Vt ſtantes confirmare, imbecilles ſuſtentare, & cadentes erigere, ac Sathanam ſub pedibus noſtris conculcare velis.

Te rogamus audi nos.

Vt defendas, iuues, consolêris omnes in periculis, necessitatibus, & molestijs constitutos.

Te rogamus audi nos.

Vt peregrinantibus terra mariq́ꝫ, parturientibus, ægrotantibus, & infantibus, captiuis & incarceratis, succurrere velis.

Te rogamus audi nos.

Vt pupillis & orphanis, viduis, desolatis & oppressis, prospicere digneris.

Te rogamus audi nos.

Vt omnibus hominibus miserearis.

Te rogamus audi nos.

Vt inimicis & persecutoribus nostris ignoscas, & eorum corda ad pœnitentiã conuertere velis.

Te rogamus audi nos.

Vt fructus terræ dare & conseruare digneris, vt suo tempore piè eis vtamur.

Te rogamus audi nos.

Vt veram pœnitentiam & remissionem peccatorũ nobis largiri, negligentias & ignorantias nobis condonare, gratiam Sancti spiritus, & emendationem vitę nobis donare digneris.

Te rogamus audi nos.

Fili Dei, te rogamus audi nos.

Fili Dei, te rogamus audi nos.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi:

Dona nobis Pacem.

Agnus

Agnus Dei qui tollis peccata mundi:
Miſerere nobis.
Chriſte audi nos.
Chriſte audi nos.

Kyrie eleyſon. Chriſte eleyſon. Kyrie eleyſon. } Reſp. { Kyrie eleyſon. Chriſte eleyſon. Kyrie eleyſon.

Pater noſter qui es in cœlis, ſanctifi. &c.
Et ne nos inducas in temptationem.
Sed libera nos à malo.
Domine, non ſecundum peccata noſtra facias nobis.
Neque ſecundũ iniquitates noſtras retibue nobis.

Oremus.

DEus miſericors Pater, qui contritorũ nõ deſpicis gemitũ, & mœrentium nõ ſpernis affectum, adeſto precibꝰ noſtris, quas tibi in angoribus noſtris effundimꝰ, eaſq́ clemẽter ſuſcipere dignare, vt quicquid contra nos diabolicæ atq́ humanæ moliuntur aduerſationes, ad nihilum redigatur, & conſilio tuæ pietatis elidatur, vt nos tui ſerui, nullis infeſtationibus læſi, in eccleſia tua ſancta tibi gratias referamus: Per Ieſum Chriſtũ Dominũ noſtrum.

Exurge Domine adiuua nos, & libera nos propter nomen tuum.

Deus auribus noſtris audiuimus, Patres

noſtri

noſtri annunciauerunt nobis opera admirã-da, quæ operatus es in diebus eorũ, & in diebus antiquis.

Exurge Deus, adiuua nos, & libera nos propter honorem tuum.

Gloria Patri. &c. Sicut erat. &c. Amen.

Ab inimicis noſtris libera nos Chriſte.

Reſpice clementer afflictiones noſtras.

Aſpice dolorem cordis noſtri.

Propicius eſto peccatis populi tui.

Benigne audi orationes noſtras.

O fili Dauid, miſerere nobis.

Et nunc & ſemper dignare exaudire nos ô Chriſte.

Chriſte exaudi nos:

Exaudi nos clementer Domine Ieſu Chriſte.

Oſtende nobis Domine miſericordiam tuam.

Sicut ſperamus in te.

Oremus.

INfirmitates nr̃as quęſumus Domine benignè reſpice, & propter gloriã nominis tui, mala omnia quę iuſtè pro peccatis noſtris meremur, à nobis clementer auerte: & præſta, vt in cunctis aduerſitatibus omnem noſtrã fiduciam collocemus in miſericordia tua, & tibi ſemper in puritate vitæ ſeruiamus, ad gloriã tui nominis: Per vnicum mediatorem noſtrũ & aduocatum Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum. Amen.

Pro

Pro Regina.

O Domine Pater noſter cęleſtis, qui maximus protentiſsimuſq́ es Rex regum & Dominus dominantium omnium principum, ſolus & vnicus moderator & gubernator, qui ab excelſo & ſummo throno tuo, omnes mundi incolas intuêris, ſuppliciter te rogamus, vt Reginam noſtram Elizabetham, clementer & benigno vultu reſpicere digneris, & eam tui ſancti Spiritus gratia ita adimplere, vt ſemper ad tuam voluntatē perficiendam dedita, in vijs tuis ambulet. Accumula in eā cœleſtia tua dona: vitam illi fœlicem & diuturnam largire, vt diu fœliciterq́ regnet, hoſtes omnes ſuperet ſuos, & poſt hāc vitam gloria perfruatur æterna. Per Chriſtū Dominum noſtrum. Amen.

OMnipotens ſempiterne Deus, qui facis mirabilia magna ſolus, prętende ſuper famulos tuos Pontifices & Miniſtros, & ſuper cunctaș congregationes illis commiſſas, ſpiritum gratiæ ſalutaris, & vt in veritate tibi complaceant, perpetuū eis rorem tuæ benedictionis infunde, per Aduocatum & Mediatorem noſtrum Ieſum Chriſtum. Amen.

Precatio Diui Chrysostomi.

OMnipotens sempiterne De9, qui nobis gratiã dedisti, vt hoc tempore vnanimiter congregati, preces nostras ad te offerremus, quiq; polliceris, vt vbi duo vel tres cõgregati fuerint in tuo nomine, te eorum supplicationes clementer exauditurum, petim9, vt vota & preces tuorum famulorum, prout tibi videbitur eorum saluti maximè expedire, perficias, & pręsta nobis in hac vita tuæ veritatis cognitionem, & in futura, vitam æternam. Amen.

ij.Corrinth.xiij.

GRatia Domini nostri Iesu Christi, charitas Dei, & cõmunicatio sancti Spirit9, sit semper cum omnibus nobis. Amen.

Pro Pluuia petenda, tempore necessitatis.

DEus pater cœlestis, qui per filium tuum vnigenitũ promisisti vniuersis tuũ regnũ & eius iustitiam quærentibus, oĩa huic vitæ necessaria, da nobis quęsum9 in hac nostra necessitate, pluuiam & imbres tempestiuos, vt terrę fructus, ad corporis nostri consolationẽ, tui nominis honorẽ, recipere possimus. Per Iesum Christum Dñm no. Amen

Pro

Pro Aëris serenitate.

DOmine Deus, qui propter peccata hominis semel submersisti mundum vniuersum, octo hominibus solū exceptis, & postea singulari ductus misericordia, promisisti illū nunquam penitus submergendum, supplices te rogamus, etsi ob iniquitates nostras has pluuiæ & aquarū inundationes sumus commeriti, digneris tamen nos ad veram pœnitentiam conuertere, & talem nobis tribuere cœli serenitatem, vt terræ fructus tempore oportuno recipiamus, tuoq; hoc supplicio admoniti, vitam nostram emendare discamus, atque ob tuam in nos clementiam, tuas laudes & honores, perpetuò celebrare valeamus. Per Iesum Christum Dominū nostrū. Amen

Tempore Caritatis & Famis.

DEus pater cœlestis, cuius beneficio pluuia decidit, terra fit frugifera, animantia crescūt, & pisces multiplicantur: intuere quæsumus afflictiones populi tui, & largire, vt hæc penuria caritasq; annonæ, quam nunc iustissime propter peccata nostra patimur, bonitate misericordiæ tuæ vertatur in copiam & abundantiam. Hæc nobis clementissime pater cōcede, propter amorem Iesu Christi Domini nostri, cui tecum & sancto spiritui, laus, honor & gloria in omnem æternitatē. Amen

Tempore belli.

OMnipotens Deus, Rex regũ, & omniũ gubernator, cui⁹ potentiæ nulla creatura resistere potest, cui propriũ est peccatores punire, & eorũ misereri qui verè agunt pœnitentiam, serua & libera nos, suppliciter te petimus, à manu inimicorum, reprime eorum superbiam, minue malitiam, dissipa illorum machinationes, & astutias, vt nos tuis armis muniti, semper seruemur ab omnibus periculis, ad glorificandum te, qui es vnicus victoriæ largitor: propter merita vnigeniti filij tui Domini nostri Iesu Christi. Amen.

Tempore pestis, mortalitatis, siue morbi.

OMnipotens Deus, qui tempore Regis Dauid, in ira tua, septuaginta millia hominum interfecisti, & tamen tuæ misericordię memor, conseruasti reliquos, miserere nostri miserorum, qui nunc varijs morbis & graui mortalitate affligimur, vt quemadmodum angelis tuis à supplicio inferendo cessare iussisti, ita quoque nunc & hanc pestem à nobis amouere digneris. Per Iesum Christũ Dominum nostrum. Amen.

Deus

DEus, cui propriũ eſt miſereri ſemper & parcere, ſuſcipe has precationes noſtras, vt quos delictorum catena miſerè conſtringit, clementia tuæ miſericordiæ liberè abſoluat, propter merita Ieſu Chriſti, noſtri mediatoris vnici. Amen.

Finis Letaniæ.

Collectæ, Epistolæ,

ac Euangelia, ad sacram Communionem, siue in Cœna Domini dicenda, per totum annum.

Dominica prima Aduentus.

Collecta.

DA nobis quæsumus omnipotens Deus, vt abiectis operibus tenebrarũ, induamur arma lucis in hac mortali vita, in qua Iesus Christus filius tuus cum magna humilitate ad nos visitãdos aduenit, vt in extremo die, quo rediturus est cum gloria Maiestatis suæ ad iudicandos viuos & mortuos, resurgamus ad vitã immortalem. Per Chr̃m dominũ nr̃m, qui tecum viuit & regnat in vnitate sancti Spiri⁹, per. &c

Epistola. ad Roma. Cap. xiij.

NEmini quicquam debeatis, nisi hoc, vt inuicem diligatis. Nam qui diligit al-
Deu. 5. terũ, legem expleuit. Siquidem illa: Nõ mœchaberis, non occides, non furaberis, non falsum testimonium dices, non concupisces, & si quod aliud prçceptũ, in hoc sermone summatim comprçhenditur: nempe, Diliges pro
Leu. 19 ximum tuum sicut teipsum. Dilectio, proxi-
Mat. 12 mo malum non operatur. Consummatio ita-

que

que legis, eſt dilectio. Præſertim cùm ſciamus Gala.5.
tempus, quòd tempeſtiuum ſit, nos iam à ſõ- Iaco.2.
no expergiſci. Nunc enim propius adeſt nobis ſalus, quàm tum, cum credebamus. Nox progreſſa eſt, dies autem appròpinquat. Abijciamus igitur opera tenebrarum, & induamur arma lucis: tanquam in die compoſitè
ambulemus, non comeſſationibus & ebrieta- Luc.21.
tibus, non cubilibus ac laſciuijs, non contentione & æmulatione, ſed induamini Dominum Ieſum Chriſtum: & carnis curam ne agatis ad concupiſcentias.

Euangelium. Matthæi. xxi.

ET quũ appropĩquaſſent Hieroſolymis, Mar.11
& veniſſent Bethphage ad montem o- Luc.19
liuarum, tunc Ieſus miſit duos diſcipulos, dicens eis: Ite in caſtellum quod contra vos eſt, & ſtatim inuenietis aſinam alligatam, & pullum cum ea, ſoluite & adducite mihi. Et ſi quis uobis aliquid dixerit, dicite: Dominus
his opus habet: & confeſtim emittet eos. Hoc Ioan.12
autem totum factũ eſt, vt adimpleretur quod
dictum eſt per Prophetam, dicentem: Dicite Zac.9.
filiæ Sion: Ecce Rex tuus venit tibi manſue- Eſa.69.
tus, & ſedens ſuper aſinam, & pullum filium ſubiugalis. Euntes autem diſcipuli, fecerunt ſicut præceperat illis Ieſus. Et adduxerunt aſinam & pullum, & impoſuerunt

ſuper eos veſtimenta ſua, & eũ ſuper illa col-
locarũt. Plurima autem turba ſtrauerunt ve-
ſtimenta ſua in via. Alij verò cędebant ramos
de arboribus, & ſternebant in via. Porrò tur-
bæ quę præcedebant & quæ ſequebantur,
clamabant, dicentes: Hos anna filio Dauid,
Pſal. 117 Benedictus qui venit in nomine Dñi, Hos
anna in altiſſimis. Et quum intraſſet Hiero-
ſolyma, commota eſt vniuerſa ciuitas, dicens:
Quis eſt hic? Turbæ autem dicebant: Hic eſt
Ieſus ille propheta à Nazareth Galilęæ. Et in-
trauit Ieſus in templum Dei, & eijciebat om-
nes vendentes & ementes in templo, menſáſ-
que nummulariorum, & cathedras venden-
tiũ columbas, euertit, & dixit eis: Scriptũ eſt,
Eſa. 56. Dom⁹ mea, dom⁹ deprecationis vocabitur.
Hier. 7.

Dominica ii. Aduentus.

Collecta.

BEnedicte Deus, qui effeciſti vt quęcunque ſcripta ſunt, ad noſtram doctrinã ſcriberentur, concede nobis, vt ita ſcripturam attẽte audiamus, legamus, diſcamus, & intelligamus, ſyncereque obſeruemus, vt per patientiam & conſolationem ſcripturarum retineamus ſpem vitæ ęternæ, quam dediſti nobis in ſeruatore noſtro Ieſu Chriſto, cui tecum & ſancto ſpiritui, ſit honor & gloria, per omnia ſecula

ſecula ſeculorum. Amen.

Epiſtola ad Romanos.xv.capite.

QVæcunque præſcripta ſunt, in noſtram doctrinam præſcripta ſunt: vt per patientiam & conſolationem ſcripturarum, ſpem habeamus. Deus autem patientiæ & conſolationis, det vobis idem mutuò inter vos ſentire, ſecundum Ieſum Chriſtum, vt vnanimiter vno ore glorificetis Deum ac patrem Domini noſtri Ieſu Chriſti. Quapropter aſſumite vos inuicem, quemadmodum & Chriſtus aſſumpſit nos in gloriā Dei. Illud autē dico, Ieſum Chriſtum miniſtrum fuiſſe circumciſionis pro veritate Dei, ad confirmādas promiſsiones patrum: cęterū vt gentes pro miſericordia glorificent Deum: ſicut ſcriptum
eſt: Propter hoc confitebor tibi in Gentibus, Pſa.17.
& nomini tuo canam. Et rurſum dicit: Gau- Deu.32
dete Gentes cū populo eius. Et rurſum: Lau- Pſal.116
date dominum omnes Gentes, & collaudate
eum omnes populi. Et rurſum Eſaias dicit: Eſa.11.
Erit radix Ieſſe, & qui exurget ad imperandū gentibus: in eo gentes ſperabunt.

Euangelium Lucæ xxi.

ERunt ſigna in Sole & Luna & ſtellis, & Mat.24
in terris anxietas Gentium per deſperati- Mar.13
onem, reſonante mari & fluctu, extabeſcen- Eze.38
Oſe.20
tibus hominibus, præ timore & expectatio- Apo.6.
ne eo-

ne eorum, quę superuenient orbi terrarum. Nam virtutes cœlorum mouebuntur, & tūc videbunt filium hominis venientem in nube, cum potestate & gloria magna. His autem fieri incipientibus, suspicite & attollite capita vestra, quoniam appropinquat redemptio vestra. Et dixit illis similitudinem: Videte ficum & omnes arbores quum protrudūt iam gemmas, cernentes ex vobisipsis, scitis quod iam instet æstas. Ita & vos quū videritis hæc fieri, scitote quod instet regnum Dei. Amen dico vobis, non pręteribit ętas hęc, antequā omnia facta fuerint. Cœlum & terra trāsibūt verba autem mea non transibunt.

Dominica tertia Aduentus.

Collecta.

AVrem tuam quęsumus Domine precibus nostris accōmoda, & mentis nostrę tenebras, gratia tuę visitationis illustra, Per Dominum nostrum Iesum Christum. &c.

Epistola. i.Cor.iiij.

SIc nos æstimet homo, vt Ministros Christi, & dispensatores mysteriorū Dei: quod superest autem, illud requiritur in dispensatoribus, vt fidus aliquis reperiatur. Mihi verò pro minimo est, vt à vobis dijudicer, aut ab humano iudicio: imò nec meipsum dijudico. Nullius enim rei mihi conscius sū: sed

ſed non per hoc iuſtificatus ſum : cæterum qui me iudicat, Dominus eſt. Proinde ne ante tempus quicquam iudicetis, donec venerit Dominus, qui & illuſtraturus eſt occulta tenebrarum, & pateſaciet conſilia cordium, ac tunc laus erit vnicuique à Deo.

Euangelium. Matthæi cap. xi.

IOannes autem cùm audiſſet in carcere facta Christi, miſſis duobus diſcipulis ſuis, dixit Illi: Tu es ille qui ventur⁹ eſt, an alterum expectamus? Et reſpondens Ieſus dixit illis: Ite, & renunciate Ioanni, ea quę auditis & videtis: Cæci viſum recipiũt, & claudi ambulant, leproſi mundantur, & ſurdi audiunt, mortui excitantur, & pauperes lætum accipiunt Euangelij nuncium: Et beatus eſt, quiſquis non fuerit offenſus per me. Euntib⁹ autem illis, cœpit Ieſus dicere turbis de Ioanne: Quid exiſtis in deſertum vt videretis? nũ arundinem, quæ agitatur à vento? Agè, quid exiſtis vt videretis? num hominem mollibus veſtibus amictum? Ecce qui mollia geſtant, in domibus Regum ſunt. At quid exiſtis videre? num Prophetam? Certè dico vobis, & excellentiorem Propheta. Hic eſt enim de quo ſcriptũ eſt: Ecce ego mitto nuntium meum ante faciem tuam, qui præparaturus eſt viam tuam ante te.

Luc. 7. Eſa. 35. Eſa. 61. Mal. 1. Mar. 1.

Dominica quarta Aduentus.

Collecta.

Xcita quæsum⁹ Domine potentiã tuam & veni, & magna nobis virtute succurre, vt per auxiliũ gratię tuæ, quod nostra peccata præpediunt, indulgentia tua miserationis acceleret. Per Christum do. &c.

Epistola. Philip. iiij.

1. The. 5 GAudete in Domino semper, & iterum dico gaudete. Modestia vestra nota sit omnibus hominibus. Dominus propè est. De nulla re solliciti sitis, sed in omni petitione & obsecratione, cum gratiarum actione
Ioa. 14. petitiones vestrę innotescant apud Deum. Et
Rom. 5 pax Dei quę superat omnem intellectum, custodiat corda vestra & sens⁹ vestros, per Christum Iesum.

Euangelium. Ioannis. i.

Ioan. 5. ET hoc est testimonium Ioannis, quando miserant Iudæi ab Hierosolymis sacerdo-
Ioan. 3. tes & Leuitas, vt interrogaret eum: Tu quis es? Et confessus est & non negauit. Et confessus est, inquiens: Non sum ego Christus. Et interrogauerunt eum: Quid ergo? Helias es
Deu. 18 tu? Et dicit: Non sum. Es tu Propheta ille? Et respondit: Non. Dixerunt ergo ei: Quis es: vt responsum dem⁹ ijs qui miserunt nos?

Quid

Quid dicis de teipso? Ait: Ego vox clamantis in deserto, Dirigite viam Domini. sicut dixit Esaias propheta. Et qui missi fuerant, erãt ex Pharisæis. Et interrogauerunt eum, ac dixerunt ei: Cur ergo baptizas si non es Christus, neque Helias, neque propheta ille? Respondit eis Ioannes, dicens: Ego baptizo aqua, sed in medio vestrum stat, quem vos nescitis, ipse est, qui quum me sequeretur, antecessit me: cuius ego non sum dign⁹, vt soluam corrigiã calciamenti. Hęc in Bethabara facta sunt, trans Iordanem, vbi Ioãnes baptizabat.

Mat. 3. Mar. 1. Luce. 3. Esa. 40

Act. 19

In die Natalis Domini

Collecta.

OMnipotens De⁹, qui vnigenitũ filiũ tuum nobis dedisti, vt nostram naturam assumeret, hodiernaq́ꝫ die de pura virgine nasceretur, pręsta quæsumus, vt nos regenerati, filijq́ꝫ tui per adoptionem & gratiam facti, tuo sancto spiritu quotidie renouemur, per eundem Dominum nostrum. &c.

Epistola. ad Hebręos. cap. i.

DEus olim multifariam, multisq́ꝫ modis loquutus patribus per prophetas, extremis diebus hisce loquutus est nobis per filium, quem constituit heredem omnium, per quem etiam secula condidit: qui cùm sit splē-

Mat. 18

dor gloriæ, & expreſſa imago ſubſtantiæ il-
lius, modereturq́ꝫ omnia verbo potentiæ ſuę:
per ſemetipſum purgatione facta peccatorũ
noſtrorum, conſedit in dextera maieſtatis in
excelſis: tanto prçſtantior factus angelis, quã-
to excellentius prę illis ſortitus eſt nomen.
Pſal. 2. Nam cui dixit vnquam angelorum: Filius
Act. 13 meus es tu, ego hodie genui te? Ac rurſum:
2. Re. 7 Ego ero ei pater, & ille erit mihi filius. Rur-
ſum autem, cùm inducit primogenitũ in or-
Pſal. 96. bem terrarum, dicit: Et adorent eum omnes
Pſal. 103 angeli Dei. Et ad angelos quidem dicit: Qui
creat angelos ſuos ſpiritus, & miniſtros ſuos
ignis flammam. Ad filium autem: Thronus
Pſal. 44 tuus Deus in ſeculum ſeculi, virga rectitudi-
nis, virga regni tui. Dilexiſti iuſtitiam, & o-
diſti iniquitatem, propterea vnxit te Deus,
Deus tuus, oleo exultationis, vltra conſortes
Pſal. 101 tuos. Et, Tu in initio Domine terræ funda-
menta iecisti, & opera manuum tuarum ſunt
Eſa, 51. cæli: ipſi peribunt, tu autem permanes, &
omnes vt veſtimentum veteraſcent: ac velut
amictum circumuolues eos, & mutabuntur:
tu autem idem es, & anni tui non deficient.

Euangelium. Ioannis i.

IN principio erat ſermo, & ſermo erat
Gen. 1. apud Deum, & Deus erat ille ſermo.
Pro. 8. Hic erat in principio apud Deum. Omnia
per

per ipſum facta ſunt, & ſine eo factum eſt nihil, quod factum eſt. In ipſo vita erat, & vita Ioan.4.
erat lux hominum, & lux in tenebris lucet, & Ioan.8.
tenebræ eam nõ apprehenderunt. Erat homo miſſus à Deo, cui nomen Ioannes. Hic venit ad teſtificandum, vt teſtaretur de luce, vt oẽs
crederent per ipſum. Non erat ille lux illa, ſed Ioan. 5.
miſſus erat vt teſtaretur de luce. Erat lux illa, lux vera, quę illuminat omnem hominem venientem in mundum. In mundo erat, & mũ-
dus per ipſum factus eſt, & mundus eum nõ Eſa.56.
cognouit. In ſua venit, & ſui eũ nõ receperũt. Oſe.1.
Quotquot autẽ receperũt eũ, dedit eis vt lice- Rom.8
ret filios Dei fieri, videlicet his, qui crediſſẽt Gal.4.
in nomẽ ipſius: Qui non ex ſanguinibus, neq; ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, ſed ex Deo nati ſunt. Et ſermo ille caro factus eſt, & habitauit in nobis: & conſpeximus gloriam eius, gloriam velut vnigeniti à patre: plenus gratia & veritate.

Die Sancti Stephani.

Collecta.

DA nobis Domine quęſumus, vt exemplo ſctĩ Stephani diſcamus inimicos diligere, qui pro perſecutoribus ſuis precatus eſt, Dominum noſtrum filium tuum, qui tecum viuit & regnat. &c. Amen.

Tunc ſequetur collecta de Natiuitate Domini, quæ quotidie dicetur vſq; ad Circumciſionem.

Epiſtola. Act. vij.

STephanus plenus Spiritu ſancto, inten-
Mat. 16 tis in cœlum oculis, vidit gloriam Dei,
& Ieſum ſtantem à dextris Dei, & ait: Ecce
video cœlos apertos, & filium hoīs ſtantem à
dextris Dei. Exclamantes aũt voce magna, cō
tinuerunt aures ſuas, & impetũ fecerunt vna-
nimiter in eum. Et eiectum eum è ciuitate, la-
Act. 22 pidabant: ac teſtes depoſuerunt veſtimenta
ad pedes adoleſcentis, qui vocabatur Saulus.
Et lapidabant Stephanum inuocantem, ac di-
Luc. 23. centem: Domine Ieſu, ſuſcipe ſpiritum meũ.
Poſitis autem genibꝰ, clamauit voce magna.
Domine, ne ſtatuas illis peccatũ hoc. Et cùm
hæc dixiſſet, obdormiuit.

Euangelium. Matth. xxiij.

ECce ego mitto ad vos Prophetas, & Sa-
pientes, & Scribas: & illorũ aliquot oc-
cidetis, crucifigetiſq;, & illorum nonnullos
flagellabitis in ſynagogis veſtris, & perſeque-
mini de ciuitate in ciuitatem, vt veniat ſuper
vos omnis ſanguis iuſtus, qui effuſus eſt ſuper
Gen. 4. terram, à ſanguine Abel iuſti, vſq; ad ſangui-
2. Pa. 24 nem Zachariæ filij Barachię, quem occidiſtis
inter templum & altare. Amen dico vobis,
venient hæc omnia ſuper generationem iſtã.
Hieru-

Hierusalem, Hierusalem, quæ occidis Prophetas, & lapidas eos qui ad te missi sunt: Luc. 13.
4.Esa.1
quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub
alas, & noluistis? Ecce relinquitur vobis domus vestra deserta. Dico enim vobis, haud Psal.68
quaquam me videbitis posthac, donec dicatis: Benedictus qui venit in nomine Domini. Psa.117

Die Ioannis Euangelistæ.

Collecta.

Ccclesiam tuã quæsum⁹ Domine benignus illustra, vt beati Ioannis Apostoli tui & Euangelistæ illuminata doctrinis, ad dona perueniat sempiterna. Per Dominum nostrum Iesum Christũ. &c. Amen.

Epistola. i.Ioan.i.

QVod erat ab initio, quod audiuimus, Ioan. 1.
quod vidimus oculis nostris, quod per- 2.Pet.1.
speximus, & manus nostræ contrectauerunt Ioa.20.
de sermone vitæ, & vita manifestata est, vidimus: etiã testamur, & annunciamus vobis vi- Ioa.17.
tam æternã, quæ erat apud patrem, & manifestata est nobis. Quod vidim⁹ & audiuim⁹ annuntiamus uobis, vt & vos societatẽ habeatis

nobiscum

nobiſcum, & ſocietas noſtra ſit cum Patre, &
Ioan.16 filio eius Ieſu Chriſto. Et hæc ſcribimus uo-
2.Ioa.1. bis, vt gaudium veſtrum ſit plenum. Et hæc
eſt promiſſio quam audiuimus ex ipſo, &
annunciamus vobis, quòd Deus lux eſt, &
tenebræ in eo non ſunt vllę.

Euangelium. Ioan. xxi.

DIxit autem Ieſus Petro: Sequere me. Cõuerſus Petrus, videt illum Diſcipulum, quem diligebat Ieſus, ſequentem, & qui recu-
Ioan.12 buit in cœna ſuper pectus eius, & dixit: Domine, quis eſt ille qui tradit te? Hunc ergo cùm vidiſſet Petrus, dicit Ieſu: Domine, hic autem quid? Dicit ei Ieſus: Si eum velim manere donec veniam, quid ad te? Tu me ſequere. Exiit ergo ſermo iſte inter fratres, quòd diſcipulus ille non moreretur. Et non dixerat ei Ieſus, Non moritur: ſed, Si eum velim manere donec veniam, quid ad te? Hic eſt diſcipul⁹ ille, qui teſtimonium perhibet de his, & ſcripſit hęc. Et ſcimus quòd verum eſt te-
Ioa.20. ſtimonium eius. Sunt autem & alia multa, quæ fecit Ieſus: quæ ſi ſcribantur per ſingula, nec ipſe, opinor, mundus caperet eos qui ſcriberentur libros.

Die Innocentium.

Collecta.

Deus

Eus,cui⁹ hodierna die prçconiũ Innocẽtes Martyres nõ loquendo,ſed moriẽdo confeſsi ſunt,oĩa in nobis vitiorũ mala morti dede, vt fidem tuã quam lingua noſtra loquitur, etiam vita moribus fateatur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum.&c. Amen.

Epiſtola. Apocal.xiiij.

ET vidi,& cce Agnus ſtans ſuper montem Sion,& cum co centum quadraginta quatuor millia,habentia nomen patris eius ſcriptum in frontibus ſuis. Et audiui vocem de cœlo,tanquam vocem aquarum multarũ, & tanquam vocem tonitrui magni, & vocẽ audiui citharœdorum citharizantium citharis ſuis.Et cantant quaſi canticum nouũ ante ſedem,& ante quatuor animalia &ſeniores: & nemo poterat diſcere canticum, niſi illa centum quadraginta quatuor millia,qui empti ſunt de terra.Hi ſunt qui cum mulieribus non ſunt coinquinati,virgines enim ſunt.Hi ſequuntur agnum quocunque ierit.Hi empti 1.Cor.6
ſunt ex hominibus primitiæ Deo & Agno, Apo.5.
& in ore eorum non eſt inuentus dolus.Sine macula enim ſunt ante thronum Dei.

Euangelium. Matth.ij.

ANgelus Domini apparet in ſomnis Ioſeph,dicens: Surge, & aſſume puerum

ac Matrem illius, & fuge in Aegyptum, & esto illic donec dixero tibi: Futurũ est enim, vt Herodes quærat puerum ad perdendum eum. Ille verò excitatus, assumpsit puerum & matrem eius noctu, & secessit in Aegyptum, & fuit illic vsque ad obitum Herodis: vt perficeretur quod dictum fuerat à Domino per
Nu. 24 Prophetam, dicentem: Ex Aegypto uocaui
Oze. 11 filium meum. Tum Herodes vbi vidit sibi illusum fuisse à Magis, indignatus est vehemẽter: ac missis satellitibus, interfecit omnes pueros qui erant Bethleem, & in omnibus finibus Bethleemiticis, quotquot essent bimuli & minores, iuxta tempus quod exactè cognouerat ex Magis. Tunc perfectũ est, quod dictum fuerat ab Hieremia propheta, cum
Iere. 31. ait: Vox in Rhama audita est, lamẽtatio, ploratus & fletus multus: Rachel plorans filios suos, & noluit consolationem admittere, propterea quod non sint.

Dominica post festum Nati:

Collecta.

Omnipotens Deus qui vnigenitum. &c. vt supra in festo Natiuitatis.

Epistola. Galatas. iiij.

DIco autem, quam diu hæres puer est, nihil differt à seruo, quũ sit Domin⁹ omnium,

nium, ſed ſub tutoribus & actoribus eſt vſque ad tempus quod pater præſcripſerit. Sic & nos, cùm eſſemus pueri, ſub elementis mundi eramus, in ſeruitutem adacti. At vbi venit plenitudo temporis, emiſit Deus filium ſuum, factum ex muliere, factum legi obnoxium, vt eos qui legi erant obnoxij, redimeret, vt adoptione ius filiorum acciperemus. Quoniam autem eſtis filij, emiſit Deus ſpiritum filij ſui in corda noſtra clamantem, Abba pater. Itaque iam non es ſeruus, ſed filius, quòd ſi filius, & hæres Dei per Chriſtum.

Mat. 5.

Rom. 8

Euangelium. Matthæi .i.

LIber generationis Ieſu Chriſti filij Dauid, filij Abraham. Abraham genuit Iſaac. Iſaac autem genuit Iacob. Iacob autem genuit Iudam & fratres eius. Iudas autem genuit Phares & Zaram è Thamar. Phares autem genuit Eſrom. Eſrom autem genuit Aram. Aram autem genuit Aminadab. Aminadab autem genuit Naaſſon. Naaſſon autem genuit Salmon. Salmon autem genuit Booz è Rachab. Booz autem genuit Obed è Ruth. Obed autem genuit Ieſſe. Ieſſe autem genuit Dauid Regem. Dauid autẽ rex genuit Solomonem ex ea quæ fuerat vxor Vriæ.

Luce. 3. Gen. 21

1. re. 16. 2. re. 12.

3.Re.11 Solomon autem genuit Roboam .Roboam autem genuit Abia. Abia autem genuit Aſa. Aſa autem genuit Ioſaphat. Ioſaphat autem genuit Ioram. Ioram autem genuit Hoziam.
2.Pa.26 Hozias autē genuit Ionatham. Ionathas autem genuit Achaz. Achaz autem genuit Ezeciam. Ezecias autem genuit Manaſſe. Manaſſes autem genuit Amon. Amon autem ge-
4.re.23. nuit Ioſiam . Ioſias autem genuit Iechoniam
Agge.1 & fratres eius, in exilio Babylonico. Porrò
1.Eſd.3 poſt exilium Babylonicum, Iechonias genuit Salathiel. Salathiel autē genuit Zorobabel. Zorobabel autem genuit Abiud. Abiud autem genuit Eliacim . Eliacim autem genuit Azor. Azor autem genuit Sadoc. Sadoc autem genuit Achin . Achin autem genuit Eliud. Eliud autem genuit Eleazar. Eleazar autem genuit Matthan. Matthan autem genuit Iacob. Iacob autem genuit Ioſeph maritum Mariæ : ex qua genitus fuit Ieſus , ille qui dicitur Chriſtus. Vniuerſę itaque generationes ab Abraham vſque ad Dauid, generationes quatuordecim: & à Dauid vſque ad demigrationem Babylonicam , generationes quatuordecim, & à demigratione Babylonica, vſque ad Chriſtum , generationes quatu-
Luce.1. ordecim. Ieſu verò Chriſti natiuitas ſic habet. Cum mater enim eius Maria deſponſa eſſet

Ioſeph

Ioſeph, priùs quam congreſsi fuiſſent, deprehenſa eſt grauida è Spiritu ſancto. Porrò Ioſeph maritus eius, quoniam erat iuſtus, & nolebat illam infamare, uoluit clanculum ab ea diuertere. Hęc autem cum is in animo verſaret, ecce Angelus Domini in ſomnis viſus eſt, dicẽs illi: Ioſeph fili Dauid, ne metuas adiungere tibi Mariam vxorem tuã: nam quod in illa conceptum eſt, à Spiritu ſancto profectum eſt. Pariet autem filium, & vocabis nomen eius Ieſum: is enim ſaluum faciet popu- Phil. 2.
lum ſuum à peccatis ſuis. Porrò totum hoc Act. 4.
factum eſt, vt perficeretur id, quod dictum fuerat à Domino per Prophetam, ita loquentem: Ecce virgo erit prægnans, & pariet fili- Eſai. 7.
um, & vocabũt nomẽ eius Emmanuel: quod ſi quis interpretetur, ſonat: Nobiſcum Deus. Excitatus autem Ioſeph à ſomno, fecit vt iniunxerat ſibi Angelus Domini: & adiunxit ſibi vxorem ſuam, & non cognouit eam, donec peperiſſet filium ſuum primogenitum, & appellauit nomen eius Ieſum. Luc. 2.

Die Circumciſionis.

Collecta.

OMnipotens Deus, qui vnigenitum filium tuum carnis circumciſionem pati, & Legi ſubditum eſſe voluiſti,

propter hominem, da corda noſtra, vera & ſpirituali circumciſiõe ita diſcindi, vt mactatis mundanis & carnalibus concupiſcentijs, obediamus per omnia diuinæ voluntati tuę. Per eumdem Dominum noſtrum.

Epiſtola. Rom.iiij.

Pſal.31. BEatus vir, cui non imputauit Dominus peccatum. Beatificatio igitur hęc, in circumciſionem tantum, an & in præputium deuenit? Dicimus enim quòd imputata fuerit Abrahę fides ad iuſtitiam. Quomodo ergo imputata eſt? quũ eſſet in circũciſione, an quũ
Gen.15 eſſet in præputio? Non in circumciſione, ſed in prępurio. Et ſignum accepit circumciſionis, ſignaculũ iuſtitiæ fidei, quæ fuerat in prępurio, vt eſſet pater omnium credentium per præputium, vt imputaretur & illis iuſtitia, & pater circumciſionis ijs qui non ſolùm genus ducerent à circumciſis, verum etiam ingrederentur veſtigijs fidei, quę fuit in præputio patris noſtri Abrahæ. Nõ enim per legem promiſſio contigit Abrahę, aut ſemini eius, illum
Gala.1. hęredem fore mundi, ſed per iuſtitiã fidei. Etenim ſi ij qui ad legẽ pertinẽt, hęredes ſunt, inanis facta eſt fides, et irrita facta eſt promiſſio.

Euangelium. Lucæ.ij.

ET factũ eſt vt diſceſſerunt ab eis Angeli in cælũ, & homines paſtores loquebãtur

inter

inter ſeſe: Tranſeamus iam Bethleem vſque, & videamus hoc quod audiuimus accidiſſe, quod Dominus aperuit nobis. Et venerunt feſtinantes, & inuenerunt Mariam & Ioſeph, & infantem poſitum in prçſepi. Quum vidiſſent autem, diuulgauerunt de verbo quod dictum erat ipſis de puero hoc. Et omnes qui audierunt, mirati ſunt de his, quæ dicta erant à paſtoribus ad ipſos. Porrò Maria conſeruabat omnia verba hæc, conferens in corde ſuo. Et reuerſi ſunt paſtores, glorificantes ac laudantes Deũ ſuper omnibus quę audierãt, & viderant, ita vt dictum fuerat ipſis. Et poſt quam conſummati ſunt dies octo, vt circum- Gen. 17.
cideretur puer, vocatum eſt nomẽ eius Ieſus, Luce. 1.
quod vocatum erat ab Angelo, prius quam in vtero conciperetur.

Si fuerit Dominica inter feſtum Epiphaniæ, & Circumciſionis, tum recitabitur ipſa Collecta, Epiſtola & Euangelium, quæ dicebantur in die Circumciſionis.

Die Circumciſionis.

Collecta.

DEus, qui vnigenitum tuum gentibus ſtella duce reuelaſti, concede propitius, vt qui te iam ex fide cognouimus, tua glorioſa Deitate poſt hanc vitam perfruamur, Per Chriſtum Do.

Epiſtola

Epiſtola. Ephe.iij.

Act.21. HVius rei gratiâ ego Paulus vinctus ſum
Chriſti Ieſu pro vobis gentibus. Siqui-
dem audiſtis diſpenſationem gratię Dei, quæ
Gala.1. data eſt mihi in vos, quod ſecundum reuela-
tionem notum mihi fecit myſterium, quem-
admodum antè ſcripſi paucis, ex quibus po-
teſtis legentes intelligere cognitionem meam
in myſterio Chriſti, quod in alijs ætatibus
non innotuit filijs hominum, quemadmodũ
nunc reuelatum eſt ſanctis Apoſtolis eius &
Prophetis per ſpiritum, vt ſint Gentes cohę-
redes & eiuſdem corporis, conſortesq́ pro-
miſsionis in Chriſto, per Euangelium, cuius
factus ſum miniſter, ſecundum donum gratię
Dei, quod datum eſt mihi ſecundum efficaci-
1.Co.15 am potentiæ illius. Mihi minimo omnium
ſanctorum data eſt gratia hęc, vt inter Gen-
tes euangelizem imperueſtigabiles diuitias
Chriſti, & in lucem proferam omnibus quæ
Colo.2 ſit communio myſterij, quod erat abſcondi-
tum à ſeculis in Deo, qui vniuerſa condidit
per Ieſum Chriſtum, vt nota fiat nunc prin-
cipatibus ac poteſtatibus in cœleſtibus per
Eccleſiam, vehementer varia ſapientia Dei,
ſecundum pręfinitionem ſeculorum, quam
fecit in Chriſto Ieſu Domino noſtro, per quẽ
habemus audaciam & aditum cum fiducia,

quæ

quæ eſt per fidem illius.

Euangelium. Matthæi .ij.

CVm autem natus eſſet Ieſus in Bethleem ciuitate Iudeæ, temporibus Herodis regis, ecce Magi ab oriente acceſſerunt Hieroſolyma, dicentes: Vbi eſt ille, qui natus eſt rex Iudæorum? Vidimus enim illius ſtellam in Oriente, & acceſſimus vt adoremus eum. Auditis autem his Herodes rex, turbatus eſt, & tota Hieroſolymorum vrbs cum illo: & conuocatis omnibus Pontificibus & Scribis populi, percontatus eſt eos, vbi Chriſtus naſceretur. At illi dixerunt ei: In Bethleem Iudeæ. Sic enim ſcriptum eſt per Prophetam: Mich. 5.
Et tu Bethleem terra Iuda, nequaquàm minima es inter principes Iuda: Ex te enim mihi proditurus eſt dux, qui gubernaturus eſt populum meum Iſrael. Tum Herodes clàm accerſitis Magis, accuratè perquiſiuit ab illis, quo tempore ſtella apparuiſſet. Et iuſsis ire in Bethleem, dixit: Profecti illuc, accuratè inquirite de puero: vbi verò inueneritis, renunciate mihi, vt & ego veniam, & adorem illum. At illi audito Rege, profecti ſunt: Et ecce ſtella, quam viderant in Oriente, præcedebat illos, donec progreſſa ſtaret ſupra locum, in quo erat puer. Cùm autem vidiſſent ſtellam, gauiſi ſunt gaudio magno valde, Et

ingreſſi domum, inuenerunt puerum cum Maria matre eius, & proſtrati adorauerunt illum: & apertis theſauris ſuis, obtulerunt illi munera, aurum, & thus, & myrrham: & oraculo admoniti in ſomnis, ne reuerterentur ad Herodem, per aliam viam reuerſi ſunt in regionem ſuam.

Dominica.i. poſt Epiphaniam.

Collecta.

Ota quęſumus Domine ſupplicantis populi, cœleſti pietate proſequere, ut ea quę agenda ſunt, uideant, & ad implenda quæ viderint, tua gratia ac virtue commoueantur.

Epiſtola. Rom. xij.

OBſecro igitur vos, fratres, per miſerationes Dei, ut præbeatis corpora veſtra
Phi. 4. hoſtiam viuentem, ſanctam, acceptam Deo, rationalem cultum veſtrum. Et ne accommodetis vos ad figuram ſeculi huius, ſed transformemini per renouationem mentis veſtrę, vt probetis quæ ſit voluntas Dei, quod bonū
Eccl. 3. eſt acceptumq́; & perfectum. Dico enim per gratiam, quę data eſt mihi, cuilibet uerſanti inter uos, ne quis arroganter de ſe ſentiat, ſupra quàm oportet de ſe ſentire: ſed ita ſentiat, vt modeſtus ſit & ſobrius, vt cuique De-

us.

us partitus est mensuram fidei. Quemadmodum enim in vno corpore multa membra habem⁹, membra verò nō omnia eundē habent actum, sic multi unum corp⁹ sumus in Christo, singulatim autem alij aliorum membra. 1.cor.12 Eph.4.

Euangelium. Lucæ.ij.

ET ibant parentes eius quotannis Hierosolymã, in die festo Paschæ. Et cum factus esset annorum duodecim, ascendentibus illis Hierosolymã secundum consuetudinem diei festi: consummatisq́ diebus cum redirent illi, remansit puer Iesus Hierosolymis, & non cognouerunt parentes eius. Cęterùm rati illum esse in comitatu, uenerunt itinere diei, & requirebant eum inter cognatos & inter notos. Et cum non inuenissent eum, reuersi sunt Hierosolymam, quærentes eum. Et accidit post triduum, inuenerunt illum in templo, sedentem in medio doctorum, audientem illos, & interrogantem eos. Stupebant autem omnes qui eum audiebant, super intelligentia & responsis eius: & viso eo, admirati sunt. Et dixit mater eius ad illum: Fili, cur fecisti nobis sic? Ecce pater tuus & ego dolentes quęrebamus te. Et ait ad illos: Quid est quod quęrebatis me? an nescitis quod in his quę Patris mei sunt, oportet me esse? Et illi nō intellexerunt sermonem, quem loquutus est ipsis. Exo.23 Leu.23.

Et descendit cum eis, venítq; Nazareth, erát-
que subditus illis. Mater autem eius conser-
uabat omnia verba hæc in corde suo. Et Iesus
proficiebat sapientia & ætate, & gratia apud
Deum atq; homines.

Dominica secunda.

Collecta.

Mnipotens sempiterne Deus, qui
cœlestia simul & terrestria modera-
ris, supplicationes nostras clemēter
exaudi, & pacem tuam, nostris con-
cede temporibus. Per Christum. &c.

Epistola. ad Rom. xij.

HAbentes dona iuxta gratiam datam no-
bis uaria: siue prophetiam iuxta portio-
1.Co.14 nem fidei, siue ministerium in administratio-
1.Pet.1. ne, siue qui docet in doctrina, siue qui exhor-
tatur in exhortatione, qui impertit in simpli-
Acto.2. citate, qui pręest in diligentia, qui miseretur
Eccl.32. in hilaritate. Dilectio sit non simulata: sitis
Deu.15. odio prosequentes quod malum est, adhęren-
Am.5. tes ei quod bonum est, per fraternam charita-
tem, ad mutuò uos diligendos propensi, ho-
Pet.2.2. nore alius alium pręuenientes, studio non pi-
Eccl.31. gri, spiritu feruentes, tempori seruientes, spe
gaudentes, in afflictione pacientes, precationi
instantes, necessitatibus sanctorum commu-
nicantes,

nicantes, hoſpitalitatem ſectantes. Bene loquamini de ijs qui vos inſectantur: bene loquamini, inquam, & ne malè precemini. Gaudete cum gaudentibus, & flete cum flentibus: eodem animo alij in alios affecti, non arroganter de vobiſipſis ſentientes, ſed humilib9 vos accommodantes. Heb.13.

Euangelium. Ioannis.ij.

ET die tertia nuptiæ fiebant in Cana Galileæ, & erat mater Ieſu ibi. Vocatus eſt autem & Ieſus, ac diſcipuli eius ad nuptias. Et vbi defeciſſet vinum, dicit Mater Ieſu ad eum: Vinum nõ habent. Dicit ei Ieſus: Quid mihi tecum eſt mulier? nondum venit hora mea. Dicit mater eius miniſtris: Quodcunque dixerit uobis, facite. Erant autem ibi lapideæ hydriæ ſex, poſitę ſecundum purificationem Iudęorum, capientes ſingulæ metretas binas aut ternas. Dicit ei Ieſus: Implete hydrias aqua: Et impleuerunt eas vſque ad ſummum. Et dicit eis: Infundite nunc, & ferte architriclino: & tulerunt. Poſtquàm autem guſtaſſet architriclinus aquam in vinum verſam, neque ſciret vnde eſſet, ſed miniſtri ſciebant, qui hauſerant aquã, vocat ſponſum, & dicit ei: Omnis homo primo loco bonum vinum ponit, & cum inebritati fuerint, tunc id quod deterius eſt. Tu ſeruaſti bonum uinum uſque ad Luce.2.

hoc tempus. Hoc edidit initio signorũ Iesus in Cana Galilęæ, & manifestauit gloriam suam, & crediderunt in eum discipuli eius.

Dominica tertia.

Collecta.

Mnipotens æterne Deus, infirmitatem nostram propitius respice, atq; ad protegendum nos, dexteram tuę maiestatis extende. Per Do. &c.

Epistola. Rom. xij.

NE sitis arrogãtes apud uosmetipsos, neque cuipiam malum pro malo reddatis.
Pro. 20 / 1. Per. 3. Prouidè parantes honesta in conspectu omnium hominũ, si fieri potest, quantum in uobis est, cum omnibus hominibus in pace
Heb. 12 uiuentes, non uosmetipsos ulciscentes dilecti,
Det. 32. quin potius date locum iræ. Scriptum est enim: Mihi ultio, ego rependam, dicit Dominus.
Pro. 23 Si igitur esurit inimicus tuus, pasce illũ: si sitit, da illi potum. Hoc enim si feceris, carbones ignis coaceruabis in caput illi⁹. Ne uincaris à malo, imò uince bono malum.

Euangelium. Matth. viij.

Mar. 1. / Luc. 5. CVm descendisset autem de monte, sequutæ sunt eum turbæ multæ: & ecce leprosus accedens, adorauit eum, dicens: Domine, si velis, potes me mundare. Protensaq; manu

tetigit

tetigit illũ Iesus, dicens: Volo: mundus esto. Ac protinus mundata fuit illius lepra. Et dicit illi Iesus: Vide ne cui dixeris: sed abi, ostẽde teipsum sacerdoti, & offer munus, quod iussit offerri Moses in testimonium ipsis. Leu. 14
Porrò cum ingressus fuisset Iesus Capernaũ, adijt eum Centurio, obsecrans eum, & dicẽs: Domine, famulus meus decumbit domi paralyticus, ac grauiter discruciatur. Et dicit illi Iesus: Ego cùm venero, medebor illi. Et respondens Centurio, dixit: Domine, non sum idoneus vt tectum meum subeas: imò tantũ dic verbum, & sanabitur famulus meus. Nã ego sum homo alterius potestati subditus, & habeo sub me milites, & dico huic: vade, & vadit. & alteri: veni, & venit. & seruo meo: fac hoc, & facit. Hæc autem cum audisset Iesus, admiratus est, & ait sequentibus se: Amẽ dico vobis, ne in Israel quidem tantum fidei reperi. Dico autem vobis, quòd multi ab Oriente & Occidente venturi sunt, & accumbent cum Abraham, & Isaac, & Iacob, in regno cælorum: filij verò regni eijcientur in tenebras extremas: illic erit ploratus & stridor dentium. Et dixit Iesus Centurioni: Abi, & quemadmodum credis, ita fiat tibi. Et sanatus est famulus eius in hora illa.

Luce. 7 Ioan. 4 Psa. 106 Esa. 13. Luc, 13.

Dominica quarta post Epiphaniam.

Collecta.

DEus, qui nos in tantis periculis constitutos propter humanā fragilitatē scis non posse subsistere, Da nobis salutem mentis & corporis, vt ea quę pro peccatis nostris patimur, te adiuuante vincamus. Per Dominum. &c.

Epistola. Rom. xiij.

Sap. 6. 1. Pet. 2. OMnis anima potestatibus supereminentibus subdita sit. Non enim est potestas nisi à Deo: quæ uerò sunt potestates, à Deo ordinatæ sunt. Itaque quisquis resistit potestati, Dei ordinationi resistit. Qui autem restiterint, sibijpsis iudicium accipient. Nam principes non terrori sunt bene agentibus, sed male. Vis autem non timere potestatem? Quod bonum est facito, & feres laudem ab illa: Dei enim minister est tibi in bonum. Quod si feceris id quod malum est, time. Nō enim frustra gladium gestat. Nam Dei minister est, ultor ad iram ei qui, quod malum est fecerit. Quapropter oportet esse subditos, nō solùm propter iram, uerumetiam propter conscientiam. Propter hoc enim & vectigalia soluitis: siquidem ministri Dei sunt, in hoc ipsum incumbentes. Mat. 17 & 22. Reddite igitur

omnibus

omnibus, quod debetur: cui tributum, tributum: cui vectigal, vectigal: cui timorem, timorem: cui honorem, honorem.

Euangelium. Matth. viij.

ET quũ esset ingressus nauim, sequuti sunt eum discipuli sui: & ecce motus magnus factus est in mari, adeò vt nauis operiretur à fluctibus, ipse verò dormiebat. Et accedentes discipuli, excitauerunt illum, dicentes: Domine, serua nos: perimus. Et dicit illis: Quid timidi estis exigua prẹditi fiducia? Tũc excitatus, increpauit ventos, & mare, & facta est tranquillitas magna. Homines verò admirabantur, dicentes: Qualis est hic, quia venti quoque & mare obediunt illi? Et cùm venisset ad vlteriorem ripã, in regionẽ Gergesenorum, occurrerunt ei duo dæmoniaci, è monumentis egreſsi: erant autem sæui supra modum, adeo ut nemo posset transire per viam illam. Et ecce vociferabantur, dicentes: Quid rei nobis tecum est Iesu fili Dei? Venisti huc ad cruciandum nos ante tempus? Erat autem procul ab illis grex porcorum multorum pascens. Dæmones verò rogabant eum, dicentes: Si eijcis nos, permitte nobis vt demigremus in gregem porcorum. Et ait illis: abite. Illi verò egressi, abierunt in gregem porcorũ. Et ecce ferebatur totus grex porcorum per

Mat. 4. Luc. 8. Iob. 26. Psa. 106 Esa. 31. Mar. 5. Luc. 8. 2. Cor. 6 Mar. 5.

pręceps in mare, & perierunt in aquis. Porrò qui pascebant, aufugerūt: & digressi in ciuitatem, renunciauerunt omnia, & quid accidisset dæmoniacis. Et ecce tota ciuitas exiuit in occursum Iesu, Et cum vidissent illum, rogabant, vt decederet è finibus ipsorum.

Dominica quinta.

Collecta.

FAmiliam tuam quęsumus Domine continua pietate custodi, vt quæ sola fiducia gratiæ cœlestis innititur, tua semper protectione muniatur. Per Christum Dominum nrm̄.

Epistola. Coloss. iij.

Eph. 4. SItis igitur induti tanquam electi Dei, sancti ac dilecti, uiscera miserationum, comitatem, modestiam, mansuetudinem, lenitatem, sufferentes vos inuicem, & condonantes uobis mutuò, si quis aduersus aliquem habuerit querelam: quemadmodum & Christus condonauit uobis, ita & uos. Super omnia autem hæc, charitatem, quæ est vinculum perfectionis, & pax Dei, palmam ferat in cordibus vestris, in quam & vocati estis in vno corpore: & grati sitis. Sermo Christi inhabitet in uobis opulentè, cum omni sapientia. Doceteq́ue & commonete uos inuicem, canti-

Mat. 22

Eph. 5.

onibus

onibus & laudibus, & cantilenis ſpiritualib⁹
cum gratia canẽtes in corde veſtro Domino.
Et quicquid egeritis ſermone aut facto, omnia in nomine Domini Ieſu facite, gratias agentes Deo & Patri per illum. 1.cor.10

Euangelium. Math. xiij.

ASſimilatum eſt regnum cælorum homini ſeminanti bonum ſemen in agro ſuo: ſed dormientibus hominibus, venit illius inimicus, & ſeminauit zizania inter triticum, abijtq;. Cùm autem germinaſſet herba: & fructũ feciſſet, tunc apparuerunt & zizania. Accedentes autem ſerui patrisfamiliâs, dixerunt illi: Domine, nónne bonum ſemen ſeminaras in tuo agro? Vnde igitur habet zizania? Ille verò dixit illis: Inimicus homo hoc fecit. Serui autem dixerunt illi: Vis igitur abeamus & colligamus ea? At ille dixit. Non, ne dum colligitis zizania, eradicetis ſimul cum illis & triticum: ſinite pariter creſcere utraq; uſq; ad meſſem, & in tempore meſſis dicam meſſoribus: Colligite primum zizania, & colligate ea in faſciculos ad comburendum ea: triticum uerò congregate, in horreum meum. Mar.4.

Dominica Septuageſimæ.

Collecta.

Reces populi tui, quæſumus Domine, clementer exaudi, vt qui iuſte pro peccatis noſtris affligimur, pro tui nominis gloria, per miſericordiam tuã liberemur. Per Dominum noſtrum. &c.

Epiſtola. i.Cor.ix.

AN neſcitis, quòd qui in ſtadio currunt, omnes quidem currunt, ſed vnus accipit præmium? Sic currite, vt comprehendatis. Omnis autem qui certat, per omnia temperãs eſt: illi quidem igitur, vt perituram coronam accipiant, nos autem vt æternam. Ego itaque ſic curro, vt non in incertum: ſic pugilem ago, non velut aërem feriens: uerùm ſubijcio corpus meũ, & in ſeruitutem redigo, ne quo modo fiat, ut cùm alijs prædicarim, ipſe reprobus efficiar.

Euangelium. Matth.xx.

SImile eſt regnum cælorum homini patrifamilias, qui exijt primo ſtatim diluculo, ad conducendos operarios in vineam ſuam. Conuentione autem facta cum operarijs in ſingulos dies denario, miſit eos in vineam ſuam. Et egreſſus circiter horam tertiam, vidit alios ſtantes in foro ocioſos, & illis dixit: Ite & vos in vineam, & quodcunque iuſtum fuerit, dabo vobis. Illi autem abierunt. Rurſum

ſum autem exijt circiter ſextam & nonam horam, & fecit ſimiliter. Circa vndecimam verò exijt, & inuenit alios ſtantes ocioſos, ac dicit illis: Cur hic ſtatis totum diem ocioſi? Dicũt ei: quia nemo nos conduxit. Dicit illis. Abite & vos in vineam, & quicquid fuerit iuſtum, accipietis. Cum autem veſpera facta eſſet, dicit Dominus vineæ procuratori ſuo: Voca operarios, & redde illis mercedem, incipiens à poſtremis vſque ad primos. Et cùm ueniſſent qui circa vndecimam horam venerant, acceperunt ſinguli denarium. Venientes autem & primi, arbitrati ſunt quòd plus eſſent accepturi: & acceperunt ipſi quoque ſinguli denarium. Et cum accepiſſent, murmurabãt aduerſus patremfamilias, dicentes: Hi nouiſſimi unam horam fuerunt in opere, & illos pares nobis feciſti, qui portauimus pondus diei & æſtum. At ille reſpondens vni eorum dixit: Amice, non facio tibi iniuriam. Nónne denario pactus es mecum? Tolle quod tuum eſt, & abi. Volo autem huic nouiſſimo dare ſicut & tibi. An non licet mihi quod uolo facere in rebus meis? (Ro. 11.) An oculus tuus malus eſt, quod ego bonus ſim? Sic nouiſſimi erunt primi, & primi nouiſsimi. (Mat. 19 Mar. 10 Luce. 13) Multi enim ſunt vocati, pauci verò electi.

Dominica Sexagesimæ.

Collecta.

E9, qui conspicis quod ex nulla nostra actione confidimus, Concede propitius, vt contra aduersa omnia, protectionis tuæ benignitate muniamur. Per Iesum Christũ Dominũ nrm̃.

Epistola. ij. Cor. xi.

Libenter enim suffertis insipientes, cùm sitis sapientes. Suffertis enim si quis vos in seruitutem adigit, si quis exedit, si quis accipit, si quis attollit sese, si quis vos in faciem cędit: iuxta contumeliam loquor: perinde
Act.22. quasi non infirmi fuerimus. Imò in quocunq;
Phili.3. audet aliquis, (per insipientiam loquor) audeo & ego. Hebræi sunt, sum & ego: Israëlitę sunt, sum & ego: semen Abrahę sunt, sum & ego: ministri Christi sunt, (desipiens loquor) excellentius sum ego: in laboribus copiosius, in uerberibus supra modum, in carceribus abundantius, in mortib9 frequenter: à Iudæis quinquies quadragenas plagas, una minus, accepi. Ter uirgis cæsus fui: semel fui
Act.16 lapidatus: ter naufragium feci: noctem ac di-
Act.14 em in profundo egi: in itineribus sępe, in pe-
Act.27 riculis fluminum, periculis latronum, periculis ex genere, periculis ex gentibus, periculis

in

in ciuitate, periculis in deserto, periculis in mari, periculis inter falsos fratres: in labore & molestia, in uigiliis sępe, in fame & siti, in ieiuniis sępe, in frigore & nuditate: pręter ea quę extrinsecus accidunt, incũbens mihi quotidiana cura omnium ecclesiarum. Quis infirmatur, & ego non infirmor? Quis offẽditur, & ego non uror? Si gloriari oporteat, de his quæ infirmitatis meæ sunt, gloriabor. Deus & Pater Domini nostri Iesu Christi, qui est laudandus in secula, nouit quòd non mentiar.

1.Cor.8 & 12.

Gala.1.

Euangelium. Lucæ.viii.

CVm autem turba plurima conueniret, & è singulis ciuitatibus properarent ad eum, dixit per similitudinem. Exiit qui sementem faciebat, ad seminandum semen suum: & inter seminandum, aliud cecidit circa uiam, & conculcatum est, & uolucres cæli comederunt illud. Et aliud cecidit super petrã, & enatum aruit, quia non habebat humorem. Et aliud cecidit inter spinas, & simul enatæ, spinæ suffocauerunt illud. Et aliud cecidit in terram bonam, & enatum, fecit fructum centuplum. Hæc dicens, clamabat: Qui habet aures ad audiendum, audiat. Interrogabant autem eum discipuli eius, dicentes: quæ esset ista parabola. At ille dixit.

Mat.13. Mar.4.

Vobis

Vobis datum eſt noſſe myſteria regni Dei:
Eſa.6. cæteris autem per parabolas ut uidentes non uideant, & audientes non intelligant. Eſt autem hæc parabola. Semen eſt ſermo Dei: qui autem iuxta viam, hi ſunt qui audiunt, deinde uenit diabolus, & tollit ſermonem de corde eorum, ne credentes ſeruẽtur. Nam qui ſuper petram, ij ſunt qui cum audierint, cum gaudio ſuſcipiunt ſermonem, & hi radices non habent, qui ad tempus credunt, & in tempore tentationis recedunt. Quod autem in ſpinas cecidit, hi ſunt qui audierunt, & à ſolicitudinibus & diuitijs ac voluptibus uitæ euntes, ſuffocantur, nec referunt fructum. Quod autem in bonam terram, hi ſunt qui in corde honeſto ac bono, audientes ſermonem, retinent, & fructum afferunt per patientiam.

Dominica quinquageſimæ.

Collecta.

Eus, qui nos per Apoſtolum tuum docuiſti, quod omnia opera noſtra ſine charitate nihil ſint, da nobis ſpiritum tuũ ſanctum, qui diffundat in cordibus noſtris excellens donum charitatis, uerum uinculum pacis & omnium uirtutum, & ſine qua omnis viuens coram te eſt mortuus, hoc largire: per Dominum no. &c.

Epiſtola.

Epiſtola. i.Cor.xiij

SI linguis hominum loquar & angelorum, charitatē autem non habeam, factus ſum æs reſonans, aut cymbalum tinniens. Et ſi habeam prophetiam, & nouerim myſteria omnia, omnemq́ ſcientiam: & ſi habeam omnem fidem, adeo vt montes loco dimoueam, charitatem autem non habeam, nihil ſum. Et ſi inſumam in alimoniam omnes facultates meas, & ſi tradam corpus meum vt comburar, charitatem autem non habeā, nihil vtilitatis capio. Charitas paciens eſt, benigna eſt: charitas non inuidet: charitas non eſt procax: non inflatur, non eſt faſtidioſa, nō quærit quę ſua ſunt, non irritatur, non cogitat malum, non gaudet de iniuſtitia, ſed congaudet veritati: omnia ſuffert, omnia credit, omnia ſperat, omnia ſuſtinet. Charitas nunquam excidit: ſiue prophetię abolebuntur, ſiue linguę ceſſabunt, ſiue ſcientia abolebitur. Ex parte enim cognoſcim⁹, & ex parte prophetamus. Aſt vbi uenerit quod perfectū eſt, tunc quod ex parte eſt, abolebitur. Cùm eſſem puer, vt puer loquebar, vt puer ſentiebam, vt puer cogitabam: at vbi factus ſum uir, aboleui puerilia. Cernimus enim nunc per ſpeculum in ænigmate, tunc autem facie ad faciem: nunc cognoſco ex parte, tunc verò cognoſcam,

Matt. 7

Luc. 17.

Phil. 2.

quemadmodum & cognitus sum. Nunc autē manet fides, spes, charitas, tria hæc, sed maxima in his Charitas.

Euangelium. Luce. xviij.

Mat. 20 Mar. 10 ASsumpsit autem Iesus duodecim, & ait illis: Ecce ascendimus Hierosolymā, & consummabūtur omnia quę scripta sunt per prophetas, de Filio hominis. Tradetur enim

Luc. 23. gentibus, & illudetur, & contumeliis afficietur, & conspuetur: & postquam flagellauerint, occident eum, ac die tertia resurget. Et

Luc. 2. ipsi nihil horum intellexerunt. Et erat verbū istud absconditum ab eis, nec intelligebant quæ dicebantur. Accidit autem cùm appropinquaret Hiericho, cæcus quidam sedebat iuxta viam, mendicans: & cùm audiret turbam prætereuntem, interrogabat quid hoc esset. Dixerunt autem ei, quod Iesus Nazarenus transiret. Et clamauit, dicens: Iesu fili Dauid, miserere mei. Et qui præibant, increpabant eum, vt taceret. Ipse uerò multò magis clamabat: Fili Dauid, miserere mei. Stans autem Iesus, iussit illum adduci ad se. Et cùm appropinquasset, interrogauit illum, dicens: Quid tibi vis faciam? At ille dixit: Domine, ut uisum recipiam. Et Iesus dixit ei: Recipito visum: Fides tua te saluum reddidit. Et confestim uisum recepit, ac sequebatur illum glo-

glorificans Deum. Et omnis plebs vt vidit, dedit laudem Deo.

Feria.iiii. post quinquages.

Collecta.

Mnipotens æterne Deus, qui nihil odisti eorum quę fecisti, & remittis peccata omnibus pœnitentib⁹: crea in nobis cor contritum, ut dignè peccata nostra defleamus, & agnoscamus iniquitates nostras, & à te Deo omnis misericordiæ, perfectam peccatorum remissionem consequamur. Per Dominum nostrum Iesum Christum. &c.

Lectio Prophetiæ. Ioelis.ij.

COnuertimini ad me in toto corde vestro in ieiunio, & in fletu, & in planctu. Et scindite corda uestra, & non uestimenta uestra, & conuertimini ad Dominum Deum uestrum, quia benignus & misericors est, patiens, & multæ misericordiæ, & præstabilis super malitia. Quis scit, si conuertatur, & ignoscat, & relinquat post se benedictionē? Sacrificium & libamē Domino Deo uestro. Canite tuba in Sion, sanctificate ieiunium, uocate cœtum, congregate populum, sanctificate ecclesiam, coadunate senes: congregate

Psal. 85
Ionæ.4

g ate paruulos, & sugētes hubera. Egrediatur sponsus de cubili suo, & sponsa de thalamo suo. Inter vestibulum & altare plorabūt sacerdotes ministri Domini, & dicent: Parce Domine, parce populo tuo: & ne des hæreditatem tuam in opprobrium, & dominentur eis nationes, Quare dicunt in populis : Vbi est Deus eorum?

Euangelium. Matthei. vi.

Esa. 58. Matt. 9. CVm ieiunaueritis, ne sitis ueluti hypocritæ tetrici. Obscurant enim facies suas, quò perspicuum sit hominibus ipsos ieiunare. Amen dico vobis, habent mercedem suam. Tu uerò cùm ieiunas, vnge caput tuum, & faciem tuam laua, ne conspicuum sit hominibus te ieiunare, sed patri tuo, qui est in occulto: & Pater tuus qui videt in abdito, reddet tibi in propatulo.

Luc. 12. Eccl. 29. Iere. 17. Pro. 23. Ne reponatis uobis thesauros in terra, vbi ærugo, & tinea corrumpit, & ubi fures non perfodiunt, ac furantur: Sed recondite uobis thesauros in cælo, vbi neque ærugo, neque tinea corrumpit, & vbi fures non perfodiunt, neque furantur. Nam ubi fuerit thesaurus vester, illic erit & cor uestrum.

Do-

Dominica.i.quadragesimae.

Collecti.

DOmine Iesu Christe, qui nostra causa quadraginta diebus & quadraginta noctibus ieiunasti, da nobis huiusmodi vti abstinentia, vt caro nostra spiritui sit subiecta, & mandatis tuis semper obsequamur in vera Iusticia & sanctitate, ad gloriam & honorem nominis tui: Qui uiuis & regnas. &c.

Epistola. ij Cor. vi.

QVin & adiuuantes obsecramus, ne in uacuum graciam Dei receperitis. Dicit Esa. 49
enim: In tempore accepto exaudiui te, & in die salutis succurri tibi. Ecce nunc tempus acceptum, ecce nunc dies salutis. Ne quam usquam demus offensionem, ne reprehendatur ministerium, sed in omnibus commendemus
nosipsos vt Dei ministri, in tolerantia multa, 1.cor.4.
in afflictionibus, in necessitatibus, in anxieta- 1.Cor.3
tibus, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in ieiuniis, in puritate, in scientia, in animi lenitate, in benignitate, in spiritu sancto, in charitate non simulata, in sermone veritatis, in potentia Dei, per arma iustitiae dextra ac sinistra, per gloriam & ignominiã, per conuitia & laudes: quasi impo-

 stores,

ſtores, & tamen ueraces: quaſi ignoti, & tamē
noti: quaſi morientes, & ecce uiuimus: quaſi
correpti, & non occiſi: quaſi dolentes, ſemper
tamen gaudentes: quaſi pauperes, multos ta-
men ditantes: vt nihil habētes, & tamē omnia
proſſidentes.

Euangelium. Matth. iiij.

Mar. 1. Luc. 4. TVnc Ieſus ſubductus fuit in deſertum à ſpiritu, vt tentaretur à diabolo. Et cùm ieiunaſſet; dies quadraginta, ac noctes quadraginta, tandem eſuriijt. Et cùm acceſſiſſet ad eū ille qui tentat, dixit: Si filius es Dei, iube vt lapides hi panes fiant. At illi reſpondens, Deut. 8 Sap. 16. dixit: Scriptum eſt: Non ſolo pane uicturus eſt homo, ſed omni uerbo quod egreditur per os Dei. Tunc aſſumit illum diabolus in Sanctam ciuitatem, & ſtatuit eum ſuper pinnaculum Templi, dicitq́; illi: Si filius es Dei, Pſal. 90 præcipita te deorſum. Nam ſcriptum eſt: Angelis ſuis mandutur⁹ eſt de te, ac manibus tollent te, ne quando impingas in lapidem pedē tuum. Dixit illi Ieſus: Rurſum ſcriptum eſt. Deu. 6. Non tentabis Dominum Deum tuum. Rurſum aſſumit illum diabolus in montem excelſum ualde, & commonſtrat ei omnia regna mundi, & gloriam illorum, & dicit illi: Hæc omnia tibi dabo, ſi proſtratus adoraueris me. Tunc dicit illi Ieſus: Abi Satana, ſcriptum eſt enim,

enim: Dominum Deum tuum adorabis, & Deut. 6
illum solum coles. Tunc omittit illũ diabol9. 1. Re. 7
Et ecce angeli accedebãt, ac ministrabant ei.

Dominica Secunda quadr.

Collecta.

Eus qui conspicis omni nos virtute destitui, interius exteriusq́;, custodi, vt ab omnibus aduersitatibus muniamur in corpore, & à prauis cogitationibus mũdemur in mente. Per. &c.

Epistola. i. Thessa. iiij.

QVod superest igitur fratres, rogamus uos, & adhortamur per Dominum Iesum, quemadmodum accepistis à nobis, quo modo oporteat uos uersari, & placere Deo, ut abundetis magis. Nostis enim quę pręcepta dederimus uobis per Dominum Iesum. Hęc enim est voluntas Dei, sanctificatio vestra, vt abstineatis à scortatione, & sciat vnusquisque uestrum suũ uas possidere cum sanctificatione & honore, non cum affectu concupiscentiæ, quemadmodum & gentes, quæ non nouerunt Deum. Ne quis opprimat ac fraudet in negotio fratrem suum, propterea quòd vltor est Dominus de omnibus his, quemadmodum & antè diximus uobis, ac testati sumus. Non enim uocauit nos Deus immundiciæ causa, sed ad sanctificationem.

Phil. 1.
Ro. 12.
Ephe. 5
Tob. 6.
1. cor. 7
Rom. 1

Proinde

Proinde qui reijcit, non reijcit hominem, ſed Deū, qui dedit Spiritū ſuum ſanctum in uos.

Enangelium. Matth. xv.

Mar. 7. ET digreſſus illinc Ieſus, ſeceſſit in partes Tyri & Sidonis. Et ecce mulier Cananęa, quæ à finibus illis uenerat, clamabat ad illum dicens: Miſerere mei Domine fili Dauid: Filiamea miſerè à dæmonio agitatur. Ille verò non reſpondit ei quicquam. Et accedentes diſcipuli eius, rogabant illum dicentes: A mitte illam, nam clamat poſt nos. At ille reſpondens

Luc. 19. dixit: Non ſum miſſus, niſi ad oues perditas domus Iſraëliticæ. Illa verò uenit & adorauit eum, dicens: Domine, ſuccurre mihi. At ille reſpondens, dixit: Non eſt honeſtum ſumere panem filiorum, & obijcere catellis. Hæc autem reſpondit: Certè Domine: etenim catelli edūt de micis, quæ cadunt de menſa dominorum ſuorum. Tunc reſpondens Ieſus, dixit illi: O mulier, magna eſt fides tua: fiat tibi ſicut vis. Et ſanata fuit filia eius ex eo tempore.

Dominica tertia quadra.

Collecta.

QVæſumus omnipotens Deus, uota humilium reſpice, atq; ad defenſionē noſtram dexteram tuæ Maieſtatis extēde. Per Ieſū Chriſtū Dn̄m nr̄m.

Epiſtola.

Epiſtola. Epheſios. v.

SItis igitur imitatores Dei, tanquam filij Mar. 5.
dilecti, & ambuletis in dilectione, quem- Ioan. 13
admodum & Chriſtus dilexit nos, & tradi- Gala. 3.
dit ſemetipſum pro nobis oblationem & ui-
ctimam Deo, in odorem bonæ fragrantiæ.
Cæterum ſcortatio, & omnis immunditia,
aut auaritia, ne nominetur quidem inter uos, Exo. 23
ſicut decet ſanctos: aut obſcœnitas, aut ſtulti- Eccl. 23
loquium, aut urbanitas quę non conueniunt,
ſed magis gratiarum actio. Nam hoc ſcitis, 1. Co. 6
quòd omnis ſcortator, aut immundus, aut Colo. 3.
auarus, qui eſt ſimulachrorum cultor, nō ha-
bet hæreditatem in regno Chriſti & Dei. Ne
quiſquam uos decipiat inanibus ſermonibus.
Propter hæc enim uenire ſolet ira Dei in fili-
os inobedientes. Ne ſitis igitur conſortes il-
lorum. Eratis quondam tenebrę, nunc autem 1. Teſ. 5
lux in Domino. Vt filij lucis ambulate, nam
fructus ſpiritus ſitus eſt in omni bonitate, &
iuſtitia & ueritate, probantes quid ſit acce-
ptum Domino. Et ne commercium habueri-
tis cum operibus infrugiferis tenebrarum,
quin ea potius etiam arguite. Nam quę ſecre-
tò fiunt ab iſtis, turpe eſt uel dicere. Sed om-
nia dum produntur à luce, manifeſta fiunt.
Nam quicquid manifeſtum redditur, lumen
eſt. Quapropter dicit: Expergiſcere qui dor- Eſa. 60.

 mis,

mis, & ſurge à mortuis, & illuceſcet tibi Chriſtus.

Euangelium. Lucæ.xi.

Mar. 9. & 12. ET erat Ieſus eijciens dæmonium, & illud erat mutum: cumq́; eieciſſet dęmonium, loquutus eſt mutus, & admiratæ ſunt turbę. Mar. 3. Quidam autem ex eis dixerunt: Per Beelzebul principem dæmoniorum, eijcit dæmonia. Et alij tentantes, ſignum de cælo quærebant ab eo. Ipſe autem cùm ſciret cogitationes eorum, dixit eis: Omne regnum aduerſus ſeipſum diuiſum, deſolatur, & domus ſuper domum cadit. Quòd ſi Satanas quoque aduerſus ſeipſum diuiſus eſt, quomodo ſtabit regnum eius? quia dicitis per Beelzebul eijcere me dæmonia. Quòd ſi ego Beelzebul præſidio eijcio dęmonia, filij veſtri cuius pręſidio eijciunt? Ideo ipſi iudices veſtri erunt. Porrò ſi digito Dei eijcio dęmonia, profectò Mat. 12 peruenit ad uos regnum Dei. Colo. 2 Cùm fortis armatus cuſtodit atrium ſuum, in pace ſunt ea quæ poſsidet. Vbi uerò fortior eo ſuperueniens vicerit eum, vniuerſa arma eius aufert, in quibus confidebat, & ſpolia eius diſtribuit. Qui non eſt mecum, contra me eſt: & qui non colligit mecum, diſpergit. Cùm immundus ſpiritus exierit ab homine, ambulat per loca arentia, quærens requiem, & non inueniens

ueniens, dicit: Reuertar in domum meam, vnde exiui. Et cùm uenerit, ínuenit eam ſcopis mundatam atq; ornatam: tunc vadit, & aſſumit ſeptem alios ſpiritus ſecum, nocentiores ipſo, & ingreſsi, habitant ibi: & fiunt extrema hominis illius, peiora primis. Factum eſt autẽ cùm hæc diceret, extollens uocem quædam mulier de turba, dixit illi: Beatus uenter qui te portauit, & ubera quæ ſuxiſti. At ille dixit: Quinimo beati qui audiunt ſermonem Dei, & cuſtodiunt illum.

Dominica quarta quadr.

Collecta.

Oncede quęſum⁹ omnipotens De⁹ ut qui ex merito noſtræ prauitatis affligimur, tuæ gratiæ conſolatione reſpiremus. Per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum.

Epiſtola. Galat. iiij.

DIcite mihi qui ſub lege uultis eſſe, legem ipſam non auditis? Scriptum eſt enim, Gen. 16
quod Abraham duos filios habebat, vnum ex ancilla, & unum ex libera. Verùm is qui Gen. 17
ex ancilla natus eſt, ſecundum carnem natus Rom. 6
eſt: qui verò ex libera, per repromiſsionem: quę per allegoriam dicuntur. Nam hæc ſunt duo teſtamenta, vnum quidẽ à monte Sina,

in ſeruitutem generans, qui eſt Agar: nam
Agar, Sina mons eſt in Arabia, confinis eſt
autem ei, quę nunc uocatur Hieruſalem: ſer-
Apo.21 uit autem cum filijs ſuis. At quæ ſurſum eſt
Hieruſalem, libera eſt: quę eſt mater omnium
Eſa.54 noſtrum. Scriptum eſt enim: Lætare ſterilis
quę non paris: erumpe & clama quæ nō par-
turis: quoniam multi liberi deſertæ, magis
quam eius quę habet uirum. Nos autem fra-
tres ſecundum Iſaac promiſsionis filij ſumus.
Sed quemadmodū tunc is qui ſecūdum car-
Gen.27 nem natus erat, perſequebatur eum, qui na-
tus erat ſecundum ſpiritum, ita & nunc. At
Gen.21 quid dicit ſcriptura? Eijce ancillam & filium
illius: non enim hęres erit filius ancillæ, cum
filio liberæ. Itaque fratres, non ſumus ancillæ
filij, ſed liberę.

Euangelium. Ioannis.vi.

Mat.14 POſt hæc abijt Ieſus trans mare Galilęæ,
Mar.6. quod eſt Tiberiadis, & ſequebatur eū tur-
Lucę.9. ba multa, quia videbant eius ſigna quę facie-
bat ſuper his qui infirmabantur. Subijt au-
tem in montem Ieſus, & ibi ſedebat cum di-
Exo.22 ſcipulis ſuis. Inſtabat autem paſcha, dies feſtus
Iudęorum. Cum ſuſtuliſſet ergo oculos Ie-
ſus, & vidiſſet quod multa turba veniret ad
ſe, dicit ad Philippum: Vnde ememus panes,
vt edant iſti? Hoc autem dicebat, tentans eū:
ipſe

ipſe enim ſciebat quid eſſet facturus. Rñdit ei Philippus: Ducentorum denariorum panes non ſufficiunt eis, ut unuſquiſque puſillum quippiam accipiat. Dicit ei unus ex diſcipulis ipſius, Andreas, frater Simonis Petri: Eſt puer vnus hic, qui habet quinque panes hordeaceos, & duos piſces: ſed hęc quid ſunt inter tam multos? Dixit autem Ieſus: Facite ut homines diſcumbant. Erat autem gramen multum in eo loco. Diſcubuerunt ergo uiri numero ferme quinquies mille. Accepit autem panes Ieſus: cumq; gratias egiſſet, diſtribuit diſcipulis, diſcipuli uerò diſcumbentib9. Similiter & ex piſcibus, quantum uolebant. Vt autem impleti ſunt, dicit diſcipulis ſuis: Colligite quę ſuperfuerunt fragmenta, ne quid pereat. Collegerunt ergo & impleuerunt duodecim cóphinos fragmentorum, ex quinque panibus hordeaceis, quæ ſuperfuerant his qui comederant. Illi ergo homines cũ uidiſſent, quod Ieſus fecerat ſignũ, dicebant: Hic eſt verè Propheta ille, qui uenturus eſt in mundum.

4.Re.4
Luc.7.
Ioan.4

Dominica quinta.

Collecta.

Opulum tuum quæſumus domine benigne reſpice, ut tua magna bonitate dirigatur, & corpore ac animo conſeruetur. Per Dominum. &c.

Epiſtola. Heb.ix.

Heb. 5. CHriſtus accedens Pontifex futurorum
6.&. 8. bonorum, per maius & perfectius taber
Eſa. 33. naculum non manu factum, hoc eſt, non hui⁹
2. Co. 5. ſtructuræ, neque per ſanguinem hircorum ac
1. Ioa. 1. vitulorum, ſed per proprium ſanguinem in-
1. Pet. 1. greſſus eſt ſemel in Sancta, æterna redēptio-
Leui. 9. ne reperta. Nam ſi ſanguis taurorum & hir-
&. 16. corum & cinis iuuencę, aſpergēs inquinatos,
ſanctificat ad carnis purificationem, quantò
Eph. 1. magis ſanguis Chriſti, qui per ſpiritum æter-
Colo. 1. num ſeipſum obtulit immaculatum Deo, pur
2. Co. 5. gabit conſcientiam ueſtram à mortuarijs o-
Rom. 6 peribus, ad ſeruiendum Deo uiuenti? Et ob
1 Pet. 4 id Noui teſtamēti cōciliator eſt, ut morte intercedente, ad redemptionem earum præuaricationū, quæ fuerant ſub priori Teſtamento, ij qui uocati ſunt, promiſſionem accipiant æternæ hæreditatis.

Euangelium. Ioannis. viij.

QVis ex vobis arguit me de peccato? Porrò ſi ueritatem dico, quare vos nō
Ioa. 10. creditis mihi. Qui ex Deo eſt, verba Dei au-

dit

dit. Propterea uos non auditis, quia ex Deo 1.Ioa.4
non estis. Responderunt ergo Iudæi, & dixerunt ei: Nónne bene dicimus nos, quòd Sa- Ioan.4
maritanus es tu, & dæmoniũ habes? Respon- Ioan.10
dit Iesus: Ego dęmonium non habeo, sed co-
honesto Patrẽ meum, & uos ignominia affecistis me. Ego autem non quęro gloriam
meam: est qui quęrat & iudicet. Amen amen Ioan.5.
dico vobis, si quis sermonem meum seruauerit, mortem non uidebit in æternum. Dixe-
runt ergo illi Iudæi: Nunc cognouimꝰ, quòd Matt.9
dæmonium habes. Abraham mortuus est & &21.
prophetæ: & tu dicis, Si quis sermonem me- Mar.3.
um seruauerit, non gustabit mortem in æter- Ioan.7.
num. Nunquid tu maior es patre nostro Abraham, qui mortuus est? Et prophetæ mortui sunt. Quem teipsum tu facis? Respondit
Iesus: Si ego glorifico meipsum, gloria mea Ioan.5.
nihil est. Est Pater meus qui glorificat me, quem uos dicitis, Deum uestrum esse, & tamen non cognouistis eum, ego autem noui eum. Et si dixero quòd non nouerim eum, ero similis uestri, mendax. Sed noui eum, & sermonem eius seruo. Abraham pater
uester exultauit ut uideret diem meum, & Gen.17
uidit, atque gauisus est. Dixerunt ergo Iu- &22.
dæi ad eum: Quinquaginta annos nondum Heb.11
habes, & Abraham uidisti? Dixit eis Iesus:

Amen

Amen amen dico vobis, antequam Abraham nasceretur, ego sum. Tollebant ergo lapides, ut iacerent in eum. Iesus autem abscondit se, & exiuit è templo.

Dominica proxima Paschæ.

Collecta.

Mnipotens sempiterne Deus, qui humano generi ad imitandum humilitatis exemplum, Saluatorē nostrum carnem assumere, & crucem subire fecisti, concede propitius, ut & pacientię ipsius habere documenta, & resurrectionis consortia mereamur. Per eundem Christum dominum nostrum.

Epistola. Philip. ij.

2. Pet. 2. IS enim affectus sit in uobis, qui fuit & in Christo Iesu: qui cùm esset in forma Dei, non rapinam arbitratus est, ut esset ęqua

Psal. 8. lis Deo, sed semetipsum inaniuit, forma serui

Heb. 5. sumpta, in similitudine hominum constitutus, & figura repertus vt homo, humilem prębuit semetipsum, factus obediens usque

Mat. 28 ad mortem, mortem autem crucis. Quapro-

Heb. 2. pter & Deus illum in summam extulit sublimitatem, ac donauit illi nomen, quod est su-

Esa. 45. pra omne nomen, ut in nomine Iesu omne

Dan. 7 genu se flectat, cęlestium, ac terrestriū & infer-

Ro. 14. norum

norum : omnisq́ lingua confiteatur , quòd Dominus ſit Ieſus Chriſtus, ad gloriam Dei Patris.

Euangelium. Matt.xxvi.

ET factum eſt cum conſummaſſet Ieſus ſermones hos omnes , dixit diſcipulis ſuis: Scitis quòd poſt biduum paſcha fit ,& Filius hominis traditur,ut crucifigatur. Tunc congregati ſunt principes ſacerdotū , & Scribæ, & Seniores populi, in atrium principis ſacerdotum,qui dicebatur Caiapha:& conſiliū inierunt, ut Ieſum dolo caperent, & occiderent. Dicebant autem :Non in die feſto,ne tumultus fiat in populo.Cùm autem Ieſus eſſet in Bethania in domo Simonis leproſi,acceſsit ad eum mulier , habens alabaſtrum unguenti precioſi, & effudit ſuper caput ipſius recumbentis. Videntes autem diſcipuli , indignati ſnnt, dicentes: Ad quid perditio hæc? Potuit enim iſtud vnguentum venundari magno, & dari pauperibus. Eo autem cognito,Ieſus ait illis : Quid moleſti eſtis mulieri ? Opus enim bonum operata eſt erga me. Nam ſemper pauperes habetis uobiſcum,me uerò non ſemper habetis. Quòd enim hæc unguentum hoc miſit ſuper corpus meum, ad ſepeliendū me fecit. Amen dico uobis, ubicunque prædicatum fuerit hoc Euangelium in toto mun-

Mar.14
Luc.22.
Ioan.18
Ioan.12
Deut.15

do, hoc quoq; quod hæc fecit, narrabitur in memoriam ipsi⁹. Tunc abijt unus de duodecim, qui dicebatur Iudas Iscariotes, ad principes sacerdotum, & ait illis: Quid uultis mihi dare, & ego uobis tradam illum? At illi constituerunt ei triginta argenteos. Et ex eo tempore quærebat oportunitatem, ut eum traderet. Cęterum primo die azymorũ accesserunt discipuli ad Iesum, dicentes ei: Vbi uis paremus tibi ad edendum pascha? At ille dixit: Ite in ciuitatem ad quendam, & dicite ei: Magister dicit, Tempus meum prope est, apud te facio pascha cum discipulis meis. Et fecerunt discipuli sicut constituit illis Iesus, & parauerunt pascha. Vespere autem facto, discumbebat cum duodecim, & edentibus illis dixit:
Ioan. 15 Amen dico uobis, quòd vnus uestrũ me proditurus est. Et mœsti redditi vehementer, cœperũt singuli dicere ei: Num ego sum Domine? At ipse respondens, ait: Qui intinxit mecum manum in catîno, hic me proditur⁹ est. Filius quidẽ hominis vadit, sicut scriptum est de illo. Væ autem homini illi per quem filius hominis proditur: bonum erat ei, si natus nõ fuisset homo ille. Respondens autem Iudas, qui tradidit eum, dixit: Num ego sum rabbi?
Mar. 14 Ait illi: Tu dixisti. Vescentibus autem eis,
Luc. 22. accepit Iesus panem, & cum egisset gratias, fregit,

fregit, deditq́ꝫ discipulis, & ait: Accipite, co- 1.Co.11
medite, Hoc est corpus meum. Et accepto po
culo, gratijs actis, dedit illis, dicens: Bibite ex
hoc omnes: Hic est enim sanguis meus, qui est
noui testamenti, qui pro multis effunditur in
remissionem peccatorum. Dico autem uobis,
Non bibam posthac ex hoc fructu uitis, usqꝫ
in diem illum, cum illud bibam uobiscum
nouum in regno Patris mei. Et cùm hymnũ Mar.14
cecinissent, exierunt in montem oliuarum. Luc.21.
Tũc dicit illis Iesus: Omnes uos offendiculũ Ioan.18
patiemini mea causa in nocte hac. Scriptum Zac.13.
est enim: Percutiam pastorem, & dispergen-
tur oues gregis. Postquam autem resurrexe- Acto.1.
ro, præcedam uos in Galilęam. Respondens
autem Petrus, ait illi: Et si omnes offendicu-
lum passi fuerint tua causa, ego tamen nun-
quam offendiculum patiar. Ait illi Iesus:
Amen dico tibi, quòd in hac nocte antequàm
gallus cantet, ter me negabis. Ait illi Petrus:
Etiam si oportuerit me mori tecum, non te
negabo. Similiter & omnes discipuli dixe-
runt. Tunc uenit Iesus cum illis in uillam,
quę dicitur Gethsemane, & dixit discipulis:
Sedete hic, donec uadam & orem illic. Et
assumpto Petro & duobus filijs Zebedæi,
cœpit affici dolore & mœstitudine. Tunc
ait illis Iesus: Mœsta est anima mea usque ad Ioan.12
 mortem:

mortem: manete hic, & uigilate mecum. Et
Luc.22. progressus pusillum, prócidit in faciem suam
orans, ac dicens: Pater mi, si possibile est,
transeat à me calix iste: ueruntamē non sicut
ego uolo, sed sicut tu. Et uenit ad discipulos,
& reperit eos dormientes, & dicit Petro: A-
deo non potuistis una hora uigilare mecum?
Vigilate & orate, ut ne intretis in tentatio-
Gala.5. nem. Spiritus quidem promptus est, at caro
infirma. Rursus altera uice abijt, & orauit,
dicens: Pater mi, si non potest hoc poculum
transire à me, nisi bibam illud, fiat uoluntas
tua. Et uenit, & reperit eos iterum dormien-
tes. Erant enim oculi eorum grauati. Et reli-
ctis illis, iterum abijt, & orauit tertiò, eundem
sermonem dicens. Tunc uenit ad discipulos
suos, & dicit illis: Dormite iam & requiesci-
te. Ecce appropinquat hora, & filius homi-
nis traditur in manus peccatorum. Surgite,
eamus, ecce appropinquauit, qui me tradit.
Mar.14 Adhuc eo loquente, ecce Iudas, unus de nu-
Luc.22. mero duodecim, uenit, & cum eo turba mul-
Ioan.18 ta, cum gladijs & fustibus, missi à principib⁹
sacerdotum & senioribus populi. Is uerò qui
prodebat eum, dedit illis signum, dicens:
Quemcunque osculatus fuero, ipse est, tenete
eum. Et confestim accedens ad Iesum, dixit:
Aue Rabbi. Et osculatus est eum. Dixitque
illi

illi Iesus : Amice, ad quid ades? Tunc accesserunt, & manus iniecerunt in Iesum, & ceperunt eum. Et ecce unus ex his qui erant cum Iesu, extendens manum, exemit gladium suũ, & percutiens seruum principis sacerdotum, amputauit auriculam eius. Tunc ait illi Iesus: Conuerte gladium tuum in locũ suum. Omnes enim qui acceperint gladium, gladio peribunt. An putas quòd non possum nunc rogare Patrem meum, & exhibebit mihi plus quàm duodecim legiones angelorum? Quomodo ergo implebuntur scripturæ, quòd sic oportet fieri? In illa hora dixit Iesus turbis: Tanquam ad latronẽ existis cum gladijs & fustibus ad comprehendendum me: quotidie apud uos sedebam docens in templo, & non me cepistis. Hoc autem totum factum est, ut complerentur scripturę prophetarum. Tunc discipuli omnes, relicto eo, fugerunt. At illi comprehensum Iesum, duxerũt ad Caiapham principem sacerdotum, ubi Scribæ & seniores conuenerant. Petrus autem sequebatur eum procul, usque ad atrium principis sacerdotum. Et ingressus intro, sedebat cum ministris, ut uideret finem. Principes autem sacerdotum & Seniores, & totum consilium quęrebant falsum testimonium contra Iesum, vt morti eum traderent : & non inueniebant.

Gen. 9. Apo. 13 Eze. 11. Luc. 24 Esa. 35. Psal. 21. Act. 6.

Nouissimè autem uenerunt duo falsi testes,
Ioan. 1. & dixerunt: Hic dixit, Possum destruere tem
plum Dei, & in triduo ædificare illud. Et sur
gens princeps sacerdotum, ait illi: Nihil re-
spondes? Cur isti aduersum te testimonium
Luc. 22. dicunt? Iesus autem tacebat. Et respondens
princeps sacerdotum, ait illi: Adiuro te per
Deum uiuentẽ, ut dicas nobis, an tu sis Chri-
stus filius Dei. Dicit illi Iesus: Tu dixisti.
Ioan. 6. Veruntamen dico uobis, amodo videbitis fi-
Acto. 1. lium hominis sedentem à dextris uirtutis, &
uenientem in nubibus cæli. Tunc princeps
sacerdotum discidit uestimenta sua, dicens:
Proloquutus est blasphemiam: quid insuper
egemus testibus? Ecce nunc audistis blasphe-
miam eius: quid vobis videtur? At illi respon
Leci. 24 dentes, dixeruut: Reus est mortis. Tunc ex-
Esa. 50. puerunt in faciem eius, & colaphis eum cæci-
Ioan. 18 derunt. Alij autem palmas in faciem eius de-
derunt, dicentes: Vaticinare nobis Christe,
quis est qui te percussit? Petrus uerò sede-
bat foris in atrio, & accessit ad eũ una ancil-
lula, dicens: Et tu cum Iesu Galilæo eras.
At ille negauit coram omnibus, dicens:
Nescio quid dicas. Cùm autem exisset in
vestibulum, vidit eum altera ancilla, & ait
his qui erant ibi: Et hic erat cum Iesu Naza-
reno. Et iterum negauit cum iureiurando:
Non

Non noui hominem. Et post pusillum accesserunt qui stabant, & dixerunt Petro: Verè & tu ex illis es, nam & loquela tua te manifestum facit. Tunc cœpit execrari & iurare, quòd non nosset hominem: & continuò gallus cantauit. Et recordatus est Petrus uerbi Iesu, qui dixerat ei: Prius quàm gallus cantet, ter me negabis. Et egressus foras, fleuit amarè.

Mane autem facto, consilium inierunt omnes principes sacerdotum & seniores populi aduersus Iesum, ut eum morti traderent. Et uinctum eum, adduxerunt & tradiderunt Pontio Pilato præsidi. Tunc uidens Iudas, qui eum prodiderat, quòd damnatus esset, pœnitentia ductus, retulit triginta argēteos principibus sacerdotum & senioribus, dicēs: Peccaui, prodens sanguinē innoxium. At illi dixerunt: Quid ad nos? tu uideris. Et proiectis argēteis in templo, recessit, & abiēs laqueo se suspēdit. Principes autem sacerdotū acceptis argenteis, dixerunt: Non licet eos mittere in córbonam, quia precium sanguinis est. Consilio autem inito, emerūt ex illis agrū figuli in sepulturā peregrinorū: quapropter uocatus est ager ille, Ager sanguinis, usque in hodiernum diem. Tunc impletum est quod dictum est per Hieremiam prophetam, dicen

Psal. 2.

Acto. 3.

2. re. 37

Acto. 1.

Iere 32. tem: Et acceperunt triginta argenteos preci-
Zac. 11. um æſtimati, quem æſtimatum emerunt à fi-
lijs Iſraël, & dederunt eos in agrum figuli, ſi-
Mar. 15. cut conſtituit mihi Dominus. Ieſus autem ſte-
Luc. 23. tit ante Præſidem, & interrogauit eum Præ-
Ioa. 18. ſes, dicens: Tu es rex Iudæorum? Dicit illi
Ieſus: Tu dicis. Et cum accuſaretur à princi-
pibus ſacerdotum & ſenioribus, nihil reſpõ-
dit. Tunc dicit illi Pilatus: Non audis quàm
Eſa. 53. multa aduerſum te dicunt teſtimonia? Et non
reſpondit ei ad vllum uerbum, ita ut mirare-
tur prçſes uehementer. In feſto autem conſue-
uerat præſes turbæ dimitere unum uinctum
quem uoluiſſent. Habebat autem tunc uinctũ
inſignem, qui dicebatur Barabbas: congre-
gatis ergo illis, dixit Pilatus: Vtrum uultis
dimittam uobis, Barabbam, an Ieſum, qui
dicitur Chriſtus? Sciebat enim quòd propter
inuidiam tradidiſſent eum. Sedente autem il-
lo pro tribunali, miſit ad eum uxor eius, di-
cens: Nihil tibi cum iuſto illo: multa enim
paſſa ſum hodie in ſomnis propter eũ. Prin-
cipes autem ſacerdotum & ſeniores perſuaſe-
runt turbis, ut peterẽt Barabbam, Ieſum verò
perderent. Reſpondens autẽ præſes, ait illis:
Vtrum uultis uobis è duobus dimittam? At
illi dixerunt: Barabbam. Dixit illis Pilatus:
Quid igitur faciam Ieſu, qui dicitur Chriſt⁹?

Dicunt

Dicunt ei omnes: Crucifigatur. Præses autẽ ait: Quid enim mali fecit? At illi magis clamabant, dicentes: crucifigatur. Videns autem Pilatus quòd nihil proficeret, sed magis tumultus fieret, accepta aqua, abluit manus coram populo, dicens: Innocens ego sum à sanguine huius iusti, uos uideritis. Et respondens vniuersus populus, dixit: Sanguis eius super nos, & super filios nostros. Tunc dimisit illis Barabbam, Iesum autem flagellatũ tradidit ut crucifigeretur. Tunc milites Præsidis suscipientes Iesum in prætorio, congregauerunt ad eum vniuersam cohortem: & cùm exuissent eum, circumdederunt ei chlamydem coccinam, & coronam de spinis contextã, imposuerunt super caput eius, & arundinem in dexterã eius, & genu flexo ante eũ, illudebant ei, dicentes: Aue rex Iudæorum. Et cùm expuissent in eum, acceperunt arundinem, & percutiebant caput eius. Et postquam illusissent ei, exuerunt eum chlamyde, & induerunt eum vestimentis suis, & abduxerunt eum ut crucifigerent. Exeuntes autem inuenerunt hominem Cyrenæum, nomine Simonem: hunc adegerunt ut tolleret crucem eius. Et uenerunt in locum, qui dicitur Golgotha, quod est, Caluarię locus. Et dederunt ei acetum bibere, cum felle mixtum:

Mat.27 & quum gustasset, noluit bibere. Postquā au
Mar.17 tem crucifixerunt eum, diuiserunt uestimen-
Ioan.19 ta eius, sortem mittentes: ut impleretur quod
Psal. 21. dictum est per prophetā: Diuiserunt sibi ue-
stimenta mea, & super vestimentum meum
miserūt sortē. Et sedentes, seruabant eum ibi.
Luc.25. Et imposuerant super caput eius causam ip-
sius scriptam: Hic est Iesus rex Iudæorum.
Esa. 53. Tunc crucifiguntur cū eo duo latrones, unus
à dextris, & alter à sinistris. Prætereuntes au-
tem, conuitia iaciebant in eum, mouentes capi
ta sua, & dicentes: Tu ille qui destruebas tem-
plū, & in triduo ædificabas, serua temetipsū:
si filius Dei es, descende de cruce. Similiter &
principes sacerdotum illudentes, cum Scribis
& Senioribus, dicebant: Alios seruauit, seip-
Sap.2. sum non potest seruare. Si rex Israël est, descē-
Psal. 21. dat nunc de cruce, & credemus ei. Confidit in
38 et 69 Deo, liberet eum nunc, si uult eū. Dixit enim,
Filius Dei sum. Idipsum autem & latrones
qui crucifixi erant cum eo, exprobrabant ei.
A sexta autem hora, tenebræ factę sunt super
uniuersam terram, usque ad horam nonam:
Et circa horam nonam, clamauit Iesus uoce
Psal.21. magna, dicens: Eli, eli, lamasabachthani? hoc
est, Deus meus, Deus meus, cur deseruisti me?
Quidam autem illic stantium cum audissent,
dicebant: Heliam vocat iste. Et continuò
currens

currens unus ex eis, cum acceptam ſpongiam Mar. 15
impleſſet aceto, impoſuit arundini, dabátque Ioan. 19
ei vt biberet. Cæteri uerò dicebant: Sine, videamus an ueniat Helias liberaturus eum. Ieſus autem cum iterum clamaſſet uoce magna, emiſit Spiritum. Et ecce velum Templi ſciſſum eſt in duas partes, à ſummo uſque ad imum, & terra mota eſt, & petræ ſciſſæ ſunt: & monumenta aperta ſunt, & multa corpora ſanctorum qui dormierant, ſurrexerunt: & egreſsi è monumentis, poſt reſurrexionem eius, uen erũt in Sanctam ciuitatem, & apparuerunt multis. Centurio uerò & qui cum eo Luc. 23.
erant cuſtodientes Ieſum, uiſo terrę motu, & his quę facta fuerant, timuerunt ualdè, dicentes: Verè filius Dei erat iſte. Erant autem ibi mulieres multæ è longinquo ſpectantes, quę ſequutę fuerant Ieſum à Galilæa, miniſtrantes ei, inter quas erat Maria Magdalenæ, & Maria Iacobi, & Ioſe mater, & mater filiorum Zebedęi.

Feria Secunda ante Paſcha.

Lectio Eſaiæ prophetæ. cap. lxiij.

Vis eſt iſte qui uenit de Edom, tinctis ueſtibus de Boſra: iſte formoſus in ſtola ſua, gradiens in multitudine fortitudinis ſuæ?

Ego qui loquor iuſtitiam, & propugnator
Apo.19 ſum ad ſaluandum. Quare ergo rubrum eſt indumentum tuum, & veſtimenta tua ſicut calcantium in torculari? Torcular calcaui ſolus, & de Gentibus non eſt uir mecum. Calcaui eos in furore meo, & conculcaui eos in ira mea, & aſperſus eſt ſanguis eorum ſuper veſtimenta mea, & omnia indumēta mea inquinaui. Dies enim vltionis in corde meo, annus retributionis meę venit. Circumſpexi & non erat auxiliator: quæſiui & non fuit qui adiuuaret. Et ſaluauit mihi brachiū meū, & indignatio mea ipſa auxiliata eſt mihi. Et conculcaui populos in furore meo, & inebriaui eos in indignatione mea, & detraxi in terram uirtutem eorum. Miſerationum domini recordabor, laudem domini ſuper omnibus quæ reddidit nobis Dominus, & ſuper multitudinem bonorum domui Iſraël, quæ largitus eſt eis, ſecundum indulgentiam ſuam, & ſecundum multitudinem miſericordiarum ſuarum. Et dixit: Veruntamen populus meus eſt filij non negantes: & factus eſt eis ſaluator. In omni tribulatione eorum non eſt tribulatus, & angelus faciei eius ſaluauit eos: in dilectione ſua, & in indulgentia ſua ipſe redemit eos, & portauit eos, & eleuauit eos cūctis diebus ſeculi, Ipſi autem ad iracundiam pro-

prouocauerunt, & afflixerunt spiritum san-
cti eius, & conuersus est eis in inimicum,
& ipse debellauit eos. Et recordatus est die-
rum seculi Moysi & populi sui. Vbi est qui e-
duxit eos de mari cum pastoribus gregis sui? Exo. 14
Vbi est qui posuit in medio eius spiritũ san-
cti sui? Qui eduxit ad dexteram Moysen bra-
chio maiestatis suę: qui scidit aquas ante eos,
ut faceret sibi nomen sempiternum: qui edu-
xit eos per abyssos, quasi equum in deserto
non impingentem. Quasi animal in campo
descendens, spiritus Domini ductor eius fuit:
sic adduxistis populum tuũ, ut faceres tibi no
men gloriæ. Attende de cælo, & vide de ha- Deu. 26
bitaculo sancto tuo, & solio gloriæ tuæ. Vbi
est zelus tuus, & fortitudo tua, multitudo ui-
scerum tuorum, & miserationum tuarum?
Super me continuerunt se. Tu enim pater no
ster, & Abraham nesciuit nos, & Israel igno-
rauit nos: Tu Domine pater noster, redem
ptor noster: à seculo nomen tuum. Quare er-
rare nos fecisti Domine de vijs tuis, indurasti
cor nostrum, ne timeremus te? Conuertere
propter seruos tuos, tribus hæreditatis tuæ.
Quasi nihilum possederunt populum sanctũ
tuum: hostes nostri conculcauerunt sanctifi-
cationem tuam. Facti sumus quasi in princi-
pio, cum non dominareris nostri, neque in-

 uo-

uocaretur nomen tuum ſuper nos.

Euangelium. Mar.xiiij.

Mat.26 ERat autem paſcha, & azymorum dies fu-
Luc.22. turi poſt biduum. Et quærebant ſummi
Ioan.11 ſacerdotes & ſcribæ, quomodo eum per dolum comprehenſum occideret. Dicebant autem: Non in die feſto, ne tumultus fiat populi.
Luc.7. Et cum eſſet Bethaniæ in domo Simônis
Ioan.12 leproſi, accumbente eo, uenit mulier habens alabaſtrum vnguenti nardi piſticę præcioſæ: & comminuto alabaſtro, effudit illi in caput. Erant autem quidam qui indignarētur apud ſeſe, ac dicerent: Ad quid perditio hæc vnguenti? nam poterat hoc uendi pluris quàm trecentis denarijs, ac dari pauperibus. Et infremuerunt aduerſus illam. At Ieſus dixit: Sinite illam, cur illi moleſti eſtis? bonum opus operata eſt erga me. Semper enim pauperes habetis uobiſcum, & quandocunque uolueritis, poteſtis illis bene facere: me uerò non ſemper habetis. Quod potuit, hæc fecit. Prȩuenit ut ungeret meum corpus ad ſepulturam. Amen dico uobis, ubicunque prædicatum fuerit Euangelium hoc in totum mundum, etiam hoc quod fecit hæc, dicetur in memoriam ipſius. Et Iudas Iſcariotes, unus è duodecim, abijt ad ſummos ſacerdotes, vt proderet eum illis. Quo audito, illi gauiſi ſunt

ſunt, & polliciti ſunt ei pecuniã ſe daturos. Et quærebat quomodo opportune illum traderet. Ac primo die azymorum, cùm paſcha immolarent, dicunt illi diſcipuli ſui: Vbi uis ut abeamus & paremus, vt edas paſcha? Et emittit duos è diſcipulis ſuis, & dicit illis: Ite in ciuitatem, & occurret uobis homo hydriam fictilem aquæ plenam baiulans, ſequimini illum: & quocunq; ingreſſus fuerit, dicite patriſfamilias: Magiſter dicit, Vbi eſt diuerſorium, ubi paſcha cum diſcipulis meis edam? Et ille uobis oſtendet triclinium magnum, ſtratum, paratum: illic parate nobis. Et exierunt diſcipuli eius, & venerunt in ciuitatem, & repererunt quemadmodum dixerat illis, parauerũtq; paſcha. Et cùm ueſpera iam eſſet, uenit cũ duodecim. Et cùm accũberent ederentq;, dixit Ieſus: Amen dico uobis, unus ex uobis proditurus eſt me, qui edit mecum. At illi cœperunt eſſe mœſti, ac dicere illi ſingulatim: Num ego? Et alius: Num ego? Ille uerò reſpondens, dixit illis: Vnus è duodecim, qui intingit mecum in càtinum. Filius quidẽ hominis uadit, ſicut ſcriptum eſt de illo: ſed væ homini illi, per quem filius hominis proditur. Bonum erat illi, ſi natus non fuiſſet homo ille. Et edentibus illis, ſumpto Ieſus pane, cùm bene-

Mat.26 dixiſſet, fregit,& dedit illis, ac dixit: Sumite,
Luc.22. comedite,hoc eſt corpus meum. Et accepto
1.cor.11 poculo, cum gratias egiſſet, dedit illis. Et bi-
berunt ex eo omnes. Et dixit illis: Hic eſt ſan-
guis meus noui teſtamenti, qui pro multis
effunditur. Amen dico uobis, poſthac non
bibam de fructu uitis, uſque ad diem illum,
cùm illud bibero nouũ in regno Dei. Et cùm
hymnum dixiſſent, exierunt in montem oli-
uarum. Et dicit illis Ieſus: Omnes offendicu-
lum patiemini propter me in nocte hac, quia
Zach. ſcriptum eſt: Percutiam paſtorem,& diſper-
13. gentur oues. Sed poſteaquam reſurrexero,
Act. 1. præcedam uos in Galilæam. Petrus autem
dicit illi: Etiam ſi omnes offendiculum paſſi
fuerint, at non ego. Et dicit illi Ieſus: Amen
dico tibi, quòd hodie in nocte hac, pri⁹ quàm
bis gallus cecinerit, ter abnegabis me. At ille
uehementius dicebat: Imò ſi me oportuerit
commori tibi, non te abnegabo. Similiter au-
Ioan.18 tem & omnes dicebant. Et ueniunt in locum,
cuius nomen Gethſemani. Et dicit diſcipulis
ſuis: Sedete hic, donec digreſſus orauero. Et
aſſumit Petrum & Iacobum, & Ioannem ſe-
cum, cœpitq́ expaueſcere & angi. Et dicit il-
Ioan.12 lis: Dolore afficitur anima mea, uſq; ad mor-
tem: manete hic, & uigilate. Et progreſſus
paululum, proſtratus eſt in terram, & orauit

vt

ut si possibile esset, transiret à se hora, & dice
bat: Abba pater, omnia possibilia sunt tibi,
aufer poculum à me hoc: Veruntamen non
quid ego velim, sed quid tu. Et venit, & of-
fendit eos dormientes, dicitque Petro: Simon,
dormis? non potuisti unam horam vigilare?
Vigilate & orate, ne ueniatis in tentationem.
Spiritus quidem promptus, ac caro infirma. Gal. 5.
Et rursum digressus orabat, & eundem dixit Mar. 14
sermonem. Et reuersus, offendit illos rursum
dormientes: erant enim oculi eorum grauati,
neque sciebāt quid illi responderent. Et ue-
nit tertiò, dicitque illis: Dormite posthac &
requiescite: Sufficit. Venit hora, ecce tradi-
tur filius hominis in manus peccatorum.
Surgite, eamus. Ecce qui prodit me, appro-
pinquat. Et continuò, adhuc eo loquente, Luc. 22.
accedit Iudas, qui erat unus è duodecim, & Ioan. 18
cum illo turba multa cum gladijs & fustibus,
à summis sacerdotibus & Scribis & seniori-
bus. Dederat autem is qui prodebat eum, cō-
mune signum illis, dicens: Quemcunque os-
culatus fuero, is est, comprehendite illum, &
abducite cautè. Et cùm uenisset, protinus ac-
cedit ad illum, dicitque ei: Rabbi, rabbi. ac de-
osculatus est eum. Illi uerò iniecerūt in illum
manus suas, & comprehenderūt eum. Vnus
autem quispiam adstantium educto gladio,

percussit seruum summi sacerdotis, & amputauit eius auriculam. Et respondens Iesus, dixit illis: Tanquam ad latronem existis cum gladijs ac fustibus, ad comprehendendum me: quotidie eram apud uos in templo docens, & non comprehendistis me: Sed ista

Esa.53. fiunt, vt impleantur scripturæ. Et relicto illo, omnes fugerunt. Et unus quispiam adoloscentulus sequebatur illum circumamictus sindone super nudum, & comprehenderunt illũ adolescentuli. Ille verò relicta sindone, nudus

Mat.26 effugit ab illis. Et abduxerunt Iesum ad sum-

Luc.22. mum sacerdotem. Et conueniunt cũ illo omnes

Ioan.18 nes summi sacerdotes & seniores, & Scribæ. Et Petrus eminus sequebatur illum, donec uenisset in atrium summi sacerdotis: & erat sedens unà cum ministris, & calefiebat ad lumen. Summi verò sacerdotes & totum concilium quærebant aduersus Iesum testimonium, ut morti traderẽt eum, & nõ inueniebãt. Nam multi falsum testimonium dixerant aduersus illum, nec erãt satis idonea testimonia. Et quidam assurgebant, & falsum testimonium ferebant aduersus illum, dicentes: Nos au-

Ioan.2. diuimus eum dicẽtem: Ego diruam Templũ hoc quod est manibus factum, & tribus diebus, aliud sine manibus factum, extruam. Et ne sic quidẽ satis idonea erant testimonia illorum.

rũ. Et ſurgens ſummus ſacerdos in mediũ, in-
terrogabat Ieſum dicens: Non reſpõdes quic- Mat.26
quã? Quid iſti aduerſum te dicũt teſtimonia?
At ille tacebat, neq; quicquam reſpondebat.
Rurſum ſummus ſacerdos interrogauit, & Luc.22.
dicit illi: Tu es ille Chriſtus filius benedicti?
Ieſus autem dixit: Ego ſum: & uidebitis fi- Ioan.6.
lium hominis ſedentem à dextris uirtutis, &
uenientem in nubibus cæli. Summus autem
ſacerdos dilaceratis veſtibus ſuis, dixit: Quid Mat.26
præterea opus habemus teſtibus? Audiſtis
blaſphemiam. Quid uobis uidetur? Illi uerò
omnes condemnauerunt eum eſſe reũ mor-
tis. Et cœperunt quidam conſpuere in eum,
& obuelare faciem illius, & colaphis eum cę-
dere, & dicere illi: Diuina. Ac miniſtri ala- 3.Reg.
pas illi impingebant. Et cùm eſſet Petrus in 22.
atrio inferius, uenit una ancillarum ſummi ſa- Iob.16.
cerdotis: quumq; uidiſſet Petrum calefacien-
tem ſe, intuita illum dicit. Et tu eum Naza-
reno Ieſu fuiſti? At ille negauit, dicens: Non
noui: neque ſcio quid dicas. Et exiuit foras
in veſtibulum, & gallus cecinit. Et ancilla
cum uidiſſet eum, rurſum cœpit dicere his
qui adſtabant: Hic ex illis eſt. At ille rurſum
negabat. Ac paulo poſt, iterum qui adſta-
bant, dicebant Petro: Verè ex illis es, nam &
Galilæus es, & loquela tua conuenit. At ille

cœpit execrari ac deierare: Non noui hominem istum, de quo dicitis. Et iterum gallus cecinit. Recordatus'q; est Petrus uerbi quod
Mat. 26 dixerat illi Iesus: Prius quàm gallus cecinerit bis, abnegabis me ter. cœpit'q; flere.

Feria tertia ante Pascha.

Lectio Esaiæ Prophetæ. cap. l.

DOminus Deus aperuit mihi aurẽ, ego autem non contradico, retrorsum non abij. Corpus meum dedi percutientibus, & genas meas uellentibus. Faciem meam non auerti ab increpantib⁹, & conspuentib⁹ in me. Dominus deus auxiliator meus, ideo non sum confusus. Ideo posui faciem meam ut petram durissimam, & scio quoniam non confundar. Iuxta est qui iustificat me. Quis cõtradicet mihi? stemus simul. Quis est aduersarius meus? accedat ad me. Ecce Dominus Deus auxiliator meus: quis est qui condemnet me? Ecce omnes quasi uestimentum conterentur, tinea comedet eos. Quis ex uobis timens Dominũ, audiens uocem serui sui, qui ambulauit in tenebris, & non est lumen ei? speret in nomine Domini, & innitatur super Deum suum. Ecce uos omnes accedentes ignem accincti flammis: ambulate in lumine ignis uestri, & in flam-

flammis quas succendistis : de manu mea factum est hoc uobis , in doloribus dormietis.

Euangelium. Mar.xxv.

ET confestim diluculo concilio inito, summi sacerdotes cum Senioribus & Scribis ac toto consessu, uinctum Iesum abduxerunt, tradideruntq́ Pilato. Et interrogauit eum Pilatus : Tu es ille rex Iudæorum? At ille respondens, dixit illi : Tu dicis. Et accusabant eum summi sacerdotes de multis. Pilatus autem rursus interrogauit illum, dicens : Non respondes quicquam? ecce quàm multa aduersus te testantur. Iesus autem deinde nihil respondit, adeò ut admiraretur Pilatus. Cæterùm in festo dimittebat illis unum uinctum, quemcunq́ postulassent. Erat autem qui dicebatur Barabbas , qui cum seditionis autoribus fuerat uinctus, qui per seditionem cædem patrauerat. Et quum acclamasset turba, cœpit flagitare , ut faceret quemadmodum semper fecerat ipsis. Pilatus autem respondit eis, dicens : Vultis dimittam uobis regem illum Iudæorum? Sciebat enim , quòd propter inuidiam tradidissent illum summi sacerdotes. Summi uerò sacerdotes concitauerunt turbam, ut potiùs Barabbam dimitteret ipsis , Pilatus autem respondens rursum, ait illis : Quid igitur vultis faciam ei , quem

Psal.2. Mat.27 Luc.23. Ioan.18

dicitis regem Iudæorum? At illi rursum clamauerunt: Crucifige istum. Pilatus autem
Mat.27 dicebat illis: Quid enim mali fecit? At illi ve-
Luc.23. hementius clamauerunt: Crucifige eum. Pilatus uerò uolens turbæ facere satis, dimisit illis Barabbam, & tradidit Iesum flagellatum,
Ioan.19 ut crucifigeretur. Milites autem abduxerunt eum intro in atrium, quod est Prætorium, & conuocant totam cohortem, & induunt illũ purpura, & circumponunt ei contextam spinis coronam, & cœperũt salutare illum: Aue rex Iudęorum. Et uerberabant illius caput arundine: & inspuebant in illum: & positis genibus adorabant illum. Et cum illusissent ei, exuerunt eum purpura, & induerunt illum uestibus proprijs: & educunt eum ut crucifigerent eum. Et coëgerunt prætereuntẽ quendam Simonem Sirenensem, qui ueniebat ex agro, patrẽ Alexãdri & Rufi, vt tolleret crucem eius. Et ducunt eum in Golgotha locum: quod est si interpreteris, Caluariæ locus. Et dederunt illi bibere myrrhatum uinum, sed
Psal.21. ille non sumpsit. Cumq́ crucifixissent eum, partiti sunt uestimenta eius, mittentes sortem super illa, quis quid tolleret. Erat autem hora tertia, & crucifixerunt eũ. Et erat inscriptio causę illius inscripta: Rex Iudęorum. Et cũ eo crucifigunt duos latrones: vnum à dextris,

tris,& alterum à ſiniſtris eius. Et impleta eſt
ſcriptura quæ dicit:Et cum iniquis deputatꝰ Eſa.55.
eſt. Et qui præteribant, conuitiabantur illi,
mouentes capita ſua, ac dicentes: Vę qui de-
moliris templum,& in tribus diebus extruis:
ſerua teipſum, & deſcende de cruce.Similiter
& ſummi Sacerdotes illudentes inter ſeſe cũ
Scribis, dicebãt: Alios ſeruauit,ſeipſum ſer-
uare non poteſt. Chriſtus ille rex Iſraël de-
ſcendat nunc de cruce, ut uideamus & creda-
mus. Et qui crucifixi fuerant cum illo, pro-
bra iaciebant in eum.Cum uerò facta eſſet ho
ra ſexta, tenebræ ortæ ſunt ſuper totam ter-
ram, uſque ad horam nonam. Et hora nona
clamauit Ieſus uoce magna,dicens:Eloi,eloi, Pſal.21.
lama ſabachthani? quod eſt, ſi quis interprete
tur, Deus meus,Deus meus, cur me deſerui-
ſti? Et quidam adſtantium, cum audiſſent,
dicebant: Ecce Heliam uocat. Accurrit au-
tem quidam,& impleta ſpongia aceto,impo-
ſitaq́; arundini, porrexit illi potum, dicens:
Sinite, uideamus an uenturus ſit Helias ad
deponendum eum. Ieſus autem emiſſa uoce
magna,expirauit. Et uelum Templi ſciſſum
eſt in duas partes,à ſummo uſq; ad imum.
Cum uidiſſet autem centurio,qui adſtabat ex
aduerſo illi, quòd ſic emiſſo clamore expiraſ-
ſet, dixit: Vere homo hic, filius erat Dei,
Erant

Ioan.19 Erant autem & mulieres è longinquo ſpectā-
tes, inter quas erat Maria Magdalene, & Ma
ria Iacobi parui, & Ioſe mater, & Salome:
Luce. 8 quæ etiam, cùm eſſet in Galilæa, ſequutæ fue-
rant illum, & miniſtrauerant ei: aliæq; com-
plures, quæ ſimul aſcenderant cum eo Hiero-
ſolymā. Et cùm iam ueniſſet ueſpera, quoni-
am erat paraſceue, quæ præcedit Sabbatum,
uenit Ioſeph ortus ex ciuitate Arimathæa,
honeſtus Senator, qui & ipſe erat expectans
regnum Dei, & ſumpta audacia, ingreſſus eſt
ad Pilatum, & petijt ab eo corpus Ieſu. Pila-
tus autem admiratus eſt, ſi iam mortuus eſſet:
& accerſito ad ſe Centurione, interrogauit il-
lum, an iamdudum mortuus fuiſſet. Et re co-
gnita ex Centurione, donauit corpus ipſi Io-
ſeph. Et is mercatus ſindonem, depoſitum e-
um, inuoluit ſindoni, depoſuitq; in monumē-
to, quod erat exciſum è petra. Et aduoluit la-
Mat.27 pidem ad oſtium monumenti. At Maria
Magdalene, & Maria Ioſe, ſpectabant vbi
poneretur.

Feria quarta ante paſccha.

Epiſtola. Heb.ix.

Gals.3. SIquidem vbi teſtamentum eſt, mors inter-
cedat neceſſe eſt teſtatoris. Nam teſtamen-
tum in mortuis ratum eſt, quandoquidem
nondum

nondum ualet, cùm uiuit teſtator. Vnde ne
prius quidem illud abſque ſanguine dedica-
tum fuit. Cùm enim Moſes omne prçceptũ
iuxta legem expoſuiſſet omni populo, ſum-
pto ſanguine vitulorum & hircorum, cum
aqua & lana coccina & hyſſopo, ſimul & ip-
ſum librum, & totum populum aſperſit, di-
cens: Hic eſt ſanguis teſtamenti, quod man- Exo.24
dauit vobis Deus. Inſuper autem & taberna- Mat.26.
culum, & omnia uaſa miniſterij, ſanguine cõ-
ſimiliter aſpergebat. Et omnia ferè ſecundum
legem, ſanguine purificantur, & abſque ſan-
guinis effuſione non fit remiſſio. Itaque ne-
ceſſe eſt, ut exemplaria quidem eorum quæ
ſunt in cælis, hiſce rebus purificentur. Cæte-
rùm ipſa cœleſtia potioribus quàm hæ ſint,
uictimis mundentur. Non enim in manufa-
cta ſancta ingreſſus eſt Chriſtus, exemplaria
uerorum, ſed in ipſum cælum, ut appareat
nunc in conſpectu Dei pro nobis, non ut ſe- Exo.16
pius offerat ſemetipſum, quemadmodũ pon-
tifex ingreditur in Sancta ſingulis annis per
ſanguinem alienum. Alioqui oportuiſſet il-
lum ſçpius paſſum fuiſſe, à condito mundo.
Nunc autem ſemel, ſub conſummationem ſe-
culorum, ad profligationem peccati, per im-
molationem ſuipſius apparuit. Et quatenus
illud manet homines, ut ſemel moriãtur, poſt

 hoc

hoc autem iudicium: ita & Christus semel oblatus, ut multorum peccata tolleret, rursus absque peccato conspicietur ijs, qui illum expectant in salutem.

Euangelium. Lucæ. xxij.

Exo. 12. INstabat autem dies festus azymorum, Mat. 26 qui dicitur pascha. Et quærebant prin-Mar. 14 cipes sacerdotum & Scribæ, quomodo eum Ioan. 7. interficerent: timebant enim plebem. Intrauit & 11. autem Satanas in Iudam, cui cognomen erat Ioan 12 Iscariotes, qui erat è numero duodecim. Abi-& 13. itq;, & loquutus est cum principibus sacerdotum, ac magistratibus, quemadmodum illum traderet eis. Et gauisi sunt, ac pacti sunt pecuniam illi se daturos. Et ille spopondit: quærebatq; oportunitatem, ut traderet illũ illis sine turba. Vênit autem dies azymorum, in qua necesse erat immolari pascha. Et misit Petrum ac Ioannem, dicens: Euntes parate nobis pascha vt edamus. At illi dixerunt ei: Vbi uis paremus? Et dixit ad eos: Ecce introëuntibus uobis in ciuitatem, occurret homo, uas aquæ testaceum portans, sequimini eum in domum in quam intrat, & dicetis patrifamilias ædium: Dicit tibi magister: Vbi est diuersoriũ ubi pascha cum discipulis meis edam? Et ipse ostendet uobis cœnaculũ magnum stratũ; ibi parate. Euntes autem inuene-

uenerunt ſicut dixerat illis. & parauerunt pa-
cha. Et cùm iam eſſet tēpeſtiuum, accubuit,
ac duodecim apoſtoli cum eo. Et ait illis: De-
ſyderio deſyderaui hoc paſcha comedere uo-
biſcum ante quàm patiar. Dico enim uobis,
poſthac non edā ultra ex eo, donec cōpleatur 1.cor.5.
in regno Dei. Et accepto poculo, gratias egit Mat.26
ac dixit: Accipite hoc, & diuidite inter uos. Mar.14
Dico enim uobis, quod non bibam de fru- 1.cor.11
ctu uitis, donec regnum Dei ueniat. Et
accepto pane, cùm gratias egiſſet, fregit
ac dedit eis, dicens: Hoc eſt corpus meum,
quod pro uobis datur: hoc facite in mei Ioan.6.
recordationem. Similiter & poculum, poſt-
quam cœnauit, dicens: Hoc poculum nouū
teſtamentū per ſanguinem meū, qui pro uo-
bis effunditur. Veruntamen ecce manus pro-
dentis me, mecū eſt in menſa. Et filius quidem
hominis ſecūdum quod definitum eſt, uadit:
ueruntamen uę homini illi, per quē proditur.
Et ipſi cœperunt quærere inter ſeſe, quiſnam Mat.20
eſſet ex ipſis, qui hoc facturus eſſet. Facta eſt Mar.9.
autem & contentio inter eos, quis eorū uide- & 10.
retur eſſe maior. Dixit autem eis: Reges gen- Luce.9.
tium dominantur eis: & qui poteſtatem ha-
bent ſuper eas, benefici uocantur. Vos autem 1.Pet.5.
non ſic: ſed qui maior eſt in uobis, fiat ſicut iu
nior: & qui princeps eſt, ſicut qui miniſtrat.

Nam uter maior eſt,qui accumbit,an qui mi-
niſtrat? nónne qui accumbit? At ego in me-
dio ueſtrum ſum , ut qui miniſtrat. Vos au-
tem eſtis,qui permanſiſtis mecum in tentati-
onibus. Et ego diſpono uobis,ſicut diſpoſu-
it mihi Pater meus regnū , ut edatis & biba-
tis ſuper menſam meam in regno meo : & ſe-
Mat.10 deatis ſuper thronos , iudicantes duodecim
Apoc.3 tribus Iſrael. Ait autem Dominus : Simon,
Simon,ecce Satanas expetiuit vos, ut cribra-
ret ſicut triticum : ſed ego rogaui pro te , ne
deficiat fides tua: & tu aliquando conuerſus,
Mat.16 confirma fratres tuos. At ille dixit ei: Domi-
Mar.14 ne,tecum paratus ſum & in carcerem , & in
Ioan 13 mortem ire. At ille dixit : Dico tibi Petre,
non canet hodie gallus,prius quàm ter abne-
Mat.10 ges te noſſe me. Et dixit eis . Quando miſi
Mar. 6. uos ſine ſacculo & pera & calciamentis,num
Luce.9. quid defuit uobis? At illi dixerunt : Nihil.
Dixit ergo eis:Sed nunc qui habet ſacculum,
tollat, ſimiliter & peram : & qui non habet,
uendat tunicam ſuam, & emat gladium. Di-
co enim uobis,quoniam adhuc quod ſcriptū
Eſa.58. eſt, oportet perfici in me: Et cum iniquis de-
putatus eſt. Etenim ea quæ ſunt de me, finem
habent. At illi dixerunt : Domine, ecce duo
gladij hîc. At ille dixit eis: Satis eſt. Et egreſ-
Mat.26 ſus ibat,ut erat ſolitus,in montem oliuarum:
ſequuti

ſequuti ſunt autem illum & diſcipuli. Et cùm Ioan.18
perueniſſet ad locum, dixit illis: Orate, ne in- Mat.6.
tretis in tentationem. Et ipſe auulſus eſt ab
eis fermè ad iactum lapidis: poſitiſq́ genibus
orabat, dicens: Pater, ſi uis, transfer poculũ
hoc à me. Veruntamen, non mea uoluntas, ſed Ioan.6.
tua fiat. Apparuit autẽ ei angelus de cęlo, cor
roborans eum. Et correptus angore, proli-
xius orabat. Et erat ſudor eius ſicut guttæ
ſanguinis, decurrentes in terram. Et cùm ſur-
rexiſſet à deprecatione, ueniſſetq́ ad diſcipu-
los ſuos, reperit eos dormientes præ mœſti-
tudine. Et ait illis: Quid dormitis? Surgite &
orate, ne intretis in tentationem. Adhuc autẽ Mat.26.
eo loquente, ecce turba, & qui vocabatur Iu- Mar.14
das, vnus è duodecim, antecedebat eos, & ap- Ioan.18
propinquauit Ieſu, vt oſcularetur eum. Ieſus
autem dixit illi: Iuda, oſculo filium hominis
prodis? Videntes autem hi qui circa ipſum
erant, quod futurum erat, dixerunt ei: Do-
mine, percutiemúsne gladio? Et percuſsit u-
nus ex illis ſeruum principis ſacerdotum, &
amputauit auriculam eius dextram. Reſpon
dens autem Ieſus, ait: Sinite hucuſque. Et cũ
tetigiſſet auriculam eius, ſanauit eum. Dixit
autem Ieſus ad eos qui uenerant ad ſe, princi-
pes ſacerdotum ac magiſtratus templi & ſeni
ores: Quaſi ad latronem exiſtis cum gladijs

 ac

ac fuſtib⁹, quum quotidie uobiſcum fuerim in templo, non extendiſtis manus in me: ſed hæc eſt hora illa ueſtra, & poteſtas tenebrarum.
Ioan. 18 Comprehenſum autem eum duxerunt, & induxerunt in domum principis ſacerdotum. Petrus uerò ſequebatur eminus. Cùm autem
Mat. 26 accendiſſent ignem in medio aulæ, atque unà
Mar. 14 conſediſſent, ſedit & Petrus inter illos. Quē cùm uidiſſet ancilla quædam ſedentem ad lumen, defixis in illum oculis, dixit: Et hic cū illo erat. At ille abnegauit eum, dicens: Mulier, non noui illum. Et poſt puſillum, alius uidens eum, dixit: Et tu de illis es. Petrus uerò ait: Homo, non ſum. Et interuallo interiecto ferè horæ unius, alius quidam affirmabat, dicens: Verè & hic cum illo erat, nam & Galilæus eſt. Et ait Petrus: Homo, neſcio quid dicas. Et continuò adhuc illo loquente, cecinit gallus. Et conuerſus Dominus, intuitus eſt Petrum. Et recordatus eſt Petrus ſermonis Domini, quomodo dixerat ipſi:
Luc. 22. Prius quàm gallus cecinerit, ter me negabis.
Mat. 26 Et egreſſus foras Petrus fleuit amarè. Et uiri
Mar. 14 qui tenebant Ieſum, illudebant ei, cędentes: & cum circumtexiſſent eum, percutiebant faciem eius, & interrogauerunt eum, dicentes:
Eſa. 50. Vaticinare: quis eſt ille qui te percuſſit?
Et alia multa conuiciantes dicebant in eum.
Atque

Atque ut illuxit, conuenerunt seniores plebis, & principes sacerdotum & Scribæ, & duxerunt illum in concilium suum, dicentes: Num tu es ille Christus? Dic nobis. Et ait illis: Si vobis dixero, non credetis: quòd si etiam interrogauero, non respondebitis mihi, neque dimittetis. Ex hoc tempore erit filius hominis sedens à dextris uirtutis Dei. Dixerunt autem omnes: Tu ergo es filius Dei? Qui ait: Vos dicitis me esse. At illi dixerunt: Quid adhuc desideramus testimonium? ipsi enim audiuimus ex ore ipsius.

Feria quinta ante pascha.

Epistol. i.Cor.xi.

ILlud tamen præcipiens, non laudo, quòd non im melius, sed in deterius conuenitis. Nam primum quidem cum conuenitis in Ecclesia, audio dissidia in uobis esse, & aliqua ex parte credo. Oportet enim & sectas in uobis Mat.18
esse, quò qui probati sunt, manifesti fiant inter uos. 1.Ioã.2. Igitur cum conuenitis in eundem locum, non licet dominicam cœnã edere, quòd unusquisq; propriã cœnam occupat in edendo. Et hic quidem esurit, ille uerò ebrius est. Num sanè domos non habetis ad edendũ & bibendum? An ecclesiam Dei contemnitis, &

pude-

pudefacitis eos qui non habent? Quid uobis
Mat.26 dicam? Laudabo uos? In hoc non laudo. Ego
Mar.14 enim accepi à Domino, quod & tradidi uo-
Luc.22. bis, quòd Dominus Iesus, in ea nocte qua tra
ditus est, accepit panem : & postquam gra-
tias egisset, fregit ac dixit : Accipite, edite:
Hoc meum est corpus, quod pro uobis fran-
gitur. hoc facite in mei commemorationem.
Ad eundem modũ & poculum, peracta cœ-
na, dicens : Hoc poculum nouum testamen-
tum est in meo sanguine : hoc facite, quoties-
cunq; biberitis, in mei commemorationem.
Quotiescunq; enim comederitis panẽ hunc,
1.Pet.2. & de poculo hoc biberitis, mortẽ Domini an
Act.1. nuncietis, donec uenerit. Itaque quisquis ede-
rit panẽ hunc, aut biberit de poculo Dñi hu-
ius indignè, reus erit corporis & sanguinis
2.cor.13 Domini. Probet autem homo seipsum, & sic
de pane illo edat, & de poculo illo bibat. Nã
qui edit & bibit indignè, iudicium sibijpsi e-
dit & bibit, non dijudicans corpus Domini.
Propter hoc inter uos multi imbecilles & in-
Eccl.18 ualidi, & dormiunt multi. Etenim si nosipsos
dijudicassemus, haudquaquam iudicati fuis-
semus. At cùm iudicamur, à Domino corri-
3.Ioã.2. pimur, ne cum mundo condemnemur. Itaque
fratres mei, cùm conuenitis ad comedendũ,
alius alium expectate. Quòd si quis esurit,
domi

domi edat, ne ad condemnationem conueni-
atis. Cętera uerò, cùm uenero, diſponam.

Euangelium. Lucæ.xxiij.

ET ſurgens uniuerſa multitudo eorum, duxit illum ad Pilatum. Cœperunt autē illum accuſare, dicentes: Hunc deprehendimus euertentem gentem, ac uetantem tributa dare Cæſari, dicentem ſe Christum regē eſſe. Pilatus autem interrogauit eum, dicens: Tu es ille rex Iudæorum? At ille reſpondens illi, ait: Tu dicis. Ait autem Pilatus ad principes ſacerdotū & turbas: Nihil inuenio noxię in hoc homine. At illi inualeſcebant, dicentes: Commouet populum, docens per uniuerſam Iudæam, exorſus à Galilæa, uſque ad hunc locum. Pilatus autem audita mentione Galilęæ, interrogauit, num homo Galilæus eſſet. Et ut cognouit quod ad Herodis ditionē pertineret, remiſit eum ad Herodem, qui & ipſe Hieroſolymis erat per id tempus. Herodes autem, uiſo Ieſu, gauiſus eſt ualde. Tenebatur enim multo iam tempore cupiditate uidendi illum, eo quòd audiret multa de eo, & ſperabat ſe ſignum aliquod uiſurum ab eo fieri. Interrogabat autem eum multis ſermonibus. At ipſe nihil illi reſpondebat. Stabant autem principes ſacerdotum & Scribæ acriter accuſantes eum. Spreuit autem illum He-

Mat, 27 Mar. 15 Ioa. 18. Mar. 17 Mat. 4. Lucę. 3. Luc. 18. Luc. 9.

rodes cum exercitibus ſuis: cumq́ illuſiſſet
indutum ueſte ſplendida, remiſit ad Pilatum.
Acto.4 Et facti ſunt amici inter ſeſe Pilatus & Herodes,
in eodem die: nam antea ſimultas inter
eos interceſſerat. Pilatus autem conuocatis
principibus ſacerdotum, & magiſtratibus ac
plebe, dixit ad illos: Obtuliſtis mihi hunc
Mat.27 hominem, quaſi auertentem populum, &
Mar.15 ecce, ego coram uobis interrogans, nullum
Ioã.18. crimen inuenio in homine iſto, ex his de quibus
accuſatis eum: ſed ne Herodes quidem:
nam remiſi uos ad illum, & ecce nihil dignũ
morte actum eſt ei. Caſtigatum ergo illum
Ioan.19 dimittam. Neceſſe autem habebat dimittere
eis in feſto unum. Exclamauit autem ſimul vniuerſa
turba, dicens: Tolle hunc, & dimitte
nobis Barabbam: qui erat propter ſeditionẽ
quandam factam in ciuitate & homicidium,
coniectus in carcerem. Iterum autem Pilatus
loquutus eſt ad eos, uolens dimittere Ieſum.
At illi clamabant, dicentes: Crucifige, crucifige
eum. Ille autem tertiò dixit ad illos:
Quid enim mali fecit hic? Nullum crimen
capitale comperio in eo: caſtigatum ergo
dimittam illum. At illi inſtabant uocibus
magnis, poſtulantes ut crucifigeretur: & inualeſcebant
uoces eorum, ac ſummorum ſa-
Acto.3. cerdotum. Et Pilatus adiudicauit, ut fieret

quod

quod illi postulabant. Dimisit autem illis eum, qui propter seditionem & homicidium coniectus fuerat in carcerem, quem poposcerant, Iesum uerò tradidit arbitrio eorum. Et cùm abducerent eum, apprehenderunt Simonem quendam Cyrenensem, uenientem è rure, & imposuerunt illi crucem, vt portaret post Iesum. Sequebatur autem illum multa turba populi ac mulierum, quæ & plangebant & lamentabantur eum. Conuersus autem ad illas Iesus, dixit: Filiæ Hierusalem, nolite flere super me, sed super uobisipsis flete, & super filijs uestris: quoniam ecce uenient dies, in quibus dicent: Beatæ steriles & uentres qui nõ genuerunt, & hubera quæ non lactauerunt. Tunc incipient dicere montibus: Cadite super nos. Et collibus: Operite nos. Quia si in humido ligno hæc faciunt, in arido quid fiet? Ducebantur autem & alij duo facinorosi cum eo, ut interficerentur. Et postquam uenerunt in locum, qui uocatur Caluaria, ibi crucifixerunt eum, & facinorosos: unum à dextris, alterum à sinistris. Iesus autem dicebat: Pater, remitte illis, nesciunt enim quid faciant. Diuidentes uerò uestimenta eius, miserunt sortem. Et stabat populus spectans, & deridebant eum principes cum eis, dicentes:

Mat.27 Ioan.19 Zac.12 Iere.1. Ose.10. Apo.6. Esa.53. Act.7. Psal.21.

Alios seruauit, seruet seipsum, si hic est ille
Mat. 27 Christus, ille Dei electus. Illudebant autem ei
Mar. 15 & milites accedentes, & acetum offerentes
ei, dicentesq́: Si tu es ille rex Iudæorum, sal-
Ioan. 19 uum te fac. Erat autem & inscriptio scripta
super eum literis Græcis, & Latinis, & Hæ-
braicis: Hic est rex Iudæorum. Vnus autem
qui erãt suspensi facinorosorum, conuitia di-
cebat in eum, dicens: Si tu es Christus, serua
teipsum & nos. Respondens autem alter, in-
crepabat eum, dicens: Ne times quidem tu
Deum, quod in eadem damnatiõe es? & nos
quidem iustè, nam digna factis recipimus:
hic uerò nihil mali gessit. Et dicebat ad Iesũ:
Domine, memento mei, cum ueneris in re-
gnum tuum. Et dixit illi Iesus: Amen dico ti-
bi, hodie mecum eris in paradiso. Erat autem
ferè hora sexta, & tenebræ factæ sunt super
totam terram usque ad horam nonam, & ob-
scuratus est Sol, & uelum Templi scissum est
medium. Et cùm clamasset uoce magna Iesus,
Psal. 30. ait: Pater, in manus tuas commendo Spiri-
Act. 4. tum meum. Et hæc cum dixisset, expirauit.
Cùm uidisset autem Centurio, quod accidit,
glorificauit Deum, dicens: Verè hic homo
iustus erat. Et omnes turbæ eorum qui simul
accesserant ad spectaculum illud, & uiderant
quę cõtingebant, percutiẽtes pectora sua, re-
uer-

uertebantur. Stabãt autem oẽs noti eius procul, & mulieres quę ſequutæ eum erant à Galilæa, hæc uidentes. Et ecce uir nomine Ioſeph, Decurio, qui erat uir bonus ac iuſtus, hic non conſenſerat conſilio ac facto eorum, oriundus ab Arimathæa ciuitate Iudæorum, qui expectabat & ipſe regnũ Dei: hic acceſsit ad Pilatum, & poſtulauit corpus Ieſu, & depoſitum inuoluit ſindone, & poſuit illud in monumento, quod erat in lapide exciſum, in quo nondum quiſquam poſitus fuerat. Et dies erat paraſceue, & Sabbatum illuſcebat. Subſequutæ autem mulieres, quæ cum eo uenerant de Galilæa, uiderunt monumentum, & quemadmodum poſitum erat corpus eius. Reuerſę uerò, parauerunt aromata & vnguenta, ac ſabbato quidem quieuerunt ſecundum præceptum.

Ioan. 19

Luce. 8

Die Paraſceues.

Collectæ.

OMnipotens Deus, familiam tuam quæſum⁹ benigne reſpice, pro qua Dominus noſter Ieſus Chriſtus nõ dubitauit tradi manibus nocentum, & crucis ſubire tormentum: Qui tecum uiuit & regnat cum ſancto Spiritu, in ſecula ſe. & c.

Alia Collecta.

OMnipotens æterne Deus, cuius ſpiritu uniuerſum corpus eccleſiæ ſanctificatur & regitur, exaudi nos pro uniuerſis ordinibus ſupplicantes, & pręſta, ut ab omnib⁹ tibi digne & laudabiliter ſeruiatur. Per. d. n. Ieſū.

MIſericors Deus, creator omnium hominum, qui nihil odiſti eorum quę condidiſti, neque uis mortem peccatoris, ſed ut magis conuertatur & uiuat, miſerere Iudęorum, Turcarum, Infidelium & hęreticorum: aufer ab eis ignorantiam & duriciem cordis, & cōtemptū uerbi tui, & reduc eos, miſericors domine, ad gregem tuum, ut ſeruentur inter reliquias ueri Iſraëlis, ut fiat unum ouile & vn⁹ paſtor Ieſus Chriſtus Dominus noſter, qui uiuit & regnat. &c.

Epiſtola. Heb. x.

Colo. 2 NAm lex umbram obtinens futurorum bonorum, non ipſam imaginem rerum his hoſtijs, quas ſingulis annis eaſdē continēter offerunt, nunquam poteſt accedentes perfectos reddere. Alioqui nōne deſijſſent offerri? Propterea quod nullam iam habuiſſent conſcientiam peccatorum, qui ſacrificaſſent, ac ſemel purgati eſſent. At qui in iſtis commemoratio fit peccatorum quotannis. Nō enim

Leui. 19 poteſt ſanguis taurorum & hircorum auferre pec-

peccata. Quapropter cùm ingressurus est mũdum, dicit: Sacrificium & oblationem noluisti: corpus autem aptasti mihi, holocautomata & pro peccato non comprobasti. Tunc dixi: Ecce adsum. In capite libri scriptum est de me, ut faciam Deus uoluntatem tuam. Superius cùm dicit: Sacrificium & oblationem & holocautomata, & pro peccato noluisti, neq; comprobasti, quæ iuxta legem offeruntur, tunc dixit: Ecce adsum ut faciam Deus uoluntatem tuam: tollit prius, ut posterius statuat: per quam uoluntatem sanctificati sumus per oblationem corporis Iesu Christi semel peractam. Et omnis quidem sacerdos adsistit quotidie, sacra peragens, ac easdem sæpius offerens hostias quæ nunquam possint auferre peccata. Hic uerò una pro peccatis oblata uictima, perpetuò sedet ad dexteram Dei, id quod superest expectans, donec reddantur inimici ipsius scabellum pedum eius. Vnica enim oblatione perfectos effecit in perpetuum, eos qui sanctificantur. Testificatur autem nobis & ipse Spiritus sanctus, nimirum quum prædixerit: Hoc est testamentum, quod condam erga illos, post dies illos, dicit Dominus, dans leges meas in corde illorum, & in mentibus illorum inscribam eas, & peccatorum atq; iniquitatum illorum non

Psal. 39. Esa. 50. Psal. 1. Psal. 109. Iere. 33.

recordabor amplius. Porrò ubi horum est
remissio, non est amplius oblatio pro pecca-
Ioan.10 to. Cum igitur fratres, habeamus libertatem
& 14. adeundi in sancta per sanguinem Iesu, ea uia
Rom.5 quam dedicauit nobis recentem ac uiuentem,
Heb.9. per uelamentum, hoc est per carnem suam,
cumq́ habeamus sacerdotem magnum præfe-
Exo.24 ctum domui Dei, accedamus cum uero cor-
1.Pet.1. de in certitudine fidei, aspersi cordibus, ac de-
pulsa conscientia magna mala, & abluti cor-
pore aqua pura, teneamus confessionem spei,
non uacillantem: fidelis enim qui promisit:
& consideremus nos inuicem, in hoc, ut pro-
uocemus ad charitatem & bona opera, non
deserentes aggregationem nostri mutuam,
sicuti mos est nonnullis, sed adhortentes inui-
Ro.15. cem, idq́ hoc magis, quod uidetis appro-
pinquantem diem.

Euangelium. Ioan.xviij.

Mar.26 HAec cùm dixisset Iesus, egressus est cum
Mar.14 discipulis suis trans torrentem Cedron,
Luc.22. ubi erat hortus, in quem introiuit ipse & di-
scipuli eius. Nouerat autem & Iudas, qui pro-
debat eum, locum, quia frequenter Iesus cõ-
uenerat illuc cum discipulis suis. Iudas ergo
cùm accepisset cohortem, & à pontificibus &
pharisæis ministros, uenit illuc cum laternis
ac facibus & armis. Iesus itaq́ sciens omnia

quæ

quæ uentura erant ſuper ſe, proceſsit, ac dixit eis: Quem quæritis? Reſponderunt ergo ei: Ieſum Nazarenũ. Dicit ei Ieſus: Ego ſum. Stabat autem & Iudas qui prodebat eum, cum ipſis. Vt ergo dixit eis, Ego ſum: abierunt retrorſum, & ceciderunt in terram. Iterum ergo interrogauit eos: Quem quæritis? Illi autem dixerunt: Ieſum Nazarenum. Reſpondit Ieſus: Dixi uobis, quod ego ſum. Si ergo me quæritis, ſinite hos abire. Vt cõpleretur ſermo quem dixerat: Ex ijs quos dediſti mihi, non perdidi quenquam. Simon ergo Petrus, cùm haberet gladiũ, eduxit eum, & percuſsit pontificis ſeruum, & abſcidit auriculam eius dextram. Erat autem nomẽ ſeruo Malchus. Dicit ergo Ieſus Petro: Immitte gladium tuum in uaginam. An non bibã poculum quod dedit mihi Pater? Cohors igitur & tribunus ac miniſtri Iudæorum, comprehenderunt Ieſum, & ligauerunt eum, & abduxerunt eum ad Annam primùm: erat enim ſocer Caiphæ, qui erat Pontifex anni illius. Erat autem Caiphas is, qui conſilium dederat Iudæis, quòd expediret unum hominem mori pro populo. Sequebatur autem Ieſum Simon Petrus, & alius diſcipulus. Diſcipulus autem ille erat notus Pontifici, & introiuit cum Ieſu in atrium pontificis. Petr⁹

Ioan.17
Mat.26
Mar.14
Luc.22.
Ioan.11

autem ſtabat ad oſtium foris. Exiuit ergo diſcipulus ille alter, qui erat notus pontifici, & dixit oſtiariæ, & introduxit Petrum. Dixit ergo Petro ancilla oſtiaria: Num & tu ex diſcipulis es hominis iſtius? Dicit ille: non ſum. Stabant autem ſerui & miniſtri, qui prunas congeſſerant, quia frigus erat, & calefaciebāt ſe. Erat autem cum eis & Petrus ſtans, & calefaciēs ſe. Pontifex ergo interrogauit Ieſum de diſcipulis ſuis, & de doctrina ipſius. Re-
Ioan.7. ſpondit ei Ieſus: Ego palàm loquutus ſum mundo. Ego ſemper docui in ſynagoga, & in templo, quò omnes Iudęi conueniunt, & in occulto loquutus ſum nihil. Quid me interrogas? Interroga eos qui audierunt, quid loquutus ſum ipſis: Ecce hi ſciunt, quæ dixe-
Iere.30. rim ego. Hæc autem cùm dixiſſet: unus aſsi-
Mat.26 ſtens miniſtrorum, dedit alapam Ieſu, dicens:
Act.23. Siccine reſpondes pontifici? Reſpondit ei Ieſus: Si malè loquutus ſum, teſtificare de malo: ſin bene, cur me cædis? Et miſit eum Annas uinctum ad Caipham pontificem. Stabat autem Simon Petrus & calefaciebat ſe. Dixe-
Mar.14 runt ergo ei: Num & tu ex diſcipulis eius
Luc.22. es? Negauit ille, & dixit: Non ſum. Dicit ei unus ex ſeruis pontificis cognatus eius, cuius abſciderat Petrus auriculam: Nónne ego te uidi in horto cum illo? Iterum ergo negauit

Petrus

Petrus. Et ſtatim gallus cecinit. Ducunt Ioan.13.
ergo Ieſum à Caipha in prætorium. Erat autem manè, & ipſi non introierunt in prætorium, ne contaminarentur, ſed ut ederent paſcha. Exiuit ergo Pilatus ad eos foras, & dixit: Quam accuſationem affertis aduerſus hominem hunc? Reſponderunt & dixerunt ei: Si non eſſet hic nocens, haudquaquam tibi tradidiſſemus eum. Dicit ergo eis Pilatus: Accipite eum uos, & ſecundum legem ueſtram iudicate eum. Dixerunt ergo ei Iudæi: Nobis non licet interficere quenquam: ut ſermo Ieſu impleretur, quem dixit, ſignifi- Ioan.12
cans qua morte eſſet moriturus. Introiuit ergo iterum in prætorium Pilatus, & uocauit
Ieſum, & dixit ei: Tu es ille rex Iudæorum? Mar.14
Reſpondit Ieſus: A temetipſo tu hoc dicis, Luc.13.
an alij dixerunt tibi de me? Reſpondit Pilatus: Num ego Iudæus ſum? Gens tua &
Pontifices, tradiderunt te mihi. Quid fe- Ioan.6.
ciſti? Reſpondit Ieſus: Regnum meum non eſt ex hoc mundo. Si ex hoc mundo eſſet regnum meum, miniſtri mei utique decertarent ne traderer Iudæis. Nunc autem regnum, meum non eſt hinc. Dixit itaque ei Pilatus: Ergo rex es tu? Reſpondit Ieſus: Tu dicis, quod rex ſum ego. Ego in hoc natus ſum, & ad hoc ueni in mundum, ut

testimonium feram ueritati. Omnis qui est ex ueritate, audit uocem meam. Dicit ei Pilat⁹:
Mat. 27 Quid est Veritas? Et cùm hoc dixisset, iterū
Mar. 15 prodijt ad Iudæos, & dicit eis: Ego nullam
Lucę. 3. inuenio in eo causam. Est autem consuetudo uobis, ut unum dimittā uobis in Pascha: uultisne ergo dimittam uobis illum regem Iudęorum? Clamauerunt rursum omnes, dicētes: Non hūc, sed Barabbam. Erat autem Barabbas latro.

Cap. 19. Tunc ergo apprehendit Pilatus Iesum, & flagellauit. Et milites plectentes coronam de spinis, imposuerunt capiti eius, & ueste purpurea circumdederunt eum, ac dicebant: Aue rex Iudæorum. Et dabant ei alapas. Exiuit iterum Pilatus foras, & dicit eis. Ecce adduco uobis eum foras, ut cognoscatis quod nullam in eo causam inuenio. Exiuit ergo Iesus foras, gestans spineam coronam, & purpureum pallium. Et dicit eis: Ecce homo. Cum ergo uidissent eum pontifices & ministri, clamabant, dicentes. Crucifige, crucifige. Dicit eis Pilatus: Accipite eum uos, & crucifigite, ego enim non inuenio in eo causam. Respon-
Leui. 24 derunt ei Iudæi. Nos legem habemus, & secundum legem nostram debet mori, quia fi-
Ioan. 3. lium Dei se fecit. Cùm ergo audisset Pilatus hunc sermonem, magis timuit. Et ingressus est

est prætorium iterum, & dicit ad Iesum: Vnde es tu? Iesus autem respōsum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilatus: Mihi non loqueris? nescis quòd potestatem habeam crucifigendi te, & potestatem habeam absoluendi te? Respondit Iesus: Non haberes potestatem aduersum me ullam, nisi tibi datū esset è supernis. Propterea qui me tradidit tibi, maius peccatum habet. Et ex eo quærebat Pilatus absoluere eum. Iudæi autem clamabant, dicētes: Si hunc absolueris, non es amicus Cæsaris. Quicumque se regem facit, contradicit Cæsari. Pilatus autem cum audisset hunc sermonem, produxit foras Iesum: seditq́ pro tribunali in loco qui dicitur Lithostrotos, Hæbraicè autem Gabbatha. Erat autem parasceue Paschæ, hora fermè sexta, & dicit Iudęis: Ecce rex uester. Illi autem clamabant: Tolle, tolle, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Regem uestrum crucifigam? Responderunt pontifices: Non habemus regem, nisi Cæsarem. Tunc ergo tradidit eum illis, ut crucifigeretur. Acceperunt autem Iesum, & abduxerunt, atque is baiulans crucem suam, exiuit in eum, qui dicitur Caluaria, locum, Hebraicè autem Golgatha, ubi crucifixerunt eū, & cum eo, alios duos, hinc & hinc, medium autem Iesum. Scripsit autem & titulum Pila-

Saph.6. Ioan..3. Rom.13 Act.17. Gen.47 Hose.1. Heb.13.

Mat.27 latus, & posuit super crucem. Erat autem scri-
Mar.15. ptum, Iesus Nazarenus rex Iudęorum. Hunc
Lucę.23 ergo titulum multi Iudæorum legerunt, quia
prope ciuitatem erat locus, ubi crucifixus est
Iesus. Et erat scriptum Hebraicè, & Græcè,
& Latinè. Dicebant ergo Pilato pontifices
Iudæorum: Noli scribere, Rex Iudæorum:
sed quod ille dixerit, Rex sum Iudæorum.
Respondit Pilatus: Quod scripsi, scripsi.
Milites ergo cùm crucifixissent Iesum, acceperunt
uestimenta eius, & fecerunt quatuor
partes, unicuiq; militi partem, & tunicam.
Erat autem tunica inconsutilis, à summo
contexta per totum. Dixerunt ergo inter
se: Ne scindamus eam, sed sortiamur de
illa cuius sit. Vt scriptura impleretur, di-
Psal.21. cens: Partiti sunt uestimenta mea sibi, & in
uestem meam miserunt sortem. Et milites
Mar.15. quidem hæc fecerunt. Stabant autem iuxta
crucem Iesu, mater eius, & soror matris
eius Maria Cleopæ, & Maria Magdalene.
Cùm uidisset ergo Iesus matrem, ac discipulum
adstantem, quem diligebat, dicit
matri suæ: Mulier, ecce filius tuus. Deinde
dicit discipulo: Ecce mater tua. Et ex illa
hora accepit eam discipulus in sua. Po-
Ioan.17 stea sciens Iesus, quod omnia iam consum-
Psal.68. mata essent, ut consummaretur scriptura:
dicit,

dicit: Sitio. Vas igitur erat positum aceto plenum. Illi uerò impleuerunt spongiam aceto & hysopo, & impositam admouerunt ori eius. Cùm ergo accepisset Iesus acetum, dixit: Consummatum est: & inclinato capite, tradidit spiritum. Iudæi ergo quoniam parasceue erat, ut non remanerent in cruce corpora Sabbato, (erat enim magnus dies ille Sabbati) rogauerunt Pilatum, ut frangerentur eorum crura, ac tollerentur. Venerunt ergo milites, primi quidem fregerunt crura, & alterius, qui crucifixus est cum eo. Ad Iesum autem cùm uenissent, ut uiderunt eum iam mortuum, non fregerunt eius crura: sed unus militum lancea latus eius fodit, & continuò exiuit sanguis & aqua. Et qui vidit, testimonium perhibuit, & uerum est testimonium eius. Et ille scit quòd uera dicit, ut & uos credatis. Facta sunt enim hęc, ut scriptura impleretur: Os non comminuetis ex eo. Et rursus alia scriptura dicit: Videbunt in quem pupugerunt. Post hæc autem rogauit Pilatum Ioseph Arimathiensis, qui erat discipulus Iesu, sed occultus, propter metum Iudæorum, ut tolleret corpus Iesu: idque permisit Pilatus. Venit autem & Nicodemus, qui uenerat ad Iesum nocte primum, ferens mixturam myrrhæ & aloës, ad libras fermè

Mat.27 Mat.25 Zac.15. Exo.12. Zac.12. Ioan.3.

mè

mè centum. Acceperunt ergo corpus Iesu, & obuinxerunt illud linteis cum aromatibus, sicut mos est Iudæis sepelire. Erat autem in eo loco ubi crucifixus est, hortus, & in horto monumentum nouum, in quo nondum quisquam positus erat: ibi ergo propter parasceuen Iudæorum, quod in propinquo esset monumentum, posuerunt Iesum.

Vigilia Paschæ.

Epistola. i Pet. iij.

Mat.5. 1.Pet.2. PRęstat enim, vt bene agentes (si ita uelit Dei uoluntas) malis affi-ciamini, quàm malè facientes.

1.Pet.1. Quandoquidem & Christus semel pro peccatis passus fuit, iustus pro iniustis, ut nos adduceret Deo, mortificatus quidem carne, sed uiuificatus spiritu: in quo

1.Pet.4 etiam abijt, & spiritibus, qui erant in carcere,

Gen.6. prędicauit, qui inobedientes fuerant quondã

Mat.27 cùm semel expectabatur Dei lenitas in diebus

Luc.17 Noe, cùm apparabatur arca, in qua paucæ, hoc est, octo animę seruatę fuerunt per aquã:

Rom.6 cuius figurę nunc respondens baptismus, nos quoque saluos reddit: quo non carnis sordes abijciuntur, sed quo fit, vt bona coscientia bene respondeat apud Deum, per resurrectionem Iesu Christi, qui est ad dextram Dei,

pro-

profectus in cælum, subiectis sibi angelis & potestatibus, ac uirtutibus.

Euangelium. Math.xxvij.

CVm autem uespera facta esset, uenit homo diues ab Arimathęa, nomine Ioseph, qui & ipse discipulus erat Iesu: hic accessit ad Pilatum, ac postulauit corpus Iesu. Tunc Pilatus iussit reddi corpus. Et cum accepisset corpus Ioseph, inuoluit illud sindone munda, posuitq; illud in monumento suo nouo, quod exciderat in petra: & aduoluto saxo ingenti ad ostium monumenti, abijt. Erat autem ibi Maria Magdalene, & altera Maria, sedentes contra sepulchrum. Postera autem die quæ sequitur parasceuen, conuenerunt principes sacerdotum & Pharisæi ad Pilatum, dicentes: Domine, recordati sumus, quod impostor ille dixit adhuc uiuens: Post tres dies, resurgo. iube ergo muniri sepulchrum usque in diem tertium, ne quando ueniant discipuli eius, & furentur eum, dicántque plebi: Surrexit à mortuis: & erit nouissimus error peior illo priore. Ait illis Pilatus: Habetis custodiam. Ite, munite sicut scitis. Illi autem abientes, munierunt sepulchrum obsignato lapide, adhibitis custobibus.

Mar.15. Lucę.23 Ioan.29

Mar.16 & 17. Mar.9. Ioã.13.

Ad matutinas, loco Pſal. Venite exultemus Domino, Antiphonæ ſequentes cantabuntur, aut dicentur.

CHriſtus reſurgens à morte, iam nō amplius moritur, mors illi ultra non dominabitur. Quod enim mortuus eſt, ſemel mortuus propter abolitionem peccati. Quod autem uiuit, uiuit Deo. Ita exiſtimate uoſipſos mortuos quidem eſſe peccato, uiuentes autem Deo, Per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum.

NVnc autem Chriſtus reſurrexit à mortuis primitiæ eorum qui dormierunt. Poſtquam enim per hominem mors, etiam per hominem reſurrectio mortuorum. Quēadmodum enim omnes per Adam moriuntur, ita per Chriſtum omnes viuificabuntur.

Collecta.

DEus, qui per vnigenitum tuum æternitatis nobis aditū, deuicta morte, reſeraſti, uota noſtra quæ præueniendo aſpiras, etiam adiuuando proſequere. Per eundem Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum, qui. &c.

Epiſtola. Coloſſ. iij.

1. Pet. 1 ITaq; ſi reſurrexiſtis unà cum Chriſto, ſuperna quærite, ubi Chriſtus eſt ad dexteram Dei ſedens. Superna curate, nō terreſtria. Siquidem emortui eſtis, & vita ueſtra

ab-

abſcondita eſt cum Chriſto in Deo. Quan- Phil.3.
docunque Chriſtus manifeſtatus fuerit, uita 1.Ioã.3.
noſtra, tunc & uos cum illo manifeſtabimi-
ni in gloria. Mortificate igitur membra ue- 1.cor.6
ſtra terreſtria, ſtuprum, immundiciam, mol- Eph.5.
liciem, concupiſcentiam malam, & auariti- Deu.27
am, quæ eſt ſimulachrorum cultus: ob quæ ge.6.19
uenire ſolet ira Dei in filios intractabiles, in- 1.co.10
ter quos ambulabatis quondam, cùm uiuere- Ephe.2
tis in his.

Euangelium. Ioan.xx.

VNo uerò die Sabbatorum Maria Mag- Mat.28
dalene uenit manè, cùm adhuc tenebræ Mar.16
eſſent, ad monumentum, uidetq; lapidem ſub- Luc.24
latum à monumento. Currit ergo & uenit ad Simonem Petrum, & ad alterum illum
diſcipulum, quem amabat Ieſus, & dicit il- Ioan.13
lis: Suſtulerunt Dominum è monumento, & 19.21
& neſcimus ubi poſuerint eum. Exijt ergo Petrus, & ille alius diſcipulus, & uenerunt ad monumentum. Currebant autem duo ſimul, & ille alius diſcipulus præcucurrit citius Petro, uenitq; prior ad monumentum. Et cùm ſe inclinaſſet, uidit poſita linteamina, non tamen introiuit. Venit ergo Simon Petrus, ſequens eum, & introiuit in monumentum: & uidet linteamina poſita, & ſudarium quod fuerat ſuper caput eius, non

cum linteaminibus positum , sed separatim inuolutum in unum locum. Tunc ergo introiuit & ille alius discipulus, qui uenerat prior ad monumentum, uiditq; & credidit. Nondum enim nouerant scripturam, quòd oportuisset eum à mortuis resurgere. Abierunt ergo rursus discipuli ad semetipsos.

Feria secunda post Pascha.

Collecta.

Deus qui per unigenitum. &c.

vt supra in die Pasche.

Epistola. Actio.x.

Rom.2 APeriens autem Petrus os, dixit: Reipsa
Eph.6. comperio, quòd non sit personarum re-
Colo.3 spectus apud Deum, sed in quauis gente, qui timet ipsum, & operatur iustitiam, is acceptus est illi. Sermonem quem misit Deus filiis Israel, annuncians pacem per Iesum Christum (hic est omniũ Dominus) ipsi nostis, de quo sermone fama diuulgatum fuit in tota
Mar. 4 Iudea, rumore primum orto à Galilæa, post baptisma quod prædicabat Ioannes, ut Iesum
Esa.61. Nazarenum unxerit Deus Spiritu sancto, & uirtute, qui obambulauit benefaciendo, & sanando omnes oppressos à diabolo, quoniã Deus erat cum illo. Et nos testes sumus omniũ quę fecit & in regione Iudęorum, & Hierosolymis,

rosolymis, quem occiderunt suspensum in ligno. Hunc Deus suscitauit tertio die, & exhibuit eum, ut manifestus fieret non toti populo, sed testibus prius ad hoc delectis à Deo, nimirum nobis, qui comedimus ac bibimus vnà cum illo, postea quàm resurrexit à mortuis. Et præcepit nobis, ut prædicaremus populo, ac testificaremur quòd ipse sit ille, qui constitutus erat à Deo iudex uiuorũ ac mortuorum. Huic omnes prophetę testimonium ferunt, quòd remissionem peccatorum accepturus sit per nomen eius, quisquis crediderit in eum.

Mat.28

Esa.42 & 53. Iere.30. Dani.9

Euangelium. Lucæ.xxiiij.

ET ecce duo ex illis ibant eodem die in castellum, quod aberat spatio stadiorũ sexaginta ab Hierosolymis, nomine Emaus: & ipsi confabulabantur inter se de his omnibus quæ acciderant. Et factum est dum confabularentur ac disputarent, & ipse Iesus appropinquans ibat unà cum illis. Cæterum oculi illorum tenebantur, ne eum agnoscerent. Et ait ad illos: Qui sunt hi sermones quos cõfertis inter uos ambulantes, & estis tristes? Ac respondens unus, cui nomen Cleopas, dixit ei: Tu solus peregrinus es Hierosolymis, neque cognouisti quę facta sunt illic his diebus? Quibus ille dixit: Quę? Et dixerunt ei: De

Mar.16

Mat.28

Mat.21 Iesu Nazareno, qui fuit uir propheta, potens opere & sermone coram Deo & toto populo: & quomodo eum tradiderunt summi sacerdotes, & principes nostri in condemnationem mortis, & crucifixerunt eum. Nos autem sperabamus eum esse illum, qui redempturus esset Israel. Atqui super hæc omnia tertius dies est hodie, quòd hæc facta sunt.

Luc.20 Ioã.20. Sed & mulieres quædam ex nobis attonitos reddidere nos, quę diluculo peruenerunt ad monumentum, & non inuento corpore eius, uenerunt dicentes, se etiam uisionem angelorum uidisse, qui dicerent eum uiuere. Et abierunt quidam eorum, qui erant nobiscum ad monumentum, & ita repererunt sicut mulieres dixerant, ipsum uerò nõ uiderunt. Et ipse dixit ad eos: O stulti & tardi corde ad credendum, in omnibus quę loquuti sunt Prophetæ: Esa.50. & 53. Nónne hæc oportuit pati Christum, & intrare in gloriam suam? Et exorsus à Mose, & omnibus prophetis, interpretabatur illis in omnibus scripturis, quæ de ipso erant. Et appropinquauerunt castello quò ibant, & Gen.19 ipse prę se ferebat se longius ire. Et coëgerunt Luc.14 illum, dicentes: Mane nobiscum, quoniam uergit ad uesperam, & inclinatus est dies. Et intrauit ut maneret cum illis. Et factum est Mar.16 dum accumberet cum eis, accepit panem, & bene-

benedixit ac fregit, & porrigebat illis. Et aperti ſunt oculi eorum, & agnouerunt eum, & ipſe ſubduxit ſeſe à conſpectu eorum. Et dixerunt inter ſe: Nónne cor noſtrum ardebat in nobis, dum loqueretur nobis in uia, & aperiret nobis Scripturas? Et ſurgentes eadē hora, regreſsi ſunt Hieroſolyma, & inuenerūt congregatos undecim, & eos qui cum illis erant, dicentes: Surrexit Dominus verè, & apparuit Simoni. Et illi narrabant quę geſta erant in uia: & quomodo fuiſſet agnitus ipſis ex fractione panis.

Feria tertia poſt Paſcha.

Collecta.

OMnipotens pater, qui dediſti filium tuum, ut pro peccatis noſtris moreretur, & pro iuſtitia noſtra reſurgeret, præſta, ut abiecto fermento malitiæ & nequitiæ, in puritate fidei & uitæ, tibi perpetuo ſeruiamus. Per. &c.

Epiſtola. Acto. xiij.

VIri fratres, filij generis Abrahæ, & qui inter uos timent Deum, uobis ſermo ſa- Mat. 10
lutis huius miſſus eſt. Qui enim habitabant 1. cor. 2.
Hieroſolymis, & principes eorum, cū ignorarent illum, & uoces prophetarum quæ per omne Sabbatū leguntur, condemnato eo, imple-

Luc.23. pleuerunt: nullaq́ causa mortis inuenta, petierunt à Pilato, ut interficerēt illum. Cumq́ cōsummassent omnia, quæ de eo scripta erāt, depositum de ligno, posuerunt in monumento. Deus autem suscitauit eum à mortuis, qui uisus est per dies multos his, qui simul ascen-
Joan.28 & 21. Mat.20 Act.1. derant cum eo à Galilæa Hierosolymam, qui sunt testes ei⁹ apud plebem. Et nos uobis annunciamus, quòd eam repromissionem quę ad patres facta est, Deus adimpleuerit filijs illorum, nimirum nobis, resuscitato Iesu, si-
Psal.2. Heb.1. cut & in Psalmo primo scriptum est: Filius meus es tu, ego hodie genui te. Quòd autem suscitauit eum à mortuis, iam non amplius
Esa.55. reuersurum in corruptionem, ita dixit: Dabo uobis sancta Dauid fidelia. Ideo & aliâs dicit:
Psal.15. Non permittes ut sanctus tuus uideat corruptionem. Nā Dauid quidem cū suæ ætati in-
3.Re.2. seruisset, consilio Dei dormiuit: & appositus est ad patres suos, uiditq́ corruptionem. At is quem Deus suscitauit, non uidit corruptionem. Notum igitur sit uobis uiri fratres, quòd per Hunc uobis remissio peccatorum annunciatur, & ab omnibus, à quibus non potuistis per legem Mosi iustificari, per hunc omnis qui credit, iustificatur. Videte ergo ne superueniat uobis quod dictū est in prophe-
Abac.1. tis: Videte contemptores, & admiramini,

&

& euanescite, quia opus operor ego in diebus uestris, quod non credetis, si quis enarrauerit uobis.

Euangelium. Lucæ xxiiij.

STetit Iesus ipse in medio discipulorũ, & dicit eis: Pax uobis. Expauefacti uerò & cõterriti, existimabant se spiritum uidere, & dixit eis: Quid turbati estis, & cogitationes ascendunt in crodibus uestris? Videte manus meas, & pedes meos, quia ego ipse sum. Cõtrectate me, & uidete, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me uidetis habere. Et cum hæc dixisset, ostendit eis manus ac pedes. Adhuc autem illis non credentibus, prę gaudio & mirantibus, dixit illis: Habetis hic aliquid edulij? At illi obtulerunt ei partem piscis assi, & aliquid de fauo apiario. Et accepit, & in conspectu illorum comedit. Et dixit ad eos: Hęc sunt uerba, quę loquutus sum ad uos, cùm adhuc essem uobiscum: quòd necesse foret implere omnia quæ scripta sunt in lege Mosi, & prophetis, & psalmis de me. Tunc aperuit illorum mentem, ut intelligerent scripturas, & dixit eis: Sic scriptum est, & sic oportebat Christũ pati, & resurgere à mortuis tertio die: & prædicari nomine eius pœnitentiam, ac remissionem peccatorum in omnes gentes, initio facto ab Hierosolymis.

Ioan. 10 / Ioan. 21 / Mat. 16. / Act. 17. / Mich. 4

Vos autem estis testes horum.

Domnica prima post Pascha.

Collecta.

Deus qui per unigenitum tuum.&c.
vt supra in die Paschæ.

Epistola. i.Ioan.v.

Mne quod natum est ex Deo, uin-
Ioã.16. cit mundũ: & hæc est uictoria quę
1.co.15 uicit mundum, fides nostra. Quis
est qui uincit mundum, nisi qui
credit quod Iesus est filius Dei? Hic est qui ue-
nit per aquam & sanguinem Iesus Christus:
non per aquam solùm, sed per aquam & san-
Mat.3. guinem. Et Spiritus est qui testificatur, quo-
& 17. niam Spiritus est ueritas. Quoniam tres sunt
Ioan.1. qui testimonium dant in cælo, Pater, Sermo,
& 12. & Spiritus sanctus, & hi tres unum sunt. Et
tres sunt qui testimonium dant in terra: Spi-
ritus, & aqua, & sanguis: & hi tres unum
Ioan.5. sunt. Si testimonium hominum accipimus,
testimonium Dei maius est: quoniam hoc est
testimonium Dei, quo testificatus est de filio
Ioan.3. suo. Qui credit in filium Dei, habet testimo-
Rom.8 nium in seipso. Qui non credit Deo, menda-
Gal.4. cem fecit eum: quia non credit in testimoni-
um, quod testificatus est Deus de filio suo. Et
hoc est testimonium, quòd uitam æternã de-
dit nobis Deus: & hæc uita in filio eius est.

Qui

Qui habet filium, habet uitam : qui non habet filium Dei, uitam non habet. Ioan.1.

Euangelium. Ioan.xx.

CVm ergo uespera esset die illo, qui erat unus Sabbatorum, & fores essent clausę, ubi erant discipuli congregati propter metũ Iudæorum, uenit Iesus, stetitq; in medio, & dicit eis: Pax uobis. Et cùm hæc dixisset, ostẽdit eis manus ac latus suum. Gauisi sunt ergo discipuli, uiso domino. Dixit ergo eis iterum : Pax vobis. Sicut misit me Pater, ita & ego mitto uos. Hęc quũ dixisset, flauit in eos, & dicit eis: Accipite Spiritum sanctum: Quorumcunq; remiseritis peccata, remittũtur eis: quorũcũque retinueritis, retenta sunt. Luc.24.

Dominica.ii. post Pascha.

Collecta.

OMnipotens Deus, qui dedisti nobis filium tuum ut esset & sacrificium pro peccato, & exemplũ nouæ & æternę uitę, da ut gratis mẽtibus hoc inestimabile beneficiũ agnoscam⁹, & exempla uitæ ipsius sanctisśimę, perpetuò imitari studeamus. Per eundem Chrm̃. &c.

Epistola. i.Pet.ij.

NAm hæc est gratia, si quis propter conscientiã Dei suffert molestias, pręter meritum

ritum affectus malis. Quæ enim est laus, si
cum peccantes alapis cædimini, sufferetis? At
Mat.5. si cùm benefacitis, & tamen malis afficimini,
1.Pet.3. suffertis. Hæc enim est gratia apud Deum. Si-
quidem in hoc uocati estis, quoniã & Chri-
stus afflictus est pro nobis, relinquens nobis
Ioan.13 exemplum, ut insequeremini uestigia ipsius
Phil. 2. qui peccatum non fecerat, nec inuentus est
Mat.27 dolus in ore illius: qui cùm maledictis inces-
Ioan.8. seretur, non regessit maledicta: cùm malis
afficeretur, non minabatur, sed tradidit uin-
dictam ei, qui iudicat iustè, qui peccata no-
Esa. 53. stra ipse pertulit in corpore suo super lignũ,
1.Ioan.3 quò peccatis mortui, iustitiæ uiueremus: cu-
Esa.53. ius eiusdem uibice sanati fuistis. Nam eratis
Ezē. 24 uelut oues errantes, sed conuersi estis nunc ad
Luc.15. pastorem, & curatorem animarum uestrarũ.

Euangelium. Ioan.x.

Ezech. 34. DIxit Iesus discipulis suis: Ego sum Pa-
Mich.5 stor ille bonus. Bonus pastor, animam
1.Ioã.3. suam dat pro ouibus. Mercenarius autem, &
qui non est pastor, cuius non sunt oues pro-
priæ, uidet lupum uenientem, ac deserit oues,
fugitq́ue, & lupus rapit ac dispergit oues. Mer-
cenarius autem fugit, quia mercenarius est,
2.Ti.2. & oues non sunt illi curæ. Ego sum pastor il-
Mat.11 le bonus, & cognosco oues meas, & cogno-
Luc.10 scor à meis. Sicut nouit me pater, ita & ego
noui

noui patrem, & animam meam pono pro o-
uibus. Et alias oues habeo, quæ non sunt ex Mar.10
hoc ouili: illas quoque oportet me adducere,
& uocem meam audient: & fiet unum ouile,
unus pastor.

Dominica tertia post Pascha.

Collecta.

DEus, qui errantib⁹ ut in uiam pos-
sint redire, iustitiæ ueritatis tuæ lu-
mẽ ostẽdis, da cunctis qui christia-
na professione censentur, & illa re-
spuere quæ huic inimica sunt nomini, & ea
quæ sunt apta sectari, Per Iesum Christum
Dominum nostrum.

Epistola. i.Pet.ij.

DIlecti, obsecro tanquam aduenas ac pe-
regrinos, abstinete à carnalibus concu- Rom.13
piscentijs, quæ militant aduersus animam: & Gal.5.
conuersationem uestram habete honestã inter Mat.5.
gentes: ut in hoc quod obtrectant uobis qua- 1.Pet.3.
si maleficis, ex bonis operibus ęstimantes uos,
glorificent Deum in die uisitationis. Proinde Rom.13
subditi estote cuiuis humanæ creaturæ pro- Tit.3.
pter Dominum: siue regi tanquam præcel-
lenti, siue præsidibus, ut qui per eum mittan-
tur: ad uindictam quidem nocentium, lau-
dem uerò rectè agentium. Quoniam sic est

uoluntas Dei, ut benefaciendo obturetis os hominibus ſtultis & ignorãtibus: tanquam liberi, & non ueluti prætextum habentes malitiæ libertatem, ſed tanquam ſerui Dei. Omnes honorate, fraternitatem diligite, Deum timete, Regem honorate.

Euangelium. Ioannis.xvi.

Ioã.7 DIxit Ieſus diſcipulis ſuis: Puſillũ & nõ uidetis me: & iterum puſillum & uidebitis me, quia ego uado ad Patrem. Dixerunt ergo quidam ex diſcipulis eius inter ſe: Quid eſt hoc quod dicit nobis: Puſillum & non uidetis me. & rurſus, puſillum & uidebitis me, & quia ego uado ad patrem? Dicebant ergo: Quid eſt hoc, quod dicit puſillum? Neſcim⁹ quid loquatur. Cognouit autem Ieſus, quòd uellẽt ipſum interrogare, & dixit eis: De hoc quæritis inter uos, quod dixi: Puſillum & non uidetis me, & iterum puſillum & uidebi tis me: Amen amen dico uobis, plorabitis & lamentabimini uos, mund⁹ contra gaudebit.
Ioan.20 Vos autem mœrore afficiemini: ſed mœror
Eſa.20. ueſter uertetur in gaudium. Mulier cum parit, dolorem habet, quia uenit hora eius: cùm autẽ pepererit puerum, iam non meminit anxietatis, propterea quòd gaudeat hominem eſſe natum in mundo. Et uos igitur nũc quidem mœrorem habetis; ſed iterũ uidebo uos,

&

& gaudebit cor uestrum, & gaudium uestrũ nemo tollit à uobis.

Dominica quarta post Pascha.

Collecta.

Eus, qui fidelium mentes unius efficis uoluntatis, da populo tuo id amare quod præcipis, id desiderare quod promittis, ut inter mundanas uarietates, ibi nostra fixa sint corda, ubi uera sunt gaudia. Per Christum Do. &c.

Epistola. Iacobi.i.

OMnis donatio bona, & omne donum perfectum, è supernis est, descẽdens à patre luminum, apud quem non est transmutatio, aut conuersionis obumbratio. Is destinata uoluntate progenuit nos sermone ueritatis, ut essemus primitię quædam suarum creaturarum. Itaq; fratres mei dilecti, sit omnis homo uelox ad audiendum, tardus ad loquendum, tardus ad iram. Nam ira uiri, iustitiam Dei non efficit. Quapropter deposita omni immunditia, & redundantia malitiæ, cum mansuetudine recipite insitum sermonẽ, qui potest saluas reddere animas uestras.

Pro.2. Ioan.3. Ioan.1. I.cor.4 Pro.17 Eccle.5.

Euangelium. Ioannis.xvi.

NVnc autem uado ad eũ qui misit me, & nemo ex uobis interrogat me, quò uadã. Sed q͂a hæc loquutus sum uobis, mœstitudo imple-

impleuit cor ueſtrum. Sed ego ueritatem dico uobis, expedit uobis ut ego uadam. Si enim non abiero, conſolator ille non ueniet ad
Ioan.14 uos. Sin autem abiero, mittam eum ad uos.
& 15. Et cum uenerit ille, arguet mundum de peccato, & de iuſtitia, & de iudicio. De peccato quidem, quia non credunt in me. De iuſtitia uerò, quia ad Patrem uado, & poſthac non
Ioã.21. uidetis me. De iudicio autem, quia princeps huius mundi iam iudicatus eſt. Ad hæc multa habeo quæ uobis dicam, ſed non poteſtis portare nunc. Cùm autem uenerit ille, qui eſt
Ioan.14 Spiritus Veritatis, ducet uos in omnem ue-
Ioan.12 ritatem. Non enim loquetur à ſemetipſo, ſed quæcunque audierit, loquetur: & quæ futura ſunt, annunciabit uobis. Ille me glorificabit, quia de meo accipiet, & annunciabit
Mat.11. uobis. Omnia quæcunque habet Pater, mea
Luc.10 ſunt. Propterea dixi uobis, quòd de meo ac-
Ioan.3. cipiet, & annunciabit uobis.

Dominica quinta poſt paſcha.

Collecta.

Deus, à quo bona cuncta procedunt, largire ſupplicibus tuis, ut cogitemus te inſpirante, quæ uera ſunt, & te gubernante, eadem faciamus. Per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum, Amē.

Epi-

Epiſtola. Iacobi.i.

SItis autem effectores ſermonis, & nõ au- Rom.2
ditores tantum, fallentes uoſmetipſos.
Quoniam ſi quis audiat ſermonem, nec eum Luc.6
factis exprimat, hic ſimilis eſt uiro conſide-
ranti faciem natiuitatis ſuæ in ſpeculo. Con-
ſiderauit enim ſeipſum, & abijt, & continuò
oblitus eſt qualis eſſet. At qui proſpexerit in Mat.5.
legem perfectam, quę eſt libertatis, & per-
manſerit, hic cùm non ſit auditor obliuioſus,
ſed effector operis, beatus facto ſuo erit. Si
quis uidetur religioſus eſſe inter uos, qui nõ
frænat linguam ſuam, ſed aberrare ſinit cor 1.Pet.3
ſuum, huius vana eſt religio. Religio pura & Luc.3.
immaculata apud Deum & Patrem, hæc eſt:
Inuiſere orphanos & uiduas in afflictione 1.Ioa.2
ſua, immaculatum ſeipſum ſeruare à mundo.

Euangelium. Ioan.xvi.

AMen amen dico uobis, quæcunque pe-
tieritis Patrem in nomine meo, dabit
uobis. Hactenus non petiſtis quicquam,
in nomine meo. Petite, & accipietis, ut gau-
dium ueſtrum ſit perfectum. Hęc per prouer- Mat.13
bia loquutus ſum uobis. Veniet temp9, cùm Mar.4.
iam non per prouerbia loquor uobis, ſed pa-
làm de Patre meo annunciabo uobis. In illo
die, in nomine meo petetis. Et non dico uo-
bis, quòd ego rogaturus ſim patrem pro uo-

bis. Ipſe enim pater amat uos, quia uos me ama-
Ioa. 20 ſtis, & credidiſtis quòd à Deo exiuerim. Exi-
ui à patre, & ueni in mundū: iterum relinquo
mundum, & uado ad Patrem. Dicunt ei di-
ſcipuli eius: Ecce nunc aperte loqueris, nec
Ioan. 21 prouerbium ullum dicis. Nunc ſcimus, quòd
ſcis omnia, nec opus eſt tibi, ut quis te inter-
roget. Per hoc credimus, quòd à Deo exiſti.
Reſpondit eis Ieſus: Nunc creditis. Ecce in-
Zac. 3. ſtat tempus, & iam uenit, ut diſpergamini
Mat. 26 unuſquiſque in ſua, méque ſolum relinqua-
Mat. 14 tis. & tamen non ſum ſolus, quia Pater me-
cum eſt. Hęc loquutus ſum uobis, ut in me
pacem habeatis. In mundo afflictionem ha-
betis: ſed bono animo ſitis, ego uici mun-
dum.

Die Aſcentionis Domini.

Collecta.

CONcede quæſumus omnipotens Deus, ut qui unigenitum tuum, redemptorem noſtrum, ad cælos aſcendiſſe credimus, ipſi quoque mente in cæleſtibus habitemus. Per eundem Dominum noſtrum. &c.

Epiſtola. Acto. i.

SVperiore quidem uolumine diximus Theophile, de omnibus quæ cœpit Ie-
ſus

ſus tum facere, tum docere, ad eum uſque di-
em, quo poſtquam impartitus in hoc ipſum
ſpiritum ſanctum, mandata dediſſet, quos de- Ioan.20
legerat, apoſtolis, ſurſum aſſumptus eſt: qui- Ioan.15
bus etiam ſeipſum exhibuerat uiuentem, po-
ſtea quàm ſupplicio fuiſſet affectus: idq́ȝ com-
pluribus argumentis, dum per dies quadra- Ioan.20
ginta conſpicitur ab illis, ac loquitur eis de & 21.
regno Dei. Et congregans illos in idem loci, Luc.24
præcepit eis ne diſcederent Hieroſolymis, ſed
ut expectarent promiſſum Patris: de quo, in-
quit, audiſtis ex me: quoniam Ioannes bap- Ioan.14
tizauit quidem aqua, uos autem baptizabi- Acto.11
mini Spiritu ſancto, poſt dies hoſce non mul- Mat.3.
tos. Illi igitur ubi cõueniſſent, percontabãtur
illum, dicentes: Domine, num in tempore hoc Mat.24
reſtituis regnum Iſraeli? Dixit autem ad illos:
Non eſt ueſtrum noſſe tempora & articulos
temporũ, quos Pater in ſua ipſius conſtituit
poteſtate: ſed accipietis uirtutẽ, poſteaquàm
Spiritus ſanctus aduenerit ſuper uos, & eritis
mihi teſtes, non ſolum Hieroſolymis, uerum Acto.2.
etiam in uniuerſa Iudæa, Samariaq́ȝ, denique
uſque ad extrema terræ. Atq́ȝ hæc loquutus, Eſa.2.
uidentibus iiſdem, in altum ſublatus eſt, & nu-
bes ſubduxit illum ab oculis eorũ. Cumq́ȝ eſ-
ſent defixis in cælũ oculis, eunte illo, ecce uiri
duo adſtiterũt illis, amicti ueſtibus albis, qui

& dixerunt: Viri Galilæi, quid statis intuentes in cœlum? Hic Iesus qui assumptus est à uobis in cælum, sic ueniet, quemadmodum uidistis eum euntem in cælum.

Euangelium. Mar.xvi.

Luc.24 APparuit Iesus undecim, & exprobrauit illis incredulitatem suam, & cordis duritiem, quod his qui ipsum uidissent resuscitatum, non credidissent. Et dicebat eis: Ite in mundum uniuersum, & prædicate Euangelium omni creaturę. Qui crediderit & baptizatus fuerit, saluus erit: qui uerò non crediderit, condemnabitur. Porrò signa eos qui crediderint, hæc subsequentur: Per nomen meum dæmonia eijcient, linguis loquentur nouis, serpentes tollent: & si quid lethale biberint, non nocebit eis: super ægrotos manus imponent, & bene habedunt. Itaque Dominus quidem postquam loquutus fuisset eis, receptus est in cælum, & consedit à dextris Dei. Illi uerò egresßi, prędicauerunt ubique Domino cooperante, & sermonem confirmante per signa subsequentia.

Mat.28 Ioan.20 Act.5. Acto.2 Luc.10 Act.28 Act.14 & 28. Luc.24 Acto.1 & 7

Dominica post Ascentionem.

Collecta.

Concede

DEus rex gloriæ, qui exaltasti filiũ tuum unigenitum Iesum Christũ ad dextam tuam, in glorioso regno tuo, æternæ uitæ, petimus, ne relinquas nos orphanos, sed mitte nobis spiritum sanctum paracletum, qui nos consoletur, & ut nos euehat ad illam gloriam, ad quam Domin⁹ & seruator noster Iesus Christus prior ascendit, Qui tecum uiuit. &c.

Epistola. i. Petri. iiij.

RErum omnium finis imminet. Sitis igitur sobrij, & uigilantes ad orandũ. Ante omnia uerò charitatem inter uos uehementē habentes. Nam charitas operit multitudinē peccatorum. Hospitales estote erga uos inuicem, sine murmurationibus. Vt quisq; accepit donum, ita alius in alium illud ministrātes, ut boni dispensatores uariæ gratiæ Dei. Si quis loquitur, loquatur ut eloquia Dei. Si quis ministrat, ministret tanquam ex uirtute, quam suppeditat Deus: ut in omnibus glorificetur Deus per Iesum Christũ, cui est gloria & imperium, in secula seculorum Amen.

2. Pet. 3 1. Ioa. 2 Mat. 24 Pro. 10 Heb. 13 2. Co. 8 Pro. 3. Iere. 23. Ro. 12

Euangelium. Ioannis. xv. xvi.

CVm autem uenerit paracletus, quem ego mittam uobis à Patre, spiritus ueritatis, qui à patre procedit, ille testimonium perhibebit de me. Quin & uos testes estis, quia ab

Isa. 14 & 16. Acto. 2

 initio

initio mecum estis.

Mat.10 & 24 Luc.21. Hæc loquutus sum uobis, ut ne quid offendamini. Alienos à synagogis facient uos. Sed ueniet temp⁹, ut quisquis interficiet uos, uideatur cultum præstare Deo. Et hæc facient uobis, quia non nouerunt Patrem neque

Ioan.15 1.Co.2. me. Sed hæc loquutus sum uobis, ut cùm uenerit tempus illud, reminiscamini eorũ, quòd ego dixerim uobis.

Die Pentecostes.

Collecta.

DEus qui corda fidelium sancti spiritus illustratione docuisti, da nobis eodem spiritu recta sapere, & de eius semper sancta consolatione gaudere: Per merita Seruatoris nostri Iesu Christi, qui tecum uiuit & regnat in unitate eiusdem Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. Amen.

Epistola. Acto. ij.

Deu 16. Leuit26. ET quum compleretur dies Pentecostes, erant omnes unanimiter in eodem loco: & factus est repente de cælo sonitus, tanquam impetu uenientis flatus uehementis, & repleuit totam domum ubi erant sedentes. Et uisæ sunt illis dissectæ linguæ uelut igneæ,

se-

ſederuntq́ʒ ſuper ſingulos eorum, ac repleti Ioan.7
ſunt omnes Spiritu ſancto, cœperúntque Act.4.
loqui alijs linguis, prout ſpiritus ille dabat eloqui illis. Erant autem Hieroſolymis habitantes Iudæi, uiri religioſi, ex omni natione earum quę ſub cęlo ſunt. Is rumor cùm increbuiſſet, conuenit multitudo, & confuſa eſt, quòd audiret unuſquiſque lingua ſua illos loquentes. Stupebant autem omnes, ac mirabantur, dicentes inter ſeſe. Nónne ecce omnes iſti qui loquũtur Galilæi ſũt? Et quomodo nos audimus eos ſua quiſq́ʒ lingua in qua nati ſum⁹? Parthi et Medi, & Elamitę, & habitatores Meſopotamiæ, Iudęæq́ʒ & Cappadociæ, Ponti & Aſię, Phrygię & Pāphylię, Aegypti & partiũ Libyæ, eius, quæ eſt finitima Cyrenæ, & aduenæ Romani, Iudæiq́ʒ & Proſelyti, Cretes & Arabes, audimus eos loquentes noſtris linguis, magnifica Dei.

Euangelium. Ioannis. xiiij.

SI diligitis me, præcepta mea ſeruate. Et ego rogabo patrem, & alium conſolatorē dabit uobis, ut maneat uobiſcũ in æternũ, Spiritum ueritatis, quem mundus nō poteſt accipere: quia nō uidet eum, nec nouit eum. Vos autē cognoſcitis eũ, q̄a apud uos manet, & in uobis erit. Non relinquā uos orphanos, Pſal.45 Mat.28

ueniam

ueniam ad uos. Adhuc pusillum, & mundus
Ioa. 20 me iam non uidet, uos autem uidetis me,
& 21 Quia ego uiuo, & uos uiuetis. In illo die uos
cognoscetis, quòd ego sum in Patre meo, &
Ioan. 15 uos in me, & ego in uobis. Qui habet præce-
1. Ioa. 5 pta mea, & seruat ea, ille est qui diligit me.
Qui autem diligit me, diligetur à patre meo,
& ego diligam eum, & aperiam ei meipsum.
Act. 15 Dicit ei Iudas, non ille Iscariotes: Domine
quid factum est, quod manifestaturus es no-
bis teipsum, & non mundo? Respodit Iesus
& dixit ei: Si quis diligit me, sermonem me-
um seruabit, & Pater meus diliget eum, &
ad eum ueniemus, & mansionem apud eum
faciemus. Qui non diligit me, sermones me-
Ioa. 3. 7 os non seruat: & sermo quem auditis, non est
8. 12. & meus, sed eius qui misit me patris. Hæc lo-
14. quutus sum uobis, apud uos manens. Para-
Acto. 2 cletus autem ille, qui est Spiritus sanctus, quē
2. Ti. 1 spiritum mittet Pater nomine meo, ille uos
Ioan. 16 docebit omnia, & suggeret uobis omnia quę-
cunque dixi uobis. Pacem relinquo uobis,
pacem meam do uobis: non quomodo mun
dus dat, ego do uobis. Ne turbetur cor ue-
strum, neque formidet. Audistis quòd ego
dixi uobis: Vado, & uenio ad uos. *Si dili-
geretis me, gauderetis utique quòd dixerim,
Vado ad patrem, quia Pater maior me est.*
Et

Et nunc dixi uobis, prius quàm fiat, ut quũ factum fuerit, credatis. Posthac non multa loquar uobiscum. Venit enim princeps mundi huius, & in me non habet quicquam. Sed ut cognoscat mundus quod diligo Patrem: & sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio. Ioan. 13 & 16. Ioan. 12.

Feria. ii. Pentecostes.

Collecta.

Deus qui corda fidelium. &c. vt supra in die Pentecostes.

Epistola. Acto. x.

APeriens autem Petrus os, dixit: Re ipsa comperio, quòd non sit personarum respectus apud Deum, sed in quauis gente qui timet ipsum, & operatur iustitiam, is acceptus est illi. Sermonem quem misit Deus filijs Israel, annuncians pacem per Iesum Christum, hic est omnium Dominus. Ipsi nostis de quo sermone fama diuulgatum fuit in tota Iudæa, rumore primũ orto à Galilæa, post baptisma quod predicabat Ioannes, ut Iesum Nazarenum vnxerit Deus Spiritu sancto & uirtute, qui obambulauit benefaciendo, & sanando omnes oppressos à diabolo, quoniã Deus erat cum illo. Et nos testes sumus omnium quæ fecit & in regione Iudęorũ & Hierosolymis, quem occiderunt suspensum in ligno. Hunc Deus suscitauit tertio die, & ex-

Rom. 2. Eph. 6. Colo. 3 Esa. 36. Mat. 4. Esa. 61.

ueniam ad uos. Adhuc pusillum, & mundus
Ioa. 20 me iam non uidet, uos autem uidetis me,
& 21 Quia ego uiuo, & uos uiuetis. In illo die uos
cognoscetis, quòd ego sum in Patre meo, &
Ioan. 15 uos in me, & ego in uobis. Qui habet præce-
1. Ioa. 5 pta mea, & seruat ea, ille est qui diligit me.
Qui autem diligit me, diligetur à patre meo,
& ego diligam eum, & aperiam ei meipsum.
Act. 15 Dicit ei Iudas, non ille Iscariotes: Domine
quid factum est, quod manifestaturus es no-
bis teipsum, & non mundo? Respodit Iesus
& dixit ei: Si quis diligit me, sermonem me-
um seruabit, & Pater meus diliget eum, &
ad eum ueniemus, & mansionem apud eum
faciemus. Qui non diligit me, sermones me-
Ioa. 3. 7 os non seruat: & sermo quem auditis, non est
8. 12. & meus, sed eius qui misit me patris. Hæc lo-
14. quutus sum uobis, apud uos manens. Para-
Acto. 2 cletus autem ille, qui est Spiritus sanctus, quē
2. Ti. 1 spiritum mittet Pater nomine meo, ille uos
Ioan. 16 docebit omnia, & suggeret uobis omnia quę-
cunque dixi uobis. Pacem relinquo uobis,
pacem meam do uobis: non quomodo mun
dus dat, ego do uobis. Ne turbetur cor ue-
strum, neque formidet. Audistis quòd ego
dixi uobis: Vado, & uenio ad uos. *Si dili-
geretis me, gauderetis utique quòd dixerim,
Vado ad patrem, quia Pater maior me est.*

Et

Et nunc dixi uobis, prius quàm fiat, ut quũ fa- Ioan. 13
ctum fuerit, credatis. Posthac non multa lo- & 16.
quar uobiscum. Venit enim princeps mundi Ioan. 12.
huius, & in me non habet quicquam. Sed ut
cognoscat mundus quod diligo Patrem: &
sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio.

Feria. ii. Pentecostes.

Collecta.

Deus qui corda fidelium. &c.
vt supra in die Pentecostes.

Epistola. Acto. x.

APeriens autem Petrus os, dixit: Re ipsa Rom. 2
comperio, quòd non sit personarum re- Eph. 6.
spectus apud Deum, sed in quauis gente qui Colo. 3
timet ipsum, & operatur iustitiam, is acce- Esa. 36.
ptus est illi. Sermonem quem misit Deus fi-
lijs Israel, annuncians pacem per Iesum Chri-
stum, hic est omnium Dominus. Ipsi nostis
de quo sermone fama diuulgatum fuit in to-
ta Iudæa, rumore primũ orto à Galilæa, post Mat. 4.
baptisma quod predicabat Ioannes, ut Iesum
Nazarenum vnxerit Deus Spiritu sancto & Esa. 61.
uirtute, qui obambulauit benefaciendo, &
sanando omnes oppressos à diabolo, quoniã
Deus erat cum illo. Et nos testes sumus om-
nium quæ fecit & in regione Iudęorũ & Hie-
rosolymis, quem occiderunt suspensum in
ligno. Hunc Deus suscitauit tertio die, & ex-

hibuit eum, ut manifestus fieret non toti po-
pulo, sed testibus prius ad hoc delectis à Deo,
nimirum nobis, qui comedimus ac bibimus
Luc.24. una cum illo, postea quàm resurrexit à mor-
Ioan.21 tuis. Et præcepit nobis, ut prædicaremus po-
pulo, ac testificaremur quòd ipse sit ille, qui
constitutus erat à Deo iudex uiuorũ ac mor-
Esa.42. tuorum. Huic omnes prophetę testimonium
& 53. ferunt, quòd remissionem peccatorum acce-
Iere.50. pturus sit per nomen eius, quisquis crediderit
Dani.9. in eum. Adhuc loquente Petro uerba hæc,
cecidit spiritus sanctus super omnes qui audi
ebant sermonem. Et obstupuerunt hi qui ex
circumcisorum genere credebant, quotquot
uenerant cum Petro, quòd & in gentes donũ
Spiritus sancti effusum esset. Audiebãt enim
illos loquentes linguis, ac magnificantes De-
Acto.8 um. Tunc respondit Petrus: Num quis pro-
hibere potest, quo minus aqua baptizen-
tur hi, qui Spiritum Sanctum acceperunt,
sicut & nos? Et iussit eos baptizari in nomi-
ne Domini. Tunc rogauerunt eum, vt rema-
neret aliquot dies.

Euangelium. Ioannis.iij.

Rom.5 SIc Deus dilexit mundum, ut filium
1.Ioã.4. suum unigenitum daret, ut omnis qui
Mar.16 credit in eum non pereat, sed habeat uitam
Luc.19. æternam. Non enim misit Deus filium su-
um

um in mundum ut condemnet mundum, ſed ut ſeruetur mundus per eum. Qui credit in eum, non condemnatur. Qui uerò non credit iam condemnasus eſt, quia non credidit in nomen unigeniti filij Dei. Hęc eſt autem condemnatio, quod lux uenit in mundum, & dilexerunt homines magis tenebras, quàm lucem. Erant enim eorum mala opera. Omnis enim qui mala agit, odit lucem, nec uenit ad lucem, ne arguantur opera ipſius. Qui autem operatur ueritatem, uenit ad lucem, ut conſpicua fiant facta ipſius, quòd per Deum ſint facta.

Ioan. 1. & 12

Eph. 5.

Feria tertia Pentecoſtes.

Collecta.

Deus, qui corda fidelium ſancti ſpiritus. &c, vt ſupra in die Pentecoſtes.

Epiſtola. Acto. viij.

CVm autem audiſſent apoſtoli qui erant Hieroſolymis, quòd recepiſſet Samaria ſermonem Dei, miſerũt ad eos Petrum ac Ioannem: qui cùm deſcendiſſent, orauerunt pro ipſis ut acciperent ſpiritum ſanctum. Nondũ enim in quenquam illorum illapſus fuerat, ſed baptizati tantùm erant in nomine Chriſti Ieſu. Tunc imponebant manus ſuper illos, accipiebantq́ Spiritum ſanctum.

Euan-

Euangelium. Ioan.x.

AMen amen dico uobis , qui non intrat per ostium in stabulum ouium, sed ascẽdit aliunde, ille fur est & latro. Qui autem intrat per ostium, pastor est ouium. Huic ostiarius aperit, & oues uocem eius audiunt. Et propriias oues uocat nominatim , & educit eas. Et cum proprias oues emiserit, ante eas uadit, & oues illum sequuntur , quia nouerunt uocem eius. Alienun autem non sequentur , sed effugient ab eo , quia non nouerunt uocem alienorum. Hoc prouerbium dixit eis Iesus, illi autem non cognouerunt quę essent quæ loqueretur eis. Dixit ergo eis iterum Iesus: Amen amen dico uobis, ego sum ostium ouiũ. Omnes quotquot ãte me uenerũt, fures sunt & latrones, sed non audierunt eos oues. Ego sum ostiũ, per me si quis introierit, seruabitur: & ingredietur, & egredietur, & pascua inueniet. Fur non uenit nisi ut furetur & mactet, ac perdat. Ego ueni ut uitam habeant, & abundantius habeant.

Ioan. 8.
Pro. 37.
Ioan. 14

Dominica S. Trinitatis.

Collecta.

OMnipotens sempiterne Deus, qui dedisti nobis famulis tuis in confeßione ueræ fidei , æternæ Trinitatis gloriam agnoscere,

re, & in potentia Maiestatis adorare unitatem, quæsumus, ut eiusdem fidei firmitate, ab omnib⁹ semper muniamur aduersis. Qui uiuis & regnas Deus, per omnia secula seculorum. Amen.

Epistola. Apocalypsis. iiij.

POst hæc uidi, & ecce ostium apertum in cælo, & uox prima quam audiui tanquam tubæ loquentis mecum, dicens: Ascende huc, & ostendā tibi quæ oportet fieri post hæc. Et statim fui in spiritu. Et ecce sedes posita erat in cælo, & supra sedē sedens. Et qui sedebat, similis erat aspectu lapidi iaspidi, & sardio: & iris erat in circuitu sedis, similis aspectu smaragdino. Et in circuitu sedis, sedilia uiginti quatuor, & super thronos uidi uiginti quatuor seniores sedentes, circūamictos stolis albis, & habebant in capitibus suis coronas aureas. Et de throno procedebant fulgura, & tonitrua, & uoces, & septem lampades ignis ardētes ante thronum, quæ sunt septem spiritus Dei. Et in conspectu sedis, tanquam mare uitreum simile crystallo: & in medio sedis, & in circuitu sedis, quatuor animalia, plena oculis ante & retro. Et animal primum simile Leoni, & secundum animal simile uitulo, & tertium habens faciem uelut homo, & quartum animal, simile aquilæ uolanti.

Dan. 7. apo. 20

 Et

Et quatuor animalia ſingula eorum habebāt alas ſenas in circuitu, & intus plena erant oculis. Et requiem non habebant die ac nocte,
Eſa.6. dicentia: Sanctus, ſanctus, ſanctus Domin9 Deus omnipotens, qui erat, & qui eſt, & qui uenturus eſt. Et cùm darent illa animalia gloriam & honorem, & benedictionem ſedenti ſuper thronum, uiuenti in ſecula ſeculorum, procidunt uiginti quatuor ſeniores ante ſedentem in throno, & adorant uiuentem in ſecula ſeculorum, & abijciunt coronas ſuas ante thronum, dicentes: Dignus es Domine accipere gloriam, & honorem, & uirtutem: quia tu creaſti omnia, & propter uoluntatem tuam ſunt, & creata ſunt.

Euangelium. Ioan.iij.

Ioan.7 & 19. ERat autem homo ex Phariſæis, Nicodemus nomine, princeps Iudæorum. Hic uenit ad Ieſum nocte, & dixit ei: Rabbi, ſci-
Ioan.9. mus quòd à Deo ueneris magiſter. Nemo enim poteſt hæc ſigna facere quę tu facis, niſi fuerit Deus cùm eo. Reſpondit Ieſus, & dixit ei: Amen amen dico tibi, niſi quis natus fuerit è ſupernis, non poteſt uidere regnū Dei. Dicit ad eum Nicodemus: Quomodo poteſt homo naſci, cum ſit ſenex? Num poteſt in uentrem matris ſuę iterum introire, ac naſci?

Re-

Reſpondit Ieſus: Amen amen dico tibi, niſi quis natus fuerit ex aqua & ſpiritu, non poteſt introire in regnũ Dei. Quod natũ eſt ex carne, caro eſt: & quod natũ eſt ex ſpiritu, ſpiritus eſt. Ne mireris quòd dixi tibi: oportet uos naſci è ſupernis. Spiritus ubi uult ſpirat, & uocem eius audis, ſed neſcis unde ueniat, & quo uadat. Sic eſt omnis qui natus eſt è Spiritu. Reſpondit Nicodemus & dixit ei: Quomodo poſſunt hæc fieri? Reſpondit Ieſus, & dixit ei: Tu es ille magiſter Iſraelis, & hæc ignoras? Amen amen dico tibi, quod ſcimus, loquimur, & quod uidim⁹, teſtamur: & teſtimonium noſtrum nõ accipitis. Si terrena dixi uobis, & non creditis, quomodo ſi dixero uobis cæleſtia, credituri ſitis? Et nemo aſcendit in cælum, niſi qui deſcendit è cælo, Filius hominis, qui eſt in cælo. Et ſicut Moſes exaltauit ſerpẽtẽ in deſerto, ita exaltari oportet Filiũ hominis: ut omnis qui credit in eum, non pereat, ſed habeat uitam æternam.

Ioan. 4 & 7. Tit. 3. Rom. 8 Eccl. 11 Nu. 21. Ioan. 8. & 12.

Dominica prima poſt Trinit.

Collecta.

DEus, in te ſperantiũ fortitudo, adeſto propicius inuocationibus noſtris, & q̃a nihil ſine te poteſt mortalis infirmitas, præſta auxilium gratiæ tuæ, vt in

exe-

exequendis mandatis tuis, & uoluntate tibi & actione placeamus. Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Eistola. i.Ioan.iiij.

CHarissimi, diligamus nos inuicem, quia charitas ex Deo est. Et omnis qui diligit ex Deo natus est, & cognoscit Deum. Qui non diligit, non nouit Deum, quoniam Deus charitas est. In hoc apparuit charitas Dei in nobis, quòd filiũ sum unigenitum misit Deus
Ioan.3. in mundum, ut uiuamus per eum. In hoc est
Rom.5 charitas, non quòd nos dilexerimus Deum, sed quod ipse dilexerit nos, & misit filium suum propitiationẽ pro peccatis nostris. Charissimi, si sic Deus dilexit nos, & nos debe-
Exo.33. mus nos mutuo diligere. Deum nemo uidit
Deu.4. unquam. Si diligamus nos inuicem, Deus in
Ioan.1. nobis manet, & charitas eius est perfecta in
1.tim.6 nobis. Ex hoc cognoscim⁹ in eo nos manere, & ipsum in nobis, quòd de spiritu suo dedit nobis. Et nos uidimus & testamur, quòd pa-
Ioan.6. ter misit filium seruatorem mundi. Quisquis confessus fuerit, quòd Iesus est filius dei, Deus in eo manet, & ipse in Deo. Et nos cognouimus & credidimus charitatem, quam habet Deus in nobis. Deus charitas est, & qui manet in charitatẽ, in Deo manet, & Deus in eo. In hoc perfecta est charitas nobiscum,
ut

ut fiduciam habeamus in die iudicij, quod ſicut ille eſt, & nos ſumus in mundo hoc. Timor non eſt in charitate, ſed perfecta charitas foras eijcit timorem, quoniam timor cruciatum habet. Qui autem timet,. non eſt perfectus in charitate. Nos diligimus eum, quoniam ipſe prior dilexit nos. Si quis dixerit: Diligo Deum, & fratrem ſuum oderit, mendax eſt. Qui enim non diligit fratrem ſuum, quē uidit, Deum quem non uidit, quomodo poteſt diligere? Et hoc pręceptum habemus ab eo, ut qui diligit Deū, diligat & fratrem ſuū.

1. Ioa. 2

Leu. 10.

Ioan. 13

Euangelium. Lucæ. xvi.

HOmo quidam erat diues, qui induebatur purpura & byſſo, & epulabatur quotidie ſplendidè. Erat autem quidam mendicus, nomine Lazarus, qui iacebat ad ianuam eius hulceroſus, cupiens ſaturari de micis, quæ cadebant de menſa diuitis, Sed & canes ueniebant, ac lingebant hulcera eius. Accidit autem ut moreretur mendicus, & deportaretur ab angelis in ſinū Abrahæ. Mortuus eſt autem & diues, ac ſepultus eſt. Atque in tartaro, ſublatis oculis ſuis, cùm eſſet in tormentis, uidet Abraham eminus, & Lazarum in ſinu eius, & ipſe clamans, dixit: Pater Abraham, miſerere mei, & mitte Lazarum ut intingat extremum digiti ſui in aquam, ac re-

Gal.6. frigeret linguam meam, quia crucior in flamma hac. Dixit autem Abraham: Fili, recordare quòd receperis bona tua in uita tua, & Lazarus similiter mala: nunc autem hic solatio fruitur, tu uerò cruciaris. Et super hæc omnia inter nos & uos hiatus ingens firmatus est, vt hi qui uolunt hinc transire ad uos nõ possint, neq; istinc huc transcendere. Ait autem: Rogo ergo te Pater, ut mittas eum in domum patris mei: habeo enim quinque fratres, ut testificetur illis, ne & ipsi ueniant in hunc locum cruciatus. Ait illi Abraham: Habent Mosen ac prophetas, audiant illos. At ille dixit: Non pater Abraham: sed si quis ex mortuis ierit ad eos, resipiscent. Ait autem illi: Si Mosen & Prophetas non audiunt, neq; si quis ex mortuis resurrexerit, credent.

Dominica .ii. post Trinitat.

Collecta.

SAncti nominis tui Domine timorem pariter & amorem, fac nos habere perpetuum, quia nunquam tua gubernatione destituis, quos semel in soliditate tuę dilectionis instituis. Per Iesum Christum Dominum nostrũ. Amen.

Epi-

Epistola. i. Ioannis. iij.

NE miremini fratres mei, si odit uos mundus. Nos scimus, quòd translati sumus de morte ad uitã, quia diligimus fratres. Qui nõ diligit fratrẽ, manet in morte. Omnis qui odit fratrem suũ, homicida est: & scitis, quòd omnis homicida non habet uitam æternam in se manentem. Per hoc cognouimus charitatẽ, quoniã ille animam suã pro nobis posuit, & nos debem⁹ pro fratrib⁹ animas ponere. Qui uerò habuerit substantiam mundi, & uiderit fratrem suum egentem, & clauserit uiscera sua ab eo, quomodo charitas Dei manet in eo? Filioli mei, ne diligamus uerbo, neq; lingua, sed opere & ueritate. Per hoc cognoscimus, quòd ex ueritate sumus, & in conspectu eius suadebimus cordib⁹ nostris. Quoniã si condemnet nos cor nostrum, maior est Deus cor nostro, & nouit omnia. Charissimi, si cor nostrũ nõ condemnet nos, fiduciã habem⁹ erga Deum: & quicquid petierim⁹, accipimus ab eo, quoniã præcepta eius custodimus, & ea quæ sunt placita coram eo, facimus. Et hoc est pręceptũ eius, ut credamus nomini filij ei⁹ Iesu Christi, & diligamus nos mutuo, sicut dedit præceptũ. Et qui seruat præcepta eius, in illo manet, & ipse in eo. Et per hoc scimus, quòd manet in nobis è spiritu quem nobis dedit.

Ioan. 15
Mat. 5.
Ioan. 15
Deu. 15
Iacob. 2
Ioã. 16
Ioan. 5.

Euangelium. Lucæ.xiiij.

Mat. 22 apo. 19 HOmo quidam apparauerat cœnam magnam, & uocauit multos: misitq́ seruum suum hora cœnæ, ut diceret inuitatis; Venite, quia iam parata sunt omnia. Et cœperũt simul omnes excusare. Primus dixit ei: Villam emi, & necesse mihi est exire & uidere illam: rogo te, habe me excusatum. Et alter dixit: Iuga boum emi quinque, & eo ad probandum illa: rogo te, habe me excusatum. Et alius dixit: Vxorem duxi, & ideo non possum uenire. Ac reuersus seruus, renunciauit hæc domino suo. Tunc iratus paterfamilias, dixit seruo suo: Exi cito in plateas, & uicos ciuitatis, & pauperes ac debiles, claudosq́ & cæcos introduc huc. Et ait seruus: Domine, factum est ut imperasti, & adhuc locus est. Et ait Dominus seruo: Exi in uias Gen. 19 Luc. 24 & sepes, & cõpelle intrare, ut impleatur domus mea. Dico enim uobis, quòd nemo uiorrum illorum qui uocati sunt, gustabit cœnam meam.

Dominica tertia.

Collecta.

QVęsumus nos Domine clementer exaudi, & quibus supplicandi prę stas affectum, tribue defensionis auxilium. Per Christum Do. &c.

Epistola.

Epistola. i.Petri.v.

OMnes alius alij uicissim subijciamini. Humilitatem animi uobis infixam habete: propterea quod Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. Humiliemini igitur sub potenti manu Dei, ut uos extollat cùm erit opportunũ, omni cura uestra coniecta in illum. Nam illi cura est de uobis. Sobrij estote, uigilate, quoniam aduersarius uester diabolus, tanquam leo rugiens obambulat, quærens quem deuoret. Cui resistite, solidi fide: scientes easdem afflictiones, uestræ, quæ in mundo est, fraternitati, consummari. Sed Deus omnis gratiæ, qui uocauit nos ad æternam suam gloriam per Christum Iesum, parumper afflictos, idem instauret uos, fulciat, roboret, stabiliat. Ipsi gloria, imperium in secula seculorum. Amen.

Pro. 11
Iaco. 4.
Mat. 6.
Luc. 12.
Iob. 1.
Iaco. 4.

Euangelium. Lucæ.xv.

ACcedebant autẽ ad eum omnes publicani & peccatores, ut audirent illum. Et murmurabant Pharisæi ac Scribę, dicentes: Hic peccatores recipit, ac cibum capit cum illis. Dicebat autem ad illos parabolam hanc dicens: Quis ex uobis est homo, qui habet centum oues, & si perdiderit unam ex illis, nónne relinquit nonagintanouem in deserto, & uadit ad illam quæ perierat, donec inueni-

at eam? Et cùm inuenerit eam, imponit in hu-
meros suos gaudens, ueniensq; domum, con-
uocat amicos & uicinos, dicens illis: Gaude-
1Pet.1. te mecum, quia inueni ouem meam, quæ pe-
rierat. Dico uobis, quòd ita gaudium erit in
cœlo, super uno peccatore resipiscente, magis
Luc.5. quàm super nonagintanouem iustis, qui non
indigent pœnitentia. Aut quæ mulier habens
drachmas decē, si perdiderit drachmam unā,
non accendit lucernam & uerrit domum,
quæritq; diligenter, donec inueniat? Et cùm
inuenerit, conuocat amicas & uicinas, dicens:
Gaudete mecum, quia inueni drachmam
quam perdideram. Ita dico uobis, gaudium
erit coram angelis Dei super uno peccatore
resipiscente.

Dominica quarta post Trinit.

Collecta.

PRotector omnium in te sperantium Deus, sine quo nihil est sanctum, nihil ualidum, multiplica super nos misericordiam tuam, ut te rectore, te duce, sic transeamus per bona temporalia, ut non amittamus æterna. Per Iesum Christum Dominum nostrum. Amen.

Epi-

Epistola. Roma.viij.

REputo, non esse pares afflictiones præ- 2.cor.4
sentis temporis, ad gloriam quę re-
uelabitur erga nos. Etenim solicita creaturæ
expectatio expectat ut palàm fiant filij Dei. 2.Cor.5
Quippe uanitati creatura subiacet, non uolēs
sed propter eum qui subiecit illam sub spe.
Quoniam & ipsa creatura liberabitur à serui-
tute corruptionis, in libertatem gloriæ fili-
orum Dei. Scimus enim quòd omnis creatu-
ra congemiscit, simulq; nobiscum parturit
usq; ad hoc tempus. Non solùm autē illa, sed
& ipsi, qui primitias spiritus habem⁹: & nos
ipsi in nobis ipsis gemimus, adoptionem ex- Ioā.16.
pectantes, redemptionem corporis nostri.

Euangelium. Lucæ.vi.

EStote misericordes, sicut & Pater ue- Mat.18
ster misericors est. Nolite iudicare, & nō Mat.7.
iudicabimini. Nolite condemnare, & non cō-
dēnabimini. Remittite, & remittetur uobis.
Date, & dabitur uobis. Mensurā bonam & pro.11.
confertā & concussam atq; exudantē, dabunt
in sinū uestrū. Eadē quippe mensura qua me- Mat.7.
timini, metientur alij uobis. Dicebat aūt illis Mar.4.
similitudinem. Nunquid potest cæcus cæcum Mat.15.
ducere? nonne ambo in foueam cadunt? Non
est discipulus supra magistrum suum: perfe-
ctus autem omnis erit, sicut magister ipsius.

Quid

Quid autem uides festucam in oculo fratris tui, trabem autem quæ in oculo proprio est, non animaduertis? Aut quomodo potes dicere fratri tuo: Frater, sine eijciam festucam quæ in oculo tuo est, ipse in oculo tuo trabem non uidens? Hypocrita, eijce primum trabē ex oculo tuo, & tunc perspicies ut eijcias festucam, quæ est in oculo fratris tui.

Dominica quinta.

Collecta.

DA nobis quæsumus, ut & mundi cursus pacifice nobis tuo ordine dirigatur, & ecclesia tua tranquilla deuotione lætetur. Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Epistola. i.Petri.iij.

OMnes sitis unanimes, similiter affecti, fraterna prediti charitate, misericordes,
Pro. 20 Mat. 5. Ro.12. affabiles, non retaliantes malum malo, aut conuitium conuitio, sed contrà benedicentes: scientes uos in hoc uocatos esse, ut benedictionem hæreditate possideatis.
Psal.33. Nam qui uult uitam diligere, & uidere dies bonos, coerceat linguam suam à malo, & labia sua ne loquātur dolum. Declinet à malo, & faciat bonum: quærat pacem, & persequatur eā: quoniam oculi Domini super iustos, & aures ei⁹

ad

ad deprecationem illorum. Rursus aspe-
ctus Domini super eos qui faciunt mala.
Et quis est qui sit afflicturus uos, si bonitatis
æmulatores fueritis? Imò si quid etiam acci-
derit incommodi propter iustitiam, beati ta- Mat. 5.
mẽ estis. Cęterum terrore illorum, ne terrea- Esa. 8.
mini, neque turbemini, sed Dominum Deum Mat. 10
sanctificate in cordibus uestris. Iob. 1.

Euangelium. Lucæ. v.

FActum est autem, cùm turba immineret Mat. 4.
ei ut audiret uerbum Dei, & ipse stabat Mar. 1.
iuxta stagnum Genezareth, & uidit duas na-
ues stantes ad stagnum: piscatores autem de-
scenderant ex illis, & abluebant retia. Ingres-
sus autem in unam nauim, quę erat Simônis,
rogauit eum ut à terra abduceret pusillum: &
sedens docebat de naui turbas. Vt cessauit au-
tem loqui, dixit ad Simônem: Duc in altum, Ioan. 21
& laxate retia uestra in capturam. Et respon-
dens Simon, dixit illi: Præceptor, per totam
noctem laborantes, nihil cępimus: tamen tuo
iussu laxabo rete. Et cùm hoc fecissent, con-
cluserunt piscium multitudinem copiosam,
rumpebatur autem rete eorum. Et annuerunt
socijs qui erant in altera naui, ut uenirent &
adiuuarent ipsos: & uenerunt, atque imple-
uerunt ambas naues, ita ut mergerẽtur. Quod
cum uideret Simon Petrus, accidit ad genua

Iesu, dicens: Discede à me Domine, quia homo peccator sum. Stupor enim circundederat eum, & omnes qui cum illo fuerant, super captu piscium quem ceperant: similiter autem Iacôbum & Ioannem filios Zebedęi, qui erant socij Simôni. Et ait ad Simônem Iesus: Ne metuas, post hac homines capies. Et subductus in terram nauibus, relictis omnibus, sequuti sunt eum.

Mat.4.

Dominica sexta post Trinit.

Collecta.

DEus, qui diligentibus te bona inuisibilia præparasti, infunde cordibus nostris tui amoris affectum, ut te in omnibus & super omnia diligentes, promissiones tuas, quæ omnium desiderium superant, consequamur. Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Epistola. Rom.vi.

Gal.1. Col.2. 1.Pet.5.

AN ignoratis, quod quicunque baptizati sumus in Christum Iesum, in mortem eius baptizati sumus? Sepulti igitur sumus una cum illo per baptismum in mortem: ut quemadmodū excitatus est Christ⁹ ex mortuis per gloriam Patris, ita & nos in nouitate uitæ ambulemus. Nam si insititij facti sumus illi

Eph.4. Col.3.

per

per ſimilitudinem mortis eius, nimirum & Heb.9.
reſurrectionis participes erimꝰ: illud ſcientes,
quòd uetus ille noſter homo cum illo cruci-
fixus eſt, ut aboleretur corpus peccati, ut poſt
hac non ſeruiamus peccato. Etenim qui mor- 1.Pet.4
tuꝰ eſt, iuſtificatus eſt à peccato. Quòd ſi mor- 1.Ti.2.
tui ſumus cum Chriſto, credimus quòd & ui-
uemus cum illo: ſcientes quòd Chriſtus ex- Apoc.1
citatus à mortuis, nō amplius moritur, mors
illi non amplius dominatur. Nam quod mor
tuus fuit, peccato mortuus fuit ſemel: quòd
autem uiuit, uiuit Deo. Ita & uos reputate
uos ipſos, mortuos quidem eſſe peccato, ui-
uentes autem Deo, per Chriſtum Ieſum Do-
minum noſtrum.

Euangelium. Matt.v.

DIxit Ieſus diſcipulis ſuis: Niſi abūdauerit
ueſtra iuſtitia plus quàm Scribarum &
Phariſæorū, nō poſsitis ingredi in regnū cęlo
rū. Audiſtis quòd dictū ſit ueteribus: Nō occi Exo.20
des: quiſquis aūt occiderit, obnoxius erit iu- & 21.
dicio. At ego dico uobis, quòd quiſquis iraſ- Leu.24
citur fratri ſuo temere, obnoxius erit iudicio. Deut.5.
Quicūq; uerò dixerit fratri ſuo, Racha: obno-
xius erit cōſilio. Quiſquis autē dixerit, Fatue,
obnoxius erit gehennę incendio. Itaque ſi ob- Iob.24
tuleris munum tuum ad aram, & illic recor- Mala.2
datus fueris, quòd frater tuus habet aliquid

Iob. 42 aduersum te, relinque illic munus tuum co-
Mal.2. ram altari, & abi, prius reconcilieris fratri
Luc.12. tuo, & tum ueniens offer munus tuum. Ha-
Pro. 25 beto beneuolentiam cum aduersario tuo citò, dum es in uia cũ illo: ne quando te tradat aduersarius iudici, & iudex te tradat ministro, & in carcerem coijciaris. Amẽ dico tibi, non exibis illinc, donec persolueris extremum quadrantem.

Dominica vii. post Trinit.

Collecta.

DEus uirtutum, cuius est omne quod est optimum, insere pectoribus nostris amorem tui nominis, & pręsta nobis religionis incrementum, vt quæ bona sunt nutrias, & quę sunt nutrita custodias, Per Iesum Christum Dominum nostrum. &c.

Epistola. Rom.vi.

HVmanum quiddam dico, propter infirmitatem carnis uestrę. Quemadmodum enim præbuistis membra uestra serua immũditiæ & iniquitati, ad aliam atque aliam iniquitatem: sic & nunc præbete membra uestra serua iustitiæ, ad sanctificationem. Cùm enim serui essetis peccati, liberi eratis iustitiæ. Quem igitur fructum habebatis tunc in his,

de

de quibus nunc erubeſcitis? Nam finis illorum mors. Nunc uerò manumiſsi à peccato, ſerui autem facti Deo, habetis fructum ueſtrum in ſanctificationem, finem autem uitã æternam. Etenim autoramenta peccati, mors: Gen. 3. donum autem Dei, uita æterna, per Chriſtũ Rom. 5 Ieſum Dominum noſtrum.

Euangelium. Mar. viij.

IN diebus illis, Cùm turba admodum multa eſſet, nec haberent quod manducarent, accerſitis ad ſe Ieſus diſcipulis ſuis, ait illis: Miſericordia tangor erga turbam, quia iam triduo manent apud me, nec habẽt quod edant: & ſi dimiſero eos ieiunos in domum ſuam, deficient in uia. Quidam enim ex eis, Tob. 13 è longinquo uenerũt. Et reſponderũt ei diſci- Eſa. 60. puli ſui: Vnde iſtos quis poterit hic ſatiare panib9 in ſolitudine? Et interrogauit eos: Quot Mar. 6. panes habetis? Illi uerò dixerunt: Septem. Et pręcepit turbæ diſcumbere ſuper terram. Et acceptis ſeptem panibus, cum gratias egiſſet, fregit, deditq́ꝫ diſcipulis ſuis ut apponerent: & appoſuerunt turbæ. Et habebant piſciculos paucos: & cùm benedixiſſet, iuſsit apponi & hos. Comederũt autem, & ſaturati ſunt: ac ſuſtulerunt quæ ſuperfuerant, fragmentorum ſeptem ſportas. Erant autem qui comederant, ferme quater mille, & dimiſit illos.

Dominica octaua post Trinit.

Collecta.

Eus, cuius prouidentia in ſua diſpoſitione non fallitur, te ſupplices exoramus, ut noxia cuncta ſubmoueas, & omnia nobis profutura concedas. Per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum. Amen.

Epiſtola. Rom. viij.

PRoinde fratres, debitores ſum⁹ non carni, ut ſecundum carnem uiuamus: nam ſi ſecundum carnem uixeritis, moriemini. Quòd ſi ſpiritu facta corporis mortificetis, uiuetis.
Gal .4. Etenim quicunque ſpiritu Dei ducuntur, hi
2.Ti.1. ſunt filij Dei. Non enim accepiſtis ſpiritum ſeruitutis iterum ad timorem, ſed accepiſtis ſpiritum adoptionis, per quem clamamus,
2.Cor.1 Abba, pater. Idem ſpiritus teſtatur unà cum
& 5. ſpiritu noſtro, quòd ſimus filij Dei. Quod ſi
Eph.1. filij, igitur & hęredes. Hæredes quidem Dei, cohæredes autem Chriſti. Siquidem ſimul cũ eo patimur, ut & unà cũ illo glorificemur.

Euangelium. Matth. vij.

Deu.13. CAuete uerò uobis à pſeudoprophetis,
1.Ioã.4 qui ueniunt ad uos in ueſtitu ouium, ſed intrinſecus ſunt lupi rapaces. A fructibus ip-
Luc.6. ſorum agnoſcetis eos. Nunquid colligunt de

ſpinis

ſpinis uuam? aut de tribulis ficus? Sic omnis arbor bona, fructus bonos facit: putris autem arbor, fructus malos facit. Non poteſt arbor bona, fructus malos facere, neque arbor putris, fructus bonos facere. Omnis arbor quæ non facit fructum bonũ, exciditur, & in ignẽ conijcitur. Igitur ex fructibus ipſorũ agnoſcetis eos. Non quiſquis dicit mihi: Domine, domine, introibit in regnum cælorum, ſed qui fecerit uoluntatem patris mei qui in cælis eſt.

Mat.12. Iere.11. Math.3. Luc.3. Mat.26. Luc.6. & 13.

Dominica nona poſt Trinit.

Collecta.

LArgire nobis, quæſumus Domine, ſemper ſpiritum cogitandi quę recta ſunt, pariter & agendi, ut qui ſine te eſſe non poſſumus, ſecundum te uiuere ualeamus. Per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum.

Epiſtola. i. Corint. x.

NOlim autem uos ignorare fratres, quòd patres noſtri omnes ſub nube erant, & oẽs per mare tranſierunt: & omnes in Moſen baptazati ſunt in nube & in mari, & omnes eandem eſcam ſpiritualem comedebant, & omnes eundem potum ſpiritualem bibebant. Bibebant enim de ſpirituali, quæ illos comitabatur petra: petra uerò fuit Chriſtus.

Exo.13. Exo.14. Exo.26. Exo.17. Nu.20. Mat.16.

Sed

Sed plures illorum non approbauit Deus:
Nu.14. proſtrati enim ſunt in deſerto. Hæc autem figuræ noſtri fuerunt, ne nos ſimus concupiſcentes rerum malarum, quemadmodum & illi concupierunt. Neque ſimulachrorum ſitis cultores, ſicuti quidam illorum, quemad-
Exo.32 modum ſcriptum eſt: Sedit populus ut ederet ac biberet, & ſurrexerunt ad ludendum.
Nu.25. Neque ſtupris inquinemur, ſicuti quidam il-
Pſa.105 lorum ſtupris polluti ſunt, & conciderunt uno die uiginti tria millia. Neque tentemus
Nu.21. Chriſtum, ſicut & quidam illorum tentauerunt, & à ſerpentibus extincti ſunt. Neque murmuretis, ſicut & quidam illorum mur-
Nu.11. murauerunt, & interempti ſunt ab extinctore. Hæc autem omnia figuræ contigerunt illis. Scripta uerò ſunt propter admonitionem noſtri, in quos termini ætatum inciderunt. Proinde, qui ſibi uidetur ſtare, uideat ne cadat. Tentatio uos non cœpit niſi humana.
1.cor.1 Sed fidelis eſt Deus, qui non ſinet uos tentari
1.Teſ.2 ſupra id quod poteſtis: imò, faciet una cùm
2.Pet.2. tentatione euentum, quò poſsitis ſufferre.

Euangelium. Lucæ.xvi.

DIxit Ieſus diſcipulis ſuis: Homo quidam erat diues, qui habebat diſpenſatorẽ, & hic delat9 eſt apud illũ, ut qui diſsiparet bona ipſius. Et uocauit illum, & ait illi: Quid hoc audio

audio de te? Redde rationem dispensationis tuæ: non enim poteris post hac dispensare. Ait autem dispensator intra se: Quid faciam, Iob.13.
quia dominus meus aufert à me dispensationem? Fodere non ualeo, mendicare erubesco. Scio quid faciam, vt cum amotus fuero à dispensatione, recipiant me in domos suas. Cõuocatis itaque singulis debitorib9 domini sui, dicebat primo: Quantũ debes domino meo? At ille dixit: Centum batos olei. Dixitq; illi: Accipe cautionem tuam, & sede citò & scribe quinquaginta. Deinde alteri dixit: Tu uerò quantum debes? Qui ait: Centum coros tritici. Ait illi: Accipe cautionem tuam, & scribe octoginta. Et laudauit dominus dispensatorem iniquum, quòd prudẽter fecisset. Quia filij huius seculi, prudentiores sunt filijs lucis in natione sua. Et ego uobis dico: Facite uobis amicos ex mammona iniusto: ut cùm defeceritis, recipiant uos in ęterna tabernacula.

Dominica decima post Trin.

Collecta.

PAteant aures misericordiæ tuæ Domine precibus supplicantiũ, & ut petentibus desiderata concedas, fac eos quæ tibi placita sunt, po-

ſtulare, Per Chriſtum Dominum noſtrum.

Epiſtola. i.Cor.xij.

PORrò de ſpiritualibus, fratres, nolo uos ignorare. Scitis quòd gentes fuiſtis, & ad ſimulachra muta utcunq; ducebamini ſe-
Mar.6. quentes. Quapropter notū uobis facio, quòd nullus per ſpiritum Dei loquens, dicit anathema Ieſum. Et nemo poteſt dicere Dominū
Ro.12. Ieſum, niſi per Spiritum ſanctum. Diuiſiones autem donorum ſunt, ſed idem Spiritus: & diuiſiones myſteriorum ſunt, & idem Dominus: & diuiſiones operationum ſunt, ſed idē
Ioan.5. eſt Deus, efficiens omnia in omnibus. Vnicuique uerò datur manifeſtatio ſpiritus ad id
1.Cor.1 quod expedit. Nam huic quidem per Spiritū datur ſermo ſapientię, alij uero ſermo ſcientiæ, ſecundū eundem Spiritum. Alij uero fides per eundē Spiritum, alij uerò dona ſanationum per eundem Spiritum: alij uerò efficaciæ potentiarum, alij uero prophetia, alij uero diſcretiones ſpirituum: alij uero genera lin-
1.Ioā.4 guarum, alij uero interpretatio linguarum. Sed omnia hęc efficit unus ille & idem Spiritus, diuidens peculiariter unicuiq; ſicuti uult.

Euangelium. Lucæ.xix.

Ioan.11 ET ut appropinquauit Ieſus Hieroſolymā, uidens ciuitatem fleuit ſuper illa, dicēs: Si cognouiſſes & tu, & quidem in iſto die tuo,

quę

quę ad pacē tuam pertinent, curares. Nunc autem abſcondita ſunt ab oculis tuis. Quia uenient dies in te, & circundabūt te inimici tui uallo, & cingent te, & coangustabūt te undique, & ſolo æquabunt te, & filios tuos qui in te ſunt. Et non relinquent in te lapidem ſuper lapidem: eo quod non cognoueris tempus uiſitationis tuę. Et ingreſſus in templum, cœpit eijcere uendētes in illo, & ementes, dicens illis: Scriptum eſt, Domus mea domus precationis eſt: uos autem feciſtis illam ſpeluncam latronū. Et docebat quotidie in templo.

Iere. 52 mich. 4 Mat. 24 Mat. 13. Luc. 21. Mat. 21 Mar. 11 Ioan. 2. Eſa. 56. Iere. 7. 3. Re. 8.

Dominica. xi. poſt Trinit.

Collecta.

DEus, qui omnipotentiam tuā parcendo maxime & miſerendo manifeſtas, multiplica ſuper nos miſericordiam tuam, ut ad tua promiſſa currentes, cæleſtium bonorum facias eſſe participes. Per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum.

Epiſtola. i. Cor. xv.

NOtum autē uobis facio fratres, Euangelium quod euangelizaui uobis, quod & accepiſtis, in quo & ſtatis, per quod & ſalutē conſequimini, quo pacto annunciarim uobis, ſi tenetis, niſi fruſtra credidiſtis. Tradidi Gal. 1.

enim uobis in primis, quod & acceperam:
Esa.53. quod Christus mortuus fuerit pro peccatis
Dan.9 nostris, secundum scripturas: & quod sepul-
Ioan.2. tus sit, & quod resurrexit tertia die secundum
Mat.28 scripturas: & quod uisus sit Cephæ, deinde
Mar.16 duodecim illis: postea uisus est plus quam quingentis fratribus simul, ex quibus plures manent ad hunc usque diem: quidam autem & obdormierunt. Deinde uisus est Iacôbo, pòst Apostolis omnib9. Postremò uero om-
Eph.5. nium, uelut abortiuo, uisus est & mihi. Ego enim sum minimus Apostolorum, qui non sum idoneus, ut dicar Apostolus, propterea
Act.8. quod persecutus sum ecclesiam Dei. Sed gra-
& 9. tia Dei sum id quod sum. Et gratia eius quæ profecta est in me, non fuit inanis, sed copiosius quam illi omnes laboraui: non ego tamē, sed gratia Dei quæ mihi adest. Siue igitur ego, siue illi, sic prædicamus, & sic credidistis.

Euangelium. Luc. xviij.

DIxit autem Iesus ad quosdam qui in se cōfidebant quod essent iusti, & aspernabantur cæteros, parabolam istam. Duo homines ascendebant in templum, ut precarentur: unus phariseus, & alter publicanus. Pha-
De.26. risæus stans, hæc apud se orabat: Deus, grati-
Eccl.7 as tibi ago, quod non sim sicut cæteri homines, raptores, iniusti, adulteri, uelut etiam hic

publi-

publicanus: ieiuno bis in Sabbato, decimas do omniũ quæ possideo. Et publicanus procul stans, nec oculos uolebat ad cælum attollere, sed percutiebat pectus suum, dicens: Deus, propitius esto mihi peccatori. Dico uobis: Descendit hic iustificatus in domum suam, magis quam ille. Quia omnis qui se extollit, Mat.23 humiliabitur: & qui se humiliat, extolletur. Luc.14

Dominica. xii. post Trinit.

Collecta.

OMnipotens sempiterne Deus, qui abundantia pietatis tuæ & merita supplicum excedis & uota, effunde super nos misericordiam tuam, ut dimittas quæ conscientia metuit, & adijcias quæ oratio postulare non audet. Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Epistola. ij. Corin. iij.

FIduciam autem huiusmodi habemus per Christum erga Deum, non quod idonei simus ex nobisipsis, cogitare quicquam tanquam ex nobisipsis: sed si ad aliquid idonei Phil.2. sumus, id ex Deo est, qui & idoneos fecit nos 1.cor.4 ministros noui testamenti, non literæ, sed spi- 2.cor.6 ritus: nam litera occidit, spiritus uerò uiuificat. Quòd si administratio mortis in literis, deformata in saxis, fuit in gloria, adeo ut non

possent oculos intendere filij Israel in faciem Mosi, propter gloriam uultus eius, quæ abo-
Act.10 letur: cur non potius administratio Spirtus erit in gloria? Nam si administratio condemnationis gloria, multo magis excellit administratio iustitiæ in gloria.

Euangelium. Mar. vij.

Math. 9 Luc. 11. ET Iesus inde surgens, abijt in cõfinia Tyri ac Sidonis, & ingressus domũ, neminẽ uoluit scire, nec potuit latere. Mulier enim statim ut audiuit de eo, cuius filiola habebat spiritum immundum, uenit & accidit ad pedes eius. Erat enim mulier Græca Syrophœnissa genere, & rogabat eum, ut dæmonium eijceret de filia sua. Iesus autẽ dixit illi: Sine prius saturari filios. Non est enim honestum sumere panem filiorum, & proijcere catellis. At illa respondit, & dicit illi: Etiam Domine, nam catelli quoque comedunt sub mensa de micis filiorum. Et ait illi: Propter istum sermonem uade, exijtq; dæmonium à filia tua. Et cùm abijsset in domum suam, reperit dæmonium exisse, & filiam iacentem super lectum. Et rursum egressus de finibus Tyri ac Sidonis, uenit ad mare Galileę, per medios fines Decapolis, & adducunt ei surdũ, impeditæq; linguę, & deprecabantur eum, ut imponat illi manum. Et cùm apprehendisset eum de turba seorsim, misit digitos suos in auriculas eius, &

sputo

ſputo emiſſo, tetigit linguam eius, ac ſuſpici-
ens in cælum, ingemuit, & ait illi: Ephphata,
quod eſt aperire. Et ſtatim apertæ ſunt eius
aures, & ſolutum eſt uinculum linguæ eius,
ac loquebatur recte. Ac pręcepit illis, ne cui Mar. 1.
dicerent. Sed quo magis ille eis pręceperat, & 9.
hoc potius amplius prædicabãt, & ſupra mo-
dum ſtupebant, dicentes: Bene omnia fecit, &
ſurdos facit audire, & mutos loqui.

Domnica. xiii. Poſt Trinit.

Collecta.

Mnipotens & miſericors Deus, à cuius beneficentia proficiſcitur ut tibi à fidelibus tuis digne & laudabiliter ſeruiatur, tribue quæſumus nobis, ut ad promiſsiones tuas ſine offenſione curramus. Per Ieſum Chriſtũ Do. &c.

Epiſtola. Galat. iij.

ABrahæ dictę ſunt promiſsiones, & semi- Heb. 9.
ni eius. Non dicit, Et ſeminibus: tanquã
de multis, ſed tanquam de uno: & in ſemine
tuo qui eſt Chriſtus. Hoc autem dico, te-
ſtamentum ante comprobatum à Deo erga
Chriſtum, lex quæ poſt annos quadringen- Exo. 12
tos & triginta cœpit, non facit irritum, ut Gen. 15
abroget promiſsionem. Nam ſi ex lege eſt Act. 7.
hæreditas, non iam ex promiſſione. Atqui Ro. 4.
Abrahæ per promiſſionem donauit Deus.

Quid

Ro.4. Quid igitur lex? Propter transgressiones ad-
7. 8. dita fuit, donec ueniret semen, cui promissum
Act.7. fuerat, ordinata per angelos in manu interces-
Deut.5 soris. Intercessor autem unius non est, at De-
us unus est. Lex igitur, num est aduersus pro-
missiones Dei? Absit. Etenim si data fuisset
lex quæ possit uiuificare, uerè ex lege esset iu-
Rom.3 stitia. Sed conclusit scriptura omnia sub pec-
catum, ut promissio ex fide Iesu Christi dare-
tur credentibus.

Euangelium. Lucæ.x.

Mat.13 BEati oculi qui uident, quæ uos uidetis.
Dico enim uobis, quòd multi prophe-
tæ & reges uoluerunt uidere, quæ uos uide-
tis, & non uiderunt: & audire quæ auditis,
& non audierunt. Et ecce quidam legisperi-
tus surrexit, tentans illum, & dicens: Magi-
ster, quid faciendo uitam ęternam possidebo?
At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum
est? quomodo legis? Ille respondens, dixit:
Deut.6 Diliges Dominum Deum tuum ex toto cor-
de tuo, & ex tota anima tua, & ex totis uiri-
Leu.19 bus tuis, & ex tota mente tua: & proximũ
Ro.13. tuum sicut te ipsum. Dixitq; illi: Recte respõ-
disti: hoc fac & uiues. Ille autem uolens iu-
stificare seipsum, dixit ad Iesum. Et quis est
meus proximus? Respondens autem Iesus,
dixit: Homo quidam descendebat ab Hiero-
soly-

lymis in Hiericho, & incidit in latrones: qui etiam despoliauerunt eum uestibus: ac uulneribus inflictis, abierunt, semimortuo relicto. Accidit autem ut sacerdos quidam descenderet eadẽ uia, uisoq́ illo, pręterijt. Similiter & Leuita, cùm iret iuxta locum, cùm accessisset ac uidisset eum, pręterijt. Samaritanus autem quidam iter faciens, uenit ad eum: & uiso eo, misericordia motus est, & accedens, obligauit uulnera eius, infundens oleum ac uinum: & imponens illum in suum iumentum, duxit in diuersorium, & curam eius egit. Et postero die egrediẽs, depromptos duos denarios, dedit hospiti, & ait ei: Curam illius habe, & quodcunq́ pręterea insumpseris, ego cùm rediero, reddam tibi. Quis ergo horum trium uidetur tibi proximus fuisse illi, qui incidit in latrones? At ille dixit: qui exercuit misericordiã in illum. Ait igitur illi Iesus: Vade, & tu fac similiter.

Dominica xiiii. post Trinit.

Collecta.

Mnipotens sempiterne Deus, da nobis fidei, spei & charitatis incrementum: & ut mereamur assequi quod promittis, fac nos amare

quod præcipis. Per Iesum Christum, do. &c.

Epistola. Galath v.

DIco autem, spiritu ambulate, & concu-
1.pet.2. piscentiam carnis non perficietis. Nam
caro concupiscit aduersus spiritũ, spiritus au-
tẽ aduersus carnẽ. Hæc autem inter se mutuò
aduersantur, ut nõ quæcunque uolueritis, ea-
dẽ faciatis. Quòd si spiritu ducimini, nõ estis
1.tim.5 sub lege. Porrò manifesta sunt opera carnis,
quę sunt hæc: adulterium, scortatio, immundi
cia, lasciuia, simulachrorum cultus, ueneficiũ,
inimicitiæ, lis, æmulationes, iræ, concertatio-
nes, seditiões, sectæ, inuidiæ, cædes, ebrietates,
comessationes, & his similia: de quibus prędi-
co uobis quemadmodum & prædixi, quòd
1.Cor.5 qui talia agunt, regni Dei hæredes non erunt.
Eph. 5. Contrà, fructus spiritus est, charitas, gaudiũ,
Tit. 2. pax, lenitas, benignitas, bonitas, fides, mãsue-
Apo.22 tudo, temperantia. Aduersus huiusmodi nõ
1.tim.1. est lex. Qui uerò sunt Christi, carnem cruci-
Ro.13. fixerunt cum affectibus & concupiscentijs.
1.Pet.2

Euangelium. Lucæ. xvij.

ET factũ est, dũ Iesus iret Hierosolymã, &
ipse transibat per mediam Samariam &
Galilæam. Et cùm ingrederetur quendam ui-
cum, occurrerunt ei decem uiri leprosi, qui
steterunt procul, intentáque uoce dixerunt:
Iesu præceptor, miserere nostri. Quos ut ui-
dit,

dit, dixit illis: Ite, ostendite uos sacerdotib⁹. Leu. 14
Et factum est, ut inter eundum mundati sint.
Vnus autem ex illis, ut uidit quòd mundatus
esset, regressus est cum uoce magna, glorifi-
cans Deum, & procidit in faciem ad pedes e-
ius, gratias agens ei: & hic erat Samaritanus.
Respondens autem Iesus, dixit: Nónne decem
mundati sunt? Nouē autem illi ubi? Non sunt
reperti qui redierint, ut darent gloriam Deo,
nisi hic alienigena. Et ait illi: Surge, uade, fi-
des tua te seruauit.

Dominica xv. post Trinit.

Collecta.

CVstodi quęsumus Domine eccle-
siam tuam, miseratione perpetua:
& quia sine te labitur humana fra-
gilitas, præsta auxilium gratiæ
tuæ, ut ab omnibus abstrahatur noxijs, & ad
salutaria cuncta dirigatur. Per Iesum Christū
Dominum nostrum. Amen.

Epistola. Galat. vi.

VIdetis quanta uobis epistola scripserim,
mea manu. Quicunque uolunt iuxta fa-
ciem placere in carne, ij cogunt uos circum-
cidi, tantùm ne ob crucem Christi persequu-
tionem patiamur. Nam qui circumciduntur,
ne ipsi quidem legem seruant: sed uolunt

uos circumcidi, ut in uestra carne glorientur. Ego uerò absit ut glorier, nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. Nam in Christo Iesu, neq; circumcisio quicquam ualet, neque præputium, sed noua creatura. Et quicunque iuxta regulam hanc incedunt, pax super eos, & misericordia, & super Israelem Dei. De cætero ne quis mihi molestias exhibeat, ego enim stigmata Domini Iesu in corpore meo porto. Gratia Domini nostri Iesu Christi, cum spiritu uestro fratres, Amẽ.

Gal. 5.
psa. 124
2. cor. 4

Euangelium. Matt. vi.

Luc. 16.
Luc. 12.
psal. 54
1. pet. 5.

NEmo potest duobus dominis seruire. Aut enim hunc habebit odio, & alterũ diliget: aut huic adhærebit, & alterum negliget. Non potestis Deo seruire, & mammonæ. Propterea dico uobis, ne sitis solliciti uitæ uestræ, quid esuri sitis, aut bibituri: neque corpori uestro, quibus indumentis usuri. Nónne anima pluris est quam cibus, & corpus pluris quàm indumentum? Vertite oculos ad uolatilia cæli, quia non serunt, neque metunt, neque conuehunt in horrea, & pater uester cælestis alit illa. Nónne uos longe præcellitis illa? Quis autem ex uobis sollicite cogitando, potest addere ad staturam suam cubitum unum? Ac de indumento quid solliciti estis?

estis? Cognoscite lilia agri, quomodo crescãt: non laborant neque nent. Attamen dico uobis, ne Solomonem quidem in uniuersa gloria sua sic amictum fuisse, ut unum ex his. Quòd si gramẽ agri, quod hodie cum sit, cras in clibanum mittitur, Deus sic uestit: an non multo magis uobis id faciet, ô parum fidentes? Ne sitis igitur solliciti, dicentes: Quid edemus, aut quid bibemus, aut quibus operiemur? Nam omnia ista gentes exquirunt. Nouit enim pater uester cœlestis, quòd opus habeatis his omnibus. Quin potius quærite primum regnum Dei, & iustitiam eius, & hęc omnia adijcientur uobis. Ne sitis igitur solliciti in crastinum, nam crastinus dies curã habebit suijpsius. Sufficit sua diei afflictio. 3.reg.3.

Dominica xvi. post Trinit.

Collecta.

ECclesiam tuam Domine miseratio continuata mundet & muniat, & quia sine te non potest salua cõsistere, tuo semper munere gubernetur. Per Iesum Christum Do. &c.

Epistola. Ephe.iij.

QVapropter peto, ne deficiatis ob afflictiones meas, quas pro uobis tolero, quæ est gloria uestra. Huius rei gratia flecto phili.1. 1.Tes.3.

 genua

genua mea ad patrẽ Domini noſtri Ieſu Chriſti, ex quo omnis à communi patre cognatio in cælis & in terra nominatur, ut det uobis iuxta diuitias gloriæ ſuæ, ut fortitudine corroboremini per ſpiritum ſuum, in internum hominẽ, ut inhabitet Chriſtus per fidẽ in cordibus ueſtris, fixis in charitate radicibus, & fundamento iacto, ut ualeatis aſſequi cũ omnibus ſanctis, quę ſit latitudo, & longitudo, & profunditas, & ſublimitas, cognoſceréque præminentem cognitionis dilectionẽ Chriſti, ut impleamini in omnem plenitudinem

Mat. 6. Dei. Et uerò qui poteſt cumulatè facere ultra omnia quæ petimus, aut cogitam⁹, iuxta uim agentẽ in nobis, ſit gloria in eccleſia per Chriſtum Ieſum, in omnes ætates ſeculi ſeculorũ, Amen.

Euangelium. Lucæ. vij.

ET factũ eſt deinceps, ibat Ieſus in ciuitatẽ, quę uocatur Nain, & ibant cũ illo diſcipuli eius multi, turbaq́ꝫ copioſa. Cùm autem appropinquaret portæ ciuitatis, ecce defunctus efferebatur, filius unicus matri ſuæ: & hęc uidua erat, & turba ciuitatis multa cum illa. Quàm cùm uidiſſet Dominus, miſericordia motus ſuper eam, dixit illi: Noli flere. Et acceſsit, tetigitq́ꝫ loculum. Porrò qui portabãt, ſub-

ſubſtiterũt. Et ait: Adoleſcens, tibi dico: Sur- 3. re. 17.
ge. Et reſedit qui erat mortuus, & cœpit lo- 4. re. 4.
qui, & dedit illũ matri ſuæ. Accepit autẽ om- Act. 9.
nes timor, & glorificabant Deum, dicentes: & 20.
Propheta magnus ſurrexit inter nos, & De- Ioan. 4
us uiſitauit plebem ſuam. Et exijt hic rumor & 6.
in uniuerſam Iudæam de eo, & omnem finiti-
mam regionem.

Dominica xvii. poſt Trin.

Collecta.

TVa nos Domine quæſumus gratia ſemper præueniat & ſequatur, ac bonis operibus præſtet eſſe intentos. Per Ieſum Chriſtum. &c.

Epiſtola. Ephe. iiij.

HOrtor itaque uos ego uinctus in Domi- 1. Co. 7
no, ut ambuletis, ita ut dignum eſt uoca- phili. 1.
tione qua uocati eſtis, cum omni ſubmiſſio- Col. 1.
ne ac manſuetudine, cum animi lenitate, tole- 1. Teſ. 4.
rantes vos inuicem per charitatem, ſtudentes ſeruare vnitatem ſpiritus, per uinculum pacis. Vnum corpus & unus ſpiritus, quemadmodum & uocati eſtis in una ſpe uocationis ueſtræ. Vnus Dominus, una fides, unum baptiſma, unus Deus & pater omnium, qui eſt ſuper omnia, & per omnia, & in omnibus uobis.

Euan-

Euangelium. Lucæ. xiiij.

ET accidit ut introiret Ieſꝰ in domũ cuiuſ-
dam principis Phariſæorum Sabbato,
ad capiendum cibum, & ipſi obſeruabant eũ.
Et ecce homo quidam hydropicus erat ante
Mat.12 illum. Et reſpondens Ieſus, dixit ad Legiſpe-
Mar.5. ritos & Phariſæos, dicens: Num licet Sab-
Luc.6. bato ſanare? At illi tacuerunt. Ipſe uerò ap-
&13. prehenſum, ſanauit eum, ac dimiſit. Et reſpõ-
dens ad illos, dixit: Cuius ueſtrum aſinus
Exo.23 aut bos in puteũ cadet, & non continuò ex-
deu.22. trahet illum die ſabbati? Et non poterant ad
hæc reſpondere illi. Dicebat autem ad inui-
tatos parabolam, intendens quomodo pri-
mos accubitus eligerent, dicens ad illos: Cũ
inuitatus fueris ab aliquo ad nuptias, ne accũ-
bas in primo loco, ne quando honoratior te
ſit inuitatus ab illo, & ueniens is qui te & il-
lum uocauit, dicat tibi: Da huic locum: &
tunc incipias cum rubore extremum locum
tenere. Quin potius cùm uocatus fueris, uade
Pro.25. ac accũbe in nouiſsimo loco, ut cùm uenerit
qui te inuitauit, dicat tibi: Amice, aſcende
Mat.23 ſuperius. Tunc erit tibi gloria, coram ſimul
Luc.18 diſcumbentibus. Quia omnis qui ſe extollit,
Phil.2. deijcietur, & qui ſe deijcit, extolletur.

Do-

Dominica.xviii.post Trinit.

Collecta.

DA quæsumus Domine populo tuo diabolica uitare contagia, & te solũ uerum Deum pura mente sectari, Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Epistola. i.Cor.i.

GRatias ago Deo meo semper pro uobis de gratia Dei, quæ data est uobis per Christum Iesum, quod in omnibus ditati estis per ipsum, in omni sermone, & omni cognitione: quibus rebus testimonium Iesu Christi confirmatum fuit in nobis, adeo ut nõ destituamini in ullo dono, expectantes reuelationem Domini nostri Iesu Christi, qui & confirmabit uos usque ad finem, inculpatos in die Domini nostri Iesu Christi.

Euangelium. Matt.xxij.

PHarisæi autem quum audissent, quod Iesus obturasset os Sadducæis, conuenerunt in unum, & interrogauit eum unus ex eis, legis doctor quispiam, tentans eum, & dicens: Magister, quod est mandatum magnum in lege? Ait illi Iesus: Diliges Dominum Deũ tuum ex toto corde tuo, & in tota anima tua, & in tota mente tua: Hoc est primum & ma-

Mar.12. Luc.10. Deut.6 & 30.

gnum mandatum. Secundum autem ſimile eſt
Leui.19 huic: Diliges proximum tuum, perinde atque
Ro.13. te ipſum. In his duobus mandatis, tota lex &
Mar.12 Prophetę pendent. Congregatis autem Phariſæis, interrogauit eos Ieſus, dicens: Quid uobis uidetur de Chriſto? cuius filius eſt? Dicunt ei: Dauid. Ait illis: Quomodo ergo Dauid in ſpiritu uocat eũ Dominum, dicẽs:
Pſa.109 Dixit Dominus Domino meo, ſede à dextris meis, Donec ponam inimicos tuos, ſcabellum pedum tuorum? Si ergo Dauid uocat eum Dominum, quomodo filius eius eſt? Et nemo poterat ei reſpondere quicquam, neque auſus fuit quiſquam ex eo die, eum amplius interrogare.

Dominica xix. poſt Trinit.

Collecta.

DIrigat corda noſtra quæſum⁹ Domine tuæ miſerationis operatio: quia tibi ſine te placere non poſſumus. Per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum.

Epiſtola. Ephe.iiij.

HOc itaque dico & teſtor per Dominum,
Ro.12. ne poſthac ambuletis, quemadmodũ &
2.Pet.4 reliquæ gentes ambulant, in uanitate mentis ſuæ, dum mentem habent obtenebratam, ab-

alienati

alienati à uita Dei, propter ignorantiam quæ est in illis, & excęcationem cordis eorum: qui postea quàm peruenerunt in eò, ut dolore desierint, semetipsos dediderunt lasciuiæ, ad patrandum immundiciam omnem cũ auiditate. Vos autem non sic didicistis Christum: siquidem illum audistis, & in eo docti fuistis, quẽadmodum est ueritas in Iesu, deponere iuxta priorem conuersationem ueterem hominem, Ro.6. Col.3.
qui corrumpitur iuxta concupiscentias erroris: renouari uerò spiritu mentis uestræ, & induere nouum hominem, qui iuxta Deum conditus est, per iustitiam, & sanctitatem ueritatis. Quapropter deposito mendacio, loquamini ueritatem quisque proximo suo, Zac.8. 1.pet.2. Mat.5.
quoniam sumus inuicem membra. Irascimini & non peccetis. Sol ne occidat super iram Psal.4.
uestram, neq; detis locum calumniatori. Qui furabatur, non amplius furetur: magis autem laboret operando manibus quod bonum est, 2.Tes.3
ut posit impartiri ei qui op⁹ habuerit. Omnis Mat.12
sermo spurcus ex ore uestro ne procedat: Eph.5.
sed si quis est bonus ad ædificationem, quoties opus est, ut det gratiam audientibus. Et ne contristetis spriritum sanctum Dei, per quẽ obsignati estis in diem redemptionis. Omnis 2.Cor.1
amarulentia & tumor, & ira, & uociferatio, & maledicentia tollatur à uobis, cum omni

 malitia.

malicia. *Sitis autem inuicẽ alius in alium co-
mes, misericordes, largientes uobis inuicem,
quemadmodum & Deus per Christum lar-
gitus est uobis.*

Euangelium. Matt.ix.

Mat. 2. ET ingessus Iesus nauẽ, traiecit, ac uenit in
Luc. 5. suam ciuitatẽ. Et ecce, adduxerunt illi pa-
Ioan. 5. ralyticum in lecto decumbentem. Cumq́ ui-
dißet Iesus fidem illorum, dixit paralytico:
Bono animo esto fili, remittuntur tibi pecca-
ta tua. Et ecce quidam è scribis dicebant in-
tra sese: Hic blasphemat. Et cum uidisset Iesus
cogitationes illorum, dixit: Quare uos cogi-
tatis mala in cordibus uestris? Vtrum enim
est facilius dicere: Remittuntur tibi peccata.
an dicere: Surge & ambula? Vt autem sciatis
quòd potestatem habeat filius hominis in ter-
ra remittendi peccata. tunc dicit paralytico:
Surge, tolle tuum lectum, & abi in domum
Acto. 3 tuam. Et ille surrexit, abijtq́ domum suam.
& .9. Turbæ uerò quę uiderant, admirati sunt, &
glorificauerunt Deum, qui dedisset potesta-
tem talem hominibus.

Dominica. xx. Post Trinit.

Collecta.

Om-

Mnipotens & misericors Deus, uniuersa nobis aduersantia misericors exclude, ut mente & corpore pariter expediti, quæ tua sunt liberis mentibus exequamur, Per Christum Dominum nostrum.

Epistola. Ephe. v.

VIdete igitur quomodo circũspecte ambuletis, non ut insipientes, sed vt sapientes, redimentes occasionem, quòd dies mali sint. Propterea ne sitis imprudentes, sed intelligentes quæ sit uoluntas Domini. Et ne inebriemini uino, in quo luxus est, sed impleamini spiritu, loquẽtes uobismetipsis per psalmos, & hymnos, & cantiones spirituales, canentes ac psallentes in corde uestro Domino, gratias agentes semper de omnibus, in nomine Domini nostri Iesu Christi, Deo & patri. Subditi uicissim alius alij, cum timore Dei.

Colo. 4. Ro. 12. Eccl. 31. Colo. 3. psal. 97 1. Tes. 5.

Euangelium. Matt. xxij.

DIxit Iesus discipulis suis: Simile factum est regnum cælorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo. Et emisit seruos suos, ut uocarent inuitatos ad nuptias, & nolebãt uenire. Rursus emisit alios seruos, dicens: Dicite inuitatis: Ecce prandium meum paraui: tauri mei & altilia mactata sunt, & omnia parata, uenite ad nuptias. Illi autem neglexerunt,

Luc. 14. Apo. 19

runt, & abierunt: alius in uillam ſuam, alius uerò ad negotiationem ſuam: reliqui uerò tenuerunt ſeruos eius, & contumelijs affectos, occiderunt. Rex autem cùm audiſſet, iratus eſt, & miſsis exercitibus ſuis, perdidit homicidas illos, & ciuitatem illorum ſuccendit. Tunc ait ſeruis ſuis: Nuptiæ quidem paratæ ſunt, ſed qui inuitati erant, non fuerunt digni. Ite ergo ad exitus uiarum, & quotcunque inueneritis, uocate ad nuptias. Et egreſſi ſerui eius in uias, congregauerunt omnes quotquot inuenerunt, malos pariter ac bonos: & impletæ ſunt nuptię diſcumbentibus. Ingreſſus autem rex ut uideret diſcumbentes, ubi uidit illic hominem non ueſtitum ueſte nuptiali, ait illi: Amice, quomodo huc intraſti, non habens ueſtem nuptialem? At ille
Mat.13 & 25. obmutuit. Tunc dixit rex miniſtris: Ligatis pedibus & manibus eius, mittite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus & ſtridor
Mat.20 dentium. Multi enim ſunt uocati, pauci uerò electi.

Dominica xxi. poſt Trinit.

Collecta.

Argire quæſumus Domine fidelibus tuis ueniam placatus & pacem, vt pariter ab omnibus mundentur

dentur offensis, & secura tibi mente deseruiāt,
Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Epistola. Ephesios.vi.

QVod superest fratres mei, sitis fortes per Dn̄m, perq; potentiam roboris illi⁹. Induite totam armaturam Dei, ut possitis stare aduersus assultus diaboli. Quoniam nō est nobis lucta aduersus sanguinem & carnem, sed aduersus principatus, aduersus potestates, aduersus mundi dominos, rectores tenebrarum seculi huius: aduersus spirituales astutias in cęlestibus. Quapropter assumite uniuersam armaturam Dei, ut possitis resistere in die mala, & omnibus peractis stare. State igitur lūbis circūcinctis baltheo per ueritatem, & induti thoracem iustitię, & calceati pedibus, ut parati sitis ad Euangelium pacis: super omnia assumpto scuto fidei, quo possitis omnia iacula mali illius ignita extinguere. Galeāq; salutaris accipite, & gladium spiritus, qui est uerbum Dei: in omni deprecatione & obsecratione, orantes in omni tempore, in spiritu, & ad hoc ipsum uigilantes cū omni sedulitate & deprecatione, pro omnibus sanctis & pro me, ut mihi detur sermo in apertione oris mei cū libertate, ut notum faciam mysterium Euangelij mei: sup quo legatione fungor in cathena, ut in eo liberè loquar, sicut oportet me loqui.

Deu.23 Psal.132 Esa.11. 2.co.10 Sap.5.

Euan-

Euangelium. Ioan.iiij.

Mat. 8. Luc. 7. ERat autem quidam Regulus, cuius filius infirmabatur Capernaum: hic cum audisset, quod Iesus aduenisset à Iudæa in Galilæam, abijt ad eum, & rogabat eum ut descenderet, ac sanaret ipsius filium: siquidem is agebat animam. Dixit ergo Iesus ad eum: Nisi signa & prodigia uideritis, non creditis. Dicit ad eum Regulus: Domine, descende, prius quàm moriatur filius meus. Dicit ei Iesus: Vade, filius tuus uiuit. Credidit homo sermoni quem dixerat ei Iesus, & ibat. Iam autem eo descendente, serui occurrerunt ei, & nunciauerunt, dicentes: Filius tuus uiuit. Sciscitatus est ergo horam ab eis, in qua melius habuisset. Et dixerunt ei: Heri hora septima reliquit eum febris. Cognouit ergo pater, quòd illa hora erat, in qua dixisset sibi Iesus, Filius tuus uiuit: & credidit ipse, & domus eius tota. Hoc iterum secundum signum edidit Iesus, cùm uenisset à Iudæa in Galilæã.

Act. 18.

Dominica xxii post Trinit.

Collecta.

FAmiliam tuam quęsumus Domine coutinua pietate custodi, ut à cunctis aduersitatibus, te protegente sit libera, & in omnibus actionibus

tionibus tuo nomini ſit deuota. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum. &c.

Epiſtola. Philip.i.

GRatias ago Deo meo in omni memoria ueſtri, ſemper in omni precatione mea pro oĩbus uobis, cum gaudio precationem faciens, quod ueneritis in communionem Euãgelij, à primo die uſque ad hoc tempus: perſuaſum habens hoc ipſum, quòd is qui cœpit in uobis opus bonum, perficiet uſq; ad diem Ieſu Chriſti: ſicut iuſtum eſt mihi, ut hoc ſentiam de omnibus vobis: propterea quòd habeam uos in corde, & in vinculis meis, & in defenſione, & cõfirmatione Euangelij, quum ſitis omnes mihi conſortes gratiæ. Teſtis enim mihi eſt Deus, quàm deſiderem uos omnes in uiſceribus Ieſu Chriſti. Et illud oro, vt charitas veſtra adhuc magis ac magis exuberet in agnitione omniq; intelligentia: vt probetis quæ ſunt præſtantia, ut ſitis ſynceri: ac tales, vt nemini ſitis offendiculo in diem Chriſti, impleti fructu iuſtitiæ, qui contingit per Ieſum Chriſtum, ad gloriam & laudem Dei.

Colo.1. 1.Teſſ.1 Ioan.6. 1.Teſſ.2 Eph.1. Colo.1. 2.Teſ.1

Euangelium. Matt.xviij.

ACcedens Petrus ad Ieſum, dixit: Domine, quoties peccabit in me frater meus, & remittam ei? Num uſque ſepties? Dicit illi Ieſus: Non dico tibi vſque ſepties, ſed uſque ſep-

Mat.6 Mar.11 Luc.17

tuagies septies. Ideo assimulatum est regnum cælorum homini regi, qui uoluit conferre rationem cum seruis suis: & cùm cœpisset conferre, oblatus est ei unus, qui debebat ei
Matt.5. decem milia talentorum. Cæterùm cum is nō esset soluendo, iussit eum Dominus uenundari, & uxorem eius & liberos, & omnia quę habebat, ac fieri solutionem. Procidens autem seruus ille, adorabat eum, dicens: Domine, esto patiens erga me, & omnia tibi reddam. Misertus autem dominus serui illius, absoluit eum, & æs alienum remisit ei. Egressus uerò seruus ille, inuenit unum de conseruis suis, qui debebat sibi centum denarios: & iniecta in eum manu, obtorto collo trahebat, dicens: Solue quod debes. Et procidens conseruus eius, rogabat eum, dicens: Esto patiens erga me, & omnia reddā tibi. At ille nolebat, sed abijt & coniecit eum in carcerem, donec redderet debitum. Porrò cùm uidissent conserui eius quę fiebant, indoluerunt ualde, & uenerunt, aperueruntq́ue domino suo, omnia quæ facta fuerant. Tunc accersiuit illum
Iaco.2. dominus suus, & ait illi: Serue scelestе totum debitum illud remisi tibi, cùm obsecrasses me: nónne oportuit & te misereri conserui tui, sicut & ego tui misertus eram? Et iratus dominus eius, tradidit eum tortoribus,

quoad

quoadusque redderet totum quod debebatur
sibi. Sic & Pater meus cælestis faciet uobis, si Matt 6.
non remiseritis suo quisq; fratri ex cordibus, Ma...i.
uestris, delicta illorum.

Dominica xxiii post Trinit.

Collecta.

DEus nostrum refugium & uirtus, adesto pijs ecclesiæ tuæ precibus, autor ipse pietatis, & præsta, vt quod fideliter petimus, efficaciter consequamur. Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Epistola. Phil. iij.

EStote pariter imitatores mei fratres, & cō 1. cor. 4
siderate eos qui sic ambulant, queadmodū & 10.
habetis nos pro exemplari. Nam complures ambulant, de quibus sæpe dixi uobis, nunc autem & flens dico, inimici crucis Christi,
quorum finis perditio est, quorum Deus uē- Ro. 16.
ter, & gloria in dedecore ipsorum, qui ter-
restria curant. Nam nostra conuersatio in cæ- Colo. 3.
lis est, ex quo & seruatorem expectamus Do-
minum Iesum Christum, qui transfigurabit 1. Co. 15
corpus nostrum humile, ut conforme reddat corpori suo glorioso, secundum efficatiam, qua potest etiam subijcere sibi omnia.

Euangelium. Matthæi.xxij.

Mar.12 Luc.20 Ioan.7 TVnc abeuntes Pharisæi, consilium ceperunt, vt illaquearent Iesum in sermone. Et ad illum emittunt discipulos suos cum Herodianis, dicentes: Magister, scimus quòd verax sis, & uiam Dei in veritate doceas, neque cures quenquam: non enim respicis personam hominũ: Dic ergo nobis, quid tibi videtur? Licet censum dari Cæsari, an non? Cognita autem Iesus malicia eorum, ait: Quid me tentatis hypocritæ? Ostendite mihi numisma cẽsus. At illi obtulerunt ei denarium. Et ait illis: Cuius est imago hæc, & inscriptio? Dicunt ei, Cæsaris. Tunc ait illis: Reddite ergo quę sũt Cęsaris, Cæsari: & quæ sunt Dei, Deo. Et his auditis, mirati sunt: & omisso eo, abierũt.

Mat.17 Ro.13.

Dominica.xxiiii.post Trinit.

Collecta.

ABsolue quęsumus Domine tuorum delicta populorum, vt à peccatorum nostrorum nexibus, quę pro nostra fragilitate contraximus, tua benignitate liberemur. Per Iesum Christum Dominum nostrum, &c.

Epistola. Coloss.i.

Phil.1. 1.Tess.1. GRatias agimus Deo & patri domini nostri Iesu Christi, semper de uobis, cum oramus, quoniam audiuimus fidem vestram in

in Christo Iesu, & charitatē erga omnes sanctos, propter spem repositam uobis in cælis: de qua prius audieratis per sermonem veracem Euangelij, quod peruenit ad uos: quemadmodum & in toto mūdo etiam fructificat, Mat.4.
sicut & in uobis, ex eo die quo audistis & cognouistis gratiam Dei per veritatem. Quemadmodum & didicistis ex Epaphra dilecto Colo.4.
conseruo nostro, qui est fidus pro vobis minister Christi, qui & exposuit nobis vestram dilectionem in spiritu. Propterea & nos, ex quo die audiuimus, non desinimus pro vobis orare & poscere, vt impleamini agnitione uo 2.Te.4
luntatis eius, in omni sapientia & prudentia spirituali: vt ambuletis digne Domino, vt per omnia placeatis, in omni opere bono fructi- Ioan.15
ficantes, & crescentes in agnitionem Dei, omni robore corroborati iuxta potentiam gloriæ illius, ad omnem tolerantiam ac patientiam cum gaudio: gratias agentes Patri, qui idoneos nos fecit ad participationem sortis sanctorum in lumine.

Euangelium. Matt.ix.

CVm hæc loqueretur illis Iesus, ecce Mar.5.
primas quidam venit & adorauit eum, Luc.8.
dicens: Filia mea modò defuncta est: sed ueni & impone manum tuam super illam, ac viuet. Et surgens Iesus sequutus est eum, ac discipuli illius. Et ecce mulier quæ sanguinis proflu-

uio laborauerat duodecim annos, accedens à tergo, tetigit fimbriam uestimenti illius. dixerat enim intra sese: Si tantum tetigero uestimentum illius, ero salua. At Iesus conuersus ut uidit illam, dixit: Confide filia, fides tua saluam te fecit. Et salua facta fuit mulier à tem-

Mar.5. pore illo. Et cùm uenisset Iesus in ædes pri-
Lucæ.8 matis, uidissetq; tibicines & turbam tumultuantem, dicit illis: Secedite, non enim mor-
Ioan.11. tua est adolescentula, sed dormit. Et deridebant illum. Cùm autem fuisset eiecta turba, introgressus, tenuit manum illius, & surrexit adolescentula. Et emanauit rumor hic, in totam terram illam.

Dominica. xxv. Post Trinit.

Collecta.

EXcita quæsumus Domine tuorum fidelium uoluntas, ut diuini operis fructum propensius exequentes, pietatis tuæ præmia maiora percipiant, Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Lectio. Ieremiæ. xxiij.

Esa.4. ECce dies ueniunt, dicit Dominus: & susci-
40. 45. tabo Dauid germen iustum: & regnabit
Eze.34. rex, & sapiens erit: & faciet iudicium & iusti-
Dani.9. tiam in terra. In diebus illiis saluabitur Iuda,
Ioan. 1.

&

& Israel habitabit confidenter: & hoc est no-
men quod uocabunt eum, Dominus iustus
noster. Propter hoc ecce dies ueniunt, dicit
Dominus, & non dicent ultra: Viuit Domi- Deut.33
nus qui eduxit filios Israel de terra Aegypti: Iere.16.
sed, Viuit Dominus qui eduxit & adduxit
semen domus Israel de terra aquilonis, & de
cunctis terris, ad quas eieceram eos illuc: &
habitabunt in terra sua.

Euangelium. Ioan.vi.

CVm sustulisset ergo oculos Iesus, & vi- Mat.14
disset quod multa turba ueniret ad se, di- Mar. 6.
cit ad Philippum: Vnde ememus panes, ut e- Lucæ.9
dant isti? Hoc autem dicebat, tentans eum:
ipse enim sciebat quid esset facturus. Respon-
dit ei Philippus: Ducentorum denariorum
panes non sufficiunt eis, ut unusquisque pusillũ
quippiam accipiat. Dicit ei unus ex discipu-
lis ipsius, Andreas, frater Simonis Petri: Est
puer unus hic, qui habet quinque panes hor-
deaceos, & duos pisces, sed hæc quid sunt in- 4.reg.4
ter tam multos? Dixit autem Iesus: Facite ut
homines discumbant. Erat autem gramen
multum in eo loco. Discubuerunt ergo uiri,
numero ferme quinquies mille. Accepit au-
tem panes Iesus: cumque gratias egisset, distri-
buit discipulis, discipuli uero discumbenti-
bus. Similiter & ex piscibus quantum uole-
bant

bāt. Vt autē impleti ſunt, dicit diſcipulis ſuis: Colligite quę ſuperfuerunt fragmēta, ne quid pereat. Collegerunt ergo, & impleuerūt duodecim cophinos fragmentorum ex quinq; panibus hordeaceis, quæ ſuperfuerant his qui comederant. Illi ergo homines cum vidiſſent, quòd Ieſus fecerat ſignum, dicebant: Hic eſt
Luc.7. Ioan.4 uerè Propheta ille, qui uenturus eſt in mundum.

Si ante Dominicam Aduentus Domini plures iſtis .xxv. acciderint Dominicę, Collecta, Epiſtola & Euangelium dicantur, quę Dominicis inter Epiphaniam & Septuageſimam aſſignata ſunt, & erant omiſſa.

Die Sancti Andreæ apoſtoli.

Collecta.

Mnipotens Deus, qui dediſti beato Andreæ Apoſtolo tuo, vt acerbam & ignominioſam crucis mortem duceret ſibi pro magna gloria, tribue vt omnia nobis aduerſa pro nomine tuo, ducamus profutura ad æternam vitam conducibilia. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

Epiſtola. Romanos .x.

SI confeſſus fueris ore tuo Dominum Ieſum, & credideris in corde tuo, quòd

Deus

Deus illum excitauit à mortuis, saluus eris. Corde enim creditur ad iustitiam, ore autem confessio fit ad salutem. Dicit enim scriptura: Omnis qui fidit illi, non pudefiet. Non enim est distinctio uel Iudæi uel Græci: nam idem dominus omnium, diues in omnes inuocantes se. Quisquis enim inuocauerit nomen Domini, saluus erit. Quomodo igitur inuocabunt eum, in quem non crediderunt? Quomodo autem credent ei, de quo non audierunt? Quomodo autem audient, absque prędicante? Quomodo autem prædicabunt, nisi missi fuerint? Sicut scriptum est: Quam speciosi pedes annunciantium pacem, annunciantium bona? At non omnes obedierunt Euangelio. Esaias enim dicit: Domine, quis credidit sermonibus nostris? Ergo fides ex auditu est: auditus autem per uerbum Dei. Sed dico: An non audierunt? Atqui in omnem terram exiuit sonus eorum, & in fines orbis terrarum uerba illorum. Sed dico, Nunquid non cognouit Israel? Primus Moses dicit: Ego ad æmulationem prouocabo uos per gentem quæ non est gens, per gentem stultam ad iram commouebo uos. Esaias autem post hũc audet, ac dicit: Inuentus fui his, qui me non quærebant. Aduersus Israel autem dicit: Toto die expandi manus meas ad populum

Esa. 28. Ioel. 2. Act. 2. & 22. Esa. 52. Esa. 53. Ioan. 12 Psal. 18. Deu. 32. Esa. 52. & 65. Esa. 65

non credentem & contradicentem.

Euangelium. Matt.iiij.

AMbulans autem Iesus iuxta mare Galilęæ, uidit duos fratres, Simônem qui uocabatur Petrus, & Andream fratrem eius, iacientes rete in mare, (nam erant piscatores) & dicit illis: Sequamini me, & faciam uos piscatores hominum. At illi relictis ilico retibus, sequuti sunt illum. Et progressus illinc, uidit alios duos fratres, Iacobum filium Zebedæi, & Ioannem fratrem eius in naui, cum Zebedęo patre suo, sarcientes retia sua, & uocauit eos. At illi protinus relicta naui, & patre suo, sequuti sunt eum.

Ierę.16. Eze.47. Mat.16. Lucę.5.

Die Sancti Thomæ apostoli.

Collecta.

OMnipotens æternę Deus, qui pro confirmatione fidei nostræ beatum Thomam Apostolum de resurrectione Filij tui dubitantem confirmasti, concede nobis, ut uerè & sine ulla dubitatione credamus in filium tuum Dominum nostrum Iesum Christum, & ut fides nostra coram te, nunquam mereatur reprehensionem. Per eundem Dominum nostrum Iesum Christum filium tuum, qui tecum uiuit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

Epi-

Epistola. Ephe. ij.

IAm non estis hospites & incolæ, sed conciues Sanctorum, ac demestici Dei, superstructi super fundamentum Apostolorum ac 1.cor 3.
prophetarum, summo angulari lapide ipso Iesu Christo: in quo quæcunq; structura 1.Pet.2.
coagmentatur, ea crescit in templum sanctum in Domino: in quo & uos coædificamini in habitaculum Dei, per Spiritum.

Euangelium. Ioan. xx.

THomas autem unus ex duodecim, qui Ioan. 11
dicitur Didymus, non erat cum eis, quando uenit Iesus. Dixerunt ergo ei alij discipuli: uidimus Dominum. Ille autem dixit eis: Nisi uidero in manibus eius uestigiũ clauorũ, & mittam digitũ meum in uestigiũ clauorum, & mittam manum meam in latus ei⁹, non credam. Et post dies octo, iterum erant discipuli eius intus, & Thomas cum eis. Venit Iesus ianuis clausis, & stetit in medio, & dixit: Pax uobis. Deinde dicit Thomæ: Infer digitum tuum huc, & uide manus meas, & admoue manum tuam, & immitte in latus meum, & noli esse incredulus, sed credens. Respondit Thomas, & dixit ei: Dominus meus, & Deus meus. Dicit ei Iesus: Quia uidisti me Thoma, credidisti: Beati qui non uiderunt, & crediderunt.

Ioã.21. Multa quidem & alia signa fecit Iesus in conspectu discipulorum suorum, quæ non sunt scripta in libro hoc. Hæc autem scripta sunt, ut credatis, quod Iesus est Christus ille filius Dei, & ut credentes uitam habeatis per nomen eius.

Die Conuersionis S. Pauli.

Collecta.

DEus, qui uniuersum mundum beati Pauli Apostoli prædicatione docuisti, da nobis quæsumus, ut cuius Conuersionem recolimus, per eius ad te exempla gradiamur. Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Epistola. Acto.ix.

Act.8. 22.26. 1.Cor. 15. Gal.1. SAulus autem adhuc spirans minas ac cædem aduersus discipulos Domini, accessit ad principem sacerdotum, & petijt ab eo epistolas, quas perferret Damascum ad synagogas: ut si quos inuenisset eius uiæ seu uiros seu mulieres, uinctos duceret Hierosolymam. Et cùm iter faceret, contigit ut appropinquaret Damasco. Et subitò circumfulgurauit eum lux de cęlo, collapsusq́ in terram,

4.re.19 audiuit uocem dicentem sibi: Saul, Saul, quid

Zac.2. me persequeris? Dixit autem: Quis es do-

Mat.25 mine? Dominus autem dixit: Ego sum Iesus

quem

quem tu persequeris. Durum est tibi contra stimulos calcitrare. Is tremens ac stupens, dixit: Domine, quid me uis facere? Et Dominus ad eum: Surge, & ingredere ciuitatem, & dicetur tibi, quid te oporteat facere. Viri autem illi qui erant ei comites itineris, stabãt attoniti, audientes quidem uocem, neminem tamen uidentes. Surrexit autem Saulus è terra, apertisq; oculis, neminem uidebat: sed manu ducentes illum, introduxerunt Damascũ. Et erat tribus diebus non uidens, ac nõ comedit neque bibit. Erat autẽ quidam discipulus Damasci, nomine Ananias, & dixit ad illum per uisum Dominus: Anania. Et ille ait: Ecce ego domine. Et Dominus ad eum: Surge & uade in uicum qui uocatur Rectus, & quęre in domo Iudæ, Saulũ nomine Tarsensem: Ecce enim orat. Et uidit per uisum uirum Ananiam nomine introeuntem, & imponentem sibi manum ut uisum reciperet. Respondit autem Ananias: Domine, audiui ex multis de uiro hoc, quanta mala fecerit sanctis tuis Hierosolymæ. Et hoc loco habet potestatem à principibus sacerdotum, uinciendi omnes qui inuocant nomen tuum. Dixit autem ad eum Dominus: Vade, quoniam organũ electum est mihi iste, ut portet nomen meum coram gẽtibus, & regibus, ac filijs Israel. Ego

Act.2. & 16.

Dan.3. & 10.

Act. 21 & 22.

Exo.4. Iere.1. Act. 8.

Gal.1.

enim ostendam illi, quanta oporteat eum pro
Act.22. nomine meo pati. Et abijt Ananias, & introiuit in domum, & imponens ei manus, dixit: Saul frater, Dominus misit me, qui apparuit tibi in uia qua ueniebas, ut uisum recipias, & implearis Spiritu sancto. Et confestim deciderunt ab oculis eius tanquam squamæ, & uisum recepit, & surgens baptizatus est. Cumque cepisset cibum, corroboratus est. Fuit autem Saulus cum discipulis qui erant Damasci, per dies aliquot. Et continuò in synagogis prædicabat Christum, quòd is esset filius Dei. Stupebant autem omnes qui eum audiebant, ac dicebant: Nónne hic est qui expugnabat Hierosolymis eos, qui inuocabant nomen istud? Et huc ad hoc uenit, vt vinctos illos duceret ad principes sacerdotum? Saulus autem multò magis inualescebat, & confundebat Iudæos, qui habitabant Damasci, affirmans, quòd is esset Christus.

Euangelium. Matthæi.xix.

Mar.10 Luc.18 RESpondens Petrus, dixit Iesu: Ecce nos reliquimus omnia, & sequuti sumus te: quid ergo erit nobis? Iesus autem dixit illis:
Luc.21. Amen dico uobis, quod uos qui sequuti estis me, in regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis suæ, sedebitis & uos super
Sap.5. per sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus

h⁹ Israel. Et omnis qui reliquerit domos, aut fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet, & uitæ æternæ sortietur hęreditatem. Multi autem primi erunt nouissimi, & nouissimi primi. Deut. 33 Iob. 42

Die purificationis Mariæ vir.

Collecta.

Mnipotens Deus, maiestatem tuam supplices exoramus, vt sicut unigenitus filius tuus cum carnis nostræ substantia hodie tibi in templo est præsentatus, ita nos facias purgatis mentibus tibi præsentari, & uitam obtinere æternam: Per eundem Iesum Christum Dominum nostrum.

Epistola.

Eadem cum illa quæ, assignatur diei Dominico.

Euangelium. Luc. ij.

POstea quam completi fuissent dies purgationis eorum secundum legem Mosi, abduxerunt eum Hierosolymam, ut sisterent eum Domino: sicut scriptum est in lege Domini. Omne masculinum adaperiens uuluam, sanctum Domino uocabitur: & vt darent hostiam secundum quod dictum est Leui. 12 Exo. 13 Num. 8

in lege

Exo.13 in lege Domini, par turturum, aut duos pul-
Nu.8. los columbarum. Et ecce homo erat Hiero-
solymis, cui nomen Simeon, & homo iste iu-
stus ac pius, expectans consolationem Israel,
& spiritus sanctus erat super eum. Et respon-
sum acceperat à Spiritu sancto, non uisurum
se mortem, nisi prius uideret Christum Do-
mini. Et uenit per spiritum in templum.

Die Mathiæ Apostoli.

Collecta.

OMnipotens Deus, qui in locum Iudę traditoris elegisti fidelem seruum tuum Mathiam, ut esset unus ex numero duodecim Apostolorum, defende ecclesiam tuam à doctrina pseudoapostolorum, & tribue ut à ueris pastoribus gubernetur. Per Iesum Christum dominum nostrum.

Epistola. Actor.i.

IN diebus his, exurgens Petrus in me-
dio discipulorum, dixit: (eratq́ turba no-
minum simul ferè centum uiginti) Viri fra-
tres, oportuit impleri scripturam hanc, quam
prædixit Spiritus sanctus per os Dauid de
Mat.16 Iuda, qui fuit dux his, qui comprehenderunt
Ioã.18. Iesum: quia cooptatus erat in numerum no-
Mat.10 strum, & sortitus erat partem ministerij hui9.

Et

Et is quidem parauit agrum ex mercede ini- Mat.27.
quitatis, suspensusq; crepuit medius, & effu-
sa sunt omnia uiscera eius. Et innotuit omni-
bus habitantibus Hierosolymæ, ita ut appel-
laretur ager ille, lingua illis uernacula, Acelda-
ma: hoc est, ager sanguinis. Scriptum est e-
nim in libro Psalmorum: Fiat commoratio Psal.68
eius deserta, & non sit qui inhabitet in ea: &,
Episcopatum eius accipiat alter. Oportet i- Psa.108
gitur ut ex his uiris, qui nobiscũ uersati sunt
toto tempore, quo dominus Iesus perpetu-
am uitę consuetudinem egit nobiscum, exor-
sus à baptismo Ioannis, ad eum usq; diem quo
receptus est à nobis, unus quispiam constitu-
atur, qui sit unà nobiscum testis resurrectio-
nis eius. Et statuerunt duos: Ioseph qui uoca- Act.6.
tur Barsabas, qui cognominatus est Iustus,
& Mathiam. Et facta precatione, dixerunt:
Tu Domine, qui corda nosti omnium, osten- 1.Par.
de utrum elegeris ex his duobus, ut accipiat 29.
sortem ministerij huius & apostolatus, unde
præuaricatus excidit Iudas, ut abiret in locum
suum. Et dederunt sortes eorum, & cecidit
sors super Mathiam, & cooptatus est ad nu- Pro.16.
merum undecim Apostolorum.

Euangelium. Matth.xi.

IN illo tempore, respondens Iesus, dixit: Luc.18
Gratias ago tibi pater Domine cæli &

Pro.11. terræ, quòd absconderis hæc à sapientibus &
prudentibus, & reuelaris ea paruulis. Certè
pater, sic fuit bona voluntas apud te. Omnia
Mat.28 mihi tradita sunt à patre meo: & nemo nouit
Luc.10 filium, nisi pater: neq; patrem quisquam no-
Ioan.3. uit, nisi filius, & cuicunq; uoluerit filius reue-
lare. Venite ad me omnes qui laboratis & o-
Eccl.6. nerati estis, & ego refocillabo uos. Tollite iu-
Iere.6. gum meum super uos, & discite à me, quòd
mitis sim, & humilis corde, & inuenietis re-
quiem animabus vestris. Iugum enim meum
commodum est, & onus meum leue est.

Annunciatio beatæ Mariæ.

Epistola.

MEntibus nostris, quæsumus Domi-
ne, gratiam tuam benignus infun-
de, vt qui filij tui incarnationem
cognouimus, per passionem eius
& crucem, ad resurrectionis gloriam perdu-
camur: Per eundem Christum Dominum
nostrum. Lectio. Esa. vij.

ET adiecit dominus loqui ad Achaz, dicēs:
Pete tibi signum à Domino deo tuo in
profundum inferni, siue in excelsum suprà. Et
dixit Achaz: Non petã: & non tentabo domi
nũ. Et dixit: Audite ergo domus Dauid, Nun-
quid parum vobis est molestos esse homini
bus,

bus, quia molesti estis & deo meo? Propter hoc dabit dominus ipse vobis signum. Ecce uirgo concipiet & pariet filium, & vocabitur nomen eius Emmanuel. Butyrum & mel comedet, vt sciat reprobare malum, & eligere bonum.

Euangelium. Lucæ.i.

IN mense autem sexto, missus est angelus Gabriel à Deo in ciuitatē Galilęæ, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsam viro, cui nomen erat Ioseph, de domo Dauid, ac nomen virginis Maria. Et ingressus angelus ad eam, dixit: Aue gratiosa, Dominus tecum, benedicta tu inter mulieres. Illa verò cum vidisset, turbata est super oratione eius, & cogitabat qualis esset illa salutatio. Et ait angelus ei: Ne timeas Maria, nacta es enim gratiam apud Deum. Ecce concipies in vtero, & paries filium, ac vocabis nomen eius Iesum. Hic erit magnus, & filius altissimi vocabitur. Et dabit illi dominus Deus sedem Dauid patris ipsius, regnabitq; super domum Iacob in æternum, & regni eius non erit finis. Dixit autem Maria ad angelum: Quomodo erit istud, quandoquidem virum non cognosco? Et respondens angelus, dixit ei: Spiritus sanctus superueniet in te, & uirtus Altissimi obumbrabit tibi. Quapropter & quod

Mar.1. Esa.7. Mat.1. Dan.7. Mic.4. Heb.1.

nascetur sanctum, uocabitur filius Dei. Atque ecce Elizabeth cognata tua, & ipsa concepit filium in senectute sua: & hic mensis est sextus illi, quæ dicebatur sterilis: quia non erit im-
Mar.9. Luc.18. possibile apud Deum omne uerbum. Dixit autem Maria: Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum uerbum tuum. Ac discessit ab illa Angelus.

Die S. Marci Euangelistæ.

Collecta.

DEus, qui beatum Marcum Euangelistam tuū, ad Euangelicæ prædicationis gratiam euexisti, tribue quæsumus, nos semper sancto tuo Euangelio proficere, & fidei constantia stabiliri, vt non simus semper pueri, fluctuantes omni uento doctrinæ. Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Epistola. Ephe.iiij.

Ro.12. 1.cor.12 VErùm unicuique nostrum data est gratia iuxta mensurā donationis Christi. Qua-
Psal.67 propter dicit: Cùm ascendisset in altùm, cap-
Esa.45. tiuam duxit captiuitatem, & dedit dona hominibus. Cæterùm illud Ascendit, quid est, nisi quòd etiam descenderat prius in infimas
Iob.3. partes terræ? Qui descendit, idem ille est, qui etiam ascendit supra omnes cælos, ut implere-

ret

ret omnia. Et idem dedit, alios quidem apo- 1. cor. 12
ſtolos, alios uerò prophetas, alios autem E-
uangeliſtas, alios autem paſtores ac doctores,
ad inſtaurationem ſanctorum in opus admi-
niſtrationis, in ædificationẽ corporis Chriſti,
donec perueniamus omnes in unitatem fidei
& agnitionis filij Dei, in uirum perfectum,
in menſuram ætatis plene adultę Chriſti, ut 1. Cor.
non amplius ſimus pueri, qui fluctuemus & 14
circumferamur quouis uento doctrinæ, per Colo. 2.
uerſutiam hominum, per aſtutiam qua nos
adoriuntur, ut imponant nobis, ſed uerita-
tem ſectantes in charitate, adoleſcamus in il-
lum per omnia, qui eſt caput, nempe Chri-
ſtus: in quo totum corpus, ſi coagmentetur,
& compingatur per omnem commiſſuram
ſubminiſtrationis, iuxta actum in menſura
uniuſcuiuſque partis, incrementum corporis
facit, in ędificationem ſui ipſius, per chari-
tatem.

Euangelium. Ioan. xv.

DIxit Ieſus diſcipulis ſuis: Ego ſum uitis ue- Eccl. 24
ra, & pater meus agricola eſt. Omne m
palmitem in me non ferentem fructum, tollit:
& omnem qui fert fructum, purgat, ut fru-
ctum copioſiorẽ afferat. Iam uos mundi eſtis, Ioã. 13.
propter ſermonem quem loquutus ſum uobis. Act. 23.
Manete in me, & ego in uobis. Sicut palmes

 non

non potest ferre fructum à semetipso, nisi mã-
serit in vite, sic nec vos, nisi in me manseritis.
Ego sum vitis, vos palmites. Qui manet in
me, & ego in eo, hic fert fructum multum:
quia sine me nihil potestis facere. Si quis in me
non manserit, eiectus est foras sicut palmes,
Mat.21. & exaruit: & colligunt eos, & in ignem con-
Mar.11 ijciunt, & ardent. Si manseritis in me, & ver-
Ioã.14. ba mea in vobis manserint, quicquid uolue-
& 16. ritis petetis, & fiet vobis. In hoc glorificatus
est pater meus, vt fructum copiosum afferatis, & efficiamini mei discipuli. Sicut dilexit me pater, ita & ego dilexi uos. Manete in dilectione mea. Si pręcepta mea seruaueritis, manebitis in dilectione mea, sicut & ego patris mei pręcepta seruaui, & maneo in eius dilectione. Hæc loquutus sum uobis, vt gaudium meum in vobis maneat, & gaudium vestrum impleatur.

Die Philippi & Iacobi apost.

Collecta.

OMnipotens Deus, cuius vera cognitio vita ęterna est, fac nos credere filium tuum dominum nostrum Iesum Christum esse viam, & veritatem, & vitam, id quod sancti Apostoli tui Philippus & Iacôbus crediderunt & docuerunt. Per eundem Dominũ nr̃m Iesũ. &c.

Epistola.

Epistola. Iacobi. i.

IAcôbus Dei ac domini Iesu Christi seruus, duodecim tribubus quæ sunt in dispertione, salutem. Pro summo gaudio ducite fratres mei, quoties in tentationes incideritis varias: illud scientes, quòd exploratio fidei uestræ, parit patientiam. Cæterùm patientia opus perfectum habeat, vt sitis perfecti & integri, nullaq; in parte diminuti. Quòd si cui vestrum deest sapientia, postulet ab eo qui dat, nempe Deo: qui dat inquam omnibus simpliciter, nec exprobrat, ac dabitur ei. Sed postulet cum fiducia, nihil hæsitans. Nã qui hæsitat, is similis est fluctui maris qui vẽtis agitur, & impetu rapitur. Neq; enim existimet homo ille se, quicquam accepturum à Domino. Vir animo duplici, inconstans est in omnibus uijs suis. Glorietur autem frater, qui est humilis, in sublimitate sua. Contrà qui diues est, in humiliatione sui: quoniam ueluti flos herbæ præteribit. Exortus est enim sol cum æstu, & exaruit herba, & flos illius decidit, & decor aspectus illius perijt. Sic & diues, in uijs suis marcescet. Beatus vir qui suffert tentationem: quoniam cùm probatus erit, accipiet coronam vitæ, quam promisit Dominus ijs, à quibus fuerit dilectus.

Rom. 5
1. Pet. 1
Zac. 13
Ioan. 16
Pro. 2.
Mar. 11
Eccl. 14
Esa. 40
2. pet. 1.
Ieb. 5.

Euangelium.

Euangelium. Ioan.xiiij.

DIxit Ieſus diſcipulis ſuis: Ne turbetur
cor ueſtrum. Creditis in Deum, & in
me credite. In domo patris mei, manſiones
multæ ſunt. Quòd ſi ſecus eſſet, dixiſſem uo-
bis, Vado paraturus uobis locum. Et ſi abie-
ro ad parandum uobis locum, iterum ueni-
am & aſſumam uos ad me ipſum, ut ubi ſum
Ioã.8. ego, & uos ſitis: & quò ego uado ſcitis, & ui-
am ſcitis. Dicit ei Thomas: Domine, neſci-
mus quò uadis, & quomodo poſſumus uiam
Ioan.1. ſcire? Dicit ei Ieſus: Ego ſum uia, & ueritas,
&11. & uita. Nemo uenit ad patrem, niſi per me.
Ioan.6. Si cognouiſſetis me, & patrem meum vti-
que cognouiſſetis. Et nunc cognoſcitis eum,
& vidiſtis eum. Dicit ei Philippus: Domine,
oſtende nobis patrem, & ſufficit nobis. Dicit
ei Ieſus: Tanto tempore uobiſcum ſum, &
non cognouiſtis me? Philippe, qui uidit me,
uidit patrem. Et quomodo tu dicis, Oſten-
Ioan.10 de nobis patrem? Non credis quòd ego in pa-
Ioan.3. tre ſum, & pater in me? Verba quæ ego lo-
7. 8. 12 quor uobis, à me ipſo non loquor. Pater au-
& 14. tem in me manens, ipſe facit opera. Credite
mihi, quòd ego in patre ſum, & pater in me.
Alioqui propter ipſa facta, credite mihi.
Amen amen dico uobis, qui credit in me, o-
pera quæ ego facio, & ipſe faciet, & maiora

his

his faciet, quia ego ad patrem vado. Et quicquid petieritis nomine meo, hoc faciam, vt glorificetur pater per filium. Si quid petieritis per nomen meum, ego faciam.

Die Barnabæ Apostoli.

Collecta.

Mnipotens Domine, qui sanctum Apostolum tuum Barnabam singularibus donis sancti Spiritus ornasti, quæsumus, ne sinas nos destitui multiplicibus donis tuis aut gratia tua, vt illis recte vtamur ad laudem & gloriam sanctissimi nominis tui. Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Epistola. Acto. xi.

PEruenit autem rumor ad aures ecclesiæ, quæ erat Hierosolymis, super his: & miserunt Barnabam, vt iret ad Antiochiam. Qui cum peruenisset, & uidisset gratiã Dei, gauisus est: & hortabatur omnes, ut proposito cordis perseuerarent adhærere Domino. Nam erat uir bonus, ac plenus Spiritu sancto, & fide. Et addita est multa turba Domino. Profectus est autẽ Barnabas Tarsum ut quæreret Saulum, quem cum inuenisset, perduxit Antiochiam. Accidit autem ut annum totum consuetudinem agerent cum ea congregatione, docerentq́ turbam multam

Act. 13.

Act. 9.

& discipuli cognominarentur primùm Antiochiæ, Christiani. In his autē diebus superuenerunt ab urbe Hierosolymorum prophetæ Antiochiam, surgensq́ꝫ vnus ex eis nomine
Act.21. Agabus, significabat per spiritum, famem magnam futuram in toto terrarum orbe, quę accidit sub Claudio Cæsare. Discipuli autem
1.cor.16 prout cuique suppetebat, proposuerunt in
2.col.8 subsidium mittere habitantib⁹ in Iudæa fra-
& 9. tribus: quod & fecerunt, mittentes ad senio-
Act.12. res per manum Barnabæ ac Sauli.

Euangelium. Ioan.xv.

Ioan.13 DIxit Iesus discipulis suis: Hoc est præceptum meum, ut diligatis uos inui-
1.Ioā.3. cem, sicut dilexi uos. Maiorem hac dilectionem nemo habet, ut quis animam suam
Mat.12 ponat pro amicis suis. Vos amici mei estis, si feceritis quæcunqꝫ ego præcipio vobis. Non posthac uos dico seruos, quia seruus nescit quid faciat dominus eius. Vos autem dixi amicos, quia omnia quæ audiui à patre meo,
Eph.14 nota feci uobis. Non uos me elegistis, sed ego elegi uos, & constitui uos, ut eatis & fructū
Col.2. afferatis, & fructus vester maneat: ut quicquid petieritis patrē nomine meo, det vobis.

Die Ioannis Baptistæ.

Collecta.

Collecta.

MNipotens Deus, cuius prouidētia præcursor Ioãnes Baptista miraculose nat9 est, & missus vt præpararet viam filio tuo prędicatione pœnitentię: fac nos eius doctrinã & sanctam vitã ita imitari, vt agamus veram pœnitentiam iuxta ipsius doctrinam, & exemplo eius constanter fateamur veritatem, & libere crimina reprehendamus, ac patienter pro confessione ueritatis mortem perferamus acerbam. Per eundem Iesum Christum dominum nostrum, &c.

Lectio. Esaiæ. xl.

COnsolamini consolamini populle meus, dicit De9 uester. Loquimini ad cor Hierusalem, & aduocate eam: quoniam completa est malitia eius, dimissa est iniquitas illius. Suscepit de manu domini duplicia, pro omnibus peccatis suis. Vox clamantis in deserto: Parate uiam domini, rectas facite in solitudine semitas Dei nostri. Omnis vallis exaltabitur, & omnis mons & collis humiliabitur, & erunt praua in directa, & aspera in uias planas. Et reuelabitur gloria domini, & uidebit omnis caro pariter quod os Domini locutum est. Vox dicentis, Clama. Et dixi, Quid clamabo? Omnis caro fœnum, & omnis gloria eius quasi flos agri.

Mat. 3. Mar. 1. Luc. 3. Ioan. 1.

Eccl. 14 Iac. 1. 1. pet. 1.

Eccl.14 Exiccatum est fœnum, & cecidit flos, quia spi
Iac.1. ritus domini sufflauit in eo. Verè fœnum est
1.pet.1. populus: exiccatū est fœnum, & cecidit flos:
Ioan.12 uerbum autem dnī nostri manet in æternum.
Super montem excelsum ascende tu qui euā-
gelizas Sion: exalta in fortitudine uocem tu-
am, qui euangelizas Hierusalem. Exalta, noli
timere. Dic ciuitatititibus Iudæ: Ecce Deus ve
ster: ecce dominus Deus in fortitudine veni-
et, & brachium eius dominabitur. Ecce, mer
ces eius cum eo, & opus illius coram illo. Si-
Eze.34 cut pastor, gregem suum pascet: in brachio
& 34. suo congregabit agnos, & in sinu suo leua-
Ioan.10 bit: fœtas ipse portabit.

Euangelim. Luce.1.

Elizabetæ uerò impletum est tempus pa-riendi, & peperit filium. Et audierunt uicini & cognati eius, quòd magnificè Dominus misericordia sua vsus esset erga illam, & gratulabantur ei. Et factum est in die octauo, uenerunt ad circumcidendū puerum, & uocabant eum nomine patris sui, Zachariam. Et respondens mater eius, dixit: Nequaquam, sed vocabitur Ioannes. Et dixerunt ad illam: Nemo est in cognatione tua, qui uocetur isto nomine. Innuebant autem patri eius, quid uellet vocari eum. Ille postulatis tabellis scripsit, dicens: Ioannes est nomen eius.

Et

Et admirati sunt vniuersi. Apertum est autē
os eius ilico, & lingua eius loquebatur lau-
dans Deum. Et peruasit timor omnes uicinos
eorum, & per omnem montanam regionem
Judeæ diuulgabantur omnia verba hæc: &
posuerunt omnes qui audierant in corde suo,
dicentes: Quidnam puer hic erit? Et man⁹ do
mini erat cum illo: Et Zacharias pater eius
repletus est spiritu sancto, prophetauitq́, di-
cens: Laudandus dominus Deus Israel, quia
uisitauit & fecit redemptionem populo suo.
Et erexit cornu salutis nobis, in domo Dauid Psal. 131
pueri sui: Sicut loquutus est per os sancto-
rum, qui à seculo fuerunt prophetarum suo-
rum: Fore vt seruaremur ab inimicis nostris,
& de manu omnium qui oderūt nos: Vt vte-
retur misericordia erga patres nostros, ac
memor esset testamenti sui sancti. Præstaretq́ Gen. 22
iusiurandum quod iurauit ad Abraham pa-
trem nostrum, ac daret nobis. Vt sine timore,
de manu inimicorū nostrorum liberati, serui- Esa. 38.
remus ipsi: Cū sanctitate & iustitia corā ipso, Heb. 9.
cūctis dieb⁹ uitæ nostræ. Et tu puer, propheta
Altissimi uocaberis, præibis enim ante faciem
Domini, ad parandum uias eius. Ad dandam
scientiam salutis populo ipsius, per remissio-
nem peccatorum eius. Per uiscera misericor-
diæ Dei nr̄i, quibus visitauit nos oriēs ex alto:

Vt illucesceret his qui in tenebris & umbra mortis sedebāt, ad dirigendos pedes nostros in uiam pacis. Puer autem crescebat & corroborabatur spiritu, & erat in desertis donec ueniret dies, quo ostendendus erat apud Israelitas.

Die Sancti Petri apost.

Collecta.

Mnipotens Deus, qui per filium tuum Dominum nostrum Iesum Christum beato Petro Apostolo excellentia dona contulisti, & ut gregem tuum diligenter pasceret tertiò præcepisti, præsta quæsumus, ut omnes Episcopi & Pastores diligenter doceant Euangelium, & ut populus doctrinæ sit obsequens, quatenus uitam consequatur æternam. Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Epistola. Act. xij.

EOdem autem tempore iniecit Herodes Rex manus, ut affligeret quosdam de ec-
Mat. 4. clesia. Occîdit autem Iacôbum fratrem Ioā-
17. 20. nis, gladio: uidens autem quòd gratum esset
26. Iudæis, perrexit comprehendere & Petrum. Erant autem dies azymorum. Quem cùm etiam apprehendisset, posuit in carcerem, tradens quatuor quaternionibus militum asseruandum: uolens post Pascha producere eum populo.

populo. Et Petrus quidem seruabatur in carcere. Cæterùm precatio fiebat sine ĩtermissione ab ecclesia ad Deum pro eo. Cùm autem producturus eum esset Herodes, in ipsa nocte dormiebat Petrus inter duos milites, uinct⁹ catenis duabus, & custodes ante ostium custodiebant carcerem. Et ecce angelus Domini adstitit, & lumen refulsit in habitaculo, percussoq́ꝫ latere Petri, excitauit eũ, dicens: Surge uelociter. Et ceciderunt catenæ de manib⁹ eius. Dixit autem angelus ad eum: Præcingere, & súbliga soleas tuas. Et fecit sic. Et dicit illi: Circunda tibi uestimentum tuum, & sequere me. Et exiens sequebatur eum, & nesciebat quòd uerum esset quod fiebat per angelum, sed putabat se uisum uidere. Cùm autem pręterissent primam ac secundam custodiam, uenerunt ad portam ferream, quę ducit in ciuitatem, quæ ultrò aperta est eis. Et exeuntes, processerunt uicum unum, & continuò discessit angelus ab eo. Et Petrus ad se reuersus, dixit: Nunc scio uerè, quòd miserit Dominus angelum suũ, & eripuit me è manu Herodis, & ex omni expectatione plebis Iudæorum.

Act. 4. Act. 5 & 16. Gen. 28 Dan. 9.

Euangelium. Mat. xvi.

CVm uenisset autem IESVS in partes Cæsareæ eius, quæ cognominatur Philippi, interrogauit discipulos suos, dicẽs: Quem me dicunt homines esse, filium illum hominis?

Mar. 8 Luc. 9.

hominis? Illi verò dicebant: Alij quidem Ioannem Baptistam, alij verò Heliam, alij verò Hieremiam, aut unum de numero prophetarum. Dicit illis: At vos quem me dicitis esse? Respondens autem Simon Petrus
Ioan.6. dixit: Tu es Christus ille filius Dei uiuentis. Et respondens Iesus, dixit illi: Beatus es Simon Bar Iona, quia caro & sanguis non reuelauit tibi, sed Pater meus qui est in cælis. At ego vicissim tibi dico, quòd tu es Petrus,
1.cor.10 & super hanc petram ædificabo meam ecclesiam,
Esa.18. & portæ inferorum non valebunt ad-
Mat.18 uersus illam. Et dabo tibi claues regni cælo-
Ioan.20 rum: Et quicquid alligaueris in terra, erit alligatum in cœlis. & quicquid solueris in terra, erit solutum in cœlis.

Die Sancti Iacobi apostoli.

Collecta.

Misericors Deus, concede, ut sicut sanctus Iacobus Apostolus tuus, relicto patre & omnibus quę habebat, continuo obediens fuit vocationi filij tui, & eum est sequutus: Ita nos relictis omnibus mundanis & carnalibus affectibus, semper pareamus mandatis tuis. Per Dominum nostrum Iesum Christum.

Epistola. Act.xi & xij.

IN his autem diebus superuenerunt ab vr-

am,

be Hierosolymorum prophetę Antiochiam, surgensq́ unus ex eis nomine Agabus, significabat per spiritum, famem magnam futurã in toto terrarum orbe, quæ accidit sub Claudio Cęsare. Discipuli autem prout cuiq; suppetebat, proposuerunt in subsidium mittere habitantibus in Iudęa fratribus: quod & fecerunt, mittentes ad Seniores per manũ Barnabæ ac Sauli.

Act. 21.

1. cor. 16
2. cor. 8
& . 9.

Eodem autem tempore iniecit Herodes rex manus, ut affligeret quosdam de Ecclesia. Occîdit autem Iacôbũ fratrem Ioannis, gladio: uidens autem quòd gratum esset Iudæis, perrexit comprehendere & Petrum.

Act. 12

Mat. 4.
17. 20.
& . 26.

Euangelium. Matth. xx,

TVnc accessit ad Iesum mater filiorũ Zebedæi cum filijs suis adorans, & petens aliquid ab eo. At ille dicit ei: Quid uis? Ait illi: Dic ut sedeant hi duo filij mei, unus ad dexteram tuam, & alter ad sinistram in regno tuo. Respondens autem Iesus, dixit: Nescitis quid petitis. Potestis bibere poculum, quod ego bibiturus sum? & baptismate quo ego baptizor, baptizari? Dicunt ei: Possumus. Ait illis: Poculum quidem meum bibetis, & baptismate quo ego baptizor, baptizabimini: sedere autem ad dexteram meam & sinistram meam, non est meum dare, sed ijs con-

Mat 10

tinget, quibus paratũ est à patre meo. Et cùm audissent decem, indignati sunt de duobus fratribus. Iesus autem uocauit eos ad se & ait:
Mar. 9. & 10. Luc. 19. & 22. Scitis, quod principes gentium dominentur illis: & qui magni sunt, potestatem exerceãt in eas. Non ita erit inter uos, sed quicunque uoluerit inter uos magnus fieri, sit uester minister: & qui uoluerit inter uos primus esse, sit uester seruus. Sicut filius hominis non uenit ut sibi ministraretur, sed ut ipse ministraret: utq́ꝫ daret animam suam, redemptionem pro multis.

Die S. Bartholomæi apostoli

Collecta.

OMnipotens sempiterne Deus, qui dedisti apostolo tuo Bartholomęo, ut crederet Euangelio, illúdque doceret, da quæsumus ecclesiæ tuæ & amare quod credidit, & prædicare quod docuit. Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Epistola. Acto. v.

Mat. 16 PEr manus autem apostolorum, ædebantur signa ac prodigia multa in populo. Et erãt
Act. 2. 3. & 4. 3. Re. 6 Ioan. 10 unanimiter omnes, in porticu Solomonis. Cęterorum autem nemo audebat se coniungere illis, sed magnificabat eos populus. Magis

gis autem accreſcepat credentium Domi-
no multitudo uiorrum ſimul ac mulierum,
ita ut in plateas exportarent infirmos, & po- Mat.4
nerent in lectulis ac grabâtis, ut uenientis Pe- 8.&.15.
tri uel umbra obumbraret aliquem illorum.
Conueniebat autem & multitudo uicinarum
ciuitatum Hieroſolymam, afferens ægros ac
uexatos à ſpiritibus immundis, qui ſanaban-
tur omnes.

Euangelim. Luc.xxij.

FActa eſt autē & cōtentio inter diſcipulos, Mat.20
quis eorū uideretur eſſe maior. Dixit au- Mar.9.
tem eis: Reges gentium dominantur eis: & & 18.
qui poteſtatem habent ſuper eas, benefici uo- Luc.9.
cantur. Vos autem non ſic: ſed qui maior eſt 1.Pet.5
in uobis, fiat ſicut iunior: & qui princeps eſt,
ſicut qui miniſtrat. Nam uter maior eſt, qui
accumbit, an qui miniſtrat? nónne qui accū-
bit? At ego in medio ueſtrum ſum, ut qui mi-
niſtrat. Vos autem eſtis qui permanſiſtis me-
cum in tentationibus. Et ego diſpono uobis, Luc.12.
ſicut diſpoſuit mihi pater meus regnum: ut
edatis & bibatis ſuper menſam meam in re-
gno meo: & ſedeatis ſuper thronos, iudican- Mat.19
tes duodecim tribus Iſrael. Apo.3.

Die S. Matthæi Apoſtoli.

Collecta.

Mnipotens Deus, qui per filium tuum uocaſti beatum Matthęum ut ex publicano Apoſtolus fieret & Euangeliſta, da nobis gratiam, ut ſtudium pecuniæ & opum amorem inordinatum, relinquamus, & ſequamur filium tuum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, qui tecum uiuit & regnat in unitate ſpiritus ſancti Deus, per omnia ſecula ſeculorum.

Epiſtola. ij. Cor. iiij.

PRopterea cùm miniſterium hoc habeamus, ut noſtri miſertus eſt Deus, haud degeneramus: ſed reiecimus occultamenta dedecoris, non uerſantes per aſtutiam, neque dolo tractantes uerbum Dei: ſed manifeſtatione ueritatis, commendantes noſipſos apud omnem conſcientiam hominum, in conſpectu Dei. Quòd ſi adhucuelatum eſt Euangelium noſtrum, in his qui pereũt uelatum eſt.
Eſa. 6. In quibus Deus huius ſeculi excæcauit ſenſus
Ioan. 12 incredulorum, ne illuceſceret illis lumen Euãgelij gloriæ Chriſti, qui eſt imago Dei. Non
Colo. 1. Phil. 2. Heb. 1. enim noſipſos prædicamus, ſed Chriſtum Ieſum Dominum: nos autem ſeruos ueſtros propter Ieſum. Quoniam Deus eſt, qui iuſsit
Gen. 1. 2. pet. 1. è tenebris lucem illuceſcere, qui luxit in cordibus noſtris, ad illuminationem cognitionis gloriæ Dei, in facie Ieſu Chriſti.

Euangelium. Matt.ix.

ET præteriens Iesus illinc, uidit hominem desidentem ad telonium, Matthæum nomine, dixitq́ ei : Sequere me. Atque is surgens, sequutus est eum. Et factum est, ut Iesus accuberet in illius ædibus: & ecce multi publicani & peccatores, qui uenerant, simul accubuerunt cum Iesu & discipulis illius. Cumq́ id uidissent Pharisęi, dixerunt discipulis eius: Cur cum publicanis & peccatoribus sumit cibũ præceptor uester? At Iesus ubi audiuit, dixit illis: Nõ opus habent hi qui ualidi sunt, medico, sed qui male habent. Quin potius ite & discite quid sit illud: Misericordiam uolo, & non sacrificium. Non enim ueni ad uocandum iustos, sed peccatores ad pœnitentiam.

Mat. 2. Luce. 5 & 15.

Ose. 6. Mat. 12. 1. tim. 1

Die Michaelis & omnium Angelorum.

Collecta.

DEus, qui miro ordine Angelorum ministeria hominumq́ dispensas, concede propitius, vt à quibus tibi ministrantibus in cælo semper assistitur, ab his in terra uita nostra muniatur. Per Christum Dominum nostrum.

Epiſtola. Apo.xij.

ET factum eſt prælium magnum in cælo: Michael & angeli eius prçliabantur cum dracone: & draco pugnabat & angeli eius, & non ualuerunt: neque locus inuentus eſt eorum amplius in cçlo. Et proiectus eſt dra-
Eſa.14 co ille magnus, ſerpens antiquus, qui uocaba-
Luc.10 tur diabolus & Satanas, qui ſeducit totum terrarum orbem: & proiectus eſt in terram, & angeli eius cum illo proiecti ſunt. Et audiui uocem magnam dicentem: In cçlo nunc facta eſt ſalus & uirtus, & regnum Dei noſtri, & poteſtas Chriſti eius: quia proiectus eſt accuſator fratrum noſtrorum, qui accuſabat illos ante conſpectum Dei noſtri die ac nocte: & ipſi uicerũt eum propter ſanguinem agni, & propter ſermonem teſtimonij ſui: & non dilexerunt animam ſuam uſque ad mortem. Propterea lætamini cæli, & qui habitatis in eis. Væ habitatoribus terrç & maris, quia deſcendit diabolus ad vos, habens iram magnã, ſciens quòd modicum tempus habet.

Euangelium, Matt.xviij.

IN illo tempore acceſſerunt diſcipuli ad
Mar.9. Ieſum, dicentes: Quis maximus eſt in
Luc.9. regno cælorum? Et accerſitum ad ſe puerum Ieſus, ſtatuit in medio illorum, & dixit: Amen dico uobis, niſi conuerſi fueritis, & effi-

ciamini

ciamini sicut pueri, non ingrediemini in re- 1.Pet.2
gnum cælorum. Quisquis igitur demiserit se-
metipsum, sicut est puer iste, hic est ille maxi-
mus in regno cælorum. Et qui receperit unū
puellum talem in nomine meo, me recipit.
Qui autem offenderit unum de pusillis istis, Mar.9.
qui in me credunt, expedit ei, ut suspendatur Luc.17
mola asinaria in collum eius, ac demergatur
in profundum maris. Væ mundo ab offen-
diculis. Necesse est enim ut ueniant offendi- 1.cor.11
cula: veruntamen uæ homini, per quem of-
fendiculum uenit. Quòd si manus tua uel pes
tuus obstaculo est tibi, abscide eum, & pro- Mat.5. Mar.9.
ijce abs te. Bonum est tibi ad uitam ingredi
claudum aut mutilum, potiùs quàm duas
manus uel duos pedes habentem, mitti in
igem æternum. Et si oculus tuus offendit te,
erue eum, & proijce abs te. Bonum est tibi,
ut luscus intres in uitam, potius quàm ut du-
os oculos habens, mittaris in gehennā ignis.
Videte, ne contemnatis unum ex his pusillis.
Dico enim uobis, quòd angeli eorum in cæ-
lis, semper uident faciem Patris mei, qui in
cælis est.

Die Sancti Lucæ Euang.

Collecta.

Omni-

Mnipotens Deus, qui Lucam medicum, cuius laus est in Euangelio, ut animarum quoque curam, susciperet ad te uocasti, præsta quęsumus, ut salubribus eius doctrinæ medicinis, omnes animarum nostrarum morbi sanentur. Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Epistola. ij Tim. iiij.

AT tu uigila in omnibus, obdura in afflictionibus: opus perage Euangelistæ, ministerium tuum ad plenum probatum red-
2. Pet. 1. dito. Nam ipse iam immolor, & tempus meæ resolutionis instat. Certamen bonum decertaui, cursum consummaui, fidē seruaui: quod
1. cor. 9. superest, reposita est mihi iustitiæ corona,
1. Pet. 5 quam reddet mihi Dominus in illo die, qui est iustus iudex: non solùm autem mihi, sed & omnibus qui diligunt aduentum ipsius.
Col. 4. Da operam, ut uenias ad me citò: nam De-
Phil. 1. mas me dereliquit, amplexus præsens seculū, & profectus est Thessalonicam. Crescens in Galatiam, Titus in Dalmatiam: Lucas me-
Colo. 1. cum est solus. Marcum assumptum adducito unà tecum: est enim mihi perutilis ad ministerium. Porrò Tychicum misi Ephesum. Penulam quam reliqui Troade apud Carpū, cùm uenies, apporta; & libros, maximè autem

tem membranas. Alexander, faber ærarius, 1.tim.1
multis malis me affecit, reddat illi Dominus iuxta facta ipsius: quem & tu caue. Vehementer enim restitit sermonibus nostris.

Euangelium. Luc. x.

POst hæc autem designauit Dominus & alios septuaginta, misitq́ illos binos ante faciem suam in omnem ciuitatem & locum quò erat ipse uëturus: dicebat ergo illis: Mes- Mat. 9.
sis quidem multa, sed operarij pauci. Rogate ergo dominum messis, vt extrudat operarios in messem suam. Ite, ecce ego mitto uos sicut Mat 10
agnos inter lupos. Nolite portare sacculum Mat. 10
neque peram, neque calciamenta: & neminẽ Mar. 6.
per uiam salutaueritis. In quancunq́ domum Luce. 9
intraueritis, primum dicite: Pax huic domui. & si ibi fuerit filius pacis, requiescet super illum pax uestra: sin minus, ad uos reuertetur. In eadem autem domo manete, edentes & bibentes quę dantur ab illis. Dignus est enim operarius mercede sua.

Die Simonis & Iudæ apost.

Collecta.

Mnipotens Deus, qui ecclesiam super fundamento prophetarum & Apostolorum in ipso summo angulari lapide Christo Iesu ædi-

 ficasti,

ficasti, da nobis ut per eorum doctrinam in unitate spiritus coniungamur, ut simus tibi semper templum acceptabile: Per eundem Iesum Christum Dominum nostrum.

Epistola. Iudæ.i.

IVdas Iesu Christi seruus, frater Iacobi, iis qui in Deo patre sctificati sunt, quique Iesu Christo seruati sunt, uocatis: Misericordia uobis, & pax, & charitas multiplicetur. Dilecti, tantum mihi studium fuit scribendi ad uos, de communi salute, ut non potuerim non scribere uobis, obsecrans, vt uestris laboribus adiumento sitis fidei, quæ
1. Pet. 2 semel data est sanctis. Obiter enim subierunt quidam homines impii, qui prius descripti fuerant in hoc iudicium, qui Dei nostri gratiam transferunt ad lasciuiam, ac Deum qui solus est herus, ac dominum nostrum Iesum Christum, negant. Volo autem uos commonefacere, cùm sciatis semel illud, quòd Dominus, postea quàm populum ex Aegypto saluum
Nu. 14. uum eduxerat, rursus eos qui non credebant,
Esa. 14 perdidit: quodque Angelos, qui non seruauerant suam originem, sed reliquerant suum domicilium, ad iudicium magni illius diei uinculis æternis sub caligine seruauit. Sicut So-
Gen. 19 doma & Gomorrha, & his finitimæ ciuitates,

tes, quæ ad consimilem modum cum illis stupris inquinatæ fuerant, ac sequutæ fuerant carnem alienam, propositæ sunt exemplo, ignis æterni pœnam sustinentes. Similiter sanè & hi delusi insomnijs, carnem quidē polluunt, dominos uerò spernunt, in potestate præditos, maledicta congerunt.

Euangelium. Ioannis. xv.

HOc est præceptum meum, ut diligatis uos inuicem, sicut dilexi uos. Maiorem hac dilectionem nemo habet, ut quis animam suam ponat pro amicis suis. Vos amici mei estis, si feceritis quæcunque ego præcipio uobis. Non posthac uos dico seruos, quia seruus nescit quid faciat dominus eius. Vos autem dixi amicos: quia omnia quæ audiui à patre meo, nota feci uobis. Non uos me elegistis, sed ego elegi uos, & constitui uos, ut eatis & fructum afferatis, & fructus uester maneat: ut quicquid petieritis patrem nomine meo, det uobis. Hæc præcipio uobis, ut diligatis uos mutuò. Si mundus uos odit, scitis quòd me prius quàm uos odio habuerit. Si de mundo fuissetis, mundus quod suum est, diligeret. Quia uerò de mundo non estis, sed ego selegi uos de mundo, propterea odit uos mundus. Mementote sermonis, quē ego dixi uobis: Non est seruus maior domino suo. Si me

Ioan. 13. 1. Ioa 3. Mat. 22 Eph. 1. Colo. 1 Mar. 10

persequuti sunt, & uos persequentur. Si sermonem meum seruauerunt, & uestrum seruabunt. Sed hæc omnia facient uobis propter nomen meum, quia non nouerunt eum qui misit me. Si non uenissem & loquutus fuissem eis, peccatum non haberent. Nunc autẽ non habent quod prętexant peccato suo. Qui me odit, is & patrem meum odit. Si opera non fecissem inter eos quæ nemo alius fecit, peccatum non haberent. Nunc autem & viderunt & oderunt, nun solùm me, uerumetiam patrem meum. Sed hoc accidit, ut compleatur sermo, qui in lege eorum scriptus est: Odio habuerunt me gratis. Cùm autem uenerit paracletus, quem ego mittam uobis à patre, spiritus ueritatis, qui à patre procedit, ille testimonium perhibebit de me. Quin & uos testes estis, quia ab initio mecum estis.

Ioan.16 Ioan.9. & 10. Psal.34 & 68. Ioan.14 & 16. Act.2.

Die omnium Sanctorum.

Collecta.

OMnipotens Deus, qui coniunxisti electos tuos in una communione & societate mystici corporis filij tui domini nostri Iesu Christi, da ut sanctos tuos in omnibus virtutibus & bonis operibus imitemur, ut ad ineffabile gaudium quod præparasti ijs, qui uere te diligunt per-

peruueniamus. Per Iesum Christum Dominũ nostrum. Epistola. Apo.vij.

ECce ego Ioannes vidi alterum angelum ascendentem ab ortu solis, habentem sigillum Dei uiui, & clamauit uoce magna, quatuor Angelis quibus datũ est nocere terterræ & mari, dicens: Nolite nocere terræ, Apo.9.
neque mari, neque arboribus, quoadusque signemus seruos Dei nostri, in frontibus suis. Et audiui numerum signatorum, centum quadraginta quatuor milia signati, ex omni tribu filiorum Israel. Ex tribu Iuda, duodecim milia signati. Ex tribu Ruben, duodecim milia signati. Ex tribu Gad, duodecim milia signati. Ex tribu Aser, duodecim milia signati. Ex tribu Neptalim, duodecim milia signati. Ex tribu Manasse, duodecim milia signati. Ex tribu Simeon, duodecim milia signati. Ex tribu Leui, duodecim milia signati. Ex tribu Isachar, duodecim milia signati. Ex tribu Zabulon, duodecim milia signati. Ex tribu Ioseph, duodecim milia signati. Ex tribu Beniamin, duodecim milia signati. Post hæc uidi, & ecce turba multa, quam Eccl.2.
dinumerare nemo poterat, ex omnibus gentius, & populis, & tribub9 & lingnis, stantes ante thronũ, & in cõspectu agni, amicti stolis

 albis,

albis, & palmæ in manibus eorum, & clamabant uoce magna, dicentes: Salus ei, qui ſedet ſuper thronum Dei noſtri, & agno. Et omnes Angeli ſtabant in circuitu throni & ſeniorũ & quatuor animalium, & procubuerunt in conſpectu throni in facies ſuas, & adorauerũt Deum, dicentes: Amen. Benedictio, & claritas, & ſapientia, & gratiarum actio, honor & uirtus, & fortitudo Deo noſtro, in ſecula ſeculorum. Amen.

Euangelium. Matth. v.

CVm autem vidiſſet Ieſus turbas, aſcendit in montem: & quum conſediſſet, acceſſerunt ad illum diſcipuli eius: & poſtquam a-
Luc. 6. peruiſſet os ſuum, docebat illos, dicens: Beati pauperes ſpiritu, quoniam illorum eſt re-
Eſa. 61. gnum cælorum. Beati qui lugent, quoniam
& 66. ipſi conſolationem accipiẽt. Beati mites, quoniam ipſi hæreditatem accipient terræ. Beati
Iere. 31. qui eſuriunt & ſitiunt iuſtitiam, quoniam ipſi ſaturabuntur. Beati miſericordes, quoniam ipſi miſericordiam conſequentur. Beati mundo corde, quoniam ipſi Deum uidebunt. Beati pacifici, quoniam ij filij Dei uocabuntur. Beati qui perſequutionem patiuntur propter iuſtitiam, quoniam illorum eſt regnum cęlorum.

rum. Beati estis, cùm probra iecerint in uos & insectati fuerint, & dixerint omne malum uerbum aduersus uos mentientes, propter me. Gaudete & exultate, quoniam merces uestra multa est in cælis. 1.Pe.4. Act.5.

Sic enim persequuti fuerunt prophetas, qui fuerunt ante uos.

Finis Collectarum, Epistolarum, & Euangeliorum totius Annui.

Ordo administrandi Coenam *Domini, siue Sacram Communionem.*

QVotquot cupiunt participes fieri sacræ Cõmunionis, indicabunt nomina sua Pastori, pridie aut mane, priusquam inchoentur Matutinæ, uel immediatè post principium matutinarum precum.

Si quis autem eorum fuerit manifestè criminosus, ita vt Ecclesia per eum sit offensa, uel affecit proximum notoria iniuria, uerbis aut facto, Pastor uocabit eum, & cõmonefaciet, ne ullo modo audeat accedere ad mensam Domini, donec præbuerit clara indicia suæ resipiscentię, & satisfecerit Ecclesiæ, ac illis quos affecit iniuria: uel ad minimum, promittat se illis satisfacturum, quam primum commode fieri potest.

Eodem ordine, admonebit pastor eos, inter quos intelligit esse simultates ac odia, nec permittet eos communicare mensæ Domini, donec certior redditus fuerit de eorum reconsiliatione. Quod si altera pars dixerit se velle ex animo alteri ignoscere, & ei etiam satisfacere, & altera noluerit accipere satisfactionem, aut deponere iram & odium, Pastor admittet pœnitentem, ablegato pertinace.

Mensa Dominicæ Cœnæ, operietur mundo panno lineo: ad cuius mensæ septentrionalem partem minister stans, orabit Precationem Dominicam, in hũc modũ:

Ater noster qui es. &c.

cum Collecta sequente.

MNIPOTENS DEus, cui omne cor patet, & cui omnes affectus animorum cogniti sunt, & quem nihil latet, purifica cogitationes cordium nostrorũ, ut per inspirationem sancti Spiritus te ex animo amemus, & debita ueneratione celebremus nomen tuum sanctum, Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Tunc recitabit sacerdos clarè Decem precepta: & uniuersus populus post singula mandata, genibus flexis, misericordiam Dei implorabit, pro uiolatione illorum, in hunc qui sequitur modum.

Minister.

Eus hæc uerba ad hunc modum effatus est. Ego sum Dominus Deus tuus. Deos nullos alios habebis præter me. Exo.20 Deu.5.

Populus.

DOmine miserere nostri, & dirige corda nostra ad seruandam hanc legem.

Minister.

Non facies tibi sculptile, neque ullam similitudinem ullius rei quę est supra in cælo, aut infra in terra, aut in aquis sub terra: non adorabis ea nec coles. Ego enim Deus tuus for-

tis, zelotes ſum, uiſitans iniquitates patrum in filios, in tertiam & quartam generationem eorum qui oderunt me, & faciens miſericordiam in milia, hijs qui diligunt & cuſtodiunt præcepta mea.

Populus.

Domine miſerere noſtri, &c.

Miniſter,

Non aſſumes nomen Domini Dei tui in uanum: non enim habebit inſontem Dominus eum, qui aſſumpſerit nomen Domini Dei ſui fruſtra.

Populus.

Domine miſerere noſtri &c.

Miniſter.

Memento ut diem Sabbati ſanctifices. Sex diebus operaberis, & facies omnia opera tua, ſeptimo autem die Sabbatum Dñi Dei tui eſt. nullum in eo facies opus, tu & filius tuus, & filia tua, ſeruus tuus & ancilla tua, iumentum tuum, & aduena qui eſt intra portas tuas. Sex enim diebus fecit Dominus cœlum & terram & mare, & omnia quę in eis ſunt, & requieuit die ſeptimo. Idcirco benedixit Dominus diei Sabbati, & ſanctificauit eum.

Populus.

Domine miſerere noſtri. &c.

Miniſter.

Honora patrē tuū & matrē tuā, ut ſis longę

uus

uus ſuper terrã, quam Dñs deꝰ tuꝰ dabit tibi.

Populus.

Domine miſerere noſtri. &c.

Miniſter.

Non occides.

Populus.

Domine miſerere noſtri. &c.

Miniſter.

Non committes adulterium.

Populus.

Domine miſerere nr̃i. &c.

Miniſter.

Non furtum facies.

Populus.

Domine miſerere noſtri. &c.

Miniſter.

Non loquêris contra proximum tuum falſum teſtimonium.

Populus.

Domine miſerere no. &c.

Miniſter.

Non concupiſces domum proximi tui, nec deſiderabis vxorem eius, non ſeruum, non ancillam, non bouem, non aſinum, nihil deniq; quod ſit alterius. Populus.

Domine miſerere noſtri, & quęſumus has omnes leges in cordibus noſtris inſcribas.

Tunc per miniſtrũ, ſtantem ad ſacrã Menſam, legetur Collecta ſiue oratio diei aſſignata, una cum altera duarũ Collectarum ſequentium, pro fœlici ſtatu Reginæ.

OMnipotens Deus, cuius regnum eſt æternum,& potentia infinita,miſerere uniuerſæ Eccleſiæ, & ſic dirige cor electæ famulæ Elizabethæ Reginæ noſtræ, ut cognoſcat ſe eſſe famulam tuam,& ante omnia quęrat gloriam & honorem tuum: & ut nos ei ſubiecti agnoſcentes ut decet, eam à te habere imperium, fideliter ei ſeruiamus, eam honoremus,& obſequamur ipſi cum omni ſubmiſſione, in te, & propter te, iuxta præceptum & ordinationem tuam. Per Ieſum Chriſtum filiū tuū, Dominū nr̄m qui tecum.&c.

Alia Collecta.

OMnipotens ſempiterne Deus, in cuius manu docemur ex uerbo tuo,corda regum eſſe, qui es humilium conſolator, & fidelium fortitudo,ac protector in te ſperantium, da Reginæ noſtrę Elizabethæ, vt ſuper omnia & in omnibus te honoret & amet, & ſtudeat ſeruare populo ſibi commiſſo,pacem, cum omni pietate. Per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum. Amen.

Poſt has Collectas, ſacerdos,ſeu quis alius miniſter ad id deputatus,legat Epiſtolam,in loco ad id aſſignato, & ſic incipiat.

Epiſtola Sancti N. Apoſtoli,ſcripta ad N. capite. &c.

Epiſtola finita, legatur Euangelium.

Euangelium Sancti N.ſcriptum cap.N.&c.

Poſt

Post Euangelium, sequetur Symbolum.

CRedo in unum Deum Patrem omnipotentem, factorem cœli & terræ, uisibiliũ omnium & inuisibilium. Et in unum Dominum Iesum Christum filium Dei unigenitũ, & ex Patre natum ante omnia sęcula. Deum de Deo, Lumen de Lumine: Deum uerum de Deo uero, genitum non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines & propter nostrã salutem, descendit de cœlis. Et incarnatus est de Spiritu sancto, ex Maria uirgine & homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scripturas, & ascendit in cœlum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum uenturus est cum gloria, iudicare uiuos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum & uiuificantem, qui ex Patre Filioq; procedit. Qui cum Patre & Filio simul adoratur & conglorificatur, qui loquutus est per Prophetas. Et unam, Sanctam, Catholicam, & Apostolicã Ecclesiam. Confiteor unum baptisma, in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum, & uitam uenturi sæculi. Amen.

Post Symbolum sequatur Concio, siue legatur una Homiliarum, uulgari lingua.

Finita Homilia aut Sermone ad populum. Pastor indicabit festos ac ieiunos dies, si qui fuerint, sequenti septimana.

Inprimisq; hortabitur, ut pauperum meminerint, & eorum inopiam subleuent. Deinde cantentur vel recitentur una uel plures ex sententijs sequentibus.

Mat.5. SIc luceat lux uestra coram hominibus, ut uideant uestra opera bona, & glorificent patrem uestrum qui in cælis est.

Mat.6. Ne reponatis uobis thesauros in terra, ubi erugo & tinea corrumpit, & vbi fures perfodiunt & furantur, sed recondite uobis thesauros in cælo, ubi neq; erugo, neque tinea corrumpit, & ubi fures non perfodiunt, neque furantur.

Mat.7. Quæcunq; uolueritis ut faciant uobis homines, sic & uos facite illis. Hæc enim est lex & Prophetæ.

Mat.7. Non omnis qui dicit mihi Domine, Domine, intrabit in regnum cælorum, sed qui fecerit voluntatem Patris mei qui in cælis est.

Luc.19. Zachæus stans, dicebat ad Dominum. Ecce dimidium bonorum meorū Domine do pauperibus, & si quid aliquem defraudaui, reddo quadruplum.

1.cor.9 Quis militat suis stipendijs unq̄: Quis plantat uineam, & de fructu eius non edit: Aut

quis

quis pascit gregẽ,& de lacte gregis non edit?

Si nos uobis spiritualia seminauim⁹,magnũ est si nos uestra carnalia messuerimus? 1.cor.9

An nescitis quod ij qui in sacris operantur, ex sacrificijs uiuant? Qui sacrario assistunt, unà cum sacrario partẽ accipiunt?Sic & Dominus ordinauit, vt qui Euangelium annunciant, ex Euangelio uiuant. 1.cor. 9

Qui sementem facit parce,is parce messurus est.Et qui sementem facit libenter ac benigne largiendo, copiose messurus est,unusquisque secundum propositum cordis , non ex molestia aut necessitate: nam hilarem datorem diligit Deus. 2.cor.9

Communicet qui catechizatur sermone , ei qui se catechizat,omnibus bonis. Ne erretis, Deus non irridetur.Quicquid enim seminauerit homo, hoc & metet. Galat.6

Cum tempus habemus, operemur bonum erga oẽs,maxime autem ad domesticos fidei. 1Tim.6

Est autem quæstus magnus,pietas cum animo sua sorte contento.Nihil enim intulimus in mundum , uidelicet nec efferre quicquam possumus. 1.Tim.6

Præcipe hijs qui diuites sunt , vt prompti sint ad largiendum & distribuendum,thesaurizantes sibi ipsis thesaurum , fundamentum bonum in posterum, ut apprehendant æter- Tim. 6

nam

nam uitam.

Heb.6. Non eſt Deus iniuſtus, ut obliuiſcatur operis ueſtri, & laboris ex charitate ſuſcepti, quam exhibuiſtis erga nomen illius, qui miniſtraſtis ſanctis, & miniſtratis.

Heb.13. Beneficentiæ autem & communionis nolite obliuiſci: talibus enim uictimis placetur Deo.

1.Ioa.3. Qui habuerit ſubſtantiam huius mundi, & uiderit fratrem ſuũ egêre, & clauſerit uiſcera ſua ab eo, quomodo charitas dei manet in eo?

Tob.4. Fac eleemoſynam ex ſubſtantia tua, & noli auertere faciem tuam ab ullo paupere: ita enim fiet, ut nec à te auertatur facies Domini.

Tob.4. Quo modo potueris, ita eſto miſericors. Si multum tibi fuerit, abundanter tribue: ſi exiguum tibi fuerit, etiam exiguum libenter impartiri ſtude. Præmiũ enim bonum tibi theſaurizas in die neceſsitatis.

Pro.13. Fœneratur Domino, qui miſeretur pauperis, & uiciſſitudinem ſuam reddet ei.

Pſal.41. Beatus uir qui intelligit ſuper egenum & pauperẽ, in die mala liberabit eum Domin⁹.

Interea ædiles ſeu alij, quibus illud munus aſsignabitur, colligẽt oblatam à populo eleemoſynam, & in ciſtam ad pauperum uſum reponent. Singuli item conſuetas oblationes & decimas, ſuo tempore Paſtori perſoluent.

Poſt hæc miniſter dicet,

Oremus pro ſtatu uniuerſalis Eccleſiæ, hic

in

in terra militantis.

OMnipotens ęterne Deus, qui per Apostolum tuum iubes facere orationes, obsecrationes, deprecatiões, & gratiarų actiones pro oībus hominibus, humiliter te petimus, ut clemēter accipias [hęc munera, atq;] has preces nostras, quas offerimus diuinæ maiestati tuæ, supplicantes, vt perpetuò inspires & conserues uniuersæ Ecclesiæ spiritum ueritatis & concordiæ: præsta etiam, ut omnes qui confitentur nomen tuum sanctum, consentiant in fide, & uera doctrina Euangelij, & uiuant inter se concordes in charitate. In primis autem te oramus, vt serues & defendas famulam tuam Elizabetham Reginam nostram, ut sub ipsa quietam uitam degamus cum omni pietate & honestate. Da suis consiliarijs & uniuersis qui magistratum gerunt, vt sine personarum acceptione administrent iustitiam, qua uitia & nequitiæ puniantur & corrigantur: pietas, religio, & virtus crescant, & afficiantur dignis præmijs. Da gratiam, cœlestis pater, omnibus Episcopis, pastoribus, & his qui curam gerunt animarum, ut tam uita quàm doctrina ornent ministerium Euangelij, & administrent sacramenta, iuxta institutionem filij tui. Tribue uniuerso populo gratiam tuam, ut humili ani-

1.Ti.2.

Si nulla largiatur eleemosyna omittitur (hęc munera atq;)

 mo

mo, & qua decet reuerentia, audiant & accipiant sanctum uerbum tuum, & tibi seruiant in sanctitate & iustitia, omnibus diebus uitę. Submissè etiam te petimus, propter bonitatem tuam Domine, ut consoleris & succurras omnibus qui sunt in angustijs, doloribus, infirmitatibus, uel alijs aduersitatibus constituti. Hęc nobis largire ô pater, propter Iesum Christum Mediatorem nostrum vnicũ & Aduocatum. Amen.

Tunc sequetur hæc exhortatio, certis temporibus, quando presbyter uidebit populum negligenter accedere ad sacram Communionem.

Conuenimus hodie dilectissimi fratres, ad alendum nos pastu cœnæ dominicę, ad quam iubeo uos omnes, qui saltem hic adestis, & item obsecro in Dño Iesu Christo, ut non uelitis recusare accedere, pręsertim tam amanter à Domino ipso uocati ac inuitati. Scitis quàm grauiter & iniquo animo ferri solet, cum quis apparauit opiparum conuiuium, & mensam conquisitissimis epulis instruxit, adeò vt nihil desit, nisi vt conuiuæ accumbant, si ij qui uocantur, temerè & ingratè recusent accedere. Quis è uobis, si secum eo pacto ageretur, non succenseret? Quis nõ opinaretur immensam fieri sibi iniuriam? Quamobrem dilectissimi in Christo Iesu, cauete

uete, ne ſubterducentes uos ab hac ſacratiſſima cœna, iram Dei in uos deuocetis. Facile dici poteſt abs quouis homine, Nolo cõmunicare, quoniam ſecus ſum impeditus mundanis negotijs: uerum huiuſmodi excuſationes, non tam facile recipiuntur, & probantur coram Domino. Si quiſquã dixerit, Sum grauis peccator, & ideò non auſim accedere. cur quæſo non corrigit ſeipſe? cur non reſipiſcit? Cum Dominus uocat, an nõ turpe eſſe ducitis reſpondere: Nolumus accedere? Quando conuerteremini ad Dominum, excuſabitis uos & dicetis, Non ſumus parati? Reputate diligenter apud uos, quam non ualebunt eiuſmodi fictæ & ſimulatæ cauſationes coram Domino. Qui reſpuerant conuiuium in Euangelio, quia emerant uillam, uel quia uellent experiri boues quos comparauerant, uel quia contraxerant matrimonium, non excuſabantur, ſed habebantur cœleſti illo epulo indigni. Ego hic adſum, ac pro meo officio inuito uos in Dño, exhortor in Chriſto Ieſu, ſi veſtram ipſorum redemptionem amplecti libeat, ut ſitis participes huius religioſiſſimæ communionis. Et quemadmodum filius Dei, non dedignabatur morte animam profundere in ara crucis pro ſalute ueſtra, ſic ueſtrum eſt, unà participes eſſe Cõmunionis,

Luc. 14

nis, in recordationem mortis illius, prout ipſe præcepit. Iam ſi recuſare hanc cœnam, certum eſt uobis, ſaltem perpendite & reputate quàm immenſam iniuriam facitis Deo omnipotenti, & quam graue ſupplicium imminet ceruicibus ueſtris, ob cœnæ contemptionem. Et quoniam tam grauiter Dominum offenditis, uel ipſa ſacrati epuli recuſatione, admoneo, hortor ac obſecro uos, ut ad hanc ingratitudinem, aliud ſcelus non adiungatis: quod quidem fiet, ſi aſtiteritis tanquam ſpectatores, & admiratores illorum qui communicant, cum ſitis interim ipſi exortes. Quid etenim aliud duci poterit hoc, præterquam accumulata quędam & amplificata contemptio & ingratitudo aduerſus Deum? Equidem magnæ ingratitudinis eſt, denegare cum acceſſeris, multo uerò maioris eſt cum aſtas, interim nec edendo nec bibendo, deguſtare ex hac ſacroſancta communione cum cæteris. Quæſo an non meritò duci poterit hæc acerba myſteriorum Chriſti Domini illuſio? Sermo eſt latè patens, & ad omnes pertinens, Accipite & manducate, Accipite & bibite ex hoc omnes, Hoc facite in mei recordationem. Quo ore, imò quo uultu audietis hæc uerba? An non eſt hæc neglectio, contemptio, & irriſio teſtamenti Dominici? Quamobrem, potius

tius quàm hoc admittatis, diſcedite hinc, & date locum ijs, qui piè ſunt affecti. Verum inter diſcedendum, precor à uobis, ut iterum atque iterum cogitetis, abs quo diſceditis. Diſceditis à menſa Domini, & ab epulo cæleſtis pabuli. Has res ſi diligenter perpenderitis, ad meliorem & ſaniorem uitam (Deo bene iuuãte) conuertemini. Quam rem ut conſequamini, ſupplices preces immortali Deo, in hac participatione ſacræ menſę, fundemus.

Aliquando etiam dicetur hoc, pro arbitratu presbyteri.

DIlectiſſimi, quandoquidem noſtrum eſt ex animo reddere omnipotẽti Deo, cœleſti patri noſtro, gratias, quia dedit filium ſuum ſeruatorem noſtrum Ieſum Chriſtum, nõ ſolum ut moreretur pro nobis, uerum etiam ut eſſet noſtrum ſpirituale pabulum & alimẽtum, quemadmodum proditum eſt nobis, cũ uerbo diuino; tum ſacramentis corporis & ſanguinis ſui, tam ſalutaribus ijs qui dignè recipiunt, & tam tremendis è contra ijs qui recipiunt indignè: meum eſt exhortari uos, ut diligenter trutinetis amplitudinem & dignitatem huius ſancti myſterij, & ingens periculum indigne receptionis eius, & non ſecus deſcendere in uos & explorare conſcientias ueſtras, quàm ſi deberetis, ſancti ac impolluti adire diuiniſſimum & cœleſte epu-

lum, ſic ut nullo modo adire liceat uobis, deſtitutis ueſtæ illa nuptiali, quam Dominus
Mat.22 poſcit in ſacra ſcriptura, dummodo recipi uelitis ut digni conuiuę huiuſmodi cæleſtis mẽſæ. Ratio autem & uia ad hanc rem, hæc eſt quam ſubdo.

Primùm oportet explorare uitam & mores ueſtros ad normam mandatorum Dei, & cuicunque intelligetis uos neutiquam ſatisfeciſſe, uoluntate, dicto, uel opere, in eo gemere & deplorare impiam ueſtram uitam, confitentes uos omnipotenti Deo, cum firmo & conſtanti propoſito reſipiſcendi, & non relabendi æquè turpiter.

Quod ſi deprehenderitis ueſtra inique facta eius farinæ eſſe, ut non ſolum in Deum, ſed in proximos etiam commiſſa ſint, tum illis quidem conciliabitis uoſipſi, parati ad ſatisfaciendum pro uirili, in omnes iniurias & iniuſtitias, illis per uos illatas: nec minus parati ad condonandum omnibus in uos iniquè patratis, ſimiliter ac ueniam erratorum conſequi uelletis ipſi à Domino. Nam abſque hoc ſit, receptio huius ſacræ Communionis, non ſolum non conducit, ſed adauget potiùs ueſtram condemnationẽ, Et propterea quod non eſt fas quenquam accedere ad hæc myſteria, niſi ſolida ſpe & fiducia miſericordiæ diuinæ,

diuinæ, & sedata ac tranquilla conscientia eò incitatum: idcirco, si quisquam è uobis sit, qui superioribus rationibus non possit pacare suam conscientiam, uerùm eget ampliore consolatione, tum me petat, aut aliquem alium consultum & eruditum ministrum uerbi diuini, & nudet uulnus, ut possit recipere spirituale consilium, admonitionem, & solatium, ut conscientię leuetur onus, & ut ministerio uerbi diuini, consequatur fomentum & beneficium absolutionis, ad pacificationē conscientiæ, & amotionem omnis scrupuli ac hæsitationis.

Tunc Minister recitabit hanc exhortationem.

DIlecti in Domino, qui constituistis communicare corpori & sanguini Domini nostri Iesu Christi, necesse est ut ad memoriam reuocetis, quid scripserit sanctus Paulus 1. cor. 11.
Corinthijs, & quomodo exhortetur eos, ut quilibet seipsum probet, & sic de pane illo edat, & de calice bibat. Nam sicut magnum beneficium est spiritualiter manducare corpus, & bibere sanguinem Christi, manere in Christo, & habere Christum in se habitantē, ac unum effici cum ipso, quod contigit illis qui dignè accedunt, id est corde contrito & humiliato, cum uera fide ac fiducia certa misericordię promisse per Christum. Ita præsens

peri-

periculum eſt,ſi indigne accedamus , quia efficimur rei corporis & ſanguinis Domini, & ad iudicium & condemnationem manducamus,propterea quòd non diſcernimus corpus Domini, nec ei debitum habemus honorem. Sed ipſius iram & indignationem nobis accerſimus,ac prouocamus eum,ut nos puniat diuerſis plagis,morbis,& morte. Quare ſi quis blaſphemus uerbi Dei hoſtis,adulter, flagrans ira,odio,aut reus alterius criminis ſit,is non audeat accedere ad menſam Domini,niſi ſe ex animo pœniteat, ac omnino conſtituat emendare uitam , & perſuaſus ſit ſe eſſe reconciliatum Deo,fiducia miſericordię propter Chriſtum,& redeat in gratiam cum omnibus hominibus. Sed ante defleat peccata ſua quàm accedat,ne cum ſacroſancto pane,ſimul intret in eum Satanas, ſicut in Iuda proditore, vt eum repleat omni iniquitate,& perducat ad exitium corporis & animę. Quare fratres, uosipſos iudicate, ne à Domino iudicemini: eijcite ex animis ſtudium peccandi,pœniteat uos ſeriò præteritorum peccatorum, toto pectore confidite ſeruatori noſtro Chriſto. Diligatis omnes homines ex animo, ita euim efficiemini uerè participes horum myſteriorum. Sed ante omnia neceſſe eſt, ut maxima cum humilitate,& ex corde agam⁹ gratias

tias Deo patri, & Filio, & Spiritui ſancto, quòd redemit mundum per paſsionē & mortem ſeruatoris noſtri Ieſu Chriſti, veri Dei & ueri hominis, qui ſe humiliauit uſq; ad mortē, mortem autē crucis, pro nobis miſeris peccatoribus, habitantibus in tenebris & umbra mortis, ut nos efficeret filios Dei, & hæredes uitæ æternæ. Ad hunc enim finem inſtitutum eſt ſacramentum, ut ſemper memores eſſemus infiniti amoris, magiſtri & unici mediatoris noſtri Ieſu Chriſti, & innumerabilium beneficiorum, quæ per effuſionem præcioſi ſui ſanguinis nobis obtinuit, & reliquit in his ſacris miſterijs, quaſi pignus amoris & perpetuum monumentum ſuum, ſcilicet proprium corpus & præcioſum ſanguinem, ut ex his ſpiritualiter paſcamur, & haberemus æternã conſolationem. Ei autem vna cum patre & ſpiritu ſancto agamus gratias, ut meritò debemus, & humiliemus noſmetipſos, ac ſubijciamus eius ſanctiſsime uoluntati, & ſtudeamus ei obſequi, in uera ſanctitate & iuſtitia, omnibus diebus uitæ noſtræ.

Deinde miniſter alloquetur communicaturos hijs uerbis.

VOs quos ſerio pœnitet de peccatis ueſtris coram Deo, & reconciliati eſtis proximis, ac diligitis omnes homines ex animo, &

constituistis posthac ducere uitam uestram iuxta præcepta Dei, Accedite huc proprius, ut percipiatis Sacramentum ad uestram consolationem, confitemini humiliter peccata uestra Deo & Ecclesiæ hic congregatæ in nomine ipsius.

Tunc fiat hæc generalis confessio, nomine eorũ qui communicaturi sunt, uel per eorum aliquem, uel per unum ex Ministris, aut per ipsum Sacerdotem, omnibus interim genua flectentibus.

OMnipotens Deus, pater Domini nostri Iesu Christi, conditor omnium rerum, & iudex uniuersorum mortalium, nos confitemur & deploramus nostra multiplicia peccata, & innumeras iniquitates, quas subinde per omnem uitam contumaciter designauimus, cogitatione, uerbis, facto, contra diuinã Maiestatem tuam, prouocantes iustissimam iram & indignationem tuam aduersus nos: uerè enim ex animo dolem⁹, & serio nos pœnitet de peccatis nostris: eorum commemoratio est nobis acerbissima, illorum grauitatem ferre non possumus. Miserere nostri misericordissime Pater, propter filium tuum Dominum nostrum Iesum Christum. Condona nobis peccata præterita, & benignè cõcede, ut semper post hac seruiamus & placeamus tibi in nouitate uitæ, ad laudem & glo-

riam

riam nominis tui. Per Iesum Christum Dominum nostrum.

Deinde eriget se Sacerdos,& conuersus ad populum sic loquetur.

DOminus noster Iesus Christus, qui suam potestatem dedit Ecclesiæ, ut absoluat pœnitentes à peccatis ipsorum,& reconciliet cælesti patri eos, qui suam fiduciam collocant in Christum, misereatur uestri, remittat & condonet uobis omnia peccata uestra, confirmet & corroboret uos in omni opere bono, & perducat uos ad uitã æternam. Per Iesum Christum Dominum nostrum. Amen.

Sic stans,& ad populum conuersus, dicet.

AVdite, quomodo Christus ad se inuitat peccatores,& eos consoletur uerbis omni cõsolatione plenissimis.

Venite (inqt) ad me omnes qui laboratis,& onerati estis, & ego uos requiescere faciam.

Sic Deus dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret, ut omnis qui credit in eũ, non pereat, sed habeat uitam æternam.

Audite etiam quid Sanctus Paulus dicat.

Fidelis sermo,& omni obseruatione dignissimus, Christus Iesus nenit in hunc mundum, ut saluos faceret peccatores.

Et beatus Ioannes inquit,

Si quis peccauerit, aduocatum habemus apud patrem, Iesum Christum, & ipse est propitiatio pro peccatis nostris.

Quo finito, Minister cantabit.

SVrsum corda.

Responsio.

Habemus ad Dominum.

Minister.

Gratias agamus Domino Deo nostro.

Responsio.

Dignum & iustum est.

Minister.

Vere dignum & iustum est, æquum & salutare, nos tibi semper & ubique gratias agere, Dñe sancte, pater omnipotens, ęterne De⁹.

Sequetur propria præfatio diei, si quæ sit assignata, alioqui statim subiungetur

Ideo cum angelis. &c.

Propriæ Præfationes.

Die natiuitatis & septem diebus sequentibus.

QVia dedisti nobis unicum filium tuum Dominum nostrum Iesum Christum, quem hodierna die pro nobis nasci uoluisti. Et per operationem sancti Spiritus fieri uerum hominem ex uirgine Maria matre sua, sine labe peccati, ut nos ab omni peccato mũdaret. Ideo cum Angelis & Archãgelis, cum thronis, &c.

Die.

Die Paschę, & septem diebus sequentibus.

ET te quidem omni tempore, sed in hoc potissimum die gloriosius predicare, cũ Pascha nostrum immolatus est Christus. Ipse enim est uerè Agnus, qui abstulit peccata mũdi: qui mortem nostram moriendo destruxit, & uitam resurgendo reparauit. Ideóque cum Angelis. &c.

Die Ascensionis, & septem diebus sequentibus:

QVi post gloriosam resurrectionem suam oĩb⁹ discipulis suis manifestus apparuit, & ipsis cernentibus eleuatus est in cælum, ut nobis preparet locum: & ubi ipse esset, istic nos ascendamus, & cum eo regnemus in gloria. Ideo cum Angelis. &c.

Die Pentecostes, & sex diebus sequentibus.

QVi ascendens super omnes cælos, sedénsque ad dexteram tuã, promissum Spiritũ hodierna die in filios adoptionis effudit: qui cum subito & uehementi sonitu de cælo descendit, & super Apostolos in figura linguarum ardentium resedit, ut induceret in omnem ueritatem: contulitq́ donum linguarũ, & fortitudinem confitendi, ac prædicandi Euangelium omni nationi, ut ex tenebris erroris ad ueram lucem & cognitionem tuam, per Iesum Christum, perueniremus. Quapropter profusis gaudijs, totus in orbe terrarum

 mundus

mundus exultat, ſed & ſupernæ uirtutes atq; Angelicę poteſtates, hymnum gloriæ tuę cõcinunt, ſine fine dicentes. Sanctus. &c.

In feſto Trinitatis.

QVi cum unigenito Filio tuo, & Spiritu ſancto, unus es Deus, unus es Dominus. Non in unius ſingularitate perſonæ, ſed cum trinitate perſonarum, in unitate ſubſtantiæ. Quod enim de gloria tua reuelante te credimus, hoc de filio tuo, hoc de Spiritu ſancto, ſine differentia diſcretionis ſentimus: quem laudant Angeli atq; Archangeli: Cherubin, quoque & Seraphin, qui non ceſſant clamare iugiter una uoce, dicentes: Sanctus .&c.

Finis omnium Præfationum.

IDeo cum angelis & archangelis, cũ thronis & dominationibus, cumque omni militia cœleſtis exercitus, hymnum glorię tuę canimus, ſine fine dicentes: Sanctus, ſanctus, ſanctus domin9 Deus ſabaoth. Pleni ſunt cæli & terra gloria tua. Oſanna in excelſis. Benedictus qui uenit in nomine Domini. Oſanna in excelſis.

Tunc ſacerdos nomine eorum qui communicare uolunt, ſic orabit genibus flexis.

NOn accedimus ad hanc menſam tuam, ò miſericors Domine, fiducia iuſtitiæ no-

nostræ, sed in multitudine miserationum tuarum. Neq; enim sumus digni, ut colligamus micas de mensa tua. Sed tu es idem Domin⁹; cuius semper proprium fuit misereri. Concede igitur misericors Domine, ut sic edamus carnem filij tui, & bibamus eius sanguinem in his sacris mysterijs, ut nostra corpora peccatis inquinata, munda fiant, perceptione sacratissimi corporis sui, & nostræ animæ lauentur in præcioso sanguine suo: vt perpetuò habitemus in eo, & ipse in nobis.

Amen.

Postea Sacerdos erigens se, dicet.

O Deus omnipotens, pater noster cœlestis, qui ex immensa tua misericordia, dedisti nobis unicum filium tuum Iesum Christum, pro nostra redemptione mortem in cruce pati, ibíque unica illa oblatione qua sese semel obtulit, perfectum, plenum, & sufficiens sacrificium, hostiam & satisfactionem integram faceret pro peccatis totius mundi: quíque instituit, ac in suo sacrosancto Euangelio præcepit, perpetuam memoriam præciosæ suæ mortis celebrare, usque dum rediret. Exaudi nos quæsumus misericors pater, & concede, ut nos sumentes has creaturas panis & vini, iuxta sacrosanctam institutionem Filij tui, Seruatoris

nos-

nostri Iesu Christi, in memoriam eius diræ mortis & passiõis, participes sim⁹ sanctissimi corporis & sanguinis eius. Qui eadem nocte qua tradebatur, accepit panẽ, & gratias agẽs, fregit, ac dedit discipulis suis, dicens: Accipite, commedite, hoc est corpus meum, quod pro uobis datur. hoc facite in meam commemorationem. Simili modo, postquam cœnatum est, accepit calicem, & gratias agens, dedit illis, dicens: Bibite ex eo omnes: hic est enim sanguis meus noui Testamenti, qui pro uobis & pro multis effunditur, in remissionem peccatorum. hoc facite quotiescunque biberitis, in meam commemorationem.

Tunc minister ipse primo recipiet Eucharistiam sub utraque speciæ: proximo loco tradet reliquis Ministris, si qui adsint, ut eum post adiuuent in communicando populo.

Deinde Minister tradet Eucharistiam populo in manus, genibus flexis, & cum exhibet panem, dicet

Corpus Domini nostri Iesu Christi, quod pro te traditum est, conseruet corpus tuum, & animam tuam in uitam æternam.

Accipe & ede hoc, in memoriã quod Christus mortuus sit pro te: fide illum ede, in corde tuo, cum gratiarum actione.

Minister cum exhibet poculum, dicet.

Sanguis Domini nostri Iesu Christi, qui pro

te

te effusus est, conseruet corpus tuum & animam tuam, in uitam æternam.

Bibe hoc, in memoriam Christi sanguinẽ pro te effusum esse, & gratias age.

Tunc Minister dicet orationem Dominicam, Pater noster. &c. Et populus recitabit post illum singulas petitiones.

Deinde dicetur oratio sequens.

O Domine cęlestis pater, nos humiles serui tui supplices rogamus paternam tuã bonitatem, ut hoc nostrum sacrificium laudis & gratiarum actionis, benignè accipias: humiliter supplicantes, ut propter merita & mortem filij tui Iesu Christi, & per fidem in illius sanguinem, concedas, ut nos cum uniuersa Ecclesia, remissionem peccatorum, cæteraq; beneficia passionis illius consequamur. Atque hic etiam offerimus, & præsentamus tibi Domine, nosipsos, animas nostras, & corpora nostra, hostiam rationalem, sanctã, & uiuam: humiliter obsecrãtes, ut quotquot participes sumus huius sacrosanctæ Communionis, tua gratia & cœlesti benedictione repleamur. Et quanquam indigni sum⁹, propter multitudinem peccatorum nostrorum, qui tibi ullum sacrificium offeramus, tamen supplicamus, ut acceptam habeas hanc nostram seruitutem, non intuendo nostra merita,

ta, sed condonando nostra peccata, Per Iesum Christum Dominum nostrum, per quem, & cum quo, in unitate sancti Spiritus, sit tibi omnipotens pater, omnis honor & gloria, in omnem æternitatem. Amen.

Vel ista oratio.

OMnipotens æterne Deus, immortales tibi ex animo gratias agimus, quòd nos qui hęc sacrosancta mysteria ritè percepimus, pascere digneris spirituali cibo præciosissimi corporis & sanguinis filij tui seruatoris nostri Iesu Christi, nosq; certos reddis, horum participatione de tuo fauore ac gratia erga nos, & quod sumus uera membra in corpore tuo mystico, incorporata, quod est sancta communio omnium fidelium, quodq; hæredes sumus secundum spem uitę æternæ, per merita pręciosissimę mortis & passionis dilectissimi filij tui. Nos ergo supplices rogamus, ô pater cœlestis, ita nos tua gratia semper adsis, ut in hac sanctissima communione perseueremus, & omnia huiusmodi opera bona faciamus, quę tu pręparasti ut in eis ambulemus, per Iesum Christum Dñm nostrum, cui cum Spiritu sancto, tibi sit omnis honor & gloria in omnem æternitatem.

Deinde dicatur aut canatur,

GLoria in excelsis Deo. Et in terra pax, ho-

hominib⁹ bonæ uoluntatis: Laudamus te, Bñdicim⁹ te, Adoram⁹ te, glorificamus te, Gratias agimus tibi, propter magnam gloriam tuã. Dñe Deus rex cœlestis, De⁹ pater omnipotens. Domine fili unigenite, Iesu Christe. Domine Deus agnus dei, filius Patris, Qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram patris, miserere nobis. Quoniam tu solus sanctus, tu sol⁹ Dominus, tu solus altissimus, Iesu Christe. Cum sancto spiritu, in gloria Dei patris, Amen.

Postremo Sacerdos uel Episcopus, si adsit, dimittet eos, hac benedictione,

PAx Dei, quæ superat omnem intellectum, conseruet corda uestra & mentes uestras, in cognitione, & amore Dei, & filij eius Iesu Christi Domini nostri: & fauor omnipotentis Dei, patris, filij, & Spiritus sancti, uobis adsit, semperq; uobiscum maneat.

Sequuntur Collectæ dicendæ post offertorium, quando non adsunt communicantes.

ADesto supplicationibus nostris misericors Deus, & uiam famulorum tuorum in salutis tuæ prosperitate dispone, ut inter omnes hui⁹ uitæ uarietates & casus, tuo semper protegamur auxilio. Per Dominum nostrum Iesum Christum. &c.

DIrigere & sanctificare dignare, Domine sancte pater omnipotens æterne Deus, hodie corda & corpora nostra, in lege tua, & operibus mandatorum tuorum, ut hic & in æternum, te auxiliante, semper sani corpore, salui animo, esse mereamur. Per Iesum Christum Dominum nostrum.

LArgire quæsumus omnipotens Deus, ut tua sacrosancta uerba quæ externis auribus hodie percepimus, ita cordibus nostris per tuam gratiam intus inserantur, ut fructũ bonę uitæ semper in nobis proferant, ad laudem & gloriam tui nominis. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

ACtiones nostras quæsumus Domine aspirando pręueni, & adiuuando prosequere, ut cuncta nostra operatio à te semper incipiat, & per te cœpta, finiatur. Per Iesum Christum Dominum nostrum.

OMnipotens deus, fons omnis sapientię, qui non solum quibus rebus opus nobis sit, antequam quicquam petimus, noueris, sed etiam nostram in petendo ignorantiam uides: rogamus tuam clementiam, miserescat te nostrarum infirmitatum, & quæ uel pro-

pter indignitatem nostram non audemus, uel propter cœcitatem nostram nõ possumus, tu ea nobis largiri digneris, per merita filij tui Domini nostri Iesu Christi, qui tecum viuit & regnat Deus, in omnẽ æternitatem. Amẽ.

OMnipotens Deus, qui promisisti te auditurum preces eorum, qui in nomine filij tui postulant: aures tuas clementer precibus nostris accommoda, & præsta, ut quæ fideliter à te petim⁹, efficaciter consequamur. Per Dominum. &c,

Diebus festis, si non adsint communicantes, dicentur tamen omnia quæ præscripta sunt, usque ad finem homiliæ, addendo orationem illam generalem pro uniuersali statu totius militantis Eccesiæ, atque unam aut alteram è Collectis pręcedentibus.

Nunquam celebretur cœna Dominica, sine conuenienti numero communicantium.

In Cathedralibus Ecclesijs & Collegijs, ubi multi sunt presbyteri, & Diaconi, omnes una cum Ministro, singulis Dominicis, simul communicabunt, nisi forte iusta de causa eorum quispiam impediatur.

Quisquis autem, ex tota multitudine, ter minimũ in anno, ad sacrã Cõmunionẽ se præparabit, nominatim autem festo Paschatis, quo etiam tempore singuli consuetas decimas, oblationes, cæteraq; debita, suo pastori aut eius uicario, sine fraude persoluet.

Ordo visitationis infirmorum

ET COMMVNIO

eorundem.

Ingrediens Sacerdos domum infirmi, dicat,

Pax huic domui, & omnibus habitantibus in ea.

Tunc accedens ad ægrotum, flexis genibus, dicat.

NE reminiscaris Domine peccata nostra uel parentum nostrorum. Parce Domine, parce populo tuo, quē redemisti preciose sanguine tuo, ne in æternum irascaris nobis.

Kyrie eleyson.

Christe eleyson.

Kyrie eleyson.

Pater noster qui es in cælis. &c.

Minister.

Et ne nos inducas in temptationem.

Responsio.

Sed libera nos à malo.

Minister.

Domine saluum fac seruum tuum.

Responsio.

Qui suam fiduciam in te collocat.

Minister.

Mitte eum Dñe angelum de sanctuario tuo.

Responsio.

Et potenter defende eum.

Mini-

Minister.

Nihil præualeat inimicus in eo:

Responsio.

Et filius iniquitatis non noceat ei.

Minister.

Esto ei Domine turris fortitudinis:

Responsio.

A facie inimici.

Minister.

Domine exaudi orationem nostram:

Responsio.

Et clamor noster ad te ueniat.

Oremus.

RE spice Domine de cælo, uisita seruum tuum, respice eum oculis misericordiæ tuæ, consolare eum ut in te certo confidat: defende eum ab insidijs inimici, & serua eum in pace perpetua & quiete. Per Iesum Christum Dominum nostrum. Amen.

EXaudi nos omnipotens & misericors Deus, extende consuetam misericordiam tuam, ad hunc seruum tuum ægrotantem: uisita illum Domine, ut inuisisti socrum Petri, & seruum Centurionis: sic uisita & restitue hunc sanitati, si ita tibi uisum fuerit: uel fac eum ita perferre hanc afflictionem, ut post hanc uitam tecum uiuat in æternum. Amen.

Vtatur autem ista ad ægrotum exhortatione, uel consimili.

HOc scias charissime frater, Christum esse Dominum mortis & uitæ, iuuentutis, fortitudinis, sanitatis, senectutis, debilitatis, & īfirmitatis. Quare persuasum tibi sit, quod quicunque tuus fuerit morbus, is Deo uolente & sciente tibi contingat, & quacunq; tandem de causa, siue ut probet tuam pacientiā, siue ad exemplum aliorum, ut fides tua in die Domini inueniatur, ad laudem, gloriam & honorem Dei, & augmentum fœlicitatis uitæ æternæ, siue etiam ad correctionem & castigationem de aliquo quod offendit oculos cœlestis patris. Noueris certò, quòd si uere te pœniteat peccati, & ęquo animo feras hanc afflictionem, confisus in misericordia Dei, promissa propter filium suum Dominum nostrum Iesum Christum, gratias agens pro hac paterna uisitatione, & te humiliter subijcias diuinę eius uoluntati, tibi proderit ad salutē, & promouebit te in recta uia, quæ ducit ad uitam æternam.

Si ægrotus fuerit admodum debilis, poterit Minister hic facere finem exhortationis: alioquin perget in sequentibus.

Quare in optimam partem accipias hanc correctionem. Quem enim diligit Dominus, hunc castigat. Imo ut D. Paulus inquit:

Facile

Flagellat omnem filium quem recipit. Item si fertis castigationem, offert semetipsum uobis ut proprijs filijs. Quis enim est filius quē pater non castigat? Si non estis subiecti correctioni, cuius omnes germani filij sunt participes, nothi estis & spurij, non legitimi filij. Quare cum patres nostri carnales nos castigent, & nihilominus obsequimur illis cum omni reuerentia, nunquid multo magis debemus obedire spirituali patri, ut uiuamus? Et illi quidem paucis diebus nos correxerunt pro ipsorum uoluntate: Ipse uerò nos castigat propter nostram utilitatem, ut participes simus suæ sanctitatis. Hæc uerba charissime frater, propter nostram consolationem & instructionem, scripta sunt, ut pacienter & cum gratiarum actione, feramus cœlestis patris correctionem quancunque, & per quæcunq; aduersa placuerit illi nos uisitare. Neq; enim maior cōsolatio Christiano esse debet, quam ut similis fiat imaginis filij Dei, in perferundis ærumnis & aduersis, ac infirmitatibus. Quemadmodum igitur Christus ipse nō ante ingressus est in gloriam quàm pateretur, sed ante crucifixus est, quàm glorificaretur: Ita profecto uia ad gloriam, est pacientia tribulationum: & transitus ad uitam est, cum Christo mori, ut una cum ipso resurgamus à

morte, & perfruamur uita æterna. Feras igitur tuam infirmitatem æquo animo, & memineris professionis tuæ in baptismo. Cum autem post hanc uitam reddenda sit ratio iusto Iudici, à quo omnes sine respectu personarum oportet iudicari, exhortor te, ut examines te ipsum, & quomodo cum Deo & cum omnibus hominibus tecum conuenit, ut dum te ipsum accusas & iudicas, pro peccatis inuenias misericordiam apud cœlestem patrem, propter Christum, & ne accuseris aut damneris in tremendo iudicio. Recitabo igitur articulos fidei, ut noris utrum uerè credas illa quæ Christianum credere oportet.

Hic sacerdos recitabit articulos Symboli, dicens in hunc modum.

CRedis in Deum patrem omnipotentem, creatorem cœli & terræ? &c.

Quemadmodum fit in Baptismate.

Tunc examinabit illum sacerdos, num sit in charitate cum omnibus hominibus, exhortans illum, ut ex toto corde condonet illis, à quibus iniuria affectus fuerit. Et si aliquos ipse offenderit, aut iniuria affecerit, precetur ut sibi condonent.

Et si ante non condiderit testamentum, tunc condat, & dicat quæ ei debentur, & uicissim quę debeat, propter quietem posteritatis & amicorum. Sępe autem in concionibus diuites & potentes moneat, de condendo testamento dum ualent.

Hic ne omittatur, quin Minister agat cum infirmo de eleemosyna danda pauperibus.

Si egrotus sentit suam conscientiam grauatam esse aliqua in re, de illa sacerdoti priuatim confiteatur: & finita confessione, Minister utetur hac forma absolutionis.

DOminus noster Iesus Christus, qui dedit potestatem Ecclesiæ absoluendi à peccatis pœnitentes, & credentes Euangelio, ipse ex infinita misericordia indulgeat tibi peccata tua: ego uerò autoritate ipsius mihi cõmissa, absoluo te ab omnibus peccatis, in nomine Patris & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

Deinde Minister recitabit subsequentem Collectam, dicens.

Oremus.

O Misericordissime Domine, qui iuxta multitudinem misericordiæ tuæ deles peccata pœnitentium, ita ut eorum amplius non memineris, aperi oculos misericordiæ tuæ, super hunc famulum tuum, qui petit misericordiam & remissionem peccatorũ ex toto pectore. Renoua amantissime pater, quicquid in eo subuersum est, fraude & malitia satanæ, uel carnali concupiscentia, & fragilitate humana: conserua & custodi hoc ægrotum membrum in unitate Ecclesiæ: uide contritionem eius, respice lachrymas, pœnásque mitiga aut amoue, ut placet diuinæ uoluntati tuæ. Et quia in tua misericordia tantùm confidit, noli imputare ei priora peccata,

ſed cum eo in gratiam redi, propter merita dilectiſsimi filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti.

Tunc oret Miniſter hunc Pſalmum. xxi.

IN te Domine ſperaui non confundar in æternum: in iuſtitia tua libera me, & eripe me.

Inclina ad me aurem tuam: & ſalua me.

Eſto mihi in Deum protectorem: & in locum munitum, ut ſaluum me facias.

Quoniam firmamentum meum: & refugium meum es tu.

Deus meus eripe me de manu peccatoris: & de manu contra legem agentis, & iniqui.

Quoniam tu es patientia mea Domine: Domine ſpes mea à iuuentute mea.

In te confirmatus ſum ex utero: de uentre matris meæ, tu es protector meus.

In te cantatio mea ſemper: tanquam prodigium factus ſum multis, & tu adiutor fortis.

Repleatur os meum laude: ut cantem gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam.

Ne proijcias me in tempore ſenectutis: cum defecerit uirtus mea, ne derelinquas me.

Quia dixerunt inimici mei mihi: & qui cuſtodiebant animam meam, conſilium fecerunt in unum.

Dicentes, Deus dereliquit eum, perſequimini & comprehendite eum: quia non eſt qui eripiat.

eripiat.

Deus ne elongeris à me: Deus meus in auxilium meum respice.

Confundantur & deficiant det rahentes animę meæ: operiantur confusione & pudore, qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperabo: & adijciam super omnem laudem tuam.

Os meum annunciabit iustitiam tuam: tota die salutare tuum.

Quoniam non cognoui literatur m introibo in potentias Domini: Domine memorabor iustitiæ tuæ solius.

Deus docuisti me à iuuentute mea: & usq; nunc pronunciabo mirabilia tua.

Et usq; in senectam & senium: Deus ne derelinquas me.

Donec annunciem brachium tuum: generationi omni quæ uentura est.

Potentiam tuam & iustitiam tuam Deus, usque in altissima quę fecisti magnalia: Deus quis similis tibi?

Quantas ostendisti mihi tribulationes multas & malas, & conuersus uiuificasti me: & de abyssis terræ iterum reduxisti me.

Multiplicasti magnificentiam tuam: & cōuersus, consolatus es me.

Nam & ego cōfitebor tibi in uasis psalmi,

 ueri-

ueritatem tuam Deus : psallam tibi in cythara, sanctus Israel.

Exultabunt labia mea cum cantauero tibi : & anima mea, quam redemisti.

Sed & lingua mea tota die meditabitur iustitiam tuam : cum confusi & reueriti fuerint qui quęrunt mala mihi.

Gloria Patri. &c.

Antiphona.

SAluator mundi, salua nos. Qui per crucem & præciosum sanguinem redemisti nos, adiuua nos, te rogamus ô Deus.

Collecta.

OMnipotens Deus, qui est fortitudo omnium in se sperantium, cui omnia in cœlo & in terra, & subtus terram obediunt, nunc & semper sit tibi protector, & faciat cognoscere & sentire, quod non sit aliud nomen datũ sub cœlo hominibus, in quo, & per quod tu recipias salutem & sanitatem, præter nomẽ Domini nostri Iesu Christi.

Si uidetur commodum, dicatur etiam hic Psalmus, pro usitata, ante hæc tempora, uisitatione.

Psalmus. xiiij.

VSquequo Domine obliuisceris me in finem ? usquequo auertis faciem tuam à me ?

Quam

Quam diu ponam consilia in anima mea: dolorem in corde meo per diem?

Vsquequo exaltabitur inimicus meus super me? respice & exaudi me Domine deus me⁹.

Illumina oculos meos ne unquam obdormiam in morte: nequando dicat inimicus meus, Prȩualui aduersus eum.

Qui tribulant me, exultabunt si motus fuero: ego autem in misericordia tua speraui.

Exultabit cor meum in salutari tuo: cantabo Domino qui bona tribuit mihi, & psallam nomini Domini altissimi.

Gloria patri & filio: & Spiritui sancto.

Sicut erat in princio, & nunc & semper: & in secula seculorum. Amen.

Communio Infirmorum.

Cum omnes mortales subiecti sint infinitis periculis, infirmitatibus, & ærumnis, & semper incerti sint quando ex hac uita erit emigrandum: Ideo ut semper sint parati, & in expectatione mortis, quandocunque Deus uoluerit, Pastor subinde, sed præsertim pestis tempore, admoneat parochianos, ut frequenter communicent sacramento corporis & sanguinis Domini. Sic enim cauebitur, ne cum subitò fuerint correpti morbo, soliciti sint pro sacra Communione.

Verum si infirmus non poterit uenire in Ecclesiā, & petit sibi dari Sacramentum in domo sua, significabit tum demùm postridie, aut primò mane parocho, quot cum ipso una uelint communicare.

Quod si contingat eodem die Cœnam Domini in Ecclesia celebrari, tunc sacerdos in cœna tantum sacramenti seruabit, quantum sufficit ęgroto: & mox finita cœna, una cum aliquot ex his qui intersunt, ibit ad ægrotum, & primo communicabit cum illis, qui assistunt ægroto, & interfuerūt cœnæ, & postremo cum infirmo.

Sed primo fiat generalis confessio, & absolutio, cū Collecta, ut supra est præscriptum.

Sed si infirmus illo die petat communionem, quo non celebratur cœna, tunc sacerdos in loco decenti, in domo ægroti, cœlebrabit Cœnam, hoc modo.

Oremus.

Mnipotens æterne Deus, conditor humani generis, qui quos diligis corrigis, & castigas omnem filium quem recipis, quæsumus,

ut

ut miſerearis huic ſeruo tuo infirmo, & præſta, ut pacienter hanc infirmitatem ferat, & recuperet ſanitatem, ſi ita tibi uidebitur, & quãdocunq; hinc emigrauerit, immaculatus perueniat ad uitam ſempiternam.

Epiſtola. Heb. xij.

FIli mi, ne neglexeris correptionem Domini, neque deficias, cùm ab eo argúeris. Quem enim diligit Dominus, corripit: flagellat autem omnem filium quem recipit.

Euangelium. Ioan. v.

AMen amen dico uobis, qui ſermonem meum audit, & credit ei qui miſit me, habet uitam æternam, & in condemnationem non ueniet, ſed tranſiuit à morte in uitam.

Miniſter.

Dominus uobiſcum.

Reſponſio.

Et cum ſpiritu tuo.

Miniſter.

Surſum corda. &c.

vſque ad finem, ut ſupra dictum eſt.

CVm uenitur ad diſtributionem Sacramenti corporis & ſanguinis Chriſti, Sacerdos primò communicet. deinde alij cum ægroto, qui ſeſe ad hoc præpararunt.

Si eodem tempore uisitatur & recepturus sit Sacram cõmunionem ægrotus, licebit sacerdoti (quò citius officium vtrumq; absoluat) Visitationis finem facere, cum ventum fuerit ad Psalmum, *In te Domine speraui*. atque mox inchoare officium Sacræ communionis.

Sepultura.

SAcerdos procedet obuiam feretro, ad ingressum Cœmiterij, & dicat, aut ministri & clerici qui cũ eo sunt, canant, euntes ad sepulchrum, has Antiphonas.

Ioannis.xi.

EGo sum resurrectio, & uita. Qui credit in me, etiã si mortuus fuerit, uiuet: & omnis qui uiuit & credit in me, non morietur in æternum.

Iob. xix.

SCio quòd redemptor meus uiuit, & in nouissimo die de terra surrecturus sum. Et rursum circundabor pelle mea, & in carne mea uidebo Deum, Quem uisurus sum ego ipse: & oculi mei conspecturi sunt, & non alius.

i.Timo.vi.

NIhil intulimus in mundum, uidelicet nec efferre quicquam possumus: sed habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti erimus.

Iob.i.

DOminus dedit, Dominus abstulit: sicut Domino placuit, ita factum est: sit nomen

imen Domini benedictum.

Cum uentum est ad sepulchrum, dum cadauer paratur imponendum, dicatur aut canatur.

Iob xiiij.

HOmo natus de muliere, breui uiuens tempore, repletur multis miserijs. Qui quasi flos egreditur & conteritur, & fugit uelut umbra, & nunquam in eodem statu permanet.

Antiphona.

MEdia uita in morte sumus, quem quærimus adiutorem, nisi te Domine? qui pro peccatis nostris iustè irasceris. Sancte Deus, Sancte fortis, Sancte & misericors Saluator, amaræ morti ne tradas nos. Tu Domine, qui cognoscis occulta cordium nostrorum, noli claudere aures tuæ misericordiæ ad preces nostras, sed parce nobis sanctissime Deus, fortis, misericors saluator, & iudex ęquissimè, ne derelinquas nos in hora mortis nostræ.

Dum cadauer terra iniecta operitur, sacerdos dicat.

CVm Deo uisum sit ex immensa sua misericordia animam charissimi fratris nostri nunc defuncti, ad se suscipere, corpus suũ sepulchro committendum curamus, terrã terræ, cinerem cineribus, puluerẽ pulueribꝰ, cum certa & constanti spe resurrectionis, ad uitã æternam. Per Dñm nostrũ Iesum Christum,

 qui

qui transformabit corpus humilitatis nostræ, configuratũ corpori claritatis suæ, iuxta potentiam operationis suæ, qua potest sibi subijcere omnia.

Tum recitatur Antiphona.

apo.14 AVdiui uocem de cœlo, dicentem mihi: Scribe: Beati mortui, qui in Domino moriuntur amodo. Etiam dicit spiritus, ut requiescant à laboribus suis.

Deinde legatur Lectio. i.Cor.xv.

Col.1. 2.Tes.4 CHristus surrexit ex mortuis: primitiæ eorum qui dormierant, fuit. Postquam enim per hominem mors, etiam per hominẽ resurrectio mortuorum. Quemadmodum enim per Adam omnes moriuntur, ita & per Christum omnes uiuificabuntur, unusquisq; autem in proprio ordine, primitiæ Christus: deinde ij qui sunt Christi in aduentu ipsius: mox finis, cùm tradiderit regnum Deo & patri: cùm aboleuerit omnem principatum, & omnem potestatem ac uirtutẽ. Nam oportet eum regnare, donec posuerit omnes inimi-

Psa.109 cos sub pedes suos. Nouissimus hostis abole-

Heb.2. tur mors. Nam omnia subiecit sub pedes illius. Atqui cùm dicat, quòd omnia subiecta sint. palàm est, excipiendum eum, qui subiecit illi omnia. Cùm autem subiecta fuerint illi omnia, tunc & ipse filius subijcietur ei, qui

illi

illi subiecit omnia, ut sit Deus omnia in omnibus. Alioqui quid facient ij, qui baptizantur pro mortuis, si omnino mortui non resurgunt? Cur & baptizantur pro mortuis? Quid & nos periclitamur omni tempore? Indies morior, per nostram gloriationem, quam habeo in Christo Iesu Domino nostro. Si secundum hominem cum bestijs depugnaui Ephesi, quæ mihi utilitas, si mortui nõ resurgunt? 1Cor.16
Edamus & bibamus, cras enim morimur. Ne Menãder.
decipiamini. Mores bonos, colloquia corrũ Esa.22.
punt mala. Expergiscimini iustè, & ne pecce- Sap.2.
tis. Nam ignorationem Dei nonnulli habent. Ad pudorem uobis loquor. At dicet aliquis: Quomodo resurgunt mortui? Quali autem corpore uenient? Stulte, Tu quod seminas, nõ uiuificatur, nisi mortuum fuerit. Et hoc quod Ioan.12
seminas, non corpus quod nascetur, seminas, sed nudum granum: exempli causa tritici, aut alicuius ex cæteris. Sed Deus illi dat corpus ut uoluit, & unicuique seminum suum corpus. Non omnis caro eadem caro: sed alia quidem caro hominum, alia uerò caro pecorum, alia uerò piscium, alia uerò uolucriũ. Et sunt corpora cęlestia, & sunt corpora terrestria. Verùm alia quidem cœlestium gloria, alia uerò terrestrium: alia gloria solis, & alia gloria Mat.13.
lunæ, & alia gloria stellarum. Stella siquidem

à stella differt in gloria. Sic & resurrectio mortuorum. Seminatur in corruptione, resurgit in ĩcorruptibilitate: seminatur in ignominia, resurgit in gloria: seminatur in infirmitate, resurgit in potentia. Seminatur corp⁹ animale, resurgit corpus spirituale. Est corpus animale, & est corpus spirituale, quemadmodum & scriptũ est. Factus est primus homo Adam in animam uiuentẽ, extremus Adam in spiritum uiuificantem. At non primũ quod spirituale, sed quod animale, deinde ꝙ spirituale. Primus homo de terra, terrenus: secundus homo ipse Dominus de cælo. Qualis terrenus ille, tales & hi qui terreni sunt: & qualis ille cælestis, tales & hi qui cęlestes sunt. Et quemadmodum gestauimus imaginẽ terreni, gestabimus & imaginẽ cælestis. Hoc autem dico fratres, quòd caro & sanguis regni Dei hæreditatem consequi non possunt. Neque corruptio, incorruptibilitatis hæreditatẽ accipit. Ecce mysterium uobis dico. Nõ omnes quidem dormiemus, oẽs tamen immutabimur, in puncto temporis, in momento oculi, per extremam tubam. Canet enim, & mortui resurgent incorruptibiles, & nos immutabimur. Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptibilitatem, & mortale hoc induere immortalitatẽ. Cùm autem corruptibile

Gen. 1.

1. Thes. 4.
Phil. 3.

bile hoc induerit incorruptibilitatẽ, & mor-
tale hoc induerit immortalitatẽ tunc fiet ſer- Eſa.25.
mo qui ſcriptus eſt: Abſorpta eſt mors in ui- Oſe.13.
ctoriam. Vbi tuus mors aculeus? ubi tua in- Heb.2.
ferne uictoria? Aculeus autem mortis, pecca-
tum: potentia uerò peccati, lex. Sed Deo gra- 1.Ioa.5.
tia, qui dedit nobis uictoriam, per Dominum
noſtrum Ieſum Chriſtum. Itaq; fratres mei di-
lecti, ſtabiles ſitis, immobiles, abundantes in
opere Domini ſemper, cùm ſciatis quòd labor
ueſter non eſt inanis in Domino.

Finita epiſtola, Miniſter dicet.

Kyrie eleyſon.
Chriſte eleyſon.
Kyrie eleyſon.
Pater noſter qui es in cœlis. &c.

Miniſter.

Et ne nos inducas in temptationem.

Reſponſio.

Sed libera nos à malo.

Miniſter.

Oremus.

OMnipotens Deus, apud quem uiuunt ſpiritus illorum, qui hinc deceſſerunt, & quocum animæ electorum, poſtquam exuerunt onus huius carnis, lætitia & fœlicitate fruuntur: gratias agimus tibi immenſas, propterea quod expedire voluiſti. N. no-
ſtrum

ſtrum fratrem , ex ærumnis huius mundi impij, precantes vt placeat infinitæ tuæ bonitati, breui explere numerum electorum tuorum, & maturare gloriã regni tui, vt nos vna cum fratre noſtro , & omnibus alijs vita defunctis, in vera fide & confeſſione nominis tui, conſequamur perfectam abſolutionem, & beatitudinem, tum corporis tum animę, in tua perpetua & ſempiterna gloria. Amen.

Collecta.

MIſericors deus, pater Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui eſt reſurrectio vitæ, in quem, quicunque crediderit, viuet, etiamſi moriatur: & quicunq; uiuit & credit in ipſum, in omnem æternitatem non morietur. Qui nos docuit etiam , per ſanctum apoſtolum ſuum Paulum, vt non triſtaremur, tanquam ij, qui ſpem non habent, illorum cauſa qui dormiunt in ipſo: ſupplices te petimus, ô pater, vt nos ſuſcites à morte peccati, ad vitam iuſtitiæ, vt quum decedimus ab hac vita, quieſcamus in ipſo, prout ſpes eſt noſtrum fratrem quieſcere, & vt in communi illa reſurrectione extremi diei, reperiamur accepti coram te, & recipiamus illam benedictionẽ, quam dilectus tuus filius enunciabit, omnibus ijs qui diligunt ac uerentur te, dicens: Venite benedicti filij patris mei, recipite

pite

pite regnum illud, quod uobis paratum fuit ab origine mundi. Largire hoc, quęsumus te, misericors Pater, per Iesum Christum mediatorem ac seruatorem nostrum.

Amen.

Finis libri publicarum Precum Ecclesiæ Anglicanæ.

D. Augustinus

De ciuitate Dei, libro primo,

capite. 12.

CVratio funeris, conditio sepulturæ, pompa exequiarum, magis sunt viuorum solatia, quàm subsidia mortuorum.

In commendationibus
Benefactorum.

AD cuiusq; termini finem, commendatio fiat fundatoris, aliorumq; clarorum uirorum, quorum beneficentia Collegium locupletatur. Eius hæc sit forma.

Primum recitetur clara uoce Oratio dominica.

PAter noster qui es in cælis. &c.

Deinde recitentur tres Psalmi.
- Exaltabo te Deus meus rex. Psalmus. 144.
- Lauda anima mea Do. 145.
- Laudate Dominū, quoniam bonus. Psalmus. 146.

Post hæc legatur caput 44. Ecclesiastici.

Hijs finitis, sequatur concio, in qua concionator Fundatoris amplissimam munificentiam prædicet: quantus sit literarū vsus ostendat: quantis laudibus afficiendi sunt qui literarum studia beneficentia sua excitent: quantum sit ornamentum Regno doctos viros habere, qui de rebus controuersis vere iudicare possunt: quanta sit scripturarū laus, & quantum illæ omni humanæ autoritati antecedāt, quanta sit eius doctrinæ in vulgus vtilitas, & quam late pateat: quàm egregium & regium sit (cui Deus vniuersæ plebis suę curam commisit) de multitudine ministrorum verbi laborare, atq; hij vt honesti atq; eruditi sint, curare. atq; alia eius generis, quę pij & docti viri cum laude illustrare possint.

Hac Concione perorata, decantetur.

BEnedictus Dominus Deus Israel.

Ad extremum hęc adhibeantur.

Minister.

IN memoria æterna erit iustus.

Responsio.

Ab auditu malo non timebit.

Minister.

Iustorum animæ in manu Dei sunt.

Responsio.

Nec attinget illos cruciatus.

Oremus.

DOmine Deus, resurrectio & vita credentium, qui semper es laudãdus tam in viuentibus quàm in defunctis, agimus tibi gratias pro fundatore nostro. N. cæterisq; benefactorib9 nostris, quorum beneficijs hîc ad pietatem & studia literarum alimur: rogantes, vt nos hijs donis ad tuam gloriam rectè vtentes, vna cum illis ad resurrectionis gloriam immortalem perducamur. Per Christum Dominum nostrum.

Amen.

Celebratio cœnæ

Domini, in funebribus, si amici & uicini defuncti communicare uelint.

Collecta.

MIsericors Deus, pater domini nostri Iesu Christi, qui es resurrectio & vita, in quo qui credidit, etiamsi mortuus fuerit, uiuet: & in quo qui crediderit & uiuit, non morietur in æternum: quiq; nos docuisti per sanctum Apostolum tuum Paulum, non debere mœrere pro dormientibus in Christo, sicut ij qui spem non habent resurrectionis, humiliter petimus, ut nos à morte peccati resuscites ad uitam iustitiæ, ut cum ex hac vita emigram⁹, dormiamus cum Christo, quemadmodum speramus hunc fratrem nostrum, & in generali resurrectione, extremo die, nos una cum hoc fratre nostro resuscitati, & receptis corporibus, regnemus unà tecum in vita æterna. Per Dominum nostrum Iesum Christum.

Epistola. i. Thess. iiij.

NOlo uos ignorare fratres de his qui obdormierunt, ne doleatis quemadmodum & cæteri non habentes spem. Nam

si credimus, quòd Iesus mortuus est, & resurrexit, sic & Deus eos qui obdormierūt, per Iesum, adducet cum illo. Hoc enim uobis dicimus in uerbo Domini, quòd nos qui uiuimus, & reliqui erimus in aduentum Domini, nequaquam præueniemus eos qui dormiunt. Quoniam ipse Dominus cum hortatu, & voce Archangeli, ac tuba Dei descēdet de cælo: & mortui in Christo resurgent primùm: deinde nos qui uiuemus, qui reliqui erimus, simul cum illis rapiemur in nubibus in occursum Domini in aëra, & sic semper cum Domino erimus. Proinde consolemini uos mutuò sermonibus his.

Euangelium. Ioan. vi.

DIxit Iesus discipulis suis, & turbis Iudęorū: Omne quod dat mihi pater, ad me veniet: & eum qui venit ad me, non eijcio foras. Quia descendi de cælo, ut faciam non quod ego volo, sed quod vult is qui misit me. Hæc est autem uoluntas eius qui misit me Patris, ne quid perdam ex omnibus quæ dedit mihi, sed resuscitem illa in nouissimo die. Hæc est autem voluntas eius qui misit me, vt omnis qui uidet filium, & credit in eum, habeat vitam æternam, & ego suscitabo eum in nouissimo die.

Vel hoc Euangelium. Ioan. v.

DIxit Iesus discipulis suis, & turbis Iudæorũ: Amen amen dico vobis, qui sermonem meum audit, & credit ei qui misit me, habet vitam æternam, & in condemnationem non veniet, sed transiuit à morte in vitam. Amen amen dico vobis, quod veniet hora & nunc est, quando mortui audient uocem filij Dei: & qui audierint, viuent. Sicut enim pater habet vitam in semetipso, sic dedit & filio habere vitam in semetipso: & potestatem dedit ei iudicandi quoq;, quia Filius hominis est. Nolite mirari hoc: quia ueniet hora, in qua omnes qui in monumentis sunt, audient uocem eius, & prodibunt, qui bona fecerunt, in resurrectionem uitæ: qui uerò mala egerunt, in resurrectionem condemnationis.

Excusum Londini apud Reginaldum Volfium, Regiæ Maiest. in Latinis typographum.

Cum priuilegio Regiæ Maiestatis.

ἡ ἀγάπη οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς

Chritas non quærit quę sua sunt.

Patiens est, non inuidet, omnia suffert.

μακροθυμεῖ, οὐ ζηλοῖ, πάντα στέγει